

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2014/65/EL,****15. mai 2014,****finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL****(uuesti sõnastatud)****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 53 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust <sup>(1)</sup>,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust <sup>(2)</sup>,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt <sup>(3)</sup>

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ <sup>(4)</sup> on korduvalt oluliselt muudetud <sup>(5)</sup>. Kuna kõnealusesse direktiivi on vaja teha uusi muudatusi, tuleks see selguse huvides uuesti sõnastada.
- (2) Nõukogu direktiiviga 93/22/EMÜ <sup>(6)</sup> püüti kehtestada tingimused, mille kohaselt tegevusloa saanud investeerimisühingud ja pangad saaksid osutada kindlaksmääratud teenuseid või asutada filiaale teistes liikmesriikides päritoluriigi tegevusloa alusel ja järelevalve all. Selleks oli kõnealuse direktiivi eesmärgiks ühtlustada investeerimisühingute esmaseid tegevuslubade ja tegutsemisnõudeid, sealhulgas äritegevuse eeskirju. Ühtlasi nägi see ette mõningate tingimuste ühtlustamist, mis käsitlesid reguleeritud turgude tegevust.
- (3) Viimastel aastatel on finantsturgudel tegutsema asunud rohkem investoreid ja neile pakutakse veelgi keerukamat ulatuslikku teenuste ja instrumentide valikut. Kõnealust arengut silmas pidades peaks liidu õigusraamistik hõlmama kogu investoritele suunatud tegevust. Selleks on vaja näha ette ühtlustamise tase, mida on vaja investoritele kõrgetasemelise kaitse pakkumiseks ja selleks, et võimaldada investeerimisühingutel osutada päritoluriigi järelevalve all teenuseid kogu liidus, mis on siseturg. Direktiiv 93/22/EMÜ asendati seetõttu direktiiviga 2004/39/EÜ.
- (4) Finantskriis on toonud esile puudused finantsturgude toimimises ja läbipaistvuses. Finantsturgude arenemise käigus on ilmnenud vajadus tugevdada finantsinstrumentide turgude reguleerimise raamistikku, sealhulgas juhul, kus sellistel turgudel kauplemine toimub börsiväliselt, et suurendada läbipaistvust, kaitsta paremini investoreid, suurendada usaldust, käsitleda reguleerimata valdkondi ning tagada, et järelevalveasutustele antakse nende ülesannete täitmiseks piisavad volitused.

<sup>(1)</sup> ELT C 161, 7.6.2012, lk 3.

<sup>(2)</sup> ELT C 191, 29.6.2012, lk 80.

<sup>(3)</sup> Euroopa Parlamendi 15. aprilli 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 13. mai 2014. aasta otsus.

<sup>(4)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse nõukogu direktiive 85/611/EMÜ ja 93/6/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/12/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/22/EMÜ (ELT L 145, 30.4.2004, lk 1).

<sup>(5)</sup> Vt III lisa A osa.

<sup>(6)</sup> Nõukogu 10. mai 1993. aasta direktiiv 93/22/EMÜ väärtpapierituril pakutavate investeerimisteenuste kohta (EÜT L 141, 11.6.1993, lk 27).

- (5) Rahvusvahelise tasandi reguleerivad asutused on ühisel seisukohal, et finantskriisi on soodustanud puudulik üldjuhtimine paljudes finantseerimisasutustes, sealhulgas tõhusa kontrolli puudumine ja tasakaalustamatus. Ülemäärane ja ettevaatamatu riskide võtmine võib viia üksikute finantseerimisasutuste maksejõuetuseni ning põhjustada süsteemseid probleeme liikmesriikides ja kogu maailmas. Klientide teenuseid osutavate äriühingute ebakorrektnel käitumine võib tekitada investoritele kahju ning õõnestada nende usaldust. Et vähendada üldjuhtimise puuduste potentsiaalselt kahjulikku mõju, tuleks direktiivi 2004/39/EÜ täiendada üksikasjalikumate põhimõtete ja miinimumstandarditega. Kõnealuste põhimõtete ja standardite kohaldamisel tuleks arvesse võtta investeerimisühingute laadi, ulatust ja keerukust.
- (6) Kõrgetasemeline ELi finantsjärelevalve eksperidirühm kutsus liitu üles töötama välja ühtlustatavad finantsvaldkonda reguleerivad eeskirjad. Tulevase Euroopa järelevalvestruktuuri kontekstis rõhutati ka Euroopa Ülemkogu 18. ja 19. juunil 2009 toimunud kohtumisel vajadust kehtestada siseturu kõigi finantseerimisasutuste suhtes kohaldatav ühtne Euroopa reeglistik.
- (7) Direktiiv 2004/39/EÜ tuleks seetõttu nüüd osaliselt uuesti sõnastada käesoleva direktiivina ning osaliselt asendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 600/2014 <sup>(1)</sup>. Mõlemad seadusandlikud aktid koos peaksid moodustama õigusraamistiku, millega reguleeritakse investeerimisühingute, reguleeritud turgude, aruandlusteenuste pakkuja ja liidus investeerimisteenusid osutavate või investeerimistegevusega tegelevate kolmandate riikide äriühingute suhtes kohaldatavaid nõudeid. Seepärast tuleks käesolevat direktiivi lugeda koos kõnealuse määrusega. Käesolev direktiiv peaks sisaldama sätteid tegevusloa andmise kohta, olulise osaluse omandamise kohta, asutamisevabaduse ja teenuste osutamise vabaduse kohta, investeerimisühingute tegevustingimuste kohta investorite kaitse tagamiseks, päritolu- ja vastuvõtivate liikmesriikide järelevalveasutuste volituste kohta ning karistuste mõistmise korra kohta. Kuna käesoleva direktiivi põhieesmärk ja reguleerimise eesmärk on ühtlustada siseriiklikke sätteid osutatud valdkondades, peaks see põhinema Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 53 lõikel 1. Direktiivi vorm on vajalik selleks, et võimaldada käesoleva direktiiviga hõlmatud valdkondades rakendussätete kohandamist iga liikmesriigi konkreetse turu ja õigussüsteemi eripärale.
- (8) Finantsinstrumentide loetellu on asjakohane lisada kaubatuletisinstrumentid ja sellised finantsinstrumentid, mis on loodud ja millega kaubeldakse viisil, mis tekitab traditsiooniliste finantsinstrumentidega võrreldavaid regulatiivseid probleeme.
- (9) Finantsinstrumentide kohaldamisala hõlmab organiseeritud kauplemissüsteemis natuuras arveldatavaid energialepinguid, välja arvatud lepingud, mida juba reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1227/2011 <sup>(2)</sup>. Võetud on mitmeid meetmeid, et leevendada sellisest hõlmamisest tulenevat mõju kõnealuste toodetega kauplevatele äriühingutele. Kõnealustele äriühingutele ei kohaldata praegu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 <sup>(3)</sup> kohast omavahendite nõuet ning nimetatud erand vaadatakse läbi kõnealuse määruse artikli 493 lõike 1 kohaselt enne, kui erand kaotab hiljemalt 2017. aasta lõpus kehtivuse. Et kõnealused lepingud on finantsinstrumentid, tuleks nende suhtes algusest peale kohaldada finantsurgude õiguse nõudeid, mistõttu positsioonipiirangute, tehinguaruandluse ja turukuritarvituse nõuded kohalduksid neile alates käesoleva direktiivi ja määruse (EL) nr 600/2014 kohaldamise alguskuupäevast. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 648/2012 <sup>(4)</sup> sätestatud kliirimiskohustuse ja tagatisnõuete rakendamiseks on siiski ette nähtud 42-kuuline üleminekuaeg.
- (10) Kohaldamisala piiramine kaubatuletisinstrumentide suhtes, millega kaubeldakse organiseeritud kauplemissüsteemis ja mida arveldatakse natuuras, peaks olema kitsas, et mitte tekitada õiguslikku arbitraaži põhjustada võivat lünka. Seetõttu on vaja ette näha delegeeritud õigusakt, milles täiendavalt täpsustatakse väljendi „tuleb arveldada natuuras” tähendust, võttes arvesse vähemalt jõustatava ja siduva füüsilise arveldamise kohustuse kehtestamist, millest ei saa lahti öelda ning mille puhul ei ole õigust arveldada sularahas või tehinguid tasaarvestada, välja arvatud vääramatu jõu korral või maksevõimetuse või muu heauskse suutmatuse tõttu täita oma kohustusi.

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 84).

<sup>(2)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EL) nr 1227/2011 energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta (ELT L 326, 8.12.2011, lk 1).

<sup>(3)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

<sup>(4)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, keskmise vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1).

- (11) Lubatud heitkoguse väärtpaberite teisestel hetketurgudel on esinenud mitmesuguseid petturlikke tegevusi, mis võivad õhnestada usaldust Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/87/EÜ<sup>(1)</sup> loodud heitkogustega kauplemise süsteemi vastu, ning lubatud heitkoguse väärtpaberite registreerimise süsteemi tõhustamiseks ja lubatud heitkoguse väärtpaberitega kauplemise konto avamise tingimuste karmistamiseks võetakse meetmeid. Kõnealuste turgude usaldusväärsemaks muutmiseks ja nende tõhusa toimimise, sealhulgas kauplemise ulatusliku järelevalve tagamiseks on asjakohane täiendada direktiivi 2003/87/EÜ kohaselt võetud meetmeid, tuues lubatud heitkoguse väärtpaberid täielikult käesoleva direktiivi ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 600/2014<sup>(2)</sup> kohaldamisalasse, liigitades need finantsinstrumentideks.
- (12) Käesoleva direktiivi eesmärk on hõlmata ettevõtjaid, kelle tavaline äritegevus või põhitegevusala seisneb professionaalsete investeerimisteenusete osutamises ja/või investeerimistegevuses. Seepärast ei peaks selle kohaldamisala hõlmama teistsugusel ametialal tegutsevaid isikuid.
- (13) On vaja kehtestada terviklik regulatiivne kord, mis reguleerib finantsinstrumentidega tehingute täitmist, olenemata kõnealuste tehingute sõlmimiseks kasutatavatest kauplemismetoditest, et tagada investeerimistehingute täitmisel kõrge kvaliteet ja säilitada finantssüsteemi terviklikkus ja üldine tõhusus. Tuleks ette näha ühtne ja riskitundlik raamistik Euroopa finantsturul hetkel toimiva korralduste täitmise süsteemi reguleerimiseks. Kõrvuti reguleeritud turgudega on vaja tunnustada uue organiseeritud kauplemissüsteemide põlvkonna esilekerkimist, mille suhtes tuleks kehtestada kohustused eesmärgiga säilitada finantsturgude tõhus ja korrektne toimimine ning tagada, et sellised organiseeritud kauplemissüsteemid ei saaks ära kasutada õigusaktide lünki.
- (14) Kõik kauplemiskohad, st reguleeritud turud, mitmepoolsed kauplemissüsteemid ja organiseeritud kauplemissüsteemid, peaksid kehtestama läbipaistvad ja mittediskrimineerivad eeskirjad süsteemile juurdepääsu kohta. Kui reguleeritud turud ja mitmepoolsed kauplemissüsteemid peaksid jätkuvalt rakendama seoses liikmeks või osaliseks lubamisega sarnaseid nõudeid, siis organiseeritud kauplemissüsteemid peaksid juurdepääsu lubamisel ja piiramisel saama lähtuda muu hulgas oma rollist ja kohustustest klientide suhtes. Seepärast peaksid kauplemiskohad olema suutelised täpsustama süsteemi reguleerivaid näitajaid, näiteks minimaalset latentsusaega, tingimusel et seda tehakse avatud ja läbipaistval viisil ning et sellega ei kaasne kauplemissüsteemi korraldaja poolset diskrimineerimist.
- (15) Keskne vastaspool on määruuses (EL) nr 648/2012 määratletud ühel või mitmel finantsturul kaubeldavate lepingute vastaspoolte vahel asuva juriidilise isikuna, kes on iga müüja jaoks ostja ja iga ostja jaoks müüja. Keskne vastaspool ei ole hõlmatud käesolevas direktiivis määratletud organiseeritud kauplemissüsteemi mõistega.
- (16) Reguleeritud turgudele või mitmepoolsetesse kauplemissüsteemidesse juurdepääsu omavatele isikutele osutatakse kui liikmetele või osalistele. Nimetatud mõisted on teineteisega asendatavad. Nimetatud mõisted ei hõlma kasutajaid, kellel on kauplemiskohtadele üksnes otsene elektrooniline juurdepääs.
- (17) Kliendi korralduste süsteemne täitja tuleks määratleda kui investeerimisühing, kes kaupleb organiseeritult, sageli, süsteemselt ja ulatuslikult oma arvel, täites kliendi korraldusi väljaspool reguleeritud turgu, mitmepoolset kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi. Et tagada kõnealuse määratluse objektiivne ja tõhus kohaldamine investeerimisühingute suhtes, tuleks arvesse võtta kõiki klientidega tehtud kahepoolseid tehinguid ning välja tuleks töötada kriteeriumid selliste investeerimisühingute kindlakstegemiseks, kes tuleb registreerida kliendi korralduste süsteemse täitjana. Kui kauplemiskohad on vahendid, mille puhul viiakse kokku mitme kolmanda isiku omandamis- ja võõrandamishuvid, siis kliendi korralduste süsteemsel täitjal ei tohiks lubada kauplemiskohtadega sarnaselt toimides kolmandate isikute omandamis- ja võõrandamishuve kokku viia.
- (18) Käesoleva direktiivi kohaldamisala ei peaks hõlmama oma vara ja ettevõtteid haldavaid isikuid, kes ei osuta investeerimisteenusi või ei tegele muu investeerimistegevusega peale oma arvel kauplemise finantsinstrumentidega, mis ei ole kaubatuletsinstrumentid, lubatud heitkoguse väärtpaberid või nende tuletsinstrumentid, välja arvatud juhul, kui nad on turutegijad, reguleeritud turu või mitmepoolse kauplemissüsteemi liikmed või osalised või neil on otsene elektrooniline juurdepääs kauplemiskohale, nad kasutavad algoritmipõhist välgkauplemistehnikat või kauplevad klientide korraldusi täites oma arvel.

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

<sup>(2)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 596/2014 turu kuritarvitamise kohta (turukuritarvituse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1).

- (19) G20 rahandusministrite ja keskpankade presidentide 15. aprilli 2011. aasta kommunikatsioon on sedastatud, et kaubatuletisinstrumentide turgude osaliste tegevust tuleb nõuetekohaselt reguleerida ja kontrollida, mistõttu tuleb teatavaid direktiivi 2004/39/EÜ erandeid muuta.
- (20) Käesoleva direktiivi kohaldamisala ei peaks hõlmama isikuid, sealhulgas turutegijaid, kes kauplevad oma arvel kaubatuletisinstrumentidega, lubatud heitkoguse väärtpaberite või nende tuletisinstrumentidega, välja arvatud isikud, kes kauplevad kliendi korraldusi täites oma arvel, või kes osutavad investeerimisteenuseid seoses kaubatuletisinstrumentidega või lubatud heitkoguse väärtpaberite või nende tuletisinstrumentidega oma põhitegevusala klientidele või põhitegevusala seotud tarnijatele, tingimusel et see on nende põhitegevusala kõrvaltegevuseks kontserni tasandil ning kõnealuseks põhitegevusala ei ole investeerimisteenuste osutamine käesoleva direktiivi tähenduses ega pangandustegevus Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL<sup>(1)</sup> tähenduses, ega turutegemine kaubatuletisinstrumentidega, ning kõnealused isikud ei kasuta algoritmipõhist välgakauplemistehnikat. Tehnilised kriteeriumid selle kindlaks tegemiseks, millal saab tegevust pidada sellise põhitegevusala kõrvaltegevuseks, tuleks kindlaks määrata regulatiivsete tehniliste standarditega, võttes arvesse käesolevas direktiivis kehtestatud kriteeriumeid.
- Kõnealused kriteeriumid peaksid tagama, et käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvad finantssektorivälised äriühingud, kes teevad tehinguid finantsinstrumentidega eproportsionaalses ulatuses võrreldes investeringute tasemega põhitegevusala. Kriteeriumides peaks vähemalt arvesse võtma vajadust, et kõrvaltegevus peab moodustama ainult väikese osa kontserni tasandi tegevustest ning nende kauplemistevõime mahust võrreldes üldise kauplemistevõimega turul vastavas varaklassis. On asjakohane, et kui reguleerivad asutused nõuavad vastavalt liidu või siseriiklikele õigus- ja haldusnormidele likviidsuse tagamise kohustuse täitmist kauplemiskohal, tuleks sellise kohustuse täitmisel tehtud tehingud kõrvaltegevuse kriteeriumile vastavuse hindamisest välja jätta.
- (21) Nii määruse (EL) nr 600/2014 kohaseid börsiväliseid kui ka börsil kaubeldavaid tuletisinstrumente reguleeriva käesoleva direktiivi ja määruse (EL) nr 600/2014 kohaldamisel tuleks tegevusi, mida peetakse objektiivselt mõõdetaval viisil äritegevuse või omakapitalipõhise rahastamisega ja kontserni sisetehingutega otseselt seotud riske vähendavaks, käsitada kooskõlas määrusega (EL) nr 648/2012.
- (22) Isikud, kes kauplevad kaubatuletisinstrumentidega, lubatud heitkoguse väärtpaberite ja nende tuletisinstrumentidega, võivad rahavoogudega seotud riskijuhtimise tegevuse raames kaubelda ka muude finantsinstrumentidega, et kaitsta ennast selliste riskide nagu vahetuskursirisk eest. Seetõttu on oluline selgelt sätestada, et erandid on kohaldatavad kumuleeruvalt. Näiteks võib artikli 2 lõike 1 punktis j sätestatud erandit kasutada koos artikli 2 lõike 1 punktis d sätestatud erandiga.
- (23) Siiski peaks võimaliku erandite kuritarvitamise vältimiseks käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluma ilma erandit tegemata selliste finantsinstrumentide turutegijad, mis ei ole kaubatuletisinstrumentid, lubatud heitkoguse väärtpaberid või nende tuletisinstrumentid, tingimusel et turutegemine on kontserni tasandil käsitletuna nende põhitegevusala kõrvaltegevuseks ning nad ei kasuta algoritmipõhist välgakauplemistehnikat. Samuti peaks käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluma ilma erandit tegemata isikud, kes kauplevad kliendi korraldusi täites oma arvel või kasutavad algoritmipõhist välgakauplemistehnikat.
- (24) Klientide korralduste täitmine oma arvel kaubeldes peaks hõlmama olukorda, kus äriühingud täidavad eri klientide korraldusi kattuvate ostu- ja müügisoovide sobitamise alusel (parendustehingute sooritamise), mida tuleks vaadelda printsipaalina tegutsemisena ning mille suhtes tuleks kohaldada käesoleva direktiivi sätteid, mis hõlmavad nii korralduste täitmist klientide nimel kui ka oma arvel kauplemist.
- (25) Finantsinstrumente käsitlevate korralduste täitmist kõrvaltegevusena kahe isiku vahel, kelle põhitegevusala on kontserni tasandil ei ole investeerimisteenuste osutamine käesoleva direktiivi tähenduses ega pangandustegevus direktiivi 2013/36/EL tähenduses, ei tuleks pidada klientide korralduste täitmiseks oma arvel kaubeldes.

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

- (26) Tekstis olevaid viiteid isikutele tuleks mõista viidetena nii füüsilistele kui ka juriidilistele isikutele.
- (27) Käesoleva direktiivi kohaldamisalast tuleks välja jätta kindlustusandjad ja elukindlustusandjad, mille tegevuse üle teostab asjakohast järelevalvet pädev usaldatavusnõuete täitmise järelevalveasutus ja mille suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ, <sup>(1)</sup> kui nad tegelevad nimetatud direktiivis osutatud tegevusega.
- (28) Käesolev direktiiv ei peaks kehtima isikute suhtes, kes ei osuta teenuseid kolmandatele isikutele, kuid kelle äritegevus seisneb investeerimisteenuste osutamises üksnes nende emaettevõtjatele, tütarettevõtjatele või nende emaettevõtjate teistele tütarettevõtjatele.
- (29) Mõned kohalikud energiaettevõtjad ja ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kuuluvate tööstusrajatiste käitajad koondavad oma kauplemistegevuse ja ostavad selle sisse konsolideerimata tütarettevõtjatel, et hajutada ärriske. Kõnealused ühisettevõtjad ei osuta muid teenuseid ning nad täidavad täpselt sama funktsiooni kui põhjenduses 28 osutatud isikud. Võrdsete tingimuste tagamiseks peaks olema võimalik käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jätta ka direktiivi 2003/87/EÜ artikli 3 punkti f kohaldamisalasse kuuluvate kohalike energiaettevõtjate või käitajate ühisomandis olevad ühisettevõtjad, kes ei osuta muid teenuseid peale direktiivi 2003/87/EÜ artikli 3 punkti f kohaldamisalasse kuuluvatele kohalikele energiaettevõtjatele või käitajatele osutatavate investeerimisteenuste, tingimusel et nende direktiivi 2003/87/EÜ artikli 3 punkti f kohaldamisalasse kuuluvate kohalike energiaettevõtjate või käitajate suhtes selliste investeerimistegevuste ise läbiviimise korral ei kohaldata artikli 2 lõike 1 punkti j. Asjakohaste kaitsemeetmete kehtestamise ja investoritele nõuetekohase kaitse tagamiseks peaksid liikmesriigid, kes on otsustanud kohaldada selliste ühisettevõtjate suhtes erandit, kohaldama siiski nende suhtes esmase tegevusloa andmise tingimusi läbi vaadates ning pideva järelevalve ja äritegevuse kohustuste täitmise järelevalve käigus vähemalt käesolevas direktiivis sätestatud nõuetega analoogseid nõudeid, eelkõige neile tegevusloa andmisel ning nende maine ja kogemuse ja aktsionäride sobivuse hindamisel.
- (30) Käesoleva direktiivi kohaldamisalast tuleks välja jätta ka isikud, kes osutavad investeerimisteenuseid üksnes juhuslikult oma kutsetegevuse käigus, tingimusel et kõnealune tegevus on reguleeritud ja asjakohased eeskirjad ei keela investeerimisteenuste juhuslikku osutamist.
- (31) Käesoleva direktiivi kohaldamisalast tuleks välja jätta isikud, kelle investeerimisteenuste osutamine seisneb ainuüksi töövõtjaosalusega süsteemide haldamises ja kes seetõttu ei osuta investeerimisteenuseid kolmandatele isikutele.
- (32) Käesoleva direktiivi kohaldamisalast on vaja välja jätta ka keskpangad ja muud samalaadse tegevusega asutused ning ametiasutused, mille ülesanne on valitsemissektori võla haldamine või mis on kaasatud valitsemissektori võla haldamisse, millega on hõlmatud ka valitsemissektori võla investeerimine, välja arvatud asutused, mis on osaliselt või täielikult riigi omandis ning mis täidavad ärilist või osaluste omandamisega seotud rolli.
- (33) Erandite korra selgitamiseks Euroopa Keskpankade Süsteemile, muudele sarnaseid ülesandeid täitvatele riiklikele asutustele ja valitsemissektori võla haldamisse kaasatud asutustele on otstarbekas piirata kõnealuseid erandeid asutustega, mis täidavad oma ülesandeid liikmesriigi või liidu õiguse alusel, ning rahvusvaheliste asutustega, mille liikmete hulka kuulub kaks või enam liikmesriiki ning mille eesmärk on koondada rahalisi vahendeid ning anda rahalist abi oma liikmetele, kellel on või keda ohustavad suured finantsprobleemid, näiteks Euroopa stabiilsusmehhanismi kaudu.
- (34) Käesoleva direktiivi kohaldamisalast tuleb välja jätta ühisinvesteerimisettevõtjad ja pensionifondid, olenemata sellest, kas nende tegevus on liidu tasandil kooskõlastatud või mitte, ja selliste ettevõtjate deponitooriumid või juhid, sest nende tegevuse kohta kehtivad otseselt nende jaoks kohandatud erisätted.

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).



- (35) Käesoleva direktiivi kohaldamisalast on vaja välja jätta põhivõrguettevõtjad, kes on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/72/EÜ<sup>(1)</sup> artikli 2 punktis 4 või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/73/EÜ<sup>(2)</sup> artikli 2 punktis 4, kui nad täidavad oma ülesandeid nimetatud direktiivide, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 714/2009,<sup>(3)</sup> Euroopa Parlamendi või nõukogu määruse (EÜ) nr 715/2009<sup>(4)</sup> või kõnealuste seadusandlike aktide kohaselt vastu võetud võrgueeskirjade või -suuniste kohaselt. Kooskõlas kõnealuste seadusandlike aktidega on põhivõrguettevõtjal konkreetsed kohustused ja konkreetne vastutus, ta peab läbima teatava sertifitseerimise ning tema üle teostab järelevalvet vastava sektori pädev asutus. Põhivõrguettevõtja peaks saama kasutada seda erandit ka juhtudel, kui ta kasutab oma nimel teenuseosutajatena muid isikuid, et täita kõnealuste seadusandlike aktide või nende kohaselt vastu võetud võrgueeskirjade või -suuniste kohaseid ülesandeid. Põhivõrguettevõtjal ei peaks olema võimalik sellist erandit kasutada juhul, kui ta osutab investeerimisteenuseid või tegeleb investeerimistevõrguga seoses finantsinstrumentidega, sealhulgas juhul, kui ta korraldab järelturu platvormi rahaliste ülekandeõigustega kauplemiseks.
- (36) Käesoleva direktiivi eranditest kasu saamiseks peaks asjaomane isik püsivalt vastama kõnealuste erandite kohta sätestatud tingimustele. Eelkõige, kui isik osutab investeerimisteenuseid või tegeleb investeerimistevõrguga ja on vabastatud käesoleva direktiivi täitmisest, kuna kõnealustel teenustel või kõnealusel tegevusel on kontserni tasandil käsitletuna kõnealuse isiku põhitegevusala suhtes abistav funktsioon, ei peaks kõrvalteenustega seotud erand tema puhul enam kehtima, kui kõnealuste teenuste osutamine või kõnealune tegevus lakkab täitmast tema põhitegevusala suhtes abistavat funktsiooni.
- (37) Investorite kaitseks ja finantssüsteemi stabiilsuse säilitamiseks peaks käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvaid investeerimisteenuseid osutavatel ja/või investeerimistevõrguga tegevatel äriühingutel olema oma päritoluliikmesriigis väljaantud tegevusluba.
- (38) Krediidiasutused, kellele on antud tegevusluba vastavalt direktiivile 2013/36/EL, ei peaks vajama täiendavat tegevusluba investeerimisteenuste osutamiseks või investeerimistevõrguks käesoleva direktiivi alusel. Kui krediidiasutus otsustab osutada investeerimisteenuseid või tegeleda investeerimistevõrguga, peaks pädevad asutused enne direktiivi 2013/36/EL kohaselt tegevusloa andmist kontrollima, et krediidiasutus vastab käesoleva direktiivi asjakohastele sätetele.
- (39) Uue investeerimistootena on kasutusele võetud investeerimishoiused, kuid neid ei reguleerita liidu tasandil ühegi investorite kaitset tagava seadusandliku aktiga, samas kui muude struktureeritud investeringute suhtes kohaldatakse selliseid seadusandlikke akte. Seepärast on asjakohane tugevdada investorite usaldust ning ühtlustada jaeklientidele suunatud kombineeritud investeerimistoodete reguleerimist, et tagada kogu liidus piisaval tasemel investorite kaitse. Seepärast tuleks võtta investeerimishoiused käesoleva direktiivi kohaldamisalasse. Seoses sellega tuleb selgitada, et kuna investeerimishoiused on investeerimistooded, ei hõlma need üksnes intressimääradega, nagu Euribor või Libor, seotud lihthoiuseid, olenemata sellest, kas need intressimäärad on kindlaks määratud või need on fikseeritud või muutuvad. Sellised hoiused ei peaks seega kuuluma käesoleva direktiivi kohaldamisalasse.
- (40) Käesoleva direktiivi kohaldamisel tuleks investeerimisühinguid ja krediidiasutusi, kes tegelevad investeerimishoiustega seonduva müügitegevuse või klientide nõustamisega, käsitada selliste toodete vahendajana, mille on välja andnud krediidiasutus, mis võib võtta vastu hoiuseid kooskõlas direktiiviga 2013/36/EL.
- (41) Väärtpaberite keskdepositooriumid on süsteemi seisukohalt finantsturgudele olulised asutused, mis tagavad väärt-paberite esmase registreerimise, emiteeritud väärt-pabereid sisaldavate kontode hoidmise ja praktiliselt kogu väärt-paberitega kauplemise arveldamise. Väärtpaberite keskdepositooriumeid reguleeritakse liidu õiguse erinormidega ning neile kehtivad eelkõige nõue omada tegevusluba ja teatavad tegevustingimused. Väärtpaberite keskdepositooriumid võiksid siiski lisaks muus liidu õiguses osutatavatele kesksetele teenustele pakkuda investeerimisteenuseid ja tegeleda investeerimistevõrguga, mida reguleeritakse käesoleva direktiiviga.

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/72/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/54/EÜ (ELT L 211, 14.8.2009, lk 55).

<sup>(2)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/73/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ (ELT L 211, 14.8.2009, lk 94).

<sup>(3)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 714/2009 võrkudele juurdepääsu tingimuste kohta piiriüleses elektri- ja gaasivõrgus ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1228/2003 (ELT L 211, 14.8.2009, lk 15).

<sup>(4)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 715/2009 maagaasi ülekandevõrkudele juurdepääsu tingimuste kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1775/2005 (ELT L 211, 14.8.2009, lk 36).

Kindlustamaks, et kõigi investeerimisteenuseid osutavate ja investeerimistegevusega tegelevate üksuste suhtes kehtib sama õigusraamistik, on asjakohane tagada, et selliste väärtpaberite keskdepositooriumide suhtes ei kohaldata neid käesoleva direktiivi nõudeid, mis on seotud tegevusloaga ja teatavate tegevustingimustega, vaid nimelt väärtpaberite keskdepositooriumeid reguleeriv liidu õigus peaks tagama, et neile kohaldatakse käesoleva direktiivi sätteid, kui nad osutavad investeerimisteenuseid või tegelevad investeerimistegevusega lisaks kõnealuses liidu õiguses täpsustatud teenustele.

- (42) Investorite kaitse tugevdamiseks liidus on otstarbekas piirata tingimusi, mille alusel võivad liikmesriigid teha käesoleva direktiivi kohaldamisest erandi isikutele, kes osutavad investeerimisteenuseid klientidele, kes selle tagajärjel ei ole käesoleva direktiivi alusel kaitstud. Eelkõige tuleb nõuda, et liikmesriigid kohaldaksid esmase tegevusloa andmise tingimusi läbi vaadates ning pideva järelevalve ja äritegevuse kohustuste täitmise järelevalve käigus selliste isikute suhtes vähemalt käesolevas direktiivis sätestatud nõuetega analoogseid nõudeid, eelkõige sellistele isikutele tegevuslubade andmisel ning nende maine ja kogemuse ja aktsionäride sobivuse hindamisel.

Lisaks sellele peaksid käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jäetud isikud olema hõlmatud investeringute tagamise skeemiga, mida tunnustatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 97/9/EÜ,<sup>(1)</sup> või kutsekindlustusega, mis tagab nende klientide samaväärse kaitse kõnealuses direktiivis käsitletud olukordades.

- (43) Juhul kui investeerimisühing osutab ebakorrapäraselt ühte või mitut tegevusloaga hõlmamata investeerimisteenust või tegeleb ebakorrapäraselt ühe või mitme tegevusloaga hõlmamata investeerimistegevusega, ei peaks tal käesoleva direktiivi alusel olema vaja täiendavat tegevusluba.
- (44) Käesolevas direktiivis peaks korralduste vastuvõtmine ja edastamine tähendama ka seda, et viiakse kokku kaks või enam investorit, mis viib tehingu sõlmimiseni kõnealuste investorite vahel.
- (45) Enda emiteeritud finantsinstrumente turustades peaksid investeerimisühingud ja krediidiuasutused oma klientide investeerimisnõustamisel juhinduma käesolevast direktiivist. Ebakindluse kõrvaldamiseks ja investorite kaitse tugevdamiseks on otstarbekas ette näha käesoleva direktiivi kohaldamine, kui investeerimisühingud ja krediidiuasutused turustavad enda emiteeritud finantsinstrumente esmasturul nõustamist pakkumata. Seetõttu tuleks klientide nimel korralduste täitmise teenuse mõistet laiendada.
- (46) Vastastikuse tunnustamise ja päritoluliikmesriigi järelevalve põhimõtted näevad ette, et liikmesriikide pädevad asutused ei tohiks anda tegevusluba või peaksid selle kehtetuks tunnistama, kui sellised tegurid nagu tegevuskavade sisu, geograafiline paiknemine või reaalne tegevus näitavad selgelt, et investeerimisühing on teinud valiku ühe liikmesriigi õigussüsteemi kasuks eesmärgiga hoida kõrvale rangematest normidest, mis kehtivad teises liikmesriigis, mille territooriumil ta peamiselt kavatseb tegutseda või tegutseb. Juriidilisest isikust investeerimisühing peaks saama tegevusloa liikmesriigilt, kus ta on registrisse kantud. Investeerimisühing, kes ei ole juriidiline isik, peaks saama tegevusloa liikmesriigilt, kus asub tema peakontor. Lisaks peaksid liikmesriigid nõudma, et investeerimisühingu peakontor asub alati tema päritoluliikmesriigis ja et ta seal ka realselt tegutseb.
- (47) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2007/44/EÜ<sup>(2)</sup> on sätestatud üksikasjalikud kriteeriumid investeerimisühingus osaluse kavandataval omandamisel usaldatavusnõuete täitmise hindamiseks ning nende kriteeriumide kohaldamine. Hindamisprotsessi ja selle tulemuste õiguskindluse, selguse ja prognoositavuse tagamiseks tuleks kõnealuse direktiiviga ette nähtud kriteeriume ja usaldatavusnõuete täitmise hindamise protsessi kinnitada.

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. märtsi 1997. aasta direktiiv 97/9/EÜ investeringute tagamise skeemide kohta (EÜT L 84, 26.3.1997, lk 22).

<sup>(2)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. septembri 2007. aasta direktiiv 2007/44/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 92/49/EMÜ ning direktiive 2002/83/EÜ, 2004/39/EÜ, 2005/68/EÜ ja 2006/48/EÜ seoses finantssektoris osaluse omandamise ja selle suurendamise tehingute suhtes rakendatava usaldusvärsuse hindamise menetluskorra ja kriteeriumidega (ELT L 247, 21.9.2007, lk 1).

Eelkõige peaks pädevad asutused hindama kavandatava omandaja sobivust ning kavandatava omandamise usaldusväärsust kõigi järgmiste kriteeriumide alusel: kavandatava omandaja maine; kavandatava omandamise tulemusel investeerimisühingu äritegevust juhtima hakata võiva isiku maine ja kogemused; kavandava omandaja finantsusaldusväärsus; kas investeerimisühing suudab täita käesoleval direktiivil ja muudel direktiividel, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivil 2002/87/EÜ <sup>(1)</sup> ning direktiivil 2013/36/EL põhinevaid usaldatavusnõudeid; kas on mõistlikku alust kahtlustada, et seoses kavandatava omandamisega toimub või on toimunud või üritatakse või on püütud üritada rahapesu või terrorismi rahastamist Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/60/EÜ <sup>(2)</sup> artikli 1 tähenduses, või kas kavandatav omandamine võiks suurendada sellise tegevuse ohtu.

- (48) Oma päritoluliikmesriigis tegevusloa saanud investeerimisühingul peaks olema õigus osutada investeerimisteenuseid või tegeleda investeerimistegevusega kogu liidus, ilma et tal oleks vaja taotleda eraldi tegevusluba selle liikmesriigi pädevalt asutusest, kus ta soovib kõnealuseid teenuseid osutada või kõnealuse tegevusega tegeleda.
- (49) Kuna teatavad investeerimisühingud on vabastatud teatavatest kohustustest, mis on kehtestatud direktiiviga 2013/36/EL, peaks neil olema kohustus omada miinimumkapitali või kutsekindlustust või nende kahe kombinatsiooni. Kõnealuste kindlustussummade kohandamine peaks võtma arvesse kohandusi, mis on tehtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/92/EÜ <sup>(3)</sup> raames. Kõnealune erikäsitus kapitali adekvaatsuse osas ei tohiks piirata otsuseid kõnealuste investeerimisühingute asjakohase käsitlemise kohta vastavalt tulevastele muudatustele kapitali adekvaatsust reguleerivas liidu õiguses.
- (50) Kuna usaldatavusnõuete kohaldamisala peaks piirduma nende üksustega, mis peavad professionaalset kauplemisportfelli ja on seeläbi vastaspoole riskiallikaks teistele turuosalistele, tuleks käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jätta üksused, mis kauplevad oma arvel muude finantsinstrumentidega kui kaubatuletisinstrumentid, lubatud heitkoguse väärtpaberid või nende tuletisinstrumentid, tingimusel et nad ei ole turutegijad, ei kauple kliendi korraldusi täites oma arvel, ei ole reguleeritud turu või mitmepoolse kauplemissüsteemi liikmed või osalised, ei oma otsest elektroonilist juurdepääsu kauplemiskohale ega kasuta algoritmipõhist välkauplemistehnikat.
- (51) Selleks et kaitsta investorite omandiõigust ja muid sarnaseid väärtpaberitega seotud õigusi ning investori õigusi, mis on seotud investeerimisühingu hoolde usaldatud rahaga, tuleks kõnealuseid õigusi hoida lahus investeerimisühingu õigustest. Kõnealune põhimõte ei tohiks siiski takistada investeerimisühingul tegutseda oma nimel, kuid investori huvides, kui tehingu laad seda nõuab ja investor annab oma nõusoleku, näiteks aktsiate või osade laenuks andmise puhul.
- (52) Kliendi vara kaitset käsitlevad nõuded on investeerimisteenuste osutamisel ja investeerimistegevuses väga oluline klientide kaitsmise vahend. Kõnealused nõuded võidakse jätta kohaldamata, kui investeerimisühingule antakse raha ja finantsinstrumentide osas üle kõik omandiõigused mis tahes praeguste või tulevaste, tegelike või tingimuslike või võimalike kohustuste katmiseks. Nimetatud üldine võimalus võib põhjustada ebakindlust ning vähendada klientide vara kaitsmise nõuete tulemuslikkust. Seega on vähemalt jaeklientide vara puhul asjakohane piirata investeerimisühingute võimalust sõlmida Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2002/47/EÜ <sup>(4)</sup> määratletud omandiõiguse üleminekul põhinevaid finantstagatiskokkuleppeid oma kohustuste tagamise või muul viisil tagamise eesmärgil.
- (53) Investeerimisühingute, reguleeritud turgude ja aruandlusteenuste pakkujate aruka ja usaldusväärse juhtimise tagamiseks ning turu terviklikkuse ja investorite huvide kaitseks tuleb tugevdada nende juhtorganite rolli. Investeerimisühingu, reguleeritud turgude ja aruandlusteenuste pakkujate juhtorgan peaks alati pühendama piisavalt aega ning omama piisavaid kollektiivseid teadmisi, oskusi ja kogemust, et mõista äriühingu tegevust, sealhulgas selle

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiiv 2002/87/EÜ, milles käsitletakse finantskonglomeraati kuuluvate krediidiasutuste, kindlustusseltside ja investeerimisühingute täiendavat järelevalvet ning millega muudetakse nõukogu direktiive 73/239/EMÜ, 79/267/EMÜ, 92/49/EMÜ, 92/96/EMÜ, 93/6/EMÜ ja 93/22/EMÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 98/78/EÜ ja 2000/12/EÜ (ELT L 35, 11.2.2003, lk 1).

<sup>(2)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta direktiiv 2005/60/EÜ rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta (ELT L 309, 25.11.2005, lk 15).

<sup>(3)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. detsembri 2002. aasta direktiiv 2002/92/EÜ kindlustusvahenduse kohta (EÜT L 9, 15.1.2003, lk 3).

<sup>(4)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuni 2002 direktiiv 2002/47/EÜ finantstagatiskokkuleppe kohta (EÜT L 168, 27.6.2002, lk 43).



peamisi riske. Rühmamõtlemise vältimiseks ja sõltumatute arvamuste ja kriitiliste seisukohtade esitamise hõlbustamiseks peaksid asutuste juhtorganid olema piisavalt mitmekülgsed nii vanuse, soo, geograafilise päritolu, hariduse ja ametialase tausta poolest, et esindada erinevaid seisukohti ja kogemusi. Töötajate esindatust juhtorganites, mis lisab tähtsa vaatenurga ja annab tegelikud teadmised äriühingusisese töö kohta, võib samuti käsitleda kui head mitmekesisuse suurendamise võimalust. Seepärast peaks mitmekesisus olema juhtorganite koosseisu üks kriteeriume. Samuti tuleks mitmekesisust üldisemalt käsitleda äriühingute värbamispoliitikas. Kõnealune poliitika peaks näiteks julgustama äriühinguid valima kandidaate nimekirjadest, mis hõlmavad mõlemat sugu. Ettevõtete juhtimise ühtse käsitluse kehtestamiseks tuleks investeerimisühingutele esitatavad nõuded ühtlustada võimalikult suure ulatuses direktiivi 2013/36/EL vastavate nõuetega.

- (54) Investeerimisühingute, reguleeritud turgude ja aruandlusteenuste pakkujate tegevuse tõhusaks järelevalveks ja kontrolliks peaks juhtorgan vastutama ühingu üldstrateegia eest, võttes arvesse ühingu tegevus- ja riskiprofiili. Tuleks selgelt määratleda juhtorgani vastutus kogu ühingu äriotsuste loikes, ühingu strateegiliste eesmärkide, riskijuhtimisstrateegia ja sisemise juhtimissüsteemi kindlaks määramise ja määratlemise, organisatsiooni struktuuri kinnitamise, sealhulgas personali valiku ja koolituse kriteeriumide, kõrgema juhtkonna üle tulemusliku järelevalve teostamise, teenuste osutamise ja tegevuse läbiviimise üldise poliitika, sealhulgas müügitöötajate tasustamise põhimõtete kindlaksmääramise ning klientidele turustatavate uute toodete heakskiitmise eest. Äriühingute strateegiliste eesmärkide, nende organisatsiooni struktuuri ja teenuste osutamise ning tegevuse läbiviimise poliitika korrapärane läbivaatamine ja hindamine peaks tagama nende püsiva suutlikkuse juhtida ühingu arukalt ja usaldusväärselt turgude usaldusväärsuse ja investorite kaitse huvides. Liiga paljude juhtivate kohtade ühendamine tegevjuhtkonnas takistaks juhtorgani liikmel pühendada piisavalt aega sellise järelevalverolli täitmisele.

Seepärast tuleb piirata juhtivate kohtade arvu, mis juhtorgani liikmel võib samal ajal olla eri üksustes. Juhtivaid kohti organisatsioonides, mis ei taotle põhiliselt ärilisi eemärke, nagu mittetulundusühingud või heategevusorganisatsioonid, ei tuleks aga sellise piirangu seadmisel arvesse võtta.

- (55) Liikmesriigiti kasutatakse erinevaid juhtimisstruktuure. Enamikul juhtudest kasutatakse ühe- või kahetasandilist juhtimisstruktuuri. Käesolevas direktiivis kasutatud määratluste eesmärk on hõlmata kõiki olemasolevaid struktuure, eelistamata ühtki konkreetset struktuuri. Need on puhtalt funktsionaalsed määratlused, eesmärgiga sätestada eeskirjad, mille eesmärk on teatav konkreetne tulemus, sõltumata igas liikmesriigis ettevõtjale kohaldatavast äriühinguõigusest. Seetõttu ei tohiks määratlused mõjutada siseriikliku äriühinguõiguse kohast üldist pädevuste jaotumist.
- (56) Laienev tegevusalade ring, millega paljud investeerimisühingud samaaegselt tegelevad, on suurendanud võimalust huvide konfliktide tekkeks kõnealuste erinevate tegevusalade ja klientide huvide vahel. Seepärast on vaja kehtestada eeskirjad tagamaks, et sellised konfliktid ei kahjustaks nende klientide huve. Äriühingutel on kohustus astuda tõhusaid samme huvide konfliktide tuvastamiseks, vältimiseks ja lahendamiseks ning leevendada võimalikult suurel määral selliste riskide potentsiaalset mõju. Kui sellest hoolimata jääb alles mõningane kliendi huve kahjustav risk, tuleks enne tema nimel äritegevusse astumist anda kliendile teavet huvide konfliktide üldise laadi ja/või allika ning kõnealuste riskide maandamiseks võetud meetmete kohta.
- (57) Komisjoni direktiivis 2006/73/EÜ<sup>(1)</sup> lubatakse liikmesriikidel investeerimisühingutele esitatavate organisatsiooniliste nõuete raames nõuda klientide korraldusi käsitlevate telefonivestluste või elektroonilise teabevahetuse salvestamist. Kliendi korraldusi käsitlevate telefonivestluste või elektroonilise teabevahetuse salvestamine on kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga („harta“) ning on õigustatud vahend investorite kaitse tugevdamiseks, turujärelevalve parandamiseks ning investeerimisühingute ja nende klientide õiguskindluse suurendamiseks. Sellise salvestamise tähtsusele on osutatud ka Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee 29. juulil 2010 avaldatud tehnilises nõuandes komisjonile. Sellised salvestused peaksid tagama, et on olemas tõendid klientide antud korralduste tingimuste kohta ja investeerimisühingute sooritatud tehingute nende vastavuse kohta, ning võimaldama kindlaks teha igasuguse tegevuse, mis võib olla oluline turukuritarvituse seisukohast, sealhulgas olukorras, kus investeerimisühing kaupleb oma arvel.

<sup>(1)</sup> Komisjoni 10. augusti 2006. aasta direktiiv 2006/73/EÜ, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ seoses investeerimisühingute suhtes kohaldatavate organisatsiooniliste nõuete ja tegutsemistingimustega ning nimetatud direktiivi jaoks määratletud mõistetega (ELT L 241, 2.9.2006, lk 26).

Selleks on vaja salvestusi kõigist vestlustest, milles osalevad äriühingu esindajad, kes kauplevad või kavatsevad kaubelda oma arvel. Kui kliendid annavad korraldusi muude kanalite kaudu, tuleks selline teave esitada püsival andmekandjal, nagu kiri, faks, e-kiri või kohtumistel antud kliendi korraldusi käsitlevad dokumendid. Näiteks saaks kliendiga näost näkku toimuvate vestluste sisu jäädvustada kirjalike protokollide või märkmetena. Selliseid korraldusi tuleks käsitada samaväärsetena telefoni teel saadud korraldustega. Kui klientidega näost-näkku toimuvate vestluste kohta koostatakse protokoll, peaksid liikmesriigid tagama asjakohaste kaitsemeetmete olemasolu, tagamaks, et kliendile ei tekitata kahju osapoolte vahel toimunud suhtlust ebaõigelt edasi andva protokollitõttu. Selliste kaitsemeetmetega ei peaks kaasnema kliendi vastutuse eeldamist.

Õiguskindluse tagamiseks seoses kõnealuse kohustuse ulatusega on asjakohane kohaldada seda kohustust kõigi äriühingu poolt pakutavate või investeerimisühingul kasutada lubatavate seadmete suhtes ning nõuda, et investeerimisühingud võtaksid mõistlikke meetmeid tagamaks, et tehingutega seoses ei kasutata eraomandis olevaid seadmeid. Kõnealused salvestused peaksid olema kättesaadavad pädevatele asutustele käesolevast direktiivist ja määrusest (EL) nr 600/2014, määrusest (EL) nr 596/2014 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist 2014/57/EL<sup>(1)</sup> tulenevate järelevalveülesannete täitmiseks, et aidata pädevatel asutustel teha kindlaks käitumine, mis ei ole kooskõlas investeerimisühingute tegevust reguleeriva õigusraamistikuga. Kõnealused salvestused peaksid samuti olema kättesaadavad investeerimisühingutele ja klientidele, et demonstreerida nende omavahelise suhte arengut seoses klientide esitatud korralduste ja investeerimisühingute tehtud tehingutega. Seepärast on asjakohane sätestada käesolevas direktiivis kliendi korraldusi käsitlevate telefonivestluste või elektroonilise teabevahetuse salvestamise üldise korra põhimõtted.

- (58) Kooskõlas Euroopa Ülemkogu 2009. aasta juuni järeldustega Euroopa finantsalase järelevalve tugevdamise kohta ning selleks, et aidata kaasa ühtse reeglustiku väljatöötamisele liidu finantsturgude jaoks, luua liikmesriikidele ja turuosalistele võrdsed võimalused, parandada investorite kaitset ning tugevdada järelevalvet ja õigusnormide täitmise tagamist, on liit otsustanud kogu finantsteenuseid käsitlevas liidu õiguses asjakohasel juhul vähendada nii palju kui võimalik liikmesriikide kaalutusõigust. Lisaks kliendikorraldusi käsitlevate telefonivestluste ja elektroonilise teabevahetuse salvestamise üldise korra kehtestamisele on käesolevas direktiivis asjakohane vähendada pädevate asutuste võimalust järelevalve delegerimiseks teatavatel juhtudel ning piirata kaalutusõigust seotud vahendajate ja filiaalide aruandluse suhtes kohaldatavates nõuetes.
- (59) Kauplemistehnoloogia kasutamine on viimase kümnendi jooksul märkimisväärselt kasvanud ning praegu turuosaliste seas laialdaselt levinud. Paljud turuosalised kasutavad algoritmkauplemist, mille puhul arvutialgoritm määrab minimaalse inimsekkumisega või ilma inimsekkumiseta automaatselt kindlaks korraldusega seotud muutujad. Reguleerida tuleks algoritmkauplemisega kaasnevaid riske. Täidetud tehingute kauplemisjärgseks töötlemiseks kasutatavaid algoritme ei loeta algoritmkauplemiseks. Investeerimisühing, mis tegeleb algoritmkauplemisega, rakendades turutegemise strateegiat, peaks seda turutegemist rakendama pidevalt kauplemiskoha kauplemisaja teatava perioodi jooksul. Reguleerivate tehniliste standarditega tuleks täpsustada, mis on kauplemiskoha kauplemisaja teatav periood, tagades, et see teatav periood on kauplemisaja kogukestustega võrreldes olulise pikkusega, võttes arvesse konkreetse turu likviidsust, suurust ja laadi ning kaubeldavate finantsinstrumentide omadusi.
- (60) Investeerimisühingud, kes tegelevad algoritmkauplemisega, rakendamaks turutegemise strateegiat, peaksid kehtestama kõnealuse tegevuse jaoks asjakohased süsteimid ja kontrollid. Sellist tegevust tuleks mõista selle kontekstile ja eesmärgile eriomasel viisil. Sellise tegevuse määratlemine on seepärast sõltumatu sellistest määratlustest nagu „turutegemine” Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 236/2012<sup>(2)</sup>.
- (61) Algoritmkauplemise alaliik on algoritmipõhine välkkauplemine, kus kauplemissüsteem analüüsib väga kiiresti turuandmeid või -signaale ning saadab välja või ajakohastab sellise analüüsi põhjal väga lühikese ajaga suure hulga korraldusi. Eelkõige võib algoritmipõhine välkkauplemine hõlmata selliseid elemente nagu korralduse algatamine, genereerimine, marsruutimine ja täideviimine, mida süsteem korraldab ilma inimese sekkumiseta iga üksiku kauplemise või korralduse puhul, lühike ajavahemik positsioonide võtmise ja likvideerimise vahel, suur väärtapeeriportfelli päevakäive, väga suur korralduste ja tehingute suhtarv päeva siseselt ning kauplemispäeva lõpetamine neutraalse või selle ligilähedase positsiooniga (*flat position*). Algoritmipõhist välkkauplemist iseloomustab muu hulgas päevane sõnumite väga suur hulk, mille hulka kuuluvad korraldused, hinnapakumised ja tühistamised.

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/57/EL turukuritarvituse korral kohaldatavate kriminaalkaristuste kohta (turukuritarvituse direktiiv) (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 179).

<sup>(2)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta määrus (EL) nr 236/2012 lühikeseks müügi ja krediidiriski vahetustehingute teatavate aspektide kohta (ELT L 86, 24.3.2012, lk 1).

**Selleks**

et määrata kindlaks, millisel juhul käsitatakse sõnumite hulka väga suurena, tuleks arvesse võtta tegevuse taga oleva lõppkliendi isikut, vaadeldava perioodi pikkust, võrdlust üldise turuaktiivsusega kõnealusel perioodil ning tegevuse suhtelist kontsentreerumist ja killustumist. Algoritmipõhist välkkauplemist kasutavad tavaliselt omakapitali kasutavad kauplejad ning see ei kujuta endast strateegiat, vaid pigem keeruka tehnoloogia kasutamist selliste traditsioonilisemate kauplemisstrateegiate rakendamiseks nagu turutegemine ja arbitraaž.

- (62) Tehnika areng on teinud võimalikuks välkkauplemise ja ärimudelite arengu. Välkkauplemist soodustab turuosaliste süsteemide ühispaiknemine füüsiliselt lähedal kauplemiskoha vastavale süsteemile. Nõuetekohaste ja õiglaste kauplemistingimuste tagamiseks on vaja nõuda, et kauplemiskohad pakuksid selliseid ühispaiknemisteenuseid läbipaistvalt, õiglaselt ja diskrimineerimist välistavalt. Kauplemistehnoloogia on suurendanud investorite kauplemise kiirust, mahtu ja keerukust. Samuti on see võimaldanud turuosalistel hõlbustada klientide jaoks otsest elektroonilist juurdepääsu turgudele kauplemissüsteemide kasutamise, otseste turulepääsuga või spondeeritud turulepääsuga. Kauplemistehnoloogia annab turule ja turuosalistele eeliseid, nagu laialdasem osalemine turgudel, suurem likviidsus, väiksemad hinnavahed, madalam lühiajaline volatiilsus ning võimalused klientide korralduste tõhusamaks täitmiseks. Samas tulenevad kauplemistehnoloogia kasutamisest ka teatavad potentsiaalsed riskid, nagu suure korralduste arvuga kaasnev kauplemiskohtade süsteemide ülekoormamise risk ning risk, et algoritmkauplemisel antakse dubleerivaid või vigaseid korraldusi või esineb muid eksimusi, mis võivad põhjustada turu ebastabiilsust.

Lisaks esineb algoritmkauplemise süsteemide puhul teistele turusündmustele ülereageerimise risk, mis eelneva turuprobleemi korral võib suurendada volatiilsust. Algoritmkauplemine või algoritmipõhine välkkauplemistehnika, nagu ka kõigi muude kauplemisviiside väärkasutamine võib ka põhjustada teatud tegevust, mis on keelatud määrusega (EL) nr 596/2014. Välkkauplemine võib välkkauplejate teabe-eelise tõttu samuti meelitada investoreid sooritama tehinguid kauplemiskohtades, kus nad saavad vältida vastastikmõju välkkauplejatega. On asjakohane allutada algoritmipõhised välkkauplemistehnikad, mis tuginevad teatavatele eriomadustele, erilisele regulatiivsele kontrollile. Ehkki kõnealused tehnikad tuginevad peamiselt oma arvel kauplemisele, tuleks sellist kontrolli kohaldada ka siis, kui tehnika elluviimine on struktureeritud viisil, mis väldib oma arvel kauplemist.

- (63) Tehnoloogia suurenenud kasutamisega kaasnevaid riske saab kõige paremini maandada teatavate meetmete ja riskikontrolli kombinatsiooniga, mis on suunatud algoritmkauplemisega tegelevatele või algoritmipõhist välkkauplemistehnikat kasutavatele, otsest elektroonilist juurdepääsu võimaldavatele äriühingutele, ning muude meetmetega, mis on suunatud selliste kauplemiskohtade korraldajatele, millele sellistel äriühingutel on juurdepääs. Et parandada turgude paindlikkust tehnika arengu valguses, peaksid kõnealused meetmed põhinema Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1095/2010<sup>(1)</sup> asutatud Euroopa Järelevalveasutuse (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) („Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve“) poolt 2012. aasta veebruaris välja antud tehnilistel suunistel kauplemisplatvormide, investeerimisühingute ja pädevate asutuste poolt automatiseeritud kauplemiskeskonnas kasutatavate süsteemide ja kontrollide kohta (ESMA/2012/122) ning nende sisu kajastama. On soovitatav tagada, et kõigil algoritmipõhise välkkauplemisega tegelevatel äriühingutel oleks tegevusluba. Selline tegevusluba peaks tagama, et kõnealuste äriühingute suhtes kohaldatakse käesoleva direktiivi kohaseid organisatsioonilisi nõudeid ning nõuetekohast järelevalvet. Üksustelt, mis on loa saanud ja mille üle teostatakse järelevalvet finantssektorit reguleeriva liidu õiguse alusel ja mis on vabastatud käesoleva direktiivi täitmisest, kuid mis tegelevad algoritmkauplemisega või kasutavad algoritmipõhist välkkauplemistehnikat, ei peaks siiski nõudma tegevusloa saamist käesoleva direktiivi kohaselt ning nende suhtes peaks üksnes kohaldama neid meetmeid ja kontrole, mille eesmärk on nimetatud tüüpi kauplemisest tuleneva spetsiifilise riski maandamine. Seda silmas pidades peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve olema oluline koordineerija, määrares kindlaks asjakohase hinnasammu, et tagada liidu tasandil nõuetekohased turud.
- (64) Nii investeerimisühingud kui ka kauplemiskohad peaksid võtma usaldusväärseid meetmeid, mis aitaksid tagada, et algoritmkauplemine või algoritmipõhine välkkauplemistehnika ei ohusta turu stabiilsust ning et neid ei saa kasutada turukuritarvituseks. Samuti peaksid kauplemiskohad tagama, et nende kauplemissüsteemid on vastupidavad ning nõuetekohaselt testitud ning suudavad tulla toime suureneva hulga korralduste ja turupingetega, ning looma kauplemiskohtadel kauplemist piirata võimaldavad süsteemid, mis ootamatute äkiliste hinnakõikumiste korral kauplemise ajutiselt peataksid või seda piiraksid.
- (65) Samuti on vaja tagada, et kauplemiskohtade teenustasude struktuur oleks läbipaistev, õiglane ja välistaks diskrimineerimise ega oleks korraldatud viisil, mis soodustaks nõuetele mittevastavaid turutingimusi. Seetõttu on asjakohane lubada kauplemiskohtadel kohandada tühistatud korralduste teenustasu vastavalt sellele, kui kaua korraldus

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsus nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

kehtis, ning määrata kindlaks tasud iga finantsinstrumendi osas, mille suhtes neid kohaldatakse. Liikmesriigid võivad lubada kauplemiskohtadel kehtestada suurema teenustasu hiljem tühistatava korralduse esitamisele või kehtestada suurema teenustasu osalistele, kelle tühistatud korralduste suhe täidetud korraldustega on suur, ja neile, kes kasutavad algoritmipõhist välkkauplemistehnikat, et kajastada lisakoormust süsteemi mahule, mis ei too tingimata kasu teistele turuosalistele.

- (66) Lisaks algoritmkauplemise ja algoritmipõhise välkkauplemistehnikaga seotud meetmetele on asjakohane keelata investeerimisühingutel anda oma klientidele otsene elektrooniline juurdepääs turgudele, kui juurdepääsuks ei ole paigas nõuetekohaseid süsteeme ja kontrole. Olenemata pakutavast otsese elektroonilise juurdepääsu vormist peaksid sellist juurdepääsu pakkuvad äriühingud hindama ja vaatama läbi kõnealust teenust kasutavate klientide sobilikkuse ning tagama, et teenuse kasutamisega seoses on kehtestatud riskikontroll ning et kõnealused äriühingud on jätkuvalt vastutavad nende klientide poolt nende süsteeme või nende kauplemiskoode kasutades läbiviidud kauplemise eest. Kõnealuseid uusi kauplemisvorme käsitlevad organisatsioonilised nõuded tuleks üksikasjalikumalt sätestada regulatiivsetes tehnilistes standardites. Nii saaks tagada, et nõudeid saab muuta, kui on vaja arvesse võtta kõnealuse valdkonna innovatsiooni ja arengut.
- (67) Tõhusa järelevalve tagamiseks ja selleks, et võimaldada pädevatel asutustel võtta õigeaegselt sobivaid meetmeid puudulike või kuritahtliku iseloomuga algoritmipõhiste strateegiate vastu, on vaja märgistada kõik algoritmipõhise kauplemise kaudu genereeritud korraldused. Tänu märgistamisele peaks pädevatel asutustel olema võimalik kindlaks teha erinevate algoritmide alusel tehtud korraldused ning tõhusalt rekonstrueerida algoritmi kasutavate kauplejate strateegiad ja neid hinnata. See peaks maandama riski, et korraldusi ei omistata täpselt algoritmipõhisele strateegiale ja algoritmi kasutavale kauplejale. Märgistamine võimaldab pädevatel asutustel tõhusalt ja tulemuslikult tegutseda selliste algoritmkauplemise strateegiate vastu, millel on kuritarvitav toime või mis ohustavad turu nõuetekohast toimimist.
- (68) Et tagada turu usaldusväärsuse säilimine finantsturgude tehnoloogilise arengu valguses, peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve küsima riiklikelt ekspertidelt teavet kauplemistehnoloogia valdkonnas toimuva arengu kohta, sealhulgas välkkauplemine ja uued tavad, mis võivad põhjustada turukuritarvitusi, et teha kindlaks ja edendada tulemuslikke strateegiaid selliste kuritarvituste ennetamiseks ja kõrvaldamiseks.
- (69) Praegu tegutseb liidus terve hulk kauplemiskohti, mille hulgas on neid, mis kauplevad identsete finantsinstrumentidega. Investorite huve kahjustavate potentsiaalsete riskide käsitlemiseks tuleb formaliseerida ja kooskõlastada protsessid seoses tagajärgedega, mida ühe investeerimisühingu või kauplemiskohta korraldava turukorraldaja otsus peatada või lõpetada mõne finantsinstrumendiga kauplemine toob kaasa teistele kauplemiskohtadele. Kui finantsinstrumendiga kauplemine otsustatakse peatada või lõpetada, tuleks õiguskindluse huvides ja huvide konfliktide piisavaks lahendamiseks tagada, et kui investeerimisühing või kauplemiskohta korraldav turukorraldaja peatab kauplemise seepärast, et ei järgita nende kohaldatavaid eeskirju, juhinduvad teised sellest otsusest, kui nende pädevad asutused nii otsustavad, välja arvatud juhul, kui erakorralistel asjaoludel on kauplemise jätkamine õigustatud. Lisaks sellele on vaja formaliseerida ja tõhustada pädevate asutuste vahelist teabevahetust ja koostööd seoses finantsinstrumendiga kauplemiskohas kauplemise peatamise ja lõpetamisega. Nimetatud korda tuleks kohaldada nii, et see ei võimaldaks kauplemiskohtadel kasutada finantsinstrumentidega kauplemise peatamise või lõpetamise seoses edastatud teavet kommertseesmärgil.
- (70) Finantsturgudel aktiivselt tegutsevate investorite arv on suurenenud ning neile pakutakse keerukamaid ja mitmekesisemaid teenuseid ja instrumente; kõnealust arengut arvesse võttes on vaja ühtsemaid sätteid, mis võimaldaksid investoritele kogu liidus tõhusat kaitset. Direktiivi 2004/39/EÜ vastuvõtmise ajal suurenes investorite sõltuvus isiklikest soovitustest, mistõttu oli vaja määratleda investeerimisnõustamine investeerimisteenusena, mille jaoks on vaja tegevusluba ning mille suhtes kehtivad teatavad äritegevuse kohustused. Kuna isiklikud soovitused on klientide jaoks jätkuvalt olulised ning teenused ja instrumentid muutuvad järjest keerukamaks, on investorite kaitse tugevdamiseks vaja äritegevuse kohustusi rangemaks muuta.
- (71) Liikmesriigid peaksid tagama, et investeerimisühingud tegutseksid kooskõlas kliendi parimate huvidega ja suudaksid täita neile käesoleva direktiiviga pandud kohustusi. Investeerimisühingud peaksid samamoodi mõistma pakutud või soovitatud finantsinstrumentide omadusi ning kehtestama ja vaatama läbi tulemusliku poliitika ja korra selliste klientide kategooria kindlaksmääramiseks, kellele tooteid ja teenuseid pakutakse. Liikmesriigid peaksid tagama, et

finantsinstrumente välja töötavad investeerimisühingud tagavad, et kõnealused tooted töötatakse välja vastavalt kindlaksmääratud lõppklientide sihtturu vajadustele asjaomases klientide kategoorias, võtavad mõistlikke meetmeid selle tagamiseks, et finantsinstrumente pakutakse kindlaksmääratud sihtturul, ning vaatavad korrapäraselt läbi sihtturu määratluse ja sellel pakutavate toodete toimivuse. Investeerimisühingud, kes pakuvad või soovivad klientidele finantsinstrumente, mis ei ole nende välja töötatud, peaksid kehtestama ka asjakohase korra, et saada ja mõista toote heakskiitmise menetlust käsitlevat teavet, mis hõlmab kindlaksmääratud sihtturgu ja nende pakutava või soovitava toote omadusi. Kõnealust kohustust tuleks kohaldada, ilma et see piiraks asjakohasuse ja sobivuse hindamist, mida investeerimisühing teostab seejärel klientidele investeerimisteenuste osutamise käigus, võttes aluseks nende isiklikud vajadused, omadused ja eesmärgid.

Tagamaks, et finantsinstrumente pakutakse ja soovitatakse ainult juhul, kui see on kliendi huvides, peaksid investeerimisühingud, kes pakuvad ja soovivad tooteid, mida töötavad välja äriühingud, kelle suhtes ei kohaldata käesolevas direktiivis esitatud tootejuhtimise nõudeid, või mida töötavad välja kolmandate riikide äriühingud, samuti kehtestama asjakohase korra piisava teabe saamiseks finantsinstrumentide kohta.

- (72) Et kogu oluline teave jõuaks investoriteni, on otstarbekas investeerimisnõustamist pakkuvatel investeerimisühingutel nõuda, et nad avaldaksid nõustamise eest võetavad tasud, selgitaksid aluseid, millest nad oma nõustamises lähtuvad, eelkõige seda, milliste toodete kohta nad klientidele isiklike soovitusi annavad, kas nad pakuvad investeerimisnõustamist sõltumatult ning kas nad pakuvad klientidele soovitatud finantsinstrumentide sobivuse korrapäraselt hindamist. Samuti on asjakohane investeerimisühingutelt nõuda, et nad klientidele selgitaksid, millest nad neile nõu andes lähtuvad.
- (73) Et täpsustada investeerimisnõustamise reguleerivat raamistikku, jättes samal ajal investeerimisühingutele ja klientidele valikuvõimaluse, on asjakohane kehtestada tingimused kõnealuse teenuse osutamiseks juhul, kui investeerimisühingud teavitavad kliente, et teenust osutatakse sõltumatult. Kui nõustamist pakutakse sõltumatult, tuleks enne isikliku soovitusi esitamist hinnata piisaval hulgal erinevate toodete pakujate tooteid. Nõustaja ei pea hindama kõigi toodete pakujate või emitentide turul kättesaadavaid tooteid, ent finantsinstrumentide valik ei tohiks piirduda nendega, mis on emiteeritud või mida pakutakse üksuste poolt, kellel on investeerimisühinguga tihe seos või muu õiguslik või majanduslik suhe, näiteks lepinguline suhe, mis võib ohustada esitatava nõuande sõltumatust.
- (74) Investorite kaitse tugevdamiseks ning klientidele teenusest selgema ettekujutuse loomiseks tuleks veelgi piirata äriühingute võimalust võtta ja saada sõltumatut investeerimisnõustamist või väärtpaberiportfelli valitsemise teenust pakkudes kolmandatelt isikutelt ning eelkõige emitentidelt või toodete pakujatelt tasu, vahendustasu või mis tahes rahalist või mitterahalist hüve. See tähendab, et kõik kolmandate isikute poolt makstud või esitatud tasud, vahendustasud või mis tahes rahalised või mitterahalised hüved tuleb täielikult tagastada kliendile võimalikult kiiresti pärast seda, kui äriühing on need maksed saanud ning äriühingul ei tohiks lubada tasaarveldada kolmandate isikute makseid tasudest, mida klient äriühingule võlgneb. Klienti tuleks nõuetekohaselt ja vajaduse korral regulaarselt teavitada kõikidest tasudest, vahendustasudest ja hüvedest, mida äriühing on saanud seoses kliendile osutatud investeerimisteenusega ja mis on talle üle kantud. Sõltumatut nõustamist või väärtpaberiportfelli valitsemist pakuvad äriühingud peaksid oma organisatsiooniliste nõuete osana välja töötama poliitika, millega tagatakse kolmandate isikute tehtud maksete määramine ja ülekanndmine klientidele. Lubatud peaks olema üksnes väikeses ulatuses mitterahalised hüved, tingimusel et klientidele antakse nende kohta selget teavet, et need hüved saavad suurendada osutatava teenuse kvaliteeti ning neid ei saa käsitada selliselt, et need kahjustaks investeerimisühingu võimet tegutseda oma klientide parimates huvides.
- (75) Sõltumatut investeerimisnõustamist või väärtpaberiportfelli valitsemise teenust pakkudes peaksid isiku poolt kliendi nimel makstavad või pakutavad tasud, vahendustasud või mitterahalised hüved olema lubatud üksnes juhul, kui isik on teadlik sellest, et neid makseid tehakse kõnealuse isiku nimel ning maksete summat ja sagedust ei tohi määrata kolmas isik, vaid selles lepitakse kokku kliendi ja investeerimisühingu vahel. Kõnealusele nõudele vastavad juhud, kui klient maksab otse investeerimisühingu arve või selle maksab sõltumatu kolmas isik, kellel ei ole kliendile pakutava investeerimisteenuse osas investeerimisühinguga mingit seost ning kes toimib ainult kliendi juhiste kohaselt, ja juhul, kui klient lepib investeerimisühinguga kokku viimase osutatava teenuse eest makstava tasu ja tasub selle. See puudutab peamiselt raamatupidajaid või juriste, kes tegutsevad kliendi antud selgete maksejuhiste kohaselt, või juhtusid, kui isik tegutseb pelgalt makse teostajana.



- (76) Käesolevas direktiivis nähakse liikmesriikidele ette tingimused ja menetlused, mida tuleb järgida täiendavate nõuete kehtestamise kavandamisel. Sellised nõuded võivad hõlmata mis tahes kolmanda isiku või kolmanda isiku nimel seoses klientidele teenuse osutamisega tegutseva isiku pakutava teenustasu, vahendustasu ja mis tahes rahalise või mitterahalise hüve pakkumise ja vastuvõtmise keeldu või täiendavat piiramist.
- (77) Tarbijate täiendavaks kaitsmiseks on asjakohane tagada, et investeerimisühingud ei tasusta oma töötajaid ega hinda nende tulemuslikkust viisil, mis on vastuolus äriühingu kohustusega tegutseda oma klientide parimates huvides, näiteks luues tasustamise, müügieesmärkide vms abil hüvesid, mis soodustavad konkreetse finantsinstrumendi soovitamist või müümist, kui muu toode võiks vastata paremini kliendi vajadustele.
- (78) Kui on esitatud piisav teave finantsinstrumendi endaga seotud kulude ja seonduvate tasude või riskide kohta kooskõlas muu liidu õigusega, tuleks seda pidada asjakohaseks klientidele teabe esitamiseks käesoleva direktiivi tähenduses. Samas peaksid nimetatud finantsinstrumenti pakkuvad investeerimisühingud või krediidasutused täiendavalt teavitama oma kliente kõigist muudest kuludest ja nendega seonduvatest tasudest, mis on seotud teenustega, mida nad osutavad seoses nimetatud finantsinstrumendiga.
- (79) Arvestades investeerimistoodete keerukust ja pidevat uuenemist, on samuti oluline tagada, et töötajad, kes tegelevad jaeklientide nõustamise või neile investeerimistoodete müümisega, omaksid pakutavate toodete suhtes piisavat teadmiste taset ja pädevust. Investeerimisühingud peaksid võimaldama oma töötajatele piisavalt aega ja vahendeid kõnealuste teadmiste ja sellise pädevuse omandamiseks ning nende kasutamiseks klientidele teenuste osutamisel.
- (80) Investeerimisühingutel lubatakse osutada investeerimisteenuseid, mis koosnevad ainult klientide korralduste täitmisest ja/või vastuvõtmisest ja edastamisest ning mille puhul ei ole vaja saada teavet kliendi teadmiste ja kogemuste kohta, et selle alusel hinnata teenuse või finantsinstrumendi sobivust kliendi jaoks. Kuna kõnealuste teenustega kaasneb klientide kaitse oluline vähenemine, tuleks parandada nende teenuste osutamise tingimusi. Eelkõige tuleks välistada võimalus kõnealuste teenuste osutamiseks koos kõrvalteenusega, mis seisneb investoritele krediidi või laenude andmises, et võimaldada neil teha tehingut, milles osaleb ka investeerimisühing, kuna see muudab tehingu keerukamaks ning raskendab tehinguga seotud riski hindamist. Samuti on asjakohane paremini määratleda kriteeriumid finantsinstrumentide valikuks kõnealuste teenuste osutamisel, et välistada teatavad finantsinstrumendid, sealhulgas need, mis hõlmavad tuletisinstrumenti või sellist struktuuri, mis raskendab kliendi jaoks kaasneva riski hindamist, aktsiad ettevõtjas, mis ei ole vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja (eurofond) („mitte-eurofondist ühisinvesteerimisettevõtja”) ja struktureeritud eurofondid, millele on osutatud komisjoni määruse (EL) nr 583/2010 artikli 36 lõike 1 teises lõigus (<sup>1</sup>). Teatavate eurofondide käsitlemine keerukate toodetena ei tohiks mõjutada edaspidist liidu õigust, millega määratakse kindlaks selliste toodete ulatus ning neile kohaldatavad eeskirjad.
- (81) Kogu liidus kasutavad jaefinantsteenuste pakkujad laialdaselt ristmüüki. Ristmüük võib olla jaeklientidele kasulik, kuid võib hõlmata ka müügitgevust, mille puhul kliendi huve ei võeta piisavalt arvesse. Näiteks võib teatav ristmüügitgevus, nimelt seosmüük, mille puhul kaks või enam finantsteenust müüakse pakulina ning vähemalt üks neist teenustest ei ole eraldi saadaval, moonutada konkurentsi ning avaldada negatiivset mõju klientide liikuvusele ning nende võimele teha teadlik valik. Sellise seosmüügi näiteks võib tuua investeerimisteenust kasutava jaekliendi jaoks kohustusliku arvelduskonto avamise. Ehkki ka toodete komplektina müümine, mille puhul kaks või enam finantsteenust müüakse pakulina, kuid kõiki teenuseid saab osta ka eraldi, võib kahjustada konkurentsi ja klientide liikuvust ning nende võimet teha teadlikke valikuid, jätab see vähemalt kliendile valikuvõimaluse ning ohustab seetõttu vähem investeerimisühingute käesoleva direktiivi kohaste kohustuste täitmist. Konkurentsi edendamiseks ja tarbijatele valikuvõimaluse loomiseks tuleks selliste tavade kasutamist hoolikalt hinnata.
- (82) Investeerimisnõustamise pakkumisel peaks investeerimisühing kirjalikult esitatavas sobivuse kirjelduses täpsustama, kuidas nõustamine vastab jaekliendi eelistustele, vajadustele ja muudele omadustele. See kirjeldus tuleks esitada püsival andmekandjal, sealhulgas elektrooniliselt. Kohustus viia läbi sobivuse hinnang ning esitada kliendile täpne

(<sup>1</sup>) Komisjoni 1. juuli 2010. aasta määrus (EL) nr 583/2010, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/65/EÜ seoses investorile esitatava põhiteabega ja tingimustega, mida tuleb täita investorile esitatava põhiteabe või prospekti esitamisel veebilehel või muul püsival andmekandjal kui paberil (ELT L 176, 10.7.2010, lk 1).

sobivusaruanne lasub investeerimisühingul ning tuleks kehtestada asjakohased kaitsemeetmed, et klient ei kannaks kahju seetõttu, et aruandes esitatakse isiklikku soovitus ebaõigelt või ebaõiglasel viisil, sealhulgas kuidas antud soovitus sobib kliendile ja millised on soovitatava tegevuse negatiivsed küljed.

- (83) Määrates kindlaks, millisel juhul esitatakse teave aegsasti enne käesolevas direktiivis kehtestatud aega, peaks investeerimisühing võtma lähtuvalt olukorra kiireloomulisusest arvesse kliendi vajadust saada enne investeerimisotsuse tegemist piisavalt aega teavet lugeda ja mõista. Klient, kes tutvub teabega keeruka või tundmatu toote või teenuse kohta või sellise toote või teenuse kohta, millega tal puuduvad kogemused, vajab tõenäoliselt rohkem aega kui klient, kes tutvub lihtsama või talle rohkem tuntud toote või teenusega, või klient, kellel on vastav varasem kogemus.
- (84) Käesolev direktiiv ei peaks kohustama investeerimisühinguid esitama kogu nõutavat teavet investeerimisühingu, finantsinstrumentide, kulude ja seotud tasude kohta või kliendi finantsinstrumentide või raha kaitse kohta kohe ja samaaegselt, tingimusel et investeerimisühingud järgivad üldist kohustust esitada asjaomane teave aegsasti enne käesolevas direktiivis täpsustatud tähtaega. Kui see teave esitatakse kliendile aegsasti enne teenuse osutamist, ei kohusta käesolev direktiiv äriühinguid esitama seda eraldi ega esitama seda teavet kliendilepingus.
- (85) Teenust tuleks lugeda osutatuks kliendi algatusel, kui klient ei nõua seda vastusena ühingu poolt või ühingu nimel konkreetsele kliendile suunatud individualiseeritud teabele, mis sisaldab kutset või on ette nähtud kliendi mõjutamiseks seoses konkreetse finantsinstrumendi või konkreetse tehinguga. Teenust võib lugeda osutatuks kliendi algatusel olenemata sellest, et klient nõuab seda teabe alusel, mis sisaldab finantsinstrumentide soodustust või pakkumist, mis on tehtud vahenditega, mis on oma olemuselt üldised ja suunatud avalikkusele või suuremale klientide või võimalike klientide rühmale või kategooriale.
- (86) Üks käesoleva direktiivi eesmärke on kaitsta investoreid. Investorite kaitse meetmeid tuleks kohandada iga investorite kategooria (jaeinvestorid, kutselised investorid ja vastaspoold) eripära arvestades. Olenemata asjaomaste klientide kategooriast, on asjakohane teenuste osutamise reguleeriva raamistiku tugevdamiseks siiski teha selgeks, et ausa, õiglase ja professionaalse tegutsemise põhimõtteid ning kohustust olla õiglane, väljenduda selgelt ning vältida eksitamist tuleb järgida iga kliendisuhte puhul.
- (87) Käesoleva direktiivi kohaste finantsinstrumentide alternatiivi või võimaliku asendajana pakutakse klientidele sageli kindlustuslepingutega seotud investeeringuid. Jaeklientidele püsiva kaitse ning sarnastele toodetele võrdsete tingimuste tagamiseks on oluline, et kindlustuspõhiste investeerimistoodete suhtes kohaldataks asjakohaseid nõudeid. Arvestades, et käesoleva direktiivi investorite kaitset käsitlevad nõuded peaksid seetõttu kehtima ka kindlustuslepinguga seotud investeeringutele, muudavad nende erinev turustruktuur ja tootomadused asjakohasemaks detailsete nõuete kehtestamise pigem direktiivi 2002/92/EÜ käimasoleva läbivaatamise käigus kui käesolevas direktiivis. Tulevane liidu õigus, millega reguleeritakse kindlustusvahendajate ja -andjate tegevust, peaks seetõttu tagama järjepideva regulatiivse lähenemisviisi eri finantstoodetele, mis rahuldavad investorite sarnaseid vajadusi ja mille puhul seetõttu tekivad võrreldavad investorite kaitsega seotud probleemid. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1094/2010<sup>(1)</sup> asutatud Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) (edaspidi „Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve“) ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaksid tegema koostööd, et saavutada võimalikult suur ühtsus äritegevuse eeskirjades kõnealuste investeerimistoodete puhul. Nimetatud uued nõuded kindlustuspõhiste investeerimistoodetele tuleks sätestada direktiivis 2002/92/EÜ.
- (88) Selleks et ühtlustada eeskirju, mis puudutavad huvide konflikte, üldpõhimõtteid ja klientide teavitamist, ning võimaldada liikmesriikidel seada piiranguid kindlustusvahendajate tasustamisele, tuleks direktiivi 2002/92/EÜ vastavalt muuta.

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

- (89) Direktiivi kohaldamisalast tuleks välja jätta kindlustuspõhised investeerimistooted, millega ei kaasne investeerimisvõimalust, ning hoiused, millega seotud risk sõltub ainult intressimääradest. Era- ja tööandjapensionitooted, mille esmane eesmärk on tagada investorile pensionipõlves sissetulek, tuleks oma eripära ja eesmärkide tõttu käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jätta.
- (90) Erandina filiaalide tegevuse suhtes kehtiva päritoluliikmesriigi tegevusloa, järelevalve ja kohustuste täitmise tagamise põhimõttest on asjakohane, et vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus vastutab teatavate käesolevas direktiivis määratletud kohustuste täitmise tagamise eest seoses filiaali kaudu toimuva äritegevusega filiaali asukohaterritooriumi piires, kuna kõnealune asutus on filiaalile kõige lähemal ning sellel on filiaali tegevust reguleerivate eeskirjade rikkumiste avastamise ja sekkumise seisukohast parem asukoht.
- (91) On vaja kehtestada tõhus „parima täitmise” kohustus tagamaks, et investeerimisühingud täidavad klientide korraldusi kliendile kõige soodsamatel tingimustel. Kõnealune kohustus peaks kehtima juhul, kui investeerimisühingul on kliendi ees lepingulised või esinduskohustused.
- (92) Arvestades, et liidus on nüüd olemas laiem valik täitmiskohti, tuleks tõhustada jaeklientide korralduste parima täitmise raamistikku. Korralduste parima täitmise raamistiku rakendamisel tuleks arvestada seiretehnoloogia arengut vastavalt artikli 27 lõike 1 teisele ja kolmandale lõigule.
- (93) Jaeklientide korralduste täitmisel parima täitmise kindlakstegemisel peaksid kliendilt küsitavad investeerimisühingu enda vahendus- või teenustasud täitmisega seotud kulude hulka kuuluma piiratud ulatuses, juhul kui konkreetselt korraldust suudab täita rohkem kui üks ühingu täitmispoliitikas loetletud täitmiskoht. Sellistel juhtudel tuleks arvesse võtta ühingu enda vahendustasusid ja kulusid, mis kaasnevad korralduse täitmisega igas kõlblikus täitmiskohas, et hinnata ja võrrelda seda, milline tulemus kliendi jaoks korralduse täitmisel igas sellises täitmiskohas saavutatakse. Eesmärk ei ole aga nõuda ühingutelt, et nad võrdleksid tulemust, mis kliendi jaoks saavutatakse ühingu enda täitmispoliitika ning vahendus- ja teenustasude alusel, tulemustega, mille võiks sama kliendi jaoks saavutada mõni teine investeerimisühing teistsuguse täitmispoliitika ning teistmoodi struktureeritud vahendus- või teenustasude alusel. Eesmärk ei ole ka nõuda ühingult, et ta võrdleks enda vahendustasude erinevusi, mis tulenevad ühingu kliendile osutatavate teenuste olemuse erinevustest.
- (94) Käesoleva direktiivi sätteid, mille kohaselt täitmiskulud peaksid hõlmama ühingu enda vahendus- või teenustasusid, mida investeerimisühing kliendilt investeerimisteenususe osutamise eest võtab, ei tuleks kohaldada selle kindlakstegemisel, millised täitmiskohad peaksid olema ühingu täitmispoliitikas nimetatud vastavalt käesoleva direktiivi artikli 27 lõikele 5.
- (95) Investeerimisühingut peaks lugema oma vahendustasusid struktureerivaks või nende tasumist nõudvaks viisil, mis põhjustab täitmiskohtade vahel ebaõiglast diskrimineerimist, kui ta küsib klientidelt erinevat vahendustasu või hinnavahet erinevates täitmiskohtades täitmise eest ja kõnealune erinevus ei põhine ühingu kõnealustes kohtades täitmise kulude tegelikul erinevusel.
- (96) Et muuta rangemaks tingimusi, millele investeerimisühingud peavad vastama, et käesoleva direktiivi kohaselt täita korraldusi kliendile kõige soodsamatel tingimustel, tuleks nõuda finantsinstrumentide puhul, mille suhtes kehtib määruse (EL) 600/2014 artiklites 23 ja 28 osutatud kohustusliku kauplemiskoha nõue, et iga kauplemiskoht ja süsteemne täitja, ning muude finantsinstrumentide puhul, et iga täitmiskoht avalikustaks andmed tehingute täitmise kvaliteedi kohta igas kauplemis- ja täitmiskohas.
- (97) Investeerimisühingud esitavad klientidele täitmispoliitika kohta tihti üldsõnalist ja standardset teavet, mis ei võimalda klientidel aru saada, kuidas korraldust täidetakse, ega teha kindlaks, kas investeerimisühingud järgivad oma kohustust täita korraldusi klientidele kõige soodsamatel tingimustel. Investorite kaitse tugevdamiseks tuleks täpsustada põhimõtted seoses teabega, mis äriühingud annavad oma klientidele täitmispoliitika kohta, ning nõuda, et investeerimisühingud avalikustaksid igal aastal kõigi finantsinstrumentide liikide kohta viis peamist kohta, kus nad eelneval aastal klientide korraldusi täitsid, ning võtaksid arvesse kõnealust teavet ja täitmiskohtade avaldatud teavet täitmise kvaliteedi kohta oma parima täitmise poliitikas.

- (98) Ärisuhte loomisel kliendiga võib investeerimisühing paluda, et klient või potentsiaalne klient nõustuks samaaegselt täitmispoliitikaga ja võimalusega, et tema korraldusi võidakse täita väljaspool kauplemisskohti.
- (99) Isikuid, kes osutavad investeerimisteenuseid rohkem kui ühe investeerimisühingu nimel, ei tohiks lugeda seotud vahendajateks, vaid investeerimisühinguteks, kui nad jäävad käesolevas direktiivis ettenähtud määratluse piiridesse, välja arvatud teatavad isikud, kellele võib teha erandi.
- (100) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata seotud vahendajate õigust tegeleda teiste direktiividega reguleeritud tegevusaladega ja seonduvate tegevustega käesoleva direktiiviga reguleerimata finantsteenuste osas või toodete osas, sealhulgas sama finantsgrupi osade nimel.
- (101) Väljaspool investeerimisühingu ruume toimuva tegevuse (lävemüük) tingimused ei peaks olema käesoleva direktiiviga reguleeritud.
- (102) Liikmesriikide pädevad asutused ei tohiks seotud vahendajaid registreerida või peaksid nende registreerimise kehtetuks tunnistama, kui reaalne tegevus näitab selgelt, et seotud vahendaja on teinud valiku ühe liikmesriigi õigusüsteemi kasuks eesmärgiga hoida kõrvale rangematest normidest, mis kehtivad teises liikmesriigis, mille territooriumil ta peamiselt kavatseb tegutseda või tegutsseb.
- (103) Võrdseid vastaspooli tuleks käesoleva direktiivi tähenduses käsitleda klientidena tegutsevatena.
- (104) Finantskriis on näidanud, et kliendid, kes ei ole jaainvestorid, ei pruugi oma investeringutega seotud riske õigesti hinnata. Kinnitades küll vajadust nõuda äritegevuse eeskirjade täitmist kõige enam kaitset vajavate investorite huvides, tuleks siiski täpsemalt kindlaks määrata eri kliendikategooriate suhtes kohaldatavad nõuded. Selleks tuleks mõningaid teabe- ja aruandlusnõudeid laiendada nii, et need hõlmaksid ka suhteid võrdsete vastaspooltega. Eelkõige peaksid kõnealused nõuded olema seotud klientide finantsinstrumentide ja raha kaitsega ning keerukamaid finantsinstrumente ja tehinguid käsitlevate teabe- ja aruandlusnõuetega. Et paremini määratleda kohalike omavalitsuste ja kohalike omavalitsuste asutuste kuuluvust, tuleks need selgelt välja jätta võrdsete vastaspoolte ning kutselisteks investoriteks peetavate klientide loetelust, lubades kõnealustel klientidel siiski soovi korral paluda end kohelda kutseliste klientidena.
- (105) Seoses võrdsete vastaspoolte vahel tehtud tehingutega tuleks kohustust klientide määratud hinnaga korralduste avalikustamiseks kohaldada üksnes juhul, kui tehingu vastaspool saabab investeerimisühingule täitmiseks määratud hinnaga korralduse.
- (106) Isikuandmete töötlemisel seoses käesoleva direktiivi kohaldamisega peaksid liikmesriigid tagama isikuandmete kaitse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 95/46/EÜ<sup>(1)</sup> ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2002/58/EÜ<sup>(2)</sup>. Isikuandmete töötlemist Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt seoses käesoleva direktiivi kohaldamisega reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 45/2001<sup>(3)</sup>.
- (107) Kõigil investeerimisühingutel peaksid kogu liidus olema samad võimalused reguleeritud turgudega liitumiseks või neile juurdepääsuks. Sõltumata tehingute praegusest korraldusviisist liikmesriikides, on oluline kõrvaldada reguleeritud turgudele juurdepääsu tehnilised ja õiguslikud piirangud.

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37).

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

- (108) Piiriüleste tehingute lõpuleviimise soodustamiseks on asjakohane näha investeerimisühingutele ette juurdepääs kliiringu- ja arveldussüsteemidele kogu liidus olenemata sellest, kas tehingud on sõlmitud reguleeritud turgude kaudu asjaomastes liikmesriikides. Investeerimisühingud, mis soovivad osaleda vahetult teise liikmesriigi arveldussüsteemides, peaksid vastama liikmelisuse suhtes kehtestatud asjakohastele tegevus- ja ärinõuetele ning usaldatavusnõuetele finantsturgude sujuva ja nõuetekohase toimimise säilitamiseks.
- (109) Kolmandate riikide äriühingute suhtes, kes osutavad liidus teenuseid, kohaldatakse riigisisest korda ja nõudeid. Korrakohase tegevusloa saanud äriühingud ei saa kasutada teenuste osutamise vabadust ja asutamisvabadust muus liikmesriigis kui asukohaliikmesriik. Kui mis tahes liikmesriik leiab, et kolmanda riigi äriühingu poolt filiaali asutamisega on võimalik saavutada piisav kaitstuse tase tema jaeklientidele või jaeklientidele, kes on taotlenud kutselise kliendina kohtlemist, on asjakohane kehtestada minimaalne ühine regulatiivne raamistik liidu tasandil seoses kõnealustele filiaalidele kohaldatavate nõudmistega ja põhimõttega, et kolmandate riikide äriühinguid ei tohiks kohelda soodsamatel tingimustel kui liidu äriühinguid.
- (110) Käesoleva direktiivi sätteid rakendades peaksid liikmesriigid nõuetekohaselt arvesse võtma rahapesuvastase töökonna soovitusi seoses jurisdiktsioonidega, millel on strateegilisi puudujääke rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse osas ja mille suhtes kohaldatakse vastumeetmeid, või jurisdiktsioonidega, millel on strateegilisi puudujääke rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse osas ja mis ei ole saavutanud piisavalt edu nende puudujääkide kõrvaldamisel või ei ole võtnud kohustust järgida koostöös rahapesuvastase töökonnaga välja töötatud tegevusplaani nende puudujääkide kõrvaldamiseks.
- (111) Käesoleva direktiivi sätted, millega reguleeritakse kolmandate riikide äriühingute investeerimisteenuste osutamist või investeerimisteenust liidus, ei tohiks mõjutada liidus asutatud isikute võimalust kasutada omal algatusel kolmanda riigi äriühingu investeerimisteenuseid. Kui kolmanda riigi äriühing osutab teenuseid liidus asutatud isiku omal algatusel, ei peeta selliseid teenuseid liidu territooriumil osutatud teenusteks. Kui kolmanda riigi äriühing otsib liidus kliente või potentsiaalseid kliente või reklaamib liidus investeerimisteenuseid või -tegevusi koos kõrvalteenustega, ei peeta seda kliendi omal algatusel osutatud teenuseks.
- (112) Tegevusluba reguleeritud turu korraldamiseks peaks laienema kõigile tegevustele, mis on otseselt seotud korralduste väljapaneku, töötlemise, täitmise, kinnitamise ja nende kohta aru andmisega alates kõnealuste korralduste reguleeritud turule vastuvõtmisest kuni nende lõpuleviimiseks edastamiseni, ning finantsinstrumentide kauplemisele lubamisega seotud tegevustele. See peaks hõlmama ka tehinguid, mis sõlmitakse reguleeritud turu määratud turutegijate vahendusel, mis sooritatakse selle süsteemide alusel ja kooskõlas kõnealuste süsteemide reguleerivate eeskirjadega. Mitte kõiki reguleeritud turu, mitmepoolse kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi liikmete või osaliste sõlmitud tehinguid ei tuleks lugeda reguleeritud turu, mitmepoolse kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi raames sõlmituks. Liikmete või osaliste sõlmitud kahepoolseid tehinguid, mis ei ole kooskõlas kõigi käesoleva direktiivi alusel reguleeritud turu, mitmepoolse kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi jaoks kehtestatud kohustustega, tuleks kliendi korralduste süsteemse täitja määratluse alusel lugeda väljaspool reguleeritud turu, mitmepoolset kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi sõlmitud tehinguteks. Sellisel juhul peaks kehtima investeerimisühingute kohustus avaldada ühingu siduvaid hinnapakkumisi, kui on täidetud käesoleva direktiiviga ning määrusega (EL) nr 600/2014 kehtestatud tingimused.
- (113) Arvestades likviidsuse tähtsust turgude tõhusa ja korrektse toimimise tagamisel, peaksid investeerimisühingutel, mis tegelevad algoritmkauplemisega, et rakendada turutegemise strateegiat, olema kauplemiskohtadega sõlmitud kirjalikud lepingud, milles täpsustatakse nende kohustusi turule likviidsuse tagamisel.
- (114) Käesolev direktiiv ei peaks nõudma pädevatelt asutustelt turutegemise skeemis osalemiseks nõutava, reguleeritud turu ja investeerimisühingu vahelise kirjaliku lepingu sisu heakskiitmist ega läbivaatamist. Samas ei takistata neil selle tegemist, kui selline heakskiitmine või läbivaatamine põhineb üksnes reguleeritud turgude artikli 48 kohaste kohustuste järgimisel.



- (115) Kesksete turuandmete teenuste pakkumise suhtes, mis on äärmiselt olulised nii kasutajatele liidu finantsturgudel toimuvast kauplemisest soovitud ülevaate saamiseks kui ka pädevatele asutustele tehingute kohta täpse ja ülevaataliku teabe hankimiseks, tuleks vajaliku kvaliteedi tagamiseks kohaldada tegevusloa nõuet ja reguleerimist.
- (116) Tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajate juurutamine peaks parandama organiseeritud kauplemissüsteemide kohta avaldatava, kauplemise läbipaistvust käsitleva teabe kvaliteeti ning aitama tagada, et sellised andmed avaldatakse viisil, mis hõlbustab nende ühendamist kauplemiskohtade avaldatud andmetega.
- (117) Nüüd, kus on olemas turustruktuur, mis võimaldab mitme kauplemiskoha vahelist konkurentsi, on vaja, et võimalikult ruttu hakkaks toimima tõhus ja terviklik kauplemiskoondteabe. Kauplemiskoondteabe kommertsilahenduse kasutuselevõtt aktsiate ja aktsialaadsete finantsinstrumentide jaoks peaks aitama välja kujundada terviklikuma Euroopa turu ja võimaldama turuosalistele lihtsama juurdepääsu kättesaadavale kauplemise läbipaistvust käsitlevale koondteabele. Kavandatav lahendus põhineb tegevusloa andmisel neile teenusepakkujatele, kes lähtuvad oma töös eelnevalt kindlaks määratud ja kontrollitud parameetritest ning konkureerivad omavahel, et leida tehniliselt kõrgetasemelised ja uuenduslikud lahendused, mis teenindavad turgu parimal võimalikul viisil ning tagavad, et järjepidevad ja täpsed turuandmed on kättesaadavad. Nõudes kõigilt kauplemiskoondteabe pakkujatelt kõigi tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajate ja kauplemiskohtade andmete konsolideerimist, on kindel, et sellega kaasneb konkurents klientidele pakutavate teenuste kvaliteedis, mitte hõlmatud andmete ulatuses. Sellegipoolest on praegu asjakohane näha ette kauplemiskoondteabe rakendamine avaliku hankemenetluse alusel, kui kavandatav mehhanism ei too aktsiate ja aktsialaadsete finantsinstrumentide puhul kaasa tõhusa ja tervikliku kauplemiskoondteabe õigeaegset edastamist.
- (118) Kauplemiskoondteabe pakkumist omakapitaliinstrumentide puhul ei peeta nii raskeks kui mittekapitaliväärtpaberite puhul ning võimalikud pakkujad peaksid eelnevalt omandama kogemusi omakapitaliinstrumentidega. Nõuetekohase kauplemiskoondteabe pakkumise lihtsustamiseks omakapitaliväliste finantsinstrumentide puhul tuleks seetõttu asjaomase sätte ülevõtmiseks vastu võetud siseriiklike meetmete kohaldamise tähtaega pikendada. Sellegipoolest on praegu asjakohane näha ette kauplemiskoondteabe rakendamine avaliku hankemenetluse alusel, kui kavandatav mehhanism ei too omakapitaliväliste finantsinstrumentide puhul kaasa tõhusa ja tervikliku kauplemiskoondteabe õigeaegset edastamist.
- (119) Selle kindlaksmääramisel, millised kauplemiskohad ja tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad on vaja mittekapitaliväärtpaberite puhul lisada kauplemiskoondteabe pakkuja levitatavasse kauplemisjärgsesse teabesse, peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tagama, et kõnealuste väärt-paberite osas saavutatakse tervikliku liidu turu loomise eesmärk ning et tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajaid ja kauplemiskohti koheldakse mittediskrimineerival viisil.
- (120) Omakapitalinõudeid käsitlevas liidu õiguses tuleks kehtestada miinimumkapitali nõuded, mida reguleeritud turud peaksid tegevusloa saamiseks täitma, ja seda tehes võtta arvesse kõnealuste turgudega seotud riske.
- (121) Reguleeritud turukorraldajad peaksid olema suutelised korraldama ka mitmepoolset kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi kooskõlas käesoleva direktiivi asjakohaste sätetega.
- (122) Käesoleva direktiivi sätteid, mis käsitlevad finantsinstrumentide kauplemisele lubamist reguleeritud turu kehtestatud eeskirjade alusel, ei tohiks piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/34/EÜ<sup>(1)</sup> ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/71/EÜ<sup>(2)</sup> kohaldamist. Reguleeritud turule ei tohiks teha takistusi käesoleva direktiiviga kehtestatud nõuetest rangemate nõuete kohaldamiseks seoses selliste finantsinstrumentide emitentidega, mille kauplemisele lubamist ta kaalub.

(<sup>1</sup>) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. mai 2001. aasta direktiiv 2001/34/EÜ, mis käsitleb väärt-paberite ametlikku noteerimist väärt-paberibörsil ja nende väärt-paberite kohta avaldatavat teavet (EÜT L 184, 6.7.2001, lk 1).

(<sup>2</sup>) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/71/EÜ väärt-paberite üldsusele pakkumisel või kauplemisele lubamisel avaldatava prospekti kohta (ELT L 345, 31.12.2003, lk 64.)

- (123) Liikmesriigid peaksid saama määrata erinevaid pädevaid asutusi käesolevas direktiivis sätestatud ulatuslike kohustuste jõustamiseks. Tegemist peaks olema ametiasutustega, et tagada nende sõltumatus ettevõtjatest ja vältida huvide konflikte. Liikmesriigid peaksid kooskõlas siseriikliku õigusega tagama pädeva asutuse asjakohase rahastamise. Ametiasutuste määramine ei peaks välistama delegerimist pädeva asutuse vastutusel.
- (124) Tagamaks, et pädevate asutuste vaheline teabevahetus peatamiste, lõpetamiste, häirete, nõuetele mittevastavate kauplemistingimuste ja turukuritarvitusele osutada võivate asjaolude üle toimub tõhusalt ja õigeaegselt, on vaja tõhusat riiklike pädevate asutuste vahelist sidepidamis- ja kooskõlastusprotsessi, mis kehtestatakse Euroopa Väärt-paberiturujärelevalve poolt väljatöötatava korra alusel.
- (125) G20 juhid jõudsid Pittsburghis 25. septembril 2009 kokkuleppele finants-, toorme- ja kaubaturgude reguleerimise, toimimise ja läbipaistvuse parandamises, et piirata kaupade hinna ülemäärast volatiilsust. Komisjoni 28. oktoobri 2009. aasta teatistes „Toiduainete tarneahela parem toimimine Euroopas” ning 2. veebruari 2011. aasta teatistes „Kaubaturgude ja toorainega seotud probleemide lahendamine” on kirjeldatud meetmeid, mida tuleb võtta direktiivi 2004/39/EÜ läbivaatamise käigus. 2011. aasta septembris avaldas Rahvusvaheline Väärt-paberijärelevalve Organisatsioon aruande tuletisinstrumentidega kauplemise korraldamise ja järelevalve põhimõtete kohta. Kõnealused põhimõtted kiideti heaks 4. novembril 2011 Cannes’is toimunud G20 tippkohtumisel, kus nõuti, et turukorraldajatel oleks formaalne positsiooni valitsemise õigus, sealhulgas õigus määrata vajaduse korral eelnevalt positsiooni piiranguid.
- (126) Pädevate asutuste volitusi tuleks täiendada sõnaselge õigusega hankida mis tahes isikult teavet kaupadega seotud tuletisepingute positsioonide suuruse ja eesmärgi kohta ning nõuda isikult tuletisepingute positsiooni vähendamist.
- (127) On vaja positsioonide suhtes kehtestatud piirangute ühtlustatud korda, et tagada parem koordineerimine ja suurem järjepidevus G20 kokkuleppe rakendamisel, eelkõige lepingute puhul, millega kaubeldakse kogu liidus. Seetõttu tuleks pädevatele asutustele anda sõnaselge volitus kehtestada Euroopa Väärt-paberiturujärelevalve poolt kindlaks määratud meetodikast lähtudes piirangud positsioonide suhtes, mida mis tahes isik võib kontserni tasandil igal ajal hoida konkreetse kaubaga seotud tuletisepingutes, et hoida ära turukuritarvitusi, sealhulgas seoses turuga, ning toetada nõuetekohaseid hinnakujundus- ja arveldustingimusi, sealhulgas hoida ära turgu moonutavate positsioonide kujunemist. Sellised piirangud peaksid edendama tuletisinstrumenti ja selle aluseks oleva kauba turu usaldusväärsust, ilma et see piiraks hinnaotsingut tuletisinstrumenti aluseks oleva kauba turul, ning neid ei tohiks kohaldada positsioonide suhtes, mis objektiivselt vähendavad riske, mis on otseselt seotud kaubaga seotud äritegevusega. Samuti tuleks selgitada kauba hetkelepingute ja kaupade tuletisepingute erinevust. Ühtlustatud korra saavutamiseks on ka asjakohane, et Euroopa Väärt-paberiturujärelevalve kontrollib positsioonide suhtes kehtestatud piirangute rakendamist ning et pädevad asutused seavad sisse koostöökorra, sealhulgas omavahelise asjakohaste andmete vahetamise, ning võimaldavad piirangute kontrollimist ja täitmise tagamist.
- (128) Kõik kaubatuletisinstrumentidega kauplemist võimaldavad kauplemiskohad peaksid kehtestama asjakohase positsioonide haldamise kontrollisüsteemi koos volitusega teostada vähemalt järelevalvet ja omada juurdepääsu kaupadega seotud tuletisepingute positsioone puudutavale teabele, nõuda selliste positsioonide vähendamist või likvideerimist ning nõuda likviidsuse tagamist turule, leevendamaks suure või valitseva seisundi mõjusid. Euroopa Väärt-paberiturujärelevalve peaks avaldama loetelu, mis sisaldab kõigi kehtivate positsioonipiirangute ja positsioonide haldamise kontrollisüsteemide kokkuvõtet, ning seda loetelu ajakohastama. Kõnealuseid piiranguid ja meetmeid tuleks kohaldada järjekindlalt ning arvestades vastava turu eriomadusi. Tuleks määratleda selgelt, kuidas selliseid piiranguid ja meetmeid kohaldatakse, ning samuti piirangute või muude kohustustega seotud asjaomased kvantitatiivsed piirväärtused.
- (129) Kauplemiskohad peaksid avaldama eri isikutekategoriate poolt hoitavate positsioonide nädalakokkuvõtte nende platvormil kaubeldavate eri kaubatuletisepingute, lubatud heitkoguse väärt-paberite ning nende tuletisinstrumentide kohta. Vähemalt kord päevas tuleb pädevale asutusele esitada ülevaatlik ja üksikasjalik kokkuvõtte kõigi isikute positsioonide kohta. Käesoleva direktiivi kohase aruandluse korra kehtestamisel tuleks asjakohasel juhul võtta arvesse määruse (EL) nr 1227/2011 artikli 8 alusel juba kehtestatud aruandlusnõudeid.

- (130) Kuigi positsioonipiirangute arvutamise meetodika ei tohiks takistada uute kaubatuletisinstrumentide väljatöötamist, peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve arvutusmeetodikat kindlaks määramiseks tagama, et uute kaubatuletisinstrumentide väljatöötamist ei saaks kasutada positsioonide suhtes kehtestatud piirangute korrast kõrvalehoidmiseks.
- (131) Positsioonipiirangud tuleks kehtestada iga üksiku kaubatuletisinstrumentide lepingu kohta eraldi. Et vältida positsioonipiirangute korrast kõrvalehoidmist uute kaubatuletisinstrumentide lepingute väljatöötamise abil, peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tagama, et kasutatava arvutusmeetodikaga välditaks mis tahes kõrvalehoidmist, võttes arvesse avatud positsioonide kogumahtu muude finantsinstrumentide puhul, mille aluseks on sama kaup.
- (132) On soovitatav lihtsustada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) juurdepääsu kapitalile ning toetada väikeste ja keskmise suurusega emitentide vajadustele spetsialiseerunud turgude edasist arengut. Selliseid turge, mida tavapärastelt korraldatakse käesoleva direktiivi kohaselt mitmepoolse kauplemissüsteemina, teatakse üldiselt VKEde kasvuturgudena, kasvuturgudena või noorte turgudena. Mitmepoolsete kauplemissüsteemide alla uue alaliigi, VKEde kasvuturu loomine ja kõnealuste turgude registreerimine peaks parandama nende nähtavust ja staatust ning aitama kaasa liidus ühiste reguleerivate standardite väljatöötamisele kõnealuste turgude jaoks. Tähelepanu tuleks keskendada sellele, kuidas kõnealuse turu kasutamist tulevaste õigusaktidega toetada ja edendada, et muuta see investoritele atraktiivseks, tagada halduskoormuse vähenemine ning pakkuda VKEdele täiendavaid stiimuleid minna kapitaliturgudele VKEde kasvuturgude kaudu.
- (133) Kõnealuse uue turukategooria suhtes kohaldatavad nõuded peaksid võimaldama piisavalt paindlikkust, et saaks arvesse võtta praegu Euroopas edukalt toimivaid turumudeleid. Nõuded peavad tagama ka investorite kõrgetasemelise kaitse, mis on oluline selleks, et suurendada investorite usaldust kõnealuste turgude emitentide vastu, ning samas vähendada tarbetut halduskoormust kõnealuste turgude emitentidele. Tehakse ettepanek, et delegeeritud õigusaktides või tehnilistes standardites kirjeldatakse üksikasjalikumalt VKEde kasvuturgude nõudeid, näiteks seoses sellisele turule kauplemisele lubamise kriteeriumidega.
- (134) Arvestades, kui oluline on vältida edukalt toimivate turgude kahjustamist, peaks väikestele ja keskmise suurusega emitentidele suunatud turgude korraldajatele jätma võimaluse korraldada turgu käesoleva direktiivi nõuete kohaselt, taotlemata turu registreerimist VKEde kasvuturuna. VKEst emitent ei peaks olema kohustatud taotlema luba oma finantsinstrumentidega VKEde kasvuturul kauplemiseks.
- (135) Selleks et kõnealusest uuest turukategooriast oleks kasu VKEdele, peaks vähemalt 50 % emitentidest, kelle finantsinstrumentidega kaubeldakse VKEde kasvuturul, olema VKEd. Seda tuleks hinnata igal aastal. Kõnealust 50 % kriteeriumit tuleks rakendada paindlikult. Ajutine kõrvalekalle nimetatud kriteeriumist ei tohiks tähendada, et kauplemiskoht tuleb viivitamata registrist kustutada või et tuleb keelduda selle registreerimisest VKEde kasvuturuna, kui sellel on mõistlikke väljavaateid täita 50 % kriteeriumit järgneval aastal. Selle hindamisel, kas emitent on VKE, tuleks aluseks võtta eelnenud kolme kalendriaasta turukapitalisatsioon. See peaks tagama kõnealustele emitentidele sujuva ülemineku spetsialiseerunud turgudele põhiturgudele.
- (136) Ühe liikmesriigi kontaktpunkti poolt teise liikmesriigi kontaktpunkti kaudu vastuvõetud konfidentsiaalset teavet ei tohiks käsitleda üksnes siseriiklikuna.
- (137) On vaja lähendada pädevate asutuste volitusi, et rajada teed täitmise tagamise samaväärsele tasemele lõimunud finantsturul. Ühine volituste miinimumkogum koos piisavate ressurssidega peaks tagama järelevalve tulemuslikkuse. Seetõttu tuleks käesolevas direktiivis näha ette minimaalselt vajalikud järelevalve- ja uurimisvolitused, mis tuleks anda liikmesriikide pädevatele asutustele vastavalt siseriiklikule õigusele. Kõnealuseid volitusi tuleks kasutada, kui siseriiklikud õigus seda nõuab, ka pädevate õigusasutuste puhul. Pädevad asutused peaksid oma käesoleva direktiivi kohaseid volitusi kasutades tegutsema objektiivselt ja erapooletult ning olema otsuste tegemisel sõltumatud.
- (138) Kuigi käesolevas direktiivis täpsustatakse volituste miinimumkogum, mis pädevatel asutustel peaks olema, tuleb kõnealuseid volitusi kasutada siseriikliku õiguse terviklikus süsteemis, mis tagab põhiõiguste, sealhulgas õiguse eraelule, kaitse. Kõnealuste volituste kasutamiseks, mis võivad minna tõsiselt vastuolulise õigusega era- ja pereelu, kodu ja teavevahetuse kaitsele, peaksid liikmesriigid igasuguse kuritarvitamise vastu kehtestama piisavad ja tõhusad

kaitsemeetmed, näiteks asjakohase eelneva loa taotlemise asjaomase liikmesriigi õigusasutuselt. Liikmesriigid peaksid võimaldama pädevatel asutustel sellist sekkumisvolitust kasutada määral, mis on vajalik tõsiste juhtumite nõuetekohaseks uurimiseks, kui puuduvad muud samaväärsed vahendid, millega saavutada sama tulemus.

- (139) Ükski pädeva asutuse või Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt oma ülesannete täitmise käigus võetud meede ei tohiks otseselt ega kaudselt diskrimineerida mõnda liikmesriiki või liikmesriikide rühma kohana, kus osutada investeerimisteenuseid ja tegeleda investeerimistevõttega mis tahes vääringus.
- (140) Pidades silmas mitmepoolsete kauplemissüsteemide märkimisväärset mõju ja turuosa, tuleks tagada, et mitmepoolse kauplemissüsteemi pädeva asutuse ja selle riigi pädeva asutuse vahel, kus mitmepoolne kauplemissüsteem pakub teenuseid, on asjakohane kehtestada piisav koostöökord. Sarnast arengut ette nähes tuleks seda laiendada ka organiseeritud kauplemissüsteemidele.
- (141) Tagamaks et investeerimisühingud, mitmepoolse või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldamiseks luba omavad turukorraldajad, reguleeritud turud, turu tunnustatud kauplemistebearuandluse avalikustajad, kauplemiskoondteabe pakkujad või tunnustatud aruandlussüsteemi pakkujad, nende tegevust kontrollivad asutused ning investeerimisühingute ja reguleeritud turgude juhtorganite liikmed vastavad käesoleva direktiivi ja määruse (EL) nr 600/2014 nõuetele ning et neile saab osaks sarnane kohtlemine kogu liidus, peaksid liikmesriigid kehtestatama karistused ja muud meetmed, mis on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriikide kehtestatud halduskaristused ja muud meetmed peaksid vastama teatavatele olulistele nõuetele, mis kehtivad adressaatidele, karistuse või meetme kohaldamisel arvessevõetavatele kriteeriumidele, karistuste ja meetmete avaldamisele ning keskele volitusele mõista karistusi ja määrata haldustrahvide suurust.
- (142) Eriti peaks pädevatel asutustel olema õigus kehtestada trahve, mis on piisavalt suured, et tasakaalustada loodetavat kasu, ning mis oleksid heidutavad isegi suurtele organisatsioonidele ja nende juhtidele.
- (143) Samuti on vajalik, et pädevatel asutustel oleks kooskõlas siseriikliku õiguse ja hartaga võimalik siseneda füüsiliste ja juriidiliste isikute ruumidesse. Juurdepääs ruumidele on vajalik, kui on mõistlik alus kahtlustada, et seal leidub uurimise esemega seotud dokumente ja muid andmeid, mis võivad olla käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 rikkumise tõendamisel asjakohased. Lisaks on juurdepääs ruumidele vajalik siis, kui isik, kellele on juba esitatud teabenõue, on jätnud selle täielikult või osaliselt täitmata, või kui on mõistlik alus arvata, et nõude esitamisel seda ei täideta või teabenõudega seotud dokumendid või teave kõrvaldatakse, neid võltsitakse või need hävitatakse. Kui liikmesriigi õiguse kohaselt tuleb asjaomase liikmesriigi õigusasutuselt saada eelnev luba, tuleks ruumidele juurdepääsu õigust kasutada pärast sellise loa saamist.
- (144) Tehinguid täitvate ja tehingute täitmist dokumenteerivate investeerimisühingute valduses olevad telefonikõnede ja andmeliiklusandmete salvestised ning telekommunikatsioonioperaatorite valduses olevad telefonikõnede ja andmeliiklusandmete salvestised on ülitähtsad ja vahel ainsad tõendid turukuritarvituse avastamiseks ja tõendamiseks ning käesolevas direktiivis või määruses (EL) nr 600/2014 sätestatud investorite kaitse ja teiste nõuete täitmise kontrollimiseks. Seepärast peaks pädevatel asutustel olema võimalik nõuda investeerimisühingute või krediitiasutuste valduses olevaid telefonikõnede, elektrooniliste sõnumite ja andmeliiklusandmete salvestisi. Juurdepääs telefonikõnede ja muudele andmetele on vajalik turukuritarvituste või käesolevas direktiivis või määruses (EL) nr 600/2014 sätestatud nõuete rikkumise avastamiseks ja selle eest karistamiseks.

Selleks et tagada liidus võrdsed tingimused seoses juurdepääsuga sideoperaatorite valduses olevatele telefonikõnede andmetele ja andmeliiklusandmetele või investeerimisühingute valduses olevatele telefonikõnede andmetele ja andmeliiklusandmetele, peaks pädevatel asutustel kooskõlas siseriikliku õigusega olema võimalik nõuda sideoperaatorite valduses olevaid telefonikõnede andmeid ja andmeliiklusandmeid ja investeerimisühingute valduses olevaid telefonikõnede andmeid ja andmeliiklusandmeid juhtudel, kui on mõistlik alus kahtlustada, et kontrolli või uurimise objektiga seotud andmed võivad olla olulised selleks, et tõendada määrusega (EL) nr 596/2014 keelatud tegevusi, või käesolevas direktiivis või määruses (EL) nr 600/2014 sätestatud nõuete rikkumist, niivõrd kui see on lubatud siseriiklikus õiguses. Juurdepääs sideoperaatorite valduses olevatele telefonikõnede ja andmeliikluse andmetele ei peaks hõlmama telefoni teel peetud häälkõnede sisu.

(145) Karistuste ühetaoliseks kohaldamiseks kogu liidus peaksid liikmesriigid tagama, et halduskaristuste ja -meetmete liiki ning haldustrahvide suurust kindlaks määrates võtavad pädevad asutused arvesse kõiki asjassepuutuvaid asjaolusid.

(146) Et tagada, et pädevate asutuste tehtud otsustel on avalikkusele hoiatav mõju, tuleks need üldjuhul avaldada. Otsuste avaldamine on ühtlasi pädevatele asutustele oluline vahend teavitamiseks turuosalisi sellest, millist käitumist peetakse käesoleva direktiivi rikkumiseks, ning edendamaks turuosaliste seas laiemalt õiget käitumist. Kui selline avaldamine põhjustaks asjaomastele isikutele ebaproportsionaalset kahju, ohustaks finantsturgude stabiilsust või käimasolevat uurimist, peaks pädev asutus avaldama karistused ja muud meetmed siseriiklikku õigust järgides anonüümselt või avaldamise edasi lükkama.

Pädevatel asutustel peaks olema õigus karistusi mitte avaldada, kui anonüümset või edasilükatud avaldamist peetakse finantsturgude stabiilsuse ohutuse tagamiseks ebapiisavaks. Pädevatelt asutustelt ei tuleks nõuda selliste meetmete avaldamist, mida peetakse vähetähtsaks ja mille avaldamine oleks ebaproportsionaalne. On kohane sätestada mehhanism Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teavitamiseks avaldamata karistustest, nii et pädevad asutused saaksid neid oma kontrollitegevuses arvesse võtta. Käesoleva direktiiviga ei nõuta käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 rikkumise eest mõistetud kriminaalkaristuste avaldamist, kuid see ei tohiks seda ka takistada.

(147) Et avastada võimalikud õigusrikkumised, peaksid pädevatel asutustel olema vajalikud uurimisvolitused ning nad peaksid kehtestama tõhusad ja usaldusväärsed mehhanismid, et toetada võimalikest või tegelikest õigusrikkumistest teatamist, sealhulgas kaitstes töötajaid, kes teavitavad omaenda krediitdiasutuses või investimisühingus toime pandud õigusrikkumistest. Kõnealused mehhanismid ei tohiks mõjutada arvatavale õigusrikkujale pakutavaid piisavaid kaitsemeetmeid. Tuleks kehtestada kord, mis tagab piisava kaitse arvatavale õigusrikkujale, eelkõige tema isikuandmete kaitse, ja menetlused, mis tagavad arvatava õigusrikkuja õiguse kaitsele ja ärakuulamisele enne teda käsitleva otsuse vastuvõtmist ja õiguse tõhusale õiguskaitsevahendile kohtus seoses teda käsitleva otsusega.

(148) Käesolev direktiiv peaks osutama karistustele ja muudele meetmetele, et hõlmata kõik meetmed, mida kohaldatakse õigusrikkumise järel ning mille eesmärk on ennetada tulevasi õigusrikkumisi, olenemata sellest, kas need siseriikliku õiguse kohaselt liigituvad karistuseks või muuks meetmeks.

(149) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata liikmesriikide kriminaalkaristusi käsitleva õiguse normide kohaldamist.

(150) Kuigi miski ei takista liikmesriikidel kehtestada eeskirju sama rikkumise suhtes kohaldatavate haldus- ja kriminaalkaristuste kohta, ei tuleks liikmesriikidelt nõuda eeskirjade kehtestamist selliste käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 rikkumiste suhtes kohaldatavate halduskaristuste kohta, mille suhtes on kohaldatav siseriiklik kriminaalõigus. Liikmesriikidel ei ole siseriikliku õiguse kohaselt kohustust mõista sama õigusrikkumise eest nii haldus- kui ka kriminaalkaristust, kuid neil peaks olema võimalik seda teha, kui siseriiklik õigus seda lubab. Kriminaalkaristuste kohaldamine halduskaristuste asemel käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 rikkumiste puhul ei peaks aga vähendama ega muul viisil mõjutama pädevate asutuste võimet teha koostööd teiste liikmesriikide pädevate asutustega, omada juurdepääsu teabele ja vahetada nendega õigeaegselt teavet käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 kohaldamise eesmärgil, sealhulgas pärast asjaomasest rikkumisest pädevatele õigusasutustele teatamist kriminaalmenetluse algatamiseks.

(151) Klientide kaitset silmas pidades ja ilma et see piiraks klientide õigust kohtuasja algatamiseks, on asjakohane, et liikmesriigid tagavad, et vaidluste kohtuväliseks lahendamiseks asutatakse riiklikud või eraõiguslikud asutused, mis teevad koostööd piiriüleste vaidluste lahendamisel, võttes arvesse komisjoni soovitusi 98/257/EÜ<sup>(1)</sup> ning komisjoni soovitusi 2001/310/EÜ<sup>(2)</sup>. Kaebuste lahendamist ja õiguskaitsemenetlust reguleerivate sätete rakendamisel tuleks liikmesriike julgustada kasutada olemasolevaid piiriülese koostöö mehhanisme, eelkõige finantsteenustega seotud kaebuste võrgustikku (FIN-Net).

<sup>(1)</sup> Komisjoni 30. märtsi 1998. aasta soovitus 98/257/EÜ, tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise eest vastutavate asutuste suhtes kohaldatavate põhimõtete kohta (EÜT L 115, 17.4.1998, lk 31).

<sup>(2)</sup> Komisjoni 4. aprilli 2001. aasta soovitus 2001/310/EÜ, milles käsitletakse põhimõtteid kohtuvälistele organitele, mis on kaasatud tarbijavaidluste konsensuslikule lahendamisele (EÜT L 109, 19.4.2001, lk 56).



- (152) Teabevahetus või -edastus pädevate asutuste, muude asutuste, organite või isikute vahel peaks toimuma kooskõlas isikuandmete kolmandatele riikidele üleandmise eeskirjadega vastavalt direktiivile 95/46/EÜ. Isikuandmete vahetus Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja kolmandate riikide vahel või Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt andmete edastamine kolmandatele riikidele peaks toimuma kooskõlas määruses (EÜ) nr 45/2001 sätestatud isikuandmete edastamise eeskirjadega.
- (153) On vaja tugevdada siseriiklike pädevate asutuste vahelist teabevahetust reguleerivaid sätteid ja tugevdada nende vastastikust abi osutamise ja koostöökohustust. Kasvava piiriülese tegevuse tõttu peaks pädevad asutused varustama üksteist nende ülesannete täitmiseks asjakohase teabega, et tagada käesoleva direktiivi tõhus jõustamine, sealhulgas olukordades, kus rikkumised või oletatavad rikkumised võivad puudutada kahe või enama liikmesriigi ametiasutusi. Teabevahetuses on vajalik range ametisaladuse nõue, et tagada kõnealuse teabe sujuv üleandmine ja erioiguste kaitse.
- (154) Kui vastuvõtvas liikmesriigis sisse seatud kauplemiskoha korraldus on omandanud kõnealuse vastuvõtva liikmesriigi väärtpaberiturgude toimimise ja sealse investorite kaitse seisukohast olulise tähtsuse, peaks kehtestatav proportsionaalne koostöökord olema päritolu- ja vastuvõtva liikmesriigi pädevate asutuste vahelistest võimalikest koostööviisidest kõige asjakohasem ning proportsionaalselt vastama piiriülese järelevalvealase koostöö vajadustele, mis tulenevad eelkõige väärtpaberiturgudele ja investorite kaitsele avalduva mõju laadist ja ulatusest vastuvõtvas liikmesriigis, nagu ühekordne või perioodiline teabevahetus, konsulteerimine ja abi.
- (155) Käesoleva direktiivi eesmärkide täitmiseks peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjade kohta, mis on seotud eranditega, mõistete selgitamisega, investeerimisühingu kavandatava omandamise hindamise kriteeriumidega, investeerimisühingute, tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajate ja kauplemiskoondteabe pakkujate organisatsiooniliste nõuetega, huvide konfliktide lahendamise, äritegevuse eeskirjade järgimisega investeerimisteenuste osutamisel; korralduste täitmise kliendile kõige soodsamatel tingimustel; klientide korralduste käitlemisega; võrdsete vastaspooltega tehtud tehingutega; asjaoludega, mille esinemisel peavad mitmepoolseid kauplemissüsteeme või organiseeritud kauplemissüsteeme korraldavad investeerimisühingud või turukorraldajad ning reguleeritud turu korraldajad täitma teavitamisnõuet; asjaoludega, mille puhul on tegemist investorite huvide ning turu nõuetekohase toimimise märkimisväärse kahjustamisega, et tuvastada mitmepoolses kauplemissüsteemis, organiseeritud kauplemissüsteemis või reguleeritud turul finantsinstrumentidega kauplemise peatamise või nende kõrvaldamise vajadus; VKEd kasvuturgudega; piirmääradega, millest alates kohaldatakse kohustust esitada positsioonide kohta aruandeid; ning kriteeriumidega, mille puhul võib kauplemiskoha tegevust vastuvõtvas liikmesriigis käsitada väärtpaberituru toimimise ja investorite kaitse seisukohast olulist tähtsust omavana. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (156) Finantsteenuste tehnilised standardid peaksid tagama järjepideva ühtlustamise ning investorite, sealhulgas investeerimishoiustesse investeerivate investorite, ja tarbijate piisava kaitse kogu liidus. Poliitilisi valikuid mittekatkevate reguleerivate ja rakenduslike tehniliste standardite eelnõude väljatöötamise ülesanne oleks tõhus ja asjakohane usaldada Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele kui suurt erialast asjatundlikkust evivale organile, kes esitaks need eelnõud komisjonile. Tagamaks pideva investorite ja tarbijate kaitse kõigis finantsteenuste sektorites, peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve täitma oma ülesanded võimalikult ulatuslikult tihedas koostöös Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1093/2010<sup>(1)</sup> asutatud Euroopa järelevalveasutusega (Euroopa Pangandusjärelevalve) („Euroopa Pangandusjärelevalve”) ning Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalvega.
- (157) Komisjon peaks vastu võtma Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt välja töötatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud seoses eranditega, mis seonduvad põhitgevusala kõrvaltegevusena käsitatavate tegevustega; teabe esitamisega ja teatavate nõuetega investeerimisühingutele tegevuslubade andmise või sellest keeldumise menetluste kontekstis; olulise osaluse omandamisega; algoritmkauplemisega; kohustusega täita korraldusi kliendile kõige soodsamatel tingimustel; reguleeritud turul, mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis finantsinstrumentidega kauplemise peatamise või lõpetamisega; investeerimisteenuste osutamise ja investeerimistegevuse vabadusega; filiaalide asutamisega; süsteemide vastupidavuse, kauplemispiirangute ja elektroonilise kauplemisega; hinnasammudega; äritegevuses kasutatavate kellade sünkroniseerimisega; finantsinstrumentide kauplemisele

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

lubamisega; seoses positsioonipiirangutega ja positsioonide haldamise kontrollisüsteemidega kaubatuletisinstrumentide puhul; aruandlusteenuste pakkujatele tegevuslubade andmise ja sellest keeldumise menetlustega, tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajate, kauplemiskondteabe pakkujate ja tunnustatud aruandlussüsteemi pakkujate organisatsiooniliste nõuetega ning pädevate asutuste vahelise koostööga. Komisjon peaks kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud võtma vastu ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaste delegeeritud õigusaktidega ning kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

- (158) Samuti tuleks komisjonile anda õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 291 kohaste rakendusaktidega vastu rakenduslikke tehnilisi standardeid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele tuleks teha ülesandeks töötada komisjonile esitamiseks välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud seoses investeerimisühingutele tegevuslubade andmise või sellest keeldumise menetlustega, olulise osaluse omandamisega, tehingute lõpuleviimise protsessiga mitmepoolses kauplemissüsteemis ja organiseeritud kauplemissüsteemis, finantsinstrumentidega kauplemise peatamise või lõpetamisega, investeerimisteenusute osutamise ja investeerimistegevuse vabadusega, filiaalide asutamisega, positsioonidest teatamisega positsiooni omavate isikute kategooriate lõikes, tegevusloa andmise ja sellest keeldumise menetlustega, otsuste avaldamist käsitleva teabe esitamise menetluste ja vormidega, koostöökohustusega, pädevate asutuste vahelise koostööga, teabevahetusega ja konsulteerimisega enne investeerimisühingule tegevusloa andmist.
- (159) Komisjon peaks esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hinnatakse organiseeritud kauplemissüsteemide toimimist, VKEde kasvuturgude kauplemiskorra toimimist, automaatse ja välkauplemise suhtes kohaldatavate nõuete mõju, kogemusi teatavate toodete või tavade keelamise mehhanismiga ning kaubatuletisinstrumentide turgudega seotud meetmete mõju.
- (160) Komisjon peaks hiljemalt 1. jaanuariks 2018 koostama aruande, milles hinnatakse määruses (EL) nr 648/2012 sätestatud kliiringukohustuse ja tagatisvaranõuete kohaldamiseks ette nähtud üleminekuperioodi lõppemise võimaliku mõju energiahindadele ja energiaturu toimimisele. Komisjon peaks vajaduse korral esitama seadusandliku ettepaneku, millega kehtestatakse või muudetakse asjaomast õigust, sealhulgas spetsiifilisi valdkondlikke õigusakte nagu määrus (EL) nr 1227/2011.
- (161) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/61/EL<sup>(1)</sup> alusel võivad liikmesriigid anda alternatiivsete investeerimisfondide (AIFid) valitsejatele loa osutada peale AIFide valitsemise ka teatavaid investeerimisteenusuteid, sealhulgas väärt-paberiportfelli valitsemist, investeerimise nõustamist ning ühisinvesteeringusettevõtjate osakute või aktsiate hoidmist ja haldamist ning loa võtta vastu ja edastada finantsinstrumentidega seotud korraldusi. Kuna nende teenuste osutamist reguleerivad nõuded on kogu liidus ühtlustatud, ei vaja AIFide valitsejad, kes on saanud nende teenuste osutamiseks tegevusloa oma päritoluliikmesriigi pädevatelt asutustelt, vastuvõtvast liikmesriigis täiendavat tegevusloa või muud samasuguse mõjuga meetet.
- (162) Kehtiva õigusraamistiku kohaselt peavad AIFi valitsejad, kellele on antud tegevusloa osutada kõnealuseid investeerimisteenusuteid ja kes kavatsevad neid osutada muus kui oma päritoluliikmesriigis, järgima täiendavaid riiklikke nõudeid, sealhulgas eraldi juriidilise isiku asutamist. Selleks et kõrvaldada takistused piiriüleste ühtlustatud investeerimisteenusute osutamisel ning tagada võrdsed tingimused üksustele, kes osutavad samu investeerimisteenusuteid samade juriidiliste nõuete alusel, peaks AIFi valitsejal, kellele on antud tegevusloa kõnealuste teenuste osutamiseks, olema võimalik osutada neid ka piiriüleselt oma päritoluliikmesriigi pädevate asutuse poolt väljastatud tegevusloa alusel, kohaldades asjakohaseid teavitamisnõudeid.
- (163) Seepärast tuleks direktiivi 2011/61/EL vastavalt muuta.
- (164) Kuna käesoleva direktiivi eesmärk, nimelt luua ühtne finantsturg, kus kaitstakse tõhusalt investoreid ja tagatakse turu üldine tõhusus ja usaldusväärsus, nõuab seoses liidus tegevusloa saanud investeerimisühingutega ühiste regulatiivsete nõuete kehtestamist, mis käsitlevad reguleeritud turgude ja muude kauplemissüsteemide toimimist, et vältida liidu finantssüsteemi kui terviku toimimise õõnestamist ühe turu läbipaistmatuse ja häirete tõttu, ning seda

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1).

ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda käesoleva direktiivi ulatuse ja mõju tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

- (165) Arvestades, et käesoleva direktiivi ja määrusega (EL) nr 600/2014 laiendatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele antud ülesandeid, peaksid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon tagama piisavate inim- ja finantsressursside kättesaadavaks tegemise.
- (166) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse hartas tunnustatud põhimõtteid, eelkõige õigust isikuandmete kaitsele, ettevõtlusvabadust, õigust tarbijakaitsele, õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele ja sama rikkumise eest teistkordse kohtumõistmise ja karistamise keelamist, ning seda rakendatakse kooskõlas kõnealuste õiguste ja põhimõtetega.
- (167) Euroopa andmekaitseinspektoriga on konsulteeritud kooskõlas määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 28 lõikega 2 ja ta esitas oma arvamuse 10. veebruaril 2012 <sup>(1)</sup>.
- (168) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga <sup>(2)</sup> selgitavate dokumentide kohta kohustuvad liikmesriigid lisama põhjendatud juhtudel ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi komponentide ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide edastamine on põhjendatud.
- (169) Kohustus võtta käesolev direktiiv siseriiklikku õigusesse üle piirdub sätetega, mida on võrreldes varasemate direktiividega oluliselt muudetud. Muutmata sätete ülevõtmise kohustus tuleneb varasematest direktiividest.
- (170) Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide kohustusi, mis on seotud III lisa B osas osutatud direktiivide siseriiklikku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäevadega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

#### I JAOTIS

### KOHALDAMISALA JA MÕISTED

#### Artikkel 1

#### Kohaldamisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse investimisühingute, turukorraldajate, andmeedastusteenuste osutajate ja kolmandate riikide selliste äriühingute suhtes, mis osutavad investeerimisteenuseid või tegelevad investeerimistegevusega liidus filiaali asutamisega.
2. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse nõuded seoses järgmisega:
  - a) investeerimisühingute tegevusload ja -tingimused;
  - b) investeerimisteenused, mida osutavad või investeerimistegevus, millega tegelevad kolmandate riikide äriühingud filiaali rajamise kaudu;

<sup>(1)</sup> ELT C 147, 25.5.2012, lk 1.

<sup>(2)</sup> ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

- c) reguleeritud turgude tegevusload ja tegevus;
- d) andmeedastusteenuste osutajate tegevusload ja tegevus ning
- e) pädevate asutuste teostatav järelevalve, koostöö ja õigusnormide täitmise tagamine.

3. Krediidiasutuste suhtes, kes on saanud tegevusloa direktiivi 2013/36/EL alusel ning kes osutavad ühte või mitut investeerimisteenust ja/või tegelevad investeerimistegevusega, kohaldatakse järgmisi sätteid:

- a) artikli 2 lõige 2, artikli 9 lõige 3 ning artiklid 14 ja 16–20;
- b) II jaotise II peatükk, välja arvatud artikli 29 lõike 2 teine lõik;
- c) II jaotise III peatükk, välja arvatud artikli 34 lõiked 2 ja 3 ning artikli 35 lõiked 2–6 ja 9;
- d) artiklid 67–75 ning artiklid 80, 85 ja 86.

4. Järgnevaid sätteid kohaldatakse ka investeerimisühingutele ja krediidiasutustele, kes on saanud tegevusloa direktiivi 2013/36/EL alusel, kes tegelevad investeerimishoiustega seonduva müügitegevuse või klientide nõustamisega:

- a) artikli 9 lõige 3, artikkel 14 ning artikli 16 lõiked 2, 3 ja 6;
- b) artiklid 23–26, artikkel 28, artikkel 29, välja arvatud selle lõike 2 teine lõik, artikkel 30, ning
- c) artiklid 67–75.

5. Reguleeritud turgude ja mitmepoolsete kauplemissüsteemide liikmete ja osaliste suhtes, kellel ei pea käesoleva direktiivi artikli 2 lõike 1 punktide a, e, i ja j kohaselt olema tegevusluba, kohaldatakse ka artikli 17 lõikeid 1–6.

6. Isikute suhtes, kellele kehtib artikli 2 alusel erand, kohaldatakse ka artikleid 57 ja 58.

7. Iga mitmepoolne finantsinstrumentide süsteem peab toimima vastavalt II jaotisele (mitmepoolsete või organiseeritud kauplemissüsteemide puhul) või III jaotisele (reguleeritud turgude puhul).

Iga investeerimisühing, kes kaupleb organiseeritult, järjepidevalt, süsteemselt ja arvestatavas mahus oma arvel, täites kliendi korraldusi väljaspool reguleeritud turgu, mitmepoolset kauplemissüsteemi ja organiseeritud kauplemissüsteemi, tegutseb vastavalt määruse (EL) nr 600/2014 III jaotisele.

Ilma et see mõjutaks määruse (EL) nr 600/2014 artiklite 23 ja 28 kohaldamist, peaksid kõik esimeses ja teises lõigus osutatud finantsinstrumentide tehingud, mida ei sõlmita mitmepoolses süsteemis või kliendi korralduste süsteemse täitja kaudu, olema kooskõlas määruse (EL) nr 600/2014 III jaotise asjaomaste sätetega.

## Artikkel 2

**Erandid**

1. Käesolevat direktiivi ei kohaldata:

- a) kindlustusandjate ega ettevõtjate suhtes, kes tegelevad direktiivis 2009/138/EÜ osutatud edasikindlustuse või retrosessiooniga kõnealuses direktiivis osutatud tegevusalade raames;
- b) isikute suhtes, kes osutavad investeerimisteenuseid üksnes oma emaettevõtjale, oma tütarettevõtjatele või oma emaettevõtja teistele tütarettevõtjatele;
- c) isikute suhtes, kes osutavad investeerimisteenust juhuti muu kutsetegevuse hulgas, kui seda tegevust reguleerivad õigus- või haldusnormid ja selle kutseala eetikakoodeks ei välista kõnealuse teenuse osutamist;
- d) isikute suhtes, kes kauplevad oma arvel muude finantsinstrumentidega kui kaubatuletisinstrumentid, lubatud heitkoguse väärtpaberid või nende tuletisinstrumentid, ja kes ei osuta muid investeerimisteenuseid ja/või ei tegele investeerimistegevusega seoses muude finantsinstrumentidega kui kaubatuletisinstrumentid, lubatud heitkoguse väärtpaberid või nende tuletisinstrumentid, välja arvatud kui need isikud:

i) on turutegijad;

ii) on reguleeritud turu või mitmepoolse kauplemissüsteemi liikmed või osalised või neil on otsene elektrooniline juurdepääs kauplemiskohale;

iii) kasutavad algoritmipõhist välkkauplemistehnikat või

iv) kauplevad kliendi korraldusi täites oma arvel.

Isikud, kelle suhtes kehtib punktides a, i või j sätestatud erand, ei pea erandi kohaldamiseks täitma käesoleva punkti tingimusi;

- e) korraldajate suhtes, kellele kehtivad direktiivi 2003/87/EÜ nõuded ning kes kauplevad lubatud heitkoguse väärtpaberitega, kuid ei täida klientide korraldusi ega osuta muid investeerimisteenuseid ega tegele muu investeerimistegevusega peale oma arvel kauplemise (tingimusel, et nad ei kasuta algoritmipõhist välkkauplemistehnikat);
- f) isikute suhtes, kes osutavad investeerimisteenuseid, mis seisnevad üksnes töövõtjaosalusega süsteemide haldamises;
- g) isikute suhtes, kes osutavad investeerimisteenuseid, mis seisnevad üksnes töövõtjaosalusega süsteemide haldamises ja investeerimisteenuste osutamises üksnes oma emaettevõtjale, oma tütarettevõtjatele või oma emaettevõtja teistele tütarettevõtjatele;
- h) Euroopa Keskpankade Süsteemi liikmete suhtes ja teiste liidus samaväärseid ülesandeid täitvate riigisiseste ametiasutuste suhtes, samuti muude ametiasutuste suhtes, mille ülesanne on valitsemissektori võla haldamine või mis on kaasatud valitsemissektori võla haldamisse liidus, ning selliste rahvusvaheliste finantseerimisasutuste suhtes, mille on asutanud kaks või enam liikmesriiki ning mille eesmärk on koondada vahendeid ja anda rahalist abi oma liikmetele, keda on tabanud või keda ähvardavad tõsised rahastamisprobleemid;



i) ühisinvesteeringuettevõtjate ja pensionifondide suhtes, olenemata sellest, kas nende tegevust koordineeritakse liidu tasandil või mitte, ning selliste ettevõtjate deponitooriumide ja valitsejate suhtes;

j) isikute suhtes:

i) kes kauplevad oma arvel, sealhulgas turutegijad, kaubatuletisinstrumentide, lubatud heitkoguse väärtpaberite või nende tuletisinstrumentidega, välja arvatud isikud, kes kauplevad klientide korraldusi täites oma arvel, või

ii) kes osutavad oma põhitegevusala klientidele või põhitegevusala seotud tarnijatele investeerimisteenuseid kaubatuletisinstrumentidega või lubatud heitkoguse väärtpaberite või nende tuletisinstrumentidega, kuid ei kauple oma arvel,

tingimusel et:

— igal nimetatud juhul eraldi ja ka kokkuvõtlikult on tegemist isiku põhitegevusala kõrvaltegevusega kontserni tasandil, nii et isiku põhitegevusalaks ei ole investeerimisteenuste osutamine käesoleva direktiivi tähenduses, pangandustegevus direktiivi 2013/36/EL tähenduses ega tegutsemine turutegijana seoses kaubatuletisinstrumentidega;

— kõnealused isikud ei kasuta algoritmipõhist välkkauplemistehnikat; ja

— kõnealused isikud teavitavad käesoleva erandi kasutamisest igal aastal asjakohast pädevat asutust ning annavad taotluse korral pädevale asutusele aru selle kohta, millele tuginedes nad peavad punktides i ja ii osutatud tegevust põhitegevusala kõrvaltegevuseks;

k) isikute suhtes, kes pakuvad investeerimisnõustamist muu kutsetegevuse käigus, mida käesoleva direktiiviga ei hõlmata, tingimusel et kõnealust nõustamist ei tasustata eraldi;

l) ühingute suhtes, mille asutajad on Taani ja Soome pensionifondid ja mille ainus eesmärk on kõnealuste ühingute liikmeks olevate pensionifondide vara valitsemine;

m) maaklerite (*agenti di cambio*) suhtes, kelle ülesandeid ja tegevust reguleeritakse 24. veebruari 1998. aasta Itaalia õigusakti (*decreto legislativo*) nr 58 artikliga 201;

n) direktiivi 2009/72/EÜ artikli 2 punktis 4 määratletud põhivõrguettevõtjate või direktiivi 2009/73/EÜ artikli 2 punktis 4 määratletud ülekandesüsteemi haldurite suhtes, kui nad täidavad oma ülesandeid vastavalt nimetatud direktiividele, määrusele (EÜ) nr 714/2009, määrusele (EÜ) nr 715/2009 või nende määruste alusel vastu võetud võrgueeskirjadele või suunistele, samuti isikute suhtes, kes osutavad nende nimel teenuseid kõnealuste seadusandlike aktide või nende kohaselt vastu võetud võrgueeskirjade või -suuniste kohaste ülesannete täitmiseks, ning elektrienergia reguleerimise mehhanismi, torustiku või süsteemi käitajate või haldajate suhtes, kelle ülesanne on tasakaalustada energia tarnimist ja tarbimist.

Kõnealust erandit kohaldatakse käesolevas punktis sätestatud tegevusaladel tegutsevate isikute suhtes üksnes siis, kui nad kõnealustel tegevusaladel tegutsemiseks tegelevad investeerimistevõrguga või pakuvad investeerimisteenuseid, mis on seotud kaubatuletisinstrumentidega. Seda erandit ei kohaldata järelturu toimimisele, sealhulgas rahaliste ülekande-õigustega kauplemiseks kasutatava järelturu platvormi suhtes;

o) nimelt väärtpaberite keskdeponitooriumeid reguleeriva õigusega hõlmatud väärtpaberite keskdeponitooriumide suhtes ulatuses, mil nad on reguleeritud nimetatud liidu õigusega.

2. Käesoleva direktiiviga antud õigused ei laiene teenuste osutamisele osapoolena tehingutes, mida teostavad valitsemissektori võlaga tegelevad ametiasutused või Euroopa Keskpankade Süsteemi liikmed, kes täidavad ELi toimimise lepingus ning protokollis nr 4 Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja kohta ette nähtud ülesandeid või samaväärseid funktsioone siseriiklike õigusnormide alusel.

3. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusaktid, et täpsustada seoses lõike 1 punkti c kohaldamisega, missugusel juhul on tegevus juhutine.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada seoses lõike 1 punkti j kohaldamisega, milliste kriteeriumide alusel käsitatakse tegevust kontserni tasandil põhitegevusala kõrvaltegevusena.

Kõnealuste kriteeriumide puhul võetakse arvesse vähemalt järgmisi elemente:

- a) kõrvaltegevus peab moodustama kontserni tasandi tegevusest ainult väikese osa;
- b) kauplemistevõime maht võrreldes üldise kauplemistevõimega turul vastavas varaklassis.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib ette näha, et selle kindlaksmääramisel, kui väikese osa kontserni tasandi tegevusest moodustab kõrvaltegevus, võetakse arvesse kõrvaltegevuse jaoks kasutatava kapitali ja põhitegevusalaga tegelemiseks kasutatava kapitali suhet. Igal juhul ei ole see tegur üksi piisav tõendamaks, et tegemist on kontserni põhitegevusala kõrvaltegevusega.

Käesolevas lõikes osutatud tegevust käsitletakse kontserni tasandil.

Teises ja kolmandas lõigus osutatud elemendid ei hõlma:

- a) määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 3 osutatud konsolideerimisgrupi sisetehinguid, mille eesmärk on likviidsuse ja/või riski juhtimine kontsernis;
- b) tuletisinstrumentidega tehtud tehinguid, mis vähendavad objektiivselt mõõdetaval viisil äritegevusega või äritegevuse rahastamisega otseselt seotud riske;
- c) kaubatuletisinstrumentide ja lubatud heitkoguse väärtpaberitega sooritatud tehinguid, mille eesmärk on täita kauplemisskohas likviidsuse tagamise nõudeid, kui sellised nõuded on kehtestatud reguleerivate asutuste poolt vastavalt liidu õigusele või liikmesriikide õigus- ja haldusnormidele või kauplemisskohtade poolt.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

### Artikkel 3

#### Valikulised erandid

1. Liikmesriigid võivad otsustada mitte kohaldada käesolevat direktiivi isikute suhtes, kelle jaoks nad on päritoluliikmesriigiks, tingimusel et kõnealustele isikutele on antud siseriikliku õiguse kohaselt tegevusluba ja nende tegevus on reguleeritud ning need isikud:

- a) ei tohi hoida klientide raha või väärtpabereid, mistõttu ei saa neil kunagi tekkida oma klientide ees võlg;

- b) ei tohi osutada muud investeerimisteenust peale vabalt võõrandatavate väärtpaberitega ja ühisinvesteeringuettevõtjate osakutega seotud korralduste vastuvõtmise ja edastamise ja/või selliste finantsinstrumentidega seotud investeerimisnõustamise; ning
- c) võivad kõnealuse teenuse osutamise käigus edastada korraldusi üksnes:
- i) investeerimisühingutele, kellele on käesoleva direktiivi kohaselt antud tegevusluba;
  - ii) krediidiasutustele, kellele on direktiivi 2013/36/EL kohaselt antud tegevusluba;
  - iii) selliste investeerimisühingute või krediidiasutuste filiaalidele, kellele on antud tegevusluba kolmandas riigis ning kes järgivad nende kehtivaid usaldatavusnõudeid, mida pädevad asutused peavad vähemalt sama rangeteks kui käesolevas direktiivis, määruses (EL) nr 575/2013 või direktiivis 2013/36/EL sätestatud nõuded;
  - iv) ühisinvesteeringuettevõtjatele, kellele on antud liikmesriigi õiguse alusel luba oma osakuid avalikult müüa, ja selliste ettevõtjate valitsejatele;
  - v) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/30/EL<sup>(1)</sup> artikli 17 lõikes 7 sätestatud põhikapitaliga investeerimisühingutele, kelle väärtpaberid on liikmesriigi reguleeritud turul noteeritud ja millega seal kaubeldakse; või
- d) osutavad investeerimisteenuseid üksnes seoses kauba, lubatud heitkoguse väärtpaberite ja/või nende tuletisinstrumentidega ning üksnes oma klientide äririskide maandamise eesmärgil, kusjuures nende klientideks on ainult direktiivi 2009/72/EÜ artikli 2 punktis 35 määratletud kohalikud elektriettevõtjad ja/või direktiivi 2009/73/EÜ artikli 2 punktis 1 määratletud maagaasiettevõtjad, kellele kuulub ühiselt 100 % nende isikute kapitalist või hääletoetusest, kes teostavad ühist kontrolli ning kelle suhtes kehtib käesoleva direktiivi artikli 2 lõike 1 punkti j alusel erand, kui nad tegelevad nimetatud investeerimisteenuste osutamisega ise; või
- e) osutavad investeerimisteenuseid üksnes seoses lubatud heitkoguse väärtpaberite ja/või nende tuletisinstrumentidega ning üksnes oma klientide äririskide maandamise eesmärgil, kusjuures nende klientideks on eranditult direktiivi 2003/87/EÜ artikli 3 punktis f määratletud käitajad, kellele kuulub ühiselt 100 % nende isikute kapitalist või hääletoetusest, kes teostavad ühist kontrolli ning kelle suhtes kehtib käesoleva direktiivi artikli 2 lõike 1 punkti j alusel erand, kui nad tegelevad nimetatud investeerimisteenuste osutamisega ise.

2. Liikmesriikides kohaldatakse lõikes 1 osutatud isikute suhtes nõudeid, mis on vähemalt analoogsed järgmiste käesoleva direktiivi kohaste nõuetega:

- a) tegevuslubade ja pideva järelevalvega seotud tingimused ja menetlused, mis on kehtestatud artikli 5 lõigetega 1 ja 3, artiklitega 7–10, 21, 22 ja 23 ning vastavate delegeeritud õigusaktidega, mille komisjon on vastu võtnud kooskõlas artikliga 89;
- b) äritegevusega seotud kohustused, mis on kehtestatud artikli 24 lõigetega 1, 3, 4, 5, 7 ja 10, artikli 25 lõigetega 2, 5 ja 6 ning juhul, kui siseriiklik kord võimaldab neil isikutel määrata seotud vahendajaid, siis ka artikliga 29, ning vastavate rakendusmeetmetega;

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/30/EL tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid äriühingu liikmete ja kolmandate isikute huvide kaitseks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 54 teises lõigus tähendatud äriühingutelt nõuavad seoses aktsiaseltside asutamise ning nende kapitali säilitamise ja muutmise, et muuta sellised tagatised võrdväärseteks (ELT L 315, 14.11.2012, lk 74).

- c) organisatsioonilised nõuded, mis on sätestatud artikli 16 lõike 3 esimese, kuuenda ja seitsmenda lõiguga, artikli 16 lõigetega 6 ja 7 ning vastavate delegeeritud õigusaktidega, mille komisjon on vastu võtnud kooskõlas artikliga 89.

Liikmesriigid nõuavad, et käesoleva artikli lõike 1 alusel käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jäetud isikud oleksid hõlmatud direktiivi 97/9/EÜ kohaselt tunnustatud investeringute tagamise skeemiga. Liikmesriigid võivad lubada investimisühingute hõlmamata jätmist sellise skeemiga, kui asjaomasel investimisühingul on olemas kutsekindlustus ning tagatud on tema klientide samaväärne kaitse, võttes arvesse käesoleva artikli lõike 1 alusel erandi saanud isikute suurust, riskiprofiili ja õiguslikku laadi.

Erandina käesoleva lõike teisest lõigust võivad liikmesriigid, kus sellised õigus- või haldusnormid kehtivad juba enne 2. juulit 2014, nõuda kuni 3. juulini 2019, et kui käesoleva artikli lõike 1 alusel käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jäetud isikud pakuvad korralduste vastuvõtmise ja edastamise teenuseid ja/või investeerimisnõustamist seoses ühisinvesteerimisettevõtjate osakutega ning tegutsevad direktiivis 2009/65/EÜ esitatud määratlusele vastava fondivalitseja vahendajana, vastutavad kõnealused isikud kliendile kõnealuste teenustega seoses tekitatud kahju puhul solidaarselt koos fondivalitsejaga.

3. Lõike 1 kohaselt käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jäetud isikutele ei laiene investeerimisteenuste osutamise ja/või investeerimistegevuse vabadus ega filiaalide asutamise õigus, mis on ette nähtud vastavalt artiklites 34 ja 35.

4. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevat käesoleva artikliga ette nähtud valikulise erandi kasutamisest ning tagavad, et kõikide lõike 1 alusel välja antud tegevuslubade puhul märgitakse, et tegevusluba on antud kooskõlas käesoleva artikliga.

5. Liikmesriigid teavitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevat neist siseriikliku õiguse sätetest, mis on analoogsed käesoleva direktiivi lõike 2 kohaste nõuetega.

#### Artikkel 4

##### Mõisted

1. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „investeerimisühing” – juriidiline isik, kelle püsiv kutsetegevus või ärivaldkond on ühe või mitme investeerimisteenuse osutamine kolmandatele isikutele ja/või ühe või mitme investeerimistegevusega tegelemine kutsetegevusena.

Liikmesriigid võivad hõlmata investeerimisühingu mõistega ka ettevõtjaid, kes ei ole juriidilised isikud, tingimusel et:

- a) nende õiguslik seisund tagab kolmandate isikute huvide kaitse, mis on samaväärne juriidiliste isikute pakutava kaitsega, ning
- b) nende suhtes kohaldatakse samaväärset usaldatavusnõuete täitmise järelevat, mis vastab nende õiguslikule vormile.

Ilma et see piiraks muude käesoleva direktiiviga, määrusega (EL) nr 600/2014, ja direktiiviga 2013/36/EL kehtestatud nõuete kohaldamist, võib füüsilist isikut, kes osutab teenuseid, mis hõlmavad kolmandate isikute raha või vabalt võõrandatavate väärtpaberite hoidmist, käsitada investeerimisühinguna käesoleva direktiivi ja määruse (EL) nr 600/2014 tähenduses siiski ainult juhul, kui ta vastab järgmistele tingimustele:

- a) kolmandate isikute omandiõigused finantsinstrumentidele ja rahale peavad olema kaitstud, eriti ettevõtja või selle omanike maksejõuetuse korral ning vara käsutamise piiramise, tasaarvestuse või muu meetme rakendamise korral ettevõtja või selle omanike võlausaldajate poolt;

- b) ettevõtja suhtes peavad kehtima eeskirjad, mis on ette nähtud ettevõtja ja selle omanike maksevõimelisuse jälgimiseks;
  - c) ettevõtja majandusaasta aruanded peavad kuuluma auditeerimisele ühe või mitme isiku poolt, kellel on siseriikliku õiguse kohaselt õigus raamatupidamisaruandeid auditeerida;
  - d) juhul kui ettevõtjal on ainult üks omanik, peab see isik olema õiguslikult ette näinud investorite kaitse juhuks, kui ettevõtja lõpetab tegevuse seoses omaniku surma, töövõimetuks muutumise või muu sarnase sündmusega;
- 2) „investeermisteenused ja -tegevus” – I lisa A jaos loetletud teenused ja tegevus, mis on seotud I lisa C jaos loetletud finantsinstrumentidega;

Komisjon võtab kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusaktid, millega täpsustatakse:

- a) I lisa C jao punktis 6 osutatud tuletislepingud, mis on oma olemuselt energia hulgemüügitooted, mille puhul tuleb arveldada natuuras, ning I lisa C jao punkti 6 kohased energiaalased tuletislepingud;
  - b) I lisa C jao punktis 7 osutatud tuletislepingud, millel on teiste tuletisinstrumentide omadused,
  - c) I lisa C jao punktis 10 osutatud tuletislepingud, millel on teiste tuletisinstrumentide omadused, võttes muu hulgas arvesse, kas nendega kaubeldakse reguleeritud turul, mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis;
- 3) „kõrvalteenused” – I lisa B jaos loetletud teenused;
- 4) „investeermisnõustamine” – isiklike soovitude andmine kliendile tema taotluse korral või investeermisühingu algatusel seoses ühe või mitme finantsinstrumendiga seotud tehinguga;
- 5) „korralduste täitmine kliendi nimel” – tegutsemine lepingute sõlmimiseks, et omandada või võõrandada kliendi nimel üht või mitut finantsinstrumenti; see hõlmab selliste lepingute sõlmimist, millega investeermisühingu või krediidiasutuse emiteeritud finantsinstrumendid võõrandatakse nende emiteerimise hetkel;
- 6) „kauplemine oma arvel” – kauplemine oma kapitali arvel, kusjuures tulemuseks on tehingute tegemine ühe või mitme finantsinstrumendiga;
- 7) „turutegija” – isik, kes on alaliselt finantsturgudel tegev ja valmis finantsinstrumendiga oma arvel kaupleva oma ostu- ja müügipakkumuses määratud hinnaga;
- 8) „väärtpaberiportfelli valitsemine” – kliendipõhine väärtpaberiportfellide valitsemine oma äranägemisel klientide antud volituste alusel, kui tegemist on üht või mitut finantsinstrumenti sisaldavate portfellidega;
- 9) „klient” – füüsiline või juriidiline isik, kellele investeermisühing osutab investeermis- või kõrvalteenuseid;
- 10) „kutseline klient” – klient, kes vastab II lisa sätetestatud tingimustele;
- 11) „jaeklient” – klient, kes ei ole kutseline klient;

- 12) „VKEde kasvuturg” – mitmepoolne kauplemissüsteem, mis on registreeritud VKEde kasvuturuna kooskõlas artikliga 33;
- 13) „väike või keskmise suurusega ettevõtja” – käesoleva direktiivi tähenduses ettevõtja, kelle keskmine turukapitalisatsioon on viimasel kolmel kalendriaastal olnud aastalõpunoteeringute kohaselt alla 200 000 000 euro;
- 14) „määratud hinnaga korraldus” – korraldus omandada või võõrandada finantsinstrumenti selle kindlaksmääratud piirhinnaga või sellest parema hinnaga ja kindlaksmääratud mahus;
- 15) „finantsinstrument” – I lisa C jaos täpsustatud finantsinstrumentid;
- 16) „C jao punkti 6 kohased energiaalased tuletislepingud” – söe või naftaga seotud optsioonid, futuurid, vahetuslepingud ja muud I lisa C jao punktis 6 nimetatud tuletislepingud, millega kaubeldakse organiseeritud kauplemissüsteemis ja mille puhul tuleb arveldada natuuras;
- 17) „rahaturuinstrument” – finantsinstrumentide liigid, millega kaubeldakse tavaliselt rahaturul (riigivõlakirjad, hoiusesertifikaadid ja kommertsväärtpaberid), välja arvatud maksevahendid;
- 18) „turukorraldaja” – isik või isikud, kes juhib ja/või korraldab reguleeritud turu majandustegevust; turukorraldajaks võib olla reguleeritud turg ise;
- 19) „mitmepoolne süsteem” – süsteem või rakendus, mis võimaldab viia süsteemis kokku mitme kolmanda isiku omandamis- ja võõrandamishuvid seoses finantsinstrumentidega;
- 20) „kliendi korralduste süsteemne täitja” – investeerimisühing, mis tegeleb organiseeritult, sageli, süsteemselt ja ulatuslikult oma arvel kliendi korralduste täitmisega väljaspool reguleeritud turgu või mitmepoolset kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi, ilma et ta korraldaks mitmepoolset süsteemi.

Sagedust ja süsteemsust hinnatakse selle põhjal, kui palju börsiväliseid tehinguid on investeerimisühing finantsinstrumentidega oma arvel klientide korraldusi täites teinud. Ulatuslikkust hinnatakse investeerimisühingu börsivälise kauplemise mahu põhjal, võrreldes seda investeerimisühingu kogukauplemismahuga teatava finantsinstrumenti osas, või investeerimisühingu börsivälise kauplemise mahu põhjal, võrreldes seda kogukauplemismahuga liidus teatud finantsinstrumenti osas. Kliendi korralduste süsteemse täitja määratlust kohaldatakse üksnes juhul, kui ületatakse nii sageduse ja süsteemsuse piirmäära kui ka ulatuslikkust näitavat piirmäära, mis on eelnevalt kindlaks määratud, või kui investeerimisühing otsustab osaleda kliendi korralduste süsteemse täitja korra alusel;

- 21) „reguleeritud turg” – turukorraldaja poolt korraldatav ja/või juhitud mitmepoolne süsteem, milles viiakse kokku mitmed kolmandate isikute omandamis- ja võõrandamishuvid seoses süsteemis olevate finantsinstrumentidega või hõlbustatakse nende kokkuviimist vastavalt ühetaoliste eeskirjadele, mille tulemuseks on lepingu sõlmimine seoses finantsinstrumentidega, mis on süsteemi eeskirjade ja/või süsteemide kohaselt kauplemisele lubatud, ning millel on tegevusluba ja mis toimib regulaarselt ja kooskõlas käesoleva direktiivi III jaotisega;
- 22) „mitmepoolne kauplemissüsteem” – investeerimisühingu või turukorraldaja poolt korraldatav mitmepoolne süsteem, milles viiakse kokku mitmed kolmandate isikute omandamis- ja võõrandamishuvid seoses süsteemis olevate finantsinstrumentidega vastavalt ühetaoliste eeskirjadele, mille tulemuseks on lepingu sõlmimine kooskõlas käesoleva direktiivi II jaotisega;
- 23) „organiseeritud kauplemissüsteem” – mitmepoolne süsteem, mis ei ole reguleeritud turg ega mitmepoolne kauplemissüsteem ning mis võimaldab erinevate kolmandate isikute omandamis- ja võõrandamishuvisid seoses võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguse väärtpaberite või tuletisinstrumentidega viia süsteemis kokku selliselt, et kõnealuse kokkuviimise tulemuseks on lepingu sõlmimine kooskõlas käesoleva direktiivi II jaotisega;



- 24) „kauplemiskoht” – reguleeritud turg, mitmepoolne kauplemissüsteem või organiseeritud kauplemissüsteem;
- 25) „likviidne turg” – finantsinstrumendi või finantsinstrumentide liigi turg, kus on pidevalt ostjaid ja müüjaid, kes on valmis tegema tehinguid, ning mida hinnatakse järgmiste kriteeriumide põhjal ja võttes arvesse konkreetse finantsinstrumendi turu struktuuri või finantsinstrumentide konkreetse liigi turu struktuuri:
- a) tehingute keskmine sagedus ja maht erinevate turutingimuste juures, võttes arvesse finantsinstrumentide liiki kuuluvate toodete laadi ja olelusringi;
  - b) turuosaliste arv ja liik, sealhulgas turuosaliste ja kaubeldud instrumentide suhtarv konkreetse toote puhul;
  - c) keskmised hinnavahed, kui need on kättesaadavad;
- 26) „pädev asutus” – asutus, mille iga liikmesriik on määranud vastavalt artiklile 67, kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti;
- 27) „krediidiasutus” – krediidiasutus, nagu on määratletud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 1;
- 28) „eurofondi valitseja” – fondivalitseja, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/65/EÜ <sup>(1)</sup> artikli 2 lõike 1 punktis b;
- 29) „seotud vahendaja” – füüsiline või juriidiline isik, kes edendab üksnes ühe esindatava investeerimisühingu täielikul ja tingimusteta vastutusel investeerimis- ja/või kõrvalteenuseid klientidele või võimalikele klientidele, saab kliendilt ja edastab investeerimisteenustega või finantsinstrumentidega seotud juhiseid või korraldusi, vahendab finantsinstrumente või nõustab kliente või võimalikke kliente kõnealuste finantsinstrumentide või teenuste osas;
- 30) „filiaal” – äritegevuse koht, mis on investeerimisühingu osa, kuid mitte peakontor ega iseseisev juriidiline isik, kusjuures see osutab investeerimisteenuseid ja/või tegeleb investeerimistevõimega ning võib osutada ka kõrvalteenuseid, mille jaoks investeerimisühingul on tegevusluba; kõiki äritegevuse kohti, mis teises liikmesriigis asuva peakontoriga investeerimisühing on ühes liikmesriigis asutanud, käsitatakse ühe filiaalina;
- 31) „oluline osalus” – otsene või kaudne osalus investeerimisühingu kapitalis, mis on vähemalt 10 % investeerimisühingu kapitalist või hääletavust, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/109/EÜ <sup>(2)</sup> artiklites 9 ja 10, võttes arvesse nimetatud direktiivi artikli 12 lõigetes 4 ja 5 sätestatud osaluste summeerimise tingimusi, või osalus, mis võimaldab olulise mõju investeerimisühingu juhtorganite üle;
- 32) „emaettevõtja” – emaettevõtja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL <sup>(3)</sup> artikli 2 punkti 9 ja artikli 22 tähenduses;

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

<sup>(2)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiiv 2004/109/EÜ läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele, ning millega muudetakse direktiivi 2001/34/EÜ (ELT L 390, 31.12.2004, lk 38).

<sup>(3)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

- 33) „tütaretevõtja” – tütaretevõtja direktiivi 2013/34/EL artikli 2 punkti 10 ja artikli 22 tähenduses, sealhulgas põhi-emaettevõtja tütaretevõtja tütaretevõtjad;
- 34) „kontsern” – kontsern, nagu on määratletud direktiivi 2013/34/EL artikli 2 punktis 11;
- 35) „märkimisväärne seos” – olukord, kus kaks või rohkem füüsilist või juriidilist isikut on seotud:
- a) osaluse kaudu, mis tähendab otseselt või kontrollsuhte kaudu vähemalt 20 % omamist ettevõtja häältearvust või kapitalist;
  - b) kontrollsuhte kaudu, mis tähendab ema- ja tütaretevõtja suhet kõikidel direktiivi 2013/34/EL artikli 22 lõigetes 1 ja 2 osutatud juhtudel või samasugust suhet füüsilise või juriidilise isiku ja ettevõtja vahel, kusjuures kõiki tütaretevõtjate tütaretevõtjaid käsitatakse samuti kõnealuste ettevõtjate eesotsas oleva emaettevõtja tütaretevõtjana;
  - c) asjaolu kaudu, et nad on kontrollisuhte kaudu ühe ja sama isikuga alaliselt seotud;
- 36) „juhtorgan” – investeerimisühingu, turukorraldaja või aruandlusteenuste pakkuja organ või organid, mille liikmed on nimetatud ametisse kooskõlas siseriikliku õigusega ja millel on õigus määrata kindlaks üksuse strateegia, eesmärgid ja üldine tegevussuund, kusjuures see kontrollib ja jälgib juhtimisotsuste tegemist ning sellesse kuuluvad üksuse äritegevust tegelikult suunavad isikud.
- Kui käesolevas direktiivis osutatakse juhtorganile ning juhtorgani juhtimis- ja järelevalvefunktsioonid on määratud siseriikliku õiguse kohaselt eri organitele või ühe organi eri liikmetele, määrab liikmesriik vastutavad organid või juhtorgani vastutavad liikmed kindlaks kooskõlas oma siseriikliku õigusega, välja arvatud juhtudel, kui käesolevas direktiivis on sätestatud teisiti;
- 37) „kõrgem juhtkond” – füüsilised isikud, kellel on investeerimisühingus või turukorraldaja või aruandlusteenuste pakkuja juures täidesaatev funktsioon ning kes vastutavad üksuse igapäevase juhtimise eest, sealhulgas selliste strateegiliste otsuste elluviimise eest, mis on seotud teenuste osutamise ja toodete tarnimisega klientidele investeerimisühingu ja selle personali poolt, ning kes annavad selle kohta juhtorganile aru;
- 38) „kliendikorralduste sobitamistehing” – tehing, kus korraldaja paikneb tehingus ostja ja müüja vahel selliselt, et teda ei ohusta kogu tehingu tegemise aja jooksul tururisk, kusjuures mõlema poole tehing tehakse samal ajal ning tehing tehakse hinnaga, mille puhul korraldaja ei saa muud kasumit ega kahjumit peale eelnevalt avaldatud vahendustasu, teenustasu või muu tasu;
- 39) „algoritmkauplemine” – kauplemine finantsinstrumentidega, nii et arvuti algoritm määrab vähese inimsekkumisega või ilma inimsekkumiseta automaatselt kindlaks korralduste konkreetsed parameetrid, näiteks selle, kas käivitada korraldus või mitte, samuti ajastuse, korralduse hinna või mahu või selle, kuidas hallata korraldust pärast selle esitamist; see ei hõlma süsteeme, mida kasutatakse üksnes korralduste edastamiseks ühte või mitmesse kauplemiskohta, korralduste töötlemiseks ilma seejuures kauplemisparameetreid määramata ega ka korralduste kinnitamiseks või täidetud tehingute kauplemisjärgseks töötlemiseks;
- 40) „algoritmipõhine välkauplemistehnika” – algoritmipõhine kauplemistehnika, mida iseloomustab:
- a) sellise taristu olemasolu, mille eesmärk on minimeerida võrgu ja muud latentsusaega ning mis hõlmab vähemalt üht sellistest algoritmipõhiste korralduste esitamise lahendustest nagu ühispaiknemine, lähestikku paiknemine või otsene kiire elektrooniline juurdepääs;

- b) sellise süsteemi olemasolu, mis algatab, annab, edastab või täidab eri kauplemistehingute või korralduste puhul korraldusi ilma inimsekkumiseta, ning
- c) suur päevane sõnumite hulk, kusjuures nende sõnumite hulka kuuluvad korraldused, hinnapakkumised ja tühistamised;
- 41) „otsene elektrooniline juurdepääs” – selline kord, mille puhul lubab kauplemisskoha liige, osaline või klient teisel isikul kasutada oma kauplemisskoodi, nii et see isik saab elektrooniliselt edastada finantsinstrumendiga seotud korraldusi otse kauplemisskoha; see hõlmab nii korda, kus teine isik kasutab korralduste edastamiseks liikme, osalise või kliendi taristu või liikme, osalise või kliendi muud ühendussüsteemi (otsene turulepääs), kui ka korda, kus kõnealune isik sellist taristut ei kasuta (spondeeritud turulepääs);
- 42) „ristmüük” – investeerimisteenuse pakkumine paketi osana koos mõne muu teenuse või tootega või sama lepingu või paketi tingimusega;
- 43) „investeerimishoius” – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/49/EL <sup>(1)</sup> artikli 2 lõike 1 punktis c määratletud hoius, mis on tähtaja lõppemisel täielikult väljamakstav vastavalt tingimustele, mille kohaselt makstakse intressi või lisaintressi (või on selle maksmine ohus) vastavalt kindlale valemile, võttes arvesse järgmisi tegureid:
- a) indeks või indeksite kombinatsioon, välja arvatud muutuva intressimääraga hoiuste puhul, mille tootlus on otseselt seotud selliste intressimääraindeksitega nagu Euribor või Libor;
- b) finantsinstrument või finantsinstrumentide kombinatsioon;
- c) kaup või kaupade kogum või muu materiaalne või immateriaalne mitteasendatav vara või
- d) valuutakurss või valuutakursside kombinatsioon;
- 44) „vabalt võõrandatavad väärtpaber” – sellist liiki väärtpaber, mis on kapitaliturul kaubeldav, välja arvatud maksevahend, näiteks:
- a) äriühingute aktsiad, osad ja muud väärtpaberid, mis on samaväärsed äriühingute, seltsingute või muude üksuste aktsiate või osadega, ning aktsiate hoidmistunnistused;
- b) võlakirjad või muus vormis väärtpaberistatud võlad, sealhulgas selliste väärtpaberite hoidmistunnistused;
- c) muud väärtpaberid, mis annavad õiguse omandada või võõrandada selliseid vabalt võõrandatavaid väärtpabereid või millest tuleneb rahaline arveldus, mille kindlaksmääramise aluseks on vabalt võõrandatavad väärtpaberid, valuutad, intressimäärad või tootlused, kaubad või muud indeksid või näitajad;
- 45) „hoidmistunnistus” – väärtpaber, mis on kapitaliturul kaubeldav ja mis tõendab välismaise emitendi väärtpaberite omandiõigust, mida on võimalik võtta reguleeritud turule kauplemisele ja millega on võimalik seal kaubelda välismaise emitendi väärtpaberitest sõltumatult;

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/49/EL hoiuste tagamise skeemide kohta (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 149).

- 46) „börsil kaubeldav fond” – fond, mille vähemalt üks osakute või aktsiate liik on kaubeldav kogu päeva jooksul vähemalt ühes kauplemiskohas ja vähemalt ühe turutegijaga, kes astub samme tagamaks, et fondi osakute või aktsiate hind kauplemiskohas ei erineks märkimisväärselt nende puhaskäivusest ja, kui see on kohaldatav, siis nende indikaativsest puhaskäivusest;
- 47) „sertifikaat” – sertifikaat, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punktis 27;
- 48) „struktureeritud finantstooide” – struktureeritud finantstooide, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punktis 28;
- 49) „tuletisinstrument” – tuletisinstrument, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punktis 29;
- 50) „kaubatuletisinstrument” – kaubatuletisinstrument, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punktis 30;
- 51) „keskne vastaspool” – keskne vastaspool, mis on määratletud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 1;
- 52) „tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja” – isik, kellel on käesoleva direktiivi kohaselt õigus osutada investeerimisühingute nimel kauplemisteabearuannete avaldamise teenust vastavalt määruse (EL) nr 600/2014 artiklitele 20 ja 21;
- 53) „kauplemiskoondteabe pakkuja” – isik, kellel on käesoleva direktiivi kohane tegevusluba, et osutada teenust, mis seisneb reguleeritud turgudel, mitmepoolsetelt kauplemissüsteemidelt, organiseeritud kauplemissüsteemidelt ja tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajatelt määruse (EL) nr 600/2014 artiklites 6, 7, 10, 12, 13, 20 ja 21 loetletud finantsinstrumentidega seonduvate kauplemisteabearuannete kokkukogumises ning nende koondamises pidevaks elektrooniliseks, reaalsajas jälgitavaks andmevooks, mis pakub teavet iga finantsinstrumendi hinna ja käibe kohta;
- 54) „tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja” – isik, kellel on käesoleva direktiivi kohaselt õigus osutada investeerimisühingute nimel pädevatele asutustele või Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele tehingute üksikasjadest teatamise teenust;
- 55) „päritoluliikmesriik” –
- a) investeerimisühingute puhul:
    - i) kui investeerimisühing on füüsiline isik, siis liikmesriik, kus asub tema peakontor;
    - ii) kui investeerimisühing on juriidiline isik, siis liikmesriik, kus on tema registrijärgne asukoht;
    - iii) kui investeerimisühingul ei ole siseriikliku õiguse kohaselt registrijärgset asukohta, siis liikmesriik, kus asub tema peakontor;
  - b) reguleeritud turu puhul liikmesriik, kus on reguleeritud turu registrijärgne asukoht, või kui tal siseriikliku õiguse kohaselt ei ole registrijärgset asukohta, siis liikmesriik, kus asub reguleeritud turu peakontor;
  - c) tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja, kauplemiskoondteabe pakkuja või tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja puhul:
    - i) kui tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja, kauplemiskoondteabe pakkuja või tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja on füüsiline isik, siis liikmesriik, kus asub tema peakontor;

- ii) kui tunnustatud kauplemissüsteemi avalikustaja, kauplemissüsteemi pakkuja või tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja on juriidiline isik, siis liikmesriik, kus on tema registrijärgne asukoht;
  - iii) kui tunnustatud kauplemissüsteemi avalikustaja, kauplemissüsteemi pakkuja või tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja ei ole siseriikliku õiguse kohaselt registrijärgset asukohta, siis liikmesriik, kus asub tema peakontor;
- 56) „vastuvõttev liikmesriik” – päritoluliikmesriigist erinev liikmesriik, kus investeerimisühingul on filiaal või kus ta osutab investeerimisteenusid ja/või tegeleb investeerimisega, või liikmesriik, kus reguleeritud turg võimaldab asjakohast korda, et soodustada kaugliikmete või samas liikmesriigis asutatud osalejate juurdepääsu selle süsteemis kauplemisele;
- 57) „kolmanda riigi äriühing” – äriühing, mis oleks krediidasutus, mis osutab investeerimisteenusid või tegeleb investeerimistegevusega, või investeerimisühing, kui tema peakontor või registrijärgne asukoht asuks liidus;
- 58) „energia hulgimüügitoode” – lepingud ja tuletisinstrumentid, nagu on määratletud määruse (EL) nr 1227/2011 artikli 2 punktis 4;
- 59) „põllumajandustootmise tuletisinstrument” – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 <sup>(1)</sup> artiklis 1, I lisa I–XX osas ja XXIV osa 1. jaos loetletud toodetega seotud tuletislepingud;
- 60) „avalik emitent” – võlainstrumentide emitent, kelleks on:
- i) liit;
  - ii) liikmesriik, sealhulgas liikmesriigi valitsusasutus, amet või eriotstarbeline rahastamisvahend;
  - iii) liitriigist liikmesriigi puhul liitriigi liige;
  - iv) mitme liikmesriigi eriotstarbeline rahastamisvahend;
  - v) rahvusvaheline finantseerimisasutus, mille on asutanud vähemalt kaks liikmesriiki ja mille eesmärk on koondada rahalisi vahendeid ning anda rahalist abi oma liikmetele, kellel on või keda ohustavad ulatuslikud finantsprobleemid, või
  - vi) Euroopa Investeerimispank;
- 61) „avalik võlakohustus” – avaliku emitendi emiteeritud võlainstrument;
- 62) „püsiv andmekandja” – vahend, mis:
- a) võimaldab kliendil säilitada isiklikult talle saadetud teavet nii, et see on hilisemaks kontrollimiseks kättesaadav teabe otstarbele vastava aja jooksul, ning
  - b) võimaldab säilitatud teavet muutmata kujul taasesitada;

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

- 63) „aruandlusteenuse pakkuja” – tunnustatud kauplemistebearuandluse avalikustaja, kauplemiskondteabe pakkuja või tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada lõikes 1 sätestatud mõistete teatavaid tehnilisi aspekte, et kohendada neid vastavalt turu suundumustele ja tehnoloogia arengule ning võtta arvesse määruse (EL) nr 596/2014 alusel keelatud tegevust ning tagada käesoleva direktiivi ühetaoline kohaldamine.

## II JAOTIS

### INVESTEERIMISÜHINGUTE TEGEVUSLOAD JA TEGEVUSTINGIMUSED

#### I PEATÜKK

#### *Tegevusloa andmise tingimused ja kord*

##### Artikkel 5

#### **Tegevusloa nõue**

1. Iga liikmesriik nõuab, et kutsetegevusena investeerimisteenuste osutamiseks ja/või investeerimistegevuseks regulaarse tegevusena või äritegevusena, on vaja tegevusluba, mis antakse vastavalt käesoleva peatüki sätetele. Sellise tegevusloa annab päritoluliikmesriigi pädev asutus, mis on määratud kooskõlas artikliga 67.

2. Erandina lõikest 1 annavad liikmesriigid igale turukorraldajale tegevusloa korraldada mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi, kui eelnevalt on tõendatud tema vastavus käesolevale peatükile.

3. Liikmesriigid registreerivad kõik investeerimisühingud. Kõnealune register on avalikkusele kättesaadav ja sisaldab teavet teenuste või tegevuste kohta, mille jaoks investeerimisühingul on tegevusluba. Registrit ajakohastatakse korrapäraselt. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet teavitatakse igast väljaantud tegevusloast.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab kõigi liidu investeerimisühingute loetelu. Kõnealune loetelu sisaldab teavet teenuste või tegevuste kohta, mille jaoks konkreetsel investeerimisühingul on tegevusluba, ja seda ajakohastatakse korrapäraselt. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab kõnealuse loetelu ja ajakohastab seda oma veebisaidil.

Kui pädev asutus on tegevusloa kooskõlas artikli 8 punktidega b, c ja d kehtetuks tunnistanud, avaldatakse teave kõnealuse kehtetuks tunnistamise kohta loetelus viieks aastaks.

4. Kõik liikmesriigid nõuavad, et:

a) juriidilisest isikust investeerimisühingul oleks peakontor samas liikmesriigis, kus on tema registrijärgne asukoht;

b) investeerimisühingul, mis ei ole juriidiline isik, või juriidilisest isikust investeerimisühingul, mis ei oma siseriikliku õiguse alusel registrijärgset asukohta, oleks peakontor samas liikmesriigis, kus ta tegelikult oma äritegevusega tegeleb.

##### Artikkel 6

#### **Tegevusloa ulatus**

1. Päritoluliikmesriik tagab, et tegevusloas märgitakse investeerimisteenused, mida investeerimisühing võib osutada, või investeerimistegevused, millega ta võib tegeleda. Tegevusluba võib hõlmata ühte või mitut I lisa B jaos esitatud kõrvalteenust. Tegevusluba ei anta mingil juhul üksnes kõrvalteenuste osutamiseks.

2. Investeerimisühing, mis taotleb tegevusluba oma äritegevuse laiendamiseks täiendavatele investeerimisteenustele või -tegevustele või kõrvalteenustele, mis ei olnud ette nähtud esmase tegevusloa väljaandmise ajal, esitavad taotluse tegevusloa ulatuse laiendamiseks.



3. Tegevusluba kehtib kogu liidus ja lubab investeerimisühingul kogu liidus osutada teenuseid või tegeleda tegevustega, mille jaoks on talle antud tegevusluba, kasutades asutamisoigust, muu hulgas filiaali kaudu või teenuste osutamise vabaduse kaudu.

#### Artikkel 7

##### Tegevusloa andmise ja selle andmisest keeldumise kord

1. Pädev asutus ei anna tegevusluba enne, kui ta on täielikult veendunud, et taotleja vastab kõigile käesoleva direktiivi alusel vastuvõetud normide nõuetele.

2. Investeerimisühing esitab kogu vajaliku teabe, sealhulgas tegevuskava, milles on muu hulgas kirjas kavandatud äritegevuse liigid ja organisatsiooniline struktuur, mis võimaldab pädeval asutusel veenduda, et investeerimisühing on esmase tegevusloa andmise ajal kehtestanud vajaliku korra käesolevast peatükist tulenevate kohustuste täitmiseks.

3. Taotlejale teatatakse kuue kuu jooksul pärast nõuetekohase taotluse esitamist, kas tegevusluba antakse või mitte.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada:

a) teave, mis tuleb pädevatele asutustele esitada käesoleva artikli lõike 2 kohaselt (sealhulgas tegevuskava);

b) artikli 9 lõike 6 kohased investeerimisühingute juhtimisalased nõuded ja artikli 9 lõikega 5 ette nähtud teavitamiseks vajalik teave;

c) olulist osalust omavate aktsionäride, osanike ja liikmete suhtes kehtivad nõuded, samuti asjaolud, mis võivad takistada pädeva asutuse poolt tõhusat järelevalvet artikli 10 lõigete 1 ja 2 alusel.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3.juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

5. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks käesoleva artikli lõikega 2 ja artikli 9 lõikega 5 ette nähtud teavitamise või teabe esitamise standardviisid, -vormid ja kord.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3.jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

#### Artikkel 8

##### Tegevuslubade kehtetuks tunnistamine

Pädevad asutused võivad investeerimisühingule välja antud tegevusloa kehtetuks tunnistada, kui investeerimisühing:

a) ei ole kasutanud tegevusluba 12 kuu jooksul, loobub otsesõnu tegevusloast või ei ole osutanud investeerimisteenusel ega tegelenud investeerimistegevusega viimase kuue kuu jooksul ning asjaomane liikmesriik ei ole ette näinud, et tegevusluba kaotab sellistel juhtudel kehtivuse;

- b) on saanud tegevusloa valeandmeid esitades või muul ebaausal viisil;
- c) ei vasta enam nendele tingimustele, mille alusel tegevusloa anti, nagu määruses (EL) nr 575/2013 sätestatud tingimused;
- d) on jämedalt ja süstemaatiliselt rikkunud käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 alusel vastu võetud sätteid, millega reguleeritakse investeerimisühingute tegevustingimusi;
- e) vastab tingimustele, mille puhul nähakse siseriikliku õiguse alusel ette tegevusloa kehtetuks tunnistamine seoses käesoleva direktiivi kohaldamisalasse mittekuuluvate küsimustega.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet teavitatakse igast tegevusloa kehtetuks tunnistamisest.

#### Artikkel 9

##### Juhtorgan

1. Artikli 5 kohaselt tegevusloa andev pädev asutus tagab, et investeerimisühing ja selle juhtorgan vastavad direktiivi 2013/36/EL artiklites 88 ja 91 sätestatud nõuetele.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja Euroopa Pangandusjärelevalve võtavad vastu ühised suunised direktiivi 2013/36/EL artikli 91 lõikes 12 loetletud küsimustes.

2. Pädev asutus võib artikli 5 kohaselt tegevusloa andes lubada, et juhtorgani liikmel on mitte-tegevjuhtkonnas üks koht rohkem, kui on lubatud direktiivi 2013/36/EL artikli 91 lõikega 3. Pädevad asutused teavitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet korrapäraselt sellistest lubadest.

Euroopa Pangandusjärelevalve ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koordineerivad käesoleva lõike esimese lõigu ja direktiivi 2013/36/EL artikli 91 lõike 6 kohase teabe kogumist investeerimisühingute kohta.

3. Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühingu juhtorgan määrab kindlaks sellise juhtimiskorra, millega tagatakse investeerimisühingu tõhus ja usaldusväärne juhtimine, sealhulgas ülesannete lahusus investeerimisühingus ja huvide konfliktide ennetamine, ta teostab järelevalvet kõnealuse korra rakendamise üle ja vastutab selle eest ning teeb seda turu usaldusväärset ja klientide huve toetaval viisil.

Ilma et see piiraks direktiivi 2013/36/EL artikli 88 lõikes 1 sätestatud nõuete kohaldamist, tagab selline kord, et juhtorgan määrab kindlaks ja kiidab heaks järgmise ning teostab selle üle järelevalvet:

- a) investeerimisühingu investeerimisteenuste osutamise, investeerimistegevuse ja kõrvalteenuste osutamise struktuur, sealhulgas personalilt nõutavad oskused, teadmised ja kogemused, samuti vahendid, protseduurid ja kord, mis on vajalikud teenuste osutamiseks ja tegevuseks, võttes arvesse äritegevuse laadi, ulatust ja keerukust ning kõiki nõudeid, mida investeerimisühing peab järgima;
- b) investeerimisühingu osutatavate teenuste ning tema toodete ja tegevusega seotud poliitika vastavalt ühingu riskitaluvusele ning nende investeerimisühingu klientide olemusele ja vajadustele, kellele teenuseid osutatakse või tooteid pakutakse, muu hulgas testides asjakohasel juhul stressitaluvust;
- c) klientidele teenuste osutamisega seotud isikute tasustamispoliitika, et ergutada vastutustundlikku ettevõtlust ja klientide õiglast kohtlemist ning vältida kliendisuhetes huvide konflikte.

Juhtorgan jälgib ja hindab korrapäraselt ühingu strateegiliste eesmärkide asjakohasust ja nende rakendamist investeerimisteenuste osutamisel, investeerimistegevuses ja kõrvalteenuste osutamisel, samuti investeerimisühingu juhtimiskorra tulemuslikkust ja klientidele teenuste osutamise poliitika piisavust, ning ühtlasi võtab juhtorgan asjakohaseid meetmeid vajakajäämistele kõrvaldamiseks.

Juhtorgani liikmetel on piisav juurdepääs teabele ja dokumentidele, mis on vajalikud juhtimisotsuste kontrolliks ja jälgimiseks.

4. Pädev asutus keeldub tegevusloa andmisest, kui ta ei ole veendunud, et investeerimisühingu juhtorgani liikmetel on piisavalt hea maine, piisavad teadmised, oskused ja kogemused ning et nad pühendavad investeerimisühingus oma ülesannete täitmisele piisavalt aega, samuti juhul, kui on objektiivne ja tõendatav alus arvata, et ühingu juhtorgan võib seada ohtu selle tõhusa, kindla ja usaldusväärse juhtimise ning klientide huvide ja turu usaldusväärsuse nõuetekohase arvessevõtmise.

5. Liikmesriigid nõuavad, et investeerimisühing teataks pädevale asutusele kõikidest oma juhtorgani liikmetest ja liikmeskonna muutustest, esitades kogu teabe, mis on vajalik selle hindamiseks, kas investeerimisühing vastab lõigete 1, 2 ja 3 nõuetele või mitte.

6. Liikmesriigid nõuavad, et tegevusluba taotleva investeerimisühingu äritegevuse tegeliku juhtimisega tegeleks vähemalt kaks isikut, kes vastavad lõikes 1 sätestatud nõuetele.

Erandina esimesest lõigust võivad liikmesriigid anda tegevusloa füüsilisest isikust investeerimisühingule või juriidilisest isikust investeerimisühingule, mida juhib üks füüsiline isik, kui see on kooskõlas investeerimisühingu põhikirja ja liikmesriikide siseriikliku õigusega. Liikmesriigid nõuavad siiski, et:

- a) kehtiks alternatiivne kord, mis tagab kõnealuste investeerimisühingute kindla ja usaldusväärse juhtimise ning klientide huvide ja turu usaldusväärsuse nõuetekohase arvessevõtmise;
- b) asjaomastel füüsilistel isikutel on piisavalt hea maine, piisavad teadmised, oskused ja kogemused ning et nad pühendavad oma ülesannete täitmisele piisavalt aega.

#### Artikkel 10

##### **Olulise osalusega aktsionärid, osanikud ja liikmed**

1. Pädevad asutused ei anna investeerimisühingutele investeerimisteenuste osutamiseks või investeerimistegevuseks tegevusluba enne, kui neile ei ole teada olulist osalust omavate aktsionäride, osanike või liikmete isikud ja nende osaluse suurus, olenemata sellest, kas nimetatud osalus on otsene või kaudne või kas tegemist on füüsiliste või juriidiliste isikutega.

Pädevad asutused keelduvad tegevusloa andmisest, kui nad, võttes arvesse vajadust tagada investeerimisühingu kindel ja usaldusväärne juhtimine, ei ole veendunud olulist osalust omavate aktsionäride, osanike või liikmete sobivuses.

Kui investeerimisühingu ja muu füüsilise või juriidilise isiku vahel on märkimisväärne seos, annab pädev asutus tegevusloa üksnes juhul, kui nimetatud seos ei takista pädeva asutuse poolset tõhusat järelevalvet.

2. Pädev asutus keeldub tegevusloa andmisest ka juhul, kui kolmanda riigi õigus- ja haldusnormid, mis kehtivad ühele või mitmele ettevõtjaga märkimisväärses seoses olevale füüsilisele või juriidilisele isikule, või nende normide jõustamisega seotud raskused takistavad tal teostada tõhusat järelevalvet.

3. Kui lõike 1 esimeses lõigus osutatud isikud tõenäoliselt avaldavad kahjulikku mõju investeerimisühingu kindlale ja usaldusväärsele juhtimisele, nõuavad liikmesriigid, et pädev asutus võtaks asjakohaseid meetmeid sellise olukorra lõpetamiseks.

Sellisteks meetmeteks võivad muu hulgas olla kohtumääruste taotlused või karistuste mõistmine juhtkonna liikmetele ja juhtimise eest vastutavatele isikutele, samuti asjassepuutuvate aktsionäride, osanike või liikmete aktsiatest tuleneva hääleõiguse peatamine.

#### Artikkel 11

##### Kavandatavast omandamisest teatamine

1. Liikmesriigid nõuavad, et üksinda või kooskõlastatult tegutsevad füüsilised või juriidilised isikud („potentsiaalsed omandajad”), kes on otsustanud olulise osaluse investeerimisühingus kas otseselt või kaudselt omandada või seda osalust otseselt või kaudselt suurendada, nii et tekkiv osa häälearvust või kapitalist oleks 20 %, 30 % või 50 % või ületaks neid määrasid, või nii, et kõnealune investeerimisühing muutuks tema või nende tütarettevõtjaks („kavandatav omandamine”), teataksid kõigepealt pädevatele asutustele kirjalikult investeerimisühingu nime, milles nad soovivad omandada või suurendada olulist osalust, märkides kavandatava osaluse suuruse ja asjakohase teabe vastavalt artikli 13 lõikele 4.

Liikmesriigid kohustavad iga füüsilist või juriidilist isikut, kes on otsustanud olulise osaluse investeerimisühingus kas otseselt või kaudselt võõrandada, teatama sellest kõigepealt kirjalikult pädevatele asutustele, märkides kavandatava osaluse suuruse. Samuti teavitab selline isik pädevat asutust, kui ta on otsustanud vähendada oma olulist osalust sel määral, et tema osa häälearvust või kapitalist jääb alla 20 %, 30 % või 50 % või investeerimisühing lakkab olemast tema tütarettevõtja.

Liikmesriigid ei pea kohaldama 30 % piirmäära, kui nad kohaldavad vastavalt direktiivi 2004/109/EÜ artikli 9 lõike 3 punktile a piirmäära ulatusega üks kolmandik.

Et määrata kindlaks, kas artiklis 10 ja käesolevas artiklis osutatud olulise osaluse kriteeriumid on täidetud, ei võta liikmesriigid arvesse hääleõigust ega väärtpabereid, mida investeerimisühingud või krediidiastutused võivad omada tänu finantsinstrumentide ja/või finantsinstrumentide emissiooni tagamisele kindla kohustuse alusel, nagu on nimetatud käesoleva direktiivi I lisa A jao punktis 6, tingimusel et kõnealuseid õigusi ei rakendata ega kasutata muul viisil selleks, et sekkuda emitendi juhtimisse, ning et need võõrandatakse ühe aasta jooksul alates omandamisest.

2. Artikli 13 lõikes 1 sätestatud hindamist („hindamine”) teostades konsulteerivad asjaomased pädevad asutused omavahel, kui potentsiaalne omandaja on üks järgmistest:

- a) teises liikmesriigis või omandatava üksuse sektorist erinevas sektoris tegevusloa saanud krediidiastutus, elukindlustusandja, kahjukindlustusandja, edasikindlustusandja, investeerimisühing või eurofondi valitseja;
- b) teises liikmesriigis või omandatava üksuse sektorist erinevas sektoris tegevusloa saanud krediidiastutuse, elukindlustusandja, kahjukindlustusandja, edasikindlustusandja, investeerimisühingu või eurofondi valitseja emaettevõtja, või
- c) füüsiline või juriidiline isik, kelle kontrolli all on teises liikmesriigis või omandatava üksuse sektorist erinevas sektoris tegevusloa saanud krediidiastutus, elukindlustusandja, kahjukindlustusandja, edasikindlustusandja, investeerimisühing või eurofondi valitseja.

Pädevad asutused edastavad põhjendamatu viivitusega üksteisele hindamiseks vajaliku, olulise või asjakohase teabe. Sellega seoses edastavad pädevad asutused nõudmisel üksteisele kogu asjakohase teabe ning omal algatusel kogu olulise teabe. Omandatavale investeerimisühingule tegevusloa andnud pädeva asutuse otsuses tuleb ära näidata kõik seisukohad ja reservatsioonid, mida on väljendanud potentsiaalse omandaja eest vastutav pädev asutus.

3. Liikmesriigid nõuavad, et kui investeerimisühingule saab teatavaks tema kapitaliosaluse selline omandamine või võõrandamine, mille tõttu osalused ületavad või langevad alla lõike 1 esimeses lõigus osutatud piirmäärasid, peab kõnealune investeerimisühing sellest viivitamata pädevale asutusele teatama.

Vähemalt üks kord aastas teatavad investeerimisühingud pädevale asutusele ka olulist osalust omavate aktsionäride või liikmete nimed ning nende osaluse suuruse, tehes seda näiteks sellisel kujul, nagu seesama teave esitatakse aktsionäride ja liikmete aastakoosolekutel või nagu tuleneb eeskirjadest, mida kohaldatakse äriühingute suhtes, mille vabalt võõrandatavate väärtpaberitega on lubatud kaubelda reguleeritud turul.

4. Liikmesriigid nõuavad, et pädevad asutused võtaksid artikli 10 lõikes 3 osutatud meetmetega samaväärseid meetmeid isikute suhtes, kes ei täida kohustust anda olulise osaluse omandamisest või suurendamisest eelnevalt teada. Kui osalus on omandatud pädevate asutuste vastuseisust hoolimata, näevad liikmesriigid, sõltumata muudest kohaldatavatest karistustest, ette võimaluse peatada osalusega kaasneva hääleõiguse kasutamine, tunnistada hääletamisel antud hääled kehtetuks või need tühistada.

#### Artikkel 12

##### Hindamistähtaeg

1. Artikli 11 lõike 1 esimese lõigu kohaselt nõutava teate kättesaamise korral ja ka käesoleva artikli lõikes 2 osutatud teabe võimaliku hilisema kättesaamise korral edastavad pädevad asutused potentsiaalsele omandajale viivitamata ja igal juhul kahe tööpäeva jooksul kirjaliku kinnituse teate kättesaamise kohta.

Pädevatel asutustel on alates teate ja kõikide selliste dokumentide kättesaamist tõendava kirjaliku kinnituse kuupäevast, mille lisamist liikmesriik artikli 13 lõikes 4 osutatud loetelu põhjal nõuab, hindamise teostamiseks aega kuni 60 tööpäeva („hindamistähtaeg”).

Teate kättesaamise kinnituses teatavad pädevad asutused potentsiaalsele omandajale ka hindamistähtaaja lõppkuupäeva.

2. Vajaduse korral võivad pädevad asutused hindamistähtaaja jooksul ning mitte pärast hindamistähtaaja 50. tööpäeva nõuda lisateavet, mis on vajalik hindamise lõpuleviimiseks. Sellekohane taotlus esitatakse kirjalikult ning selles täpsustatakse, millist lisateavet on vaja.

Hindamistähtaeg peatub pädevate asutuste esitatud teabepäringu ja potentsiaalselt omandajalt vastuse saamise vaheliseks ajavahemikuks. Peatumine ei kesta kauem kui 20 tööpäeva. Pädevad asutused võivad nõuda lisa- või selgitavat teavet ka edaspidi, kuid nende teabepäringute esitamise tagajärjel hindamistähtaeg ei peatu.

3. Pädevad asutused võivad lõike 2 teises lõigus osutatud hindamistähtaaja peatumist pikendada kuni 30 tööpäevani, kui potentsiaalne omandaja on üks järgmistest isikutest:

a) füüsiline või juriidiline isik, kes asub väljaspool liitu või keda reguleerib kolmanda riigi õigus;

b) füüsiline või juriidiline isik, kelle suhtes ei teostata järelevalvet käesoleva direktiivi ega direktiivide 2009/65/EÜ, 2009/138/EÜ või 2013/36/EL alusel.

4. Kui pädevad asutused otsustavad valminud hinnangu alusel seista kavandatavale omandamisele vastu, teatavad nad sellest hindamistähtaega ületamata potentsiaalsele omandajale kirjalikult kahe tööpäeva jooksul ning esitavad oma otsuse põhjendused. Potentsiaalse omandaja taotluse korral võib otsuse resolutiivosa siseriikliku õiguse kohaselt avalikustada. See ei takista liikmesriike lubamast pädevatel asutustel avaldada nimetatud teavet ilma potentsiaalse omandaja taotluseta.

5. Kui pädevad asutused ei esita hindamistähtaaja jooksul kavandatavale omandamisele vastuseisu kirjalikult, loetakse kavandatav omandamine heakskiidetuks.

6. Pädevad asutused võivad näha kavandatava omandamise lõpuleviimiseks ette tähtaja ning seda vajaduse korral pikendada.

7. Liikmesriigid ei tohi kehtestada käesolevas direktiivis sätestatud rangemaid nõudeid pädevate asutuste teavitamiseks ja heakskiidu andmiseks seoses hääleõiguste või kapitali otsese või kaudse omandamisega.

8. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et kehtestada sellise artikli 13 lõikes 4 osutatud teabe ammendav loetelu, mis peab sisalduma potentsiaalse omandaja teatises, ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 2 kohaldamist.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 1. jaanuariks 2014.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

9. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks artikli 11 lõike 2 kohase pädevate asutuste vahelise konsulteerimise standardviisid, -vormid ja kord.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuse rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 1. jaanuariks 2014.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

### Artikkel 13

#### Hindamine

1. Selleks, et tagada selle investeerimisühingu kindel ja usaldusväärne juhtimine, milles osalus omandatakse, ning arvestades potentsiaalse omandaja tõenäolist mõju investeerimisühingule, hindavad pädevad asutused artikli 11 lõikega 1 ette nähtud teate ja artikli 12 lõikes 2 osutatud teabe hindamisel potentsiaalse omandaja sobivust ning kavandatava omandamise majanduslikku usaldusväärsust, võttes arvesse kõiki järgmisi kriteeriume:

a) potentsiaalse omandaja maine;

b) kavandatava omandamise tulemusel investeerimisühingu äritegevuse juhtimisse kaasatavate isikute maine ja kogemused;

c) potentsiaalse omandaja majanduslik usaldusväärsus, eriti seoses omandatava investeerimisühingu senise ja kavandatava äritegevuse laadiga;



- d) kas investeerimisühing suudab järgida käesoleval direktiivil ja vajaduse korral ka teistel direktiividel, eelkõige direktiividel 2002/87/EÜ ja 2013/36/EL põhinevaid usaldatavusnõudeid ning jätkata nende järgimist, ning kas kontsernil, mille osaks ühing saab, on olemas struktuur, mis võimaldab teostada tõhusat järelevalvet, vahetada pädevate asutuste vahel tulemuslikult teavet ning määrata kindlaks pädevate asutuste vaheline ülesannete jaotus;
- e) kas on mõistlik alus kahtlustada, et seoses kavandatava omandamisega toimub või on toimunud või üritatakse või on püütud üritada rahapesu või terrorismi rahastamist direktiivi 2005/60/EÜ artikli 1 tähenduses või kas kavandatav omandamine võiks suurendada sellise tegevuse ohtu.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva lõike esimeses lõigus esitatud kriteeriumide kohandamiseks.

2. Pädevad asutused võivad seista kavandatavale omandamisele vastu üksnes siis, kui neil on mõistlik alus seda teha lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele tuginedes või kui potentsiaalse omandaja esitatud teave ei ole täielik.
3. Liikmesriigid ei kehtesta eeltingimusi omandamisele kuuluva osaluse määra suhtes ega luba oma pädevatel asutustel võtta kavandatava omandamise kontrollimisel aluseks turu majanduslikke vajadusi.
4. Liikmesriigid avalikustavad sellist teavet täpsustava loetelu, mida hindamiseks vajatakse ja mis tuleb esitada pädevatele asutustele koos artikli 11 lõikes 1 osutatud teatega. Nõutav teave peab olema proportsionaalne ning kohandatud vastavalt potentsiaalsele omandajale ja kavandatava omandamise laadile. Liikmesriigid ei nõua teavet, mis ei ole usaldusväärsuse hindamiseks asjakohane.
5. Kui pädevale asutusele on esitatud kaks või enam ettepanekut osaluse omandamise või suurendamise kohta ühes ja samas investeerimisühingus, tagab pädev asutus, olenemata artikli 12 lõigetest 1, 2 ja 3, et kõiki kavandatavaid omandajaid koheldakse diskrimineerimist välistaval viisil.

#### Artikkel 14

##### **Lubatud investeringute tagamise skeemide liikmelisus**

Pädev asutus kontrollib, et iga investeerimisühinguna tegevusluba taotlev üksus täidab tegevusloa andmise ajal direktiivist 97/9/EÜ tulenevaid kohustusi.

Esimeses lõigus sätestatud kohustus tuleb täita ka investeerimishoiuste puhul, mille on välja andnud krediidiastutus, kes on direktiivi 2014/49/EL kohaselt tunnustatud hoiuste tagamise skeemi liige.

#### Artikkel 15

##### **Algkapital**

Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused ei anna tegevusluba, kui investeerimisühingul ei ole piisavat algkapitali vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 nõuetele, võttes arvesse kõnealuse investeerimisteenususe või -tegevuse laadi.

#### Artikkel 16

##### **Organisatsioonilised nõuded**

1. Päritoluliikmesriik nõuab investeerimisühingult käesoleva artikli lõigetes 2–10 ja artiklis 17 sätestatud organisatsiooniliste nõuete täitmist.

2. Investeeringisühing kehtestab sobiva strateegia ja protseduurid, mis on piisavad, et tagada investeeringisühingu, sealhulgas selle juhtide, töötajate ja seotud vahendajate kohustuste täitmine lähtuvalt käesoleva direktiivi sätetest, ning asjakohased eeskirjad, millega reguleeritakse kõnealuste isikute isiklike tehinguid.

3. Investeeringisühing kasutab tõhusaid organisatsioonilisi ja administratiivseid meetmeid, et hoida ära olukord, kus artiklis 23 määratletud huvide konflikt võiks kahjustada klientide huve.

Investeeringisühing, kes töötab välja klientidele müüdavaid finantsinstrumente, rakendab korda, mille eesmärk on saada igale finantsinstrumendile või olemasoleva finantsinstrumendi olulisele muutmisele heakskiit enne finantsinstrumendi turustamist või selle klientide seas levitamist, ning kontrollib selle korra toimimist.

Finantstoote heakskiitmise korras täpsustatakse iga finantsinstrumendi kindlaksmääratud lõppklientide sihtturg asjaomase klientide kategooria raames ning sellega tagatakse, et kõik sellise kindlaksmääratud sihtturu puhul asjakohased riskid on hinnatud ning et kavandatud levistrateegia vastab kindlaksmääratud sihtturule.

Investeeringisühing vaatab oma pakutavad või turustatavad finantsinstrumendid korrapäraselt läbi, võttes arvesse kõiki sündmusi, mis võiksid kindlaksmääratud sihtturgu ähvardava võimaliku ohu suurust oluliselt mõjutada, et hinnata vähemalt seda, kas finantsinstrument vastab jätkuvalt kindlaksmääratud sihtturu vajadustele ja kas kavandatud levistrateegia on endiselt asjakohane.

Investeeringisühing, kes töötab välja finantsinstrumente, teeb levitajatele kättesaadavaks kogu finantsinstrumenti ja finantstoote heakskiitmise korda puudutava asjakohase teabe, sealhulgas finantsinstrumendi kindlaksmääratud sihtturu.

Kui investeeringisühing pakub või soovib finantsinstrumente, mida ta ise välja ei tööta, on tal olemas asjakohased kokkulepped viiendas lõigus osutatud teabe saamiseks ning iga finantsinstrumendi laadi ja kindlaksmääratud sihtturu mõistmiseks.

Käesolevas lõikes osundatud strateegiad, kord ja kokkulepped ei piira ühegi muu käesoleva direktiivi ning määruse (EL) nr 600/2014 kohase nõude täitmist, sealhulgas seoses avalikustamise, sobivuse või asjakohasuse, huvide konflikti tuvastamise ja lahendamise ning hüvedega.

4. Investeeringisühing võtab mõistlikke meetmeid, et tagada investeerimisteenuste osutamise ning investeerimistegevuse järjepidevus ja korrapärasus. Selleks rakendab investeeringisühing sobivaid ja proportsionaalseid süsteeme, ressursse ja protseduure.

5. Kui investeeringisühing usaldab kolmandale isikule selliste tööülesannete täitmise, mis on otsustava tähtsusega klientidele jätkuva ja rahuldava teenuse osutamiseks ning investeerimistegevuseks pideval ja rahuldaval viisil, tagab ta, et see kolmas isik võtab mõistlikke meetmeid tarbetute lisariskide vältimiseks. Olulisi tööülesandeid ei või anda alltöövõtjatele viisil, mis kahjustab oluliselt sisekontrolli kvaliteeti ja järelevalvaja võimet jälgida kõigi investeeringisühingu kohustuste täitmist.

Investeeringisühingul on usaldusväärne haldus- ja raamatupidamiskord, sisekontrollimehhanismid, tõhus riskihindamise kord ning tulemuslikud kontrolli- ja kaitsemeetmed infotöötlussüsteemide jaoks.

Ilma et see piiraks pädevate asutuste õigust nõuda juurdepääsu teabevahetusele vastavalt käesolevale direktiivile ja määrusele (EL) nr 600/2014, kehtestab investeeringisühing usaldusväärsed turvasüsteemid, mille abil tagada teabedastusviiside turvalisus ja autentimine, minimeerida andmelaostuse ja loata juurdepääsu ohtu ning hoida ära teabelekkeid, säilitades igal ajal andmete konfidentsiaalsuse.

6. Investeerimisühing korraldab kõigi oma osutatud teenuste, tegevuste ja tehtud tehingute andmete säilitamise, kusjuures andmed peavad olema piisavad, et võimaldada pädeval asutusel täita järelevalveülesandeid ja võtta täitmise tagamise meetmeid, mis tulenevad käesolevast direktiivist, määrusest (EL) nr 600/2014, direktiivist 2014/57/EL ja määrusest (EL) nr 596/2014, ning eelkõige peavad need võimaldama kindlaks teha, et investeerimisühing on täitnud kõik kohustused, kaasa arvatud klientide ja potentsiaalsete klientide ning turu usaldusväärsusega seotud kohustused.

7. Säilitamisele kuuluvad telefonivestluste salvestused ja elektrooniline teabevahetus, vähemalt seoses oma arvel kauplemise käigus tehtud tehingutega ning kliendi korraldustega seonduvate teenuste osutamisega seoses kliendi korralduste vastuvõtmise, edastamise ja täitmisega.

Sellised telefonivestlused ja selline elektrooniline teabevahetus hõlmavad ka neid, mille oodatavaks tulemuseks on tehingu tegemine, kui kauplemine toimub oma arvel, või kliendi korraldustega seonduvate teenuste osutamine, mis on seotud kliendi korralduste vastuvõtmise, edastamise ja täitmisega, isegi kui sellise vestluse või teabevahetuse tulemusel tehingut ei sõlmita või kliendi korraldusega seonduvat teenust ei osutata.

Selleks võtab investeerimisühing kõik mõistlikud meetmed, et salvestada asjaomased telefonivestlused ja elektrooniline teabevahetus, mis on toimunud, edastatud või vastu võetud seadmetega, mille investeerimisühing on töötajale või töövõtjale kasutada andnud või mida töötaja või töövõtja kasutab investeerimisühingu heakskiidul või loal.

Investeerimisühing teavitab uusi ja olemasolevaid kliente sellest, et vestlused või teabevahetus investeerimisühingu ja tema kliendi vahel, mille tulemuseks on või võib olla tehing, salvestatakse.

Sellise teate võib esitada ühe korra, enne uutele ja olemasolevatele klientidele investeerimisteenuste pakkumist.

Investeerimisühing ei osuta telefonitsi investeerimisteenuseid ega tegele investeerimistegevusega telefonitsi selliste klientide heaks, keda ei ole eelnevalt teavitatud sellest, et nende vestlus või teabevahetus salvestatakse, kui sellised investeerimisteenused ja selline investeerimistegevus on seotud kliendi korralduste vastuvõtmise, edastamise ja täitmisega.

Kliendid võivad anda korraldusi muude kanalite kaudu, kuid selline teave tuleb siiski esitada püsival andmekandjal, nagu kiri, faks, e-kiri või kohtumistel antud kliendi korraldusi käsitlevad dokumendid. Eelkõige võib salvestada kliendiga näost näkku toimuvaid vestlusi kirjalike protokollide või märkmetena. Selliseid korraldusi käsitatakse samaväärsetena telefonitsi saadud korraldustega.

Investeerimisühing võtab kõik mõistlikud meetmed, et hoida ära olukord, kus töötaja või töövõtja teeb või võtab vastu asjaomaseid telefonikõnesid ja saadab või võtab vastu elektroonilisi teateid isiklike seadmetega, nii et investeerimisühing ei saa neid salvestada ega kopeerida.

Käesoleva lõike kohaselt säilitatud andmed esitatakse taotluse korral asjaomasele kliendile ning neid säilitatakse viis aastat ning juhul, kui pädev asutus seda nõuab, kuni seitse aastat.

8. Kui investeerimisühing hoiab klientidele kuuluvaid finantsinstrumente, võtab ta kohaseid meetmeid, et kaitsta klientide omandiõigust, eriti investeerimisühingu maksejõuetuse korral, ja vältida kliendi finantsinstrumentide kasutamist oma arvel kauplemiseks, välja arvatud juhul, kui klient on andnud selleks sõnaselge nõusoleku.

9. Kui investeerimisühing hoiab klientidele kuuluvat raha, võtab ta kohaseid meetmeid, välja arvatud krediidasutuse puhul, et kaitsta klientide õigusi ja vältida klientide raha kasutamist oma arvel kauplemiseks.

10. Investeeringisühing ei või sõlmida jaeklientidega omandiõiguse üleminekul põhinevaid finantstagatiskokkuleppeid eesmärgiga tagada või katta klientide praegusi või tulevasi, tegelikke, tingimuslikke või võimalikke kohustusi.

11. Investeeringisühingute filiaalide puhul jõustab filiaali asukohaks oleva liikmesriigi pädev asutus lõigetes 6 ja 7 sätestatud kohustuse seoses filiaali tehtud tehingutega, ilma et see piiraks investeeringisühingu päritoluliikmesriigi pädeva asutuse otsest juurdepääsu kõnealustele andmetele.

Erandjuhtudel võivad liikmesriigid kehtestada investeeringisühingutele klientide vara kaitsmise kohta täiendavaid nõudeid lisaks käesoleva artikli lõigetes 8, 9 ja 10 ning vastavates lõikes 12 osutatud delegeeritud õigusaktides sätestatud tingimustele. Sellised nõuded peavad olema objektiivselt põhjendatud ja proportsionaalsed, et maandada juhul, kui investeeringisühing hoiab klientide vara ja raha, konkreetseid investorite kaitse ja turu usaldusväärsusega seonduvaid riske, mis on asjaomase liikmesriigi turustruktuuri seisukohast äärmiselt olulised.

Liikmesriigid teavitavad komisjoni põhjendamatu viivitusega kõikidest nõuetest, mida nad käesoleva lõike alusel kavatsesid kehtestada, tehes seda vähemalt kaks kuud enne sellise nõude kavandatavat jõustumist. Teavituses esitatakse kõnealuse nõude kehtestamise põhjendus. Ükski selline täiendav nõue ei tohi piirata ega muul viisil mõjutada artiklite 34 ja 35 kohaseid investeeringisühingute õigusi.

Komisjon esitab kahe kuu jooksul alates kolmandas lõigus osutatud teate saamisest oma arvamuse täiendavate nõuete proportsionaalsuse ja põhjendatuse kohta.

Liikmesriigid võivad säilitada täiendavad nõuded tingimusel, et nendest teavitati komisjoni direktiivi 2006/73/EÜ artikli 4 kohaselt enne 2. juulit 2014 ja et kõnealuses artiklis esitatud tingimused on täidetud.

Komisjon teatab käesoleva lõike alusel kehtestatud täiendavatest nõuetest liikmesriikidele ja avalikustab need oma veebisaidil.

12. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada käesoleva artikli lõigetes 2–10 sätestatud konkreetseid organisatsioonilisi nõudeid, mida tuleb rakendada selliste investeeringisühingute suhtes ning artikli 41 kohaselt tegevusloa saanud kolmandate riikide äriühingute filiaalide suhtes, mis tegelevad erinevate investeeringisteenustega ja/või -tegevustega, kõrvalteenustega või nende kombinatsioonidega.

#### Artikkel 17

#### Algoritmkauplemine

1. Algoritmkauplemisega tegeleva investeeringisühingul on tema äritegevuse jaoks sobivad tõhusad süsteemid ja riskikontrollid selle tagamiseks, et tema kauplemissüsteemid on usaldusväärsed ja piisava võimsusega, et nende suhtes kohaldatakse asjakohaseid kauplemispiirmäärasid ja -piiranguid ning et välditakse vigaste korralduste saatmist või süsteemide muud sellist toimimist, mis võib tekitada või süvendada turgude ebastabiilsust. Sellisel investeeringisühingul on ka tõhusad süsteemid ja riskikontrollid selle tagamiseks, et kauplemissüsteemid ei ole võimalik kasutada ühelgi eesmärgil, mis on vastuolus määrusega (EL) nr 596/2014 või selle kauplemiskoha eeskirjadega, millega ta on seotud. Investeeringisühingul on tõhus talituspidevuse kord, et kõrvaldada oma kauplemissüsteemide tõrked, samuti kindlustab ta oma süsteemide täieliku testimise ja nõuetekohase kontrolli, et tagada nende vastavus käesolevas lõikes sätestatud nõuetele.

2. Liikmesriigis algoritmkauplemisega tegeleva investeeringisühing teavitab sellest oma päritoluliikmesriigi pädevaid asutusi ning kauplemiskohta, kus investeeringisühing kauplemiskoha liikme või osalisena algoritmkauplemisega tegeleb.

Investeerimisühingu päritoluliikmesriigi pädev asutus võib nõuda, et investeeringisühing esitaks regulaarselt või ühekordselt algoritmkauplemise strateegiate kirjelduse ja süsteemis järgitavate kauplemisparameetrite või -piirmäärade üksikasjalikud andmed, samuti andmed lõikes 1 sätestatud tingimuste täitmise tagamiseks kehtestatud põhiliste vastavus- ja riskikontrollide ning oma süsteemide testimise kohta. Investeeringisühingu päritoluliikmesriigi pädev asutus võib igal ajal nõuda investeeringisühingult täiendavat teavet tema algoritmkauplemise ja selleks kasutatavate süsteemide kohta.

Selle kauplemiskoha eest vastutava pädeva asutuse taotluse korral, kus investeeringisühing kauplemiskoha liikme või osalisena algoritmkauplemisega tegeleb, edastab investeeringisühingu päritoluliikmesriigi pädev asutus põhjendamatu viivitusega teises lõigus osutatud teabe, mis ta saab algoritmkauplemisega tegelevalt investeeringisühingult.

Investeeringisühing korraldab andmete säilitamise kõigis käesolevas lõikes osutatud küsimustes ning tagab, et kõnealused andmed on piisavad, et võimaldada pädeval asutusel teostada järelevalvet käesolevast direktiivist tulenevate nõuete täitmise üle.

Algoritmipõhist välkauplemistehnikat kasutav investeeringisühing salvestab heakskiidetud vormis täpsed ja kronoloogilised andmed kõikide antud korralduste kohta, sealhulgas tühistatud ja täidetud korraldused ja kauplemiskohtade hinnapakkumised, ning teeb need taotluse korral pädevale asutusele kättesaadavaks.

3. Investeeringisühing, kes tegeleb algoritmkauplemisega, et rakendada turutegemise strateegiat, arvestades seejuures konkreetse turu likviidsust, suurust ja laadi ning kaubeldavate instrumentide omadusi, peab:

- a) tegelema turutegemisega järjepidevalt kindlaksmääratud osa jooksul kauplemiskoha kauplemisajast, välja arvatud erakorralistel juhtudel, ning tagama kauplemiskohale korrapärase ja prognoositava likviidsuse;
- b) sõlmima kauplemiskohaga siduva kirjaliku lepingu, milles täpsustatakse vähemalt investeeringisühingu kohustused kooskõlas punktiga a, ning
- c) omama tõhusaid süsteeme ja teostama tõhusaid kontrole, et tagada punktis b osutatud lepingust tulenevate kohustuste täitmine igal ajal.

4. Käesoleva artikli ja artikli 48 kohaldamisel käsitatakse algoritmkauplemisega tegelevat investeeringisühingut turutegemise strateegiat rakendavana juhul, kui tema strateegia hõlmab ühe või mitme kauplemiskoha liikmeks või osaliseks olles ja oma arvel kaubeldes konkreetsete, samaaegsete, konkurentsivõimeliste hindadega ja samasse suurusjärku jäävas mahus ostu- ja müügipakkumiste tegemist ühes või mitmes kauplemiskohas seoses ühe või mitme finantsinstrumendiga, et tagada kogu turu jaoks korrapärane ja pidev likviidsus.

5. Kauplemiskohale otsest elektroonilist juurdepääsu võimaldaval investeeringisühingul on tõhusad süsteemid ja ta teostab tõhusaid kontrole, millega tagatakse, et teenust kasutavate klientide sobivust hinnatakse ja et see vaadatakse nõuetekohaselt läbi, et teenust kasutavaid kliente takistatakse ületamast eelnevalt määratud asjakohaseid kauplemis- ja krediidiipiirmäärasid, et teenust kasutavate klientide kauplemistegevust jälgitakse nõuetekohaselt ning et asjakohaste riskikontrollidega välditakse kauplemistegevust, mis võib tekitada investeeringisühingu jaoks riske, tekitada või süvendada turgude ebastabiilsust või olla vastuolus määrusega (EL) nr 596/2014 või kauplemiskoha eeskirjadega. Ilma sellise kontrollita on otsene elektrooniline juurdepääs keelatud.

Investeeringisühing, mis pakub otsest elektroonilist juurdepääsu, vastutab selle tagamise eest, et kõnealust teenust kasutavad kliendid täidavad käesoleva direktiivi nõudeid ja kauplemiskoha eeskirju. Investeeringisühing jälgib tehinguid, et tuvastada kõnealuste eeskirjade rikkumine, nõuetele mittevastavad kauplemistingimused või turukuritarvitust kätkeada võiv tegevus, millest tuleks teatada pädevale asutusele. Investeeringisühing tagab, et investeeringisühingu ja kliendi vahel sõlmitakse siduv kirjalik leping teenuse osutamisest tulenevate põhiliste õiguste ja kohustuste kohta ning et lepingu kohaselt jääb investeeringisühingule käesolevast direktiivist tulenev vastutus.

Kauplemiskohale otsest elektroonilist juurdepääsu võimaldav investeerimisühing teavitab sellest pädevaid asutusi nii oma päritoluliikmesriigi kui ka asjaomase kauplemiskoha liikmesriigis.

Investeerimisühingu päritoluliikmesriigi pädev asutus võib nõuda, et investeerimisühing esitaks kas korrapäraselt või ühekordselt esimeses lõigus osutatud süsteemide ja kontrollide kirjelduse ja tõendid nende kohaldamise kohta.

Investeerimisühingu päritoluliikmesriigi pädev asutus esitab pädevale asutusele, kes vastutab selle kauplemiskoha eest, millele investeerimisühing võimaldab otsest elektroonilist juurdepääsu, taotluse korral põhjendamatult viivitusega neljandas lõigus osutatud teabe, mille ta saab investeerimisühingult.

Investeerimisühing korraldab andmete säilitamise kõigis käesolevas lõikes osutatud küsimustes ning tagab, et säilitatavad andmed on piisavad, et võimaldada pädeval asutusel teha järelevalvet käesolevast direktiivist tulenevate nõuete täitmise üle.

6. Investeerimisühingul, mis tegutseb teiste isikute üldise kliiriva liikmena, on tõhusad süsteemid ja ta teostab tõhusaid kontrole selle tagamiseks, et kliiringuteenuseid kohaldatakse üksnes selliste isikute suhtes, kes on sobivad ja kes vastavad selgetele kriteeriumidele, kusjuures kõnealustele isikutele kehtestatakse asjakohased nõuded, mille abil vähendada investeerimisühingu ja turu riske. Investeerimisühing tagab, et investeerimisühingu ja isiku vahel sõlmitakse siduv kirjalik leping kõnealuse teenuse osutamisest tulenevate põhiliste õiguste ja kohustuste kohta.

7. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada järgmist:

- a) lõigetes 1–6 sätestatud organisatsiooniliste nõuete üksikasjad, mis kehtestatakse selliste investeerimisühingute suhtes, mis tegelevad eri investeerimisteenusete osutamisega ja/või mitmesuguse investeerimistegevusega, kõrvalteenuste osutamise või nende kombinatsioonidega; lõikes 5 sätestatud organisatsioonilisi nõudeid käsitlevates täpsustustes nähakse ette konkreetsed nõuded otsese turulepääsu ja spondeeritud turulepääsu kohta, et tagada, et spondeeritud juurdepääsu suhtes kohaldatav kontroll on vähemalt samaväärne otsese turulepääsu suhtes kohaldatava kontrolliga;
- b) asjaolud, mille esinemisel peab investeerimisühing sõlmima lõike 3 punktis b osutatud turutegevise kokkuleppe, samuti selliste kokkulepete sisu ning lõikes 3 ette nähtud osa kauplemiskoha kauplemisajast;
- c) olukorrad, mida käsitatakse lõikes 3 osutatud erakorraliste juhtudena, sealhulgas ülisuur volatiilsus, poliitilised ja makromajanduslikud probleemid, süsteemi ja tegevusega seotud küsimused, ning asjaolud, mis takistavad investeerimisühingul järgida lõike 1 kohaseid mõistlikke riskijuhtimistavasid;
- d) lõike 2 viiendas lõigus osutatud heakskiidetud vormi sisu ja formaat ning kui kaua peab investeerimisühing selliseid andmeid säilitama.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite kavandi komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.



## Artikkel 18

**Kauplemisprotsess ja tehingute lõpuleviimine mitmepoolses ja organiseeritud kauplemissüsteemis**

1. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad kehtestaksid lisaks artiklis 16 sätestatud organisatsiooniliste nõuete täitmisele läbipaistvad eeskirjad ja menetlused õiglaseks ja korrektseks kauplemiseks ning objektiivsed kriteeriumid korralduste tõhusaks täitmiseks. Neil peab olema kord süsteemi tehniliste toimingute usaldusväärseks juhtimiseks, sealhulgas tõhusate situatsiooniplaanide kehtestamiseks, et tulla toime süsteemide tõrgete ohuga.

2. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad kehtestaksid läbipaistvad eeskirjad seoses kriteeriumidega nende finantsinstrumentide kindlaksmääramiseks, millega võib tema süsteemides kaubelda.

Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad esitaksid vajaduse korral kasutajatele investeerimisalaste seisukohtade kujundamiseks vajaliku, piisava ja avalik-kusele kättesaadava teabe, võttes arvesse nii kasutajate laadi kui ka kaubeldavate instrumentide liiki, või veenduksid, et selline teave on kättesaadav.

3. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad kehtestaksid, avaldaksid ja säilitaksid objektiivsete kriteeriumide alusel läbipaistvaid ja mittediskrimineerivaid eeskirju, millega reguleeritakse juurdepääsu süsteemile, ning rakendaksid neid.

4. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavatel investeerimisühingutel ja turukorraldajatel oleks kord, mille alusel saab selgelt kindlaks teha ja käsitleda mitmepoolse või organiseeritud kauplemissüsteemi, nende omanike või mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldava investeerimisühingu või turukorraldaja huvide ning mitmepoolse või organiseeritud kauplemissüsteemi nõuetekohase toimimise suhtes esineva huvi vahelisest konfliktist tulenevat võimalikku kahjulikku mõju mitmepoolse kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi toimimisele või selle liikmetele, osalistele ja kasutajatele.

5. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad täidaksid artiklite 48 ja 49 sätteid ning et neil oleks selleks vajalikud tõhusad süsteemid, protseduurid ja kord.

6. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad teavitaksid selgelt selle liikmeid või osalisi nende vastavatest kohustustest kõnealuses süsteemis sooritatud tehingute arveldamisel. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad oleksid kehtestanud korra, mis on vajalik kõnealuses mitmepoolses või organiseeritud kauplemissüsteemis tehtud tehingute tõhusa arveldamise soodustamiseks.

7. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolsetel ja organiseeritud kauplemissüsteemidel oleks vähemalt kolm olulisel määral aktiivset liiget või kasutajat, kellel kõigil on võimalik suhelda hinnakujunduse osas ka kõikide teistega.

8. Kui vabalt võõrandatava väärtpaberiga, millega on lubatud kaubelda reguleeritud turul, kaubeldakse ilma emitendi loata ka mitmepoolses või organiseeritud kauplemissüsteemis, ei kehti emitendile mingid kohustused seoses finantsteabe esmase, jätkuva või ühekordse avalikustamisega kõnealuse mitmepoolse või organiseeritud kauplemissüsteemi osas.

9. Liikmesriigid nõuavad, et iga mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldav investeerimisühing ja turukorraldaja täidaks viivitamata liikmesriigi pädeva asutuse poolt artikli 69 lõike 2 alusel antud korralduse peatada või lõpetada finantsinstrumendiga kauplemine.

10. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad esitaksid pädevale asutusele mitmepoolse või organiseeritud kauplemissüsteemi toimimise üksikasjaliku kirjelduse, piiramata seejuures artikli 20 lõigete 1, 4 ja 5 kohaldamist, mis hõlmaks muu hulgas seoseid samale investeerimisühingule või turukorraldajale kuuluva reguleeritud turu, mitmepoolse kauplemissüsteemi, organiseeritud kauplemissüsteemi või kliendi korralduste süsteemse täitjaga või nende osalust, ning nende liikmete, osaliste ja/või kasutajate loetelu. Pädevad asutused teevad selle teabe Euroopa Väärtpaberiturüärelevalvele viimase nõudmisel kättesaadavaks. Igast investeerimisühingule või turukorraldajale antud mitmepoolse või organiseeritud kauplemissüsteemi tegevusloast teavitatakse ka Euroopa Väärtpaberiturüärelevalvet. Euroopa Väärtpaberiturüärelevalve koostab kõigi liidu mitmepoolsete ja organiseeritud kauplemissüsteemide loetelu. Kõnealune loetelu sisaldab teavet mitmepoolse või organiseeritud kauplemissüsteemi osutatavate teenuste kohta ning mitmepoolsele või organiseeritud kauplemissüsteemile antud kordumatut koodi, mida kasutatakse aruannetes kooskõlas määruse (EL) nr 600/2014 artiklitega 6, 10 ja 26. Loetelu ajakohastatakse korrapäraselt. Euroopa Väärtpaberiturüärelevalve avaldab kõnealuse loetelu ja ajakohastab seda oma veebisaidil.

11. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks lõikes 10 osutatud kirjelduse ja teadete sisu ja vorm.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

#### Artikkel 19

##### Mitmepoolsete kauplemissüsteemide erinõuded

1. Liikmesriigid nõuavad, et lisaks artiklites 16 ja 18 sätestatud nõuete täitmisele kehtestaksid mitmepoolset kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad korralduste täitmise kohta süsteemis ühetaolised eeskirjad ning rakendaksid neid.

2. Liikmesriigid nõuavad, et artikli 18 lõikes 3 osutatud eeskirjad, millega reguleeritakse juurdepääsu mitmepoolsele kauplemissüsteemile, oleks kooskõlas artikli 53 lõikes 3 sätestatud tingimustega.

3. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad võtaksid meetmeid, et:

- a) omada piisavalt vahendeid, et tulla toime mitmepoolset kauplemissüsteemi mõjutavate riskidega, rakendada asjakohast korda ja süsteeme kõigi selle tegevust mõjutavate oluliste riskide tuvastamiseks ja kehtestada tõhusad meetmed kõnealuste riskide maandamiseks;
- b) kasutataks tõhusat korda selle süsteemides täidetavate tehingute tõhusa ja õigeaegse lõpuleviimise hõlbustamiseks ning
- c) omada tegevusloa saamise hetkel ja jooksvalt piisavaid rahalisi vahendeid nõuetekohase tegevuse soodustamiseks, võttes arvesse turul tehtud tehingute laadi ja ulatust ning teda ähvardavate riskide ulatust ja astet.

4. Liikmesriigid tagavad, et artikleid 24 ja 25, artikli 27 lõikeid 1, 2 ja 4–10 ning artiklit 28 ei kohaldata selliste tehingute suhtes, mis tehakse mitmepoolset kauplemissüsteemi reguleerivate eeskirjade alusel süsteemi liikmete või osaliste vahel või mitmepoolse kauplemissüsteemi ja selle liikmete või osaliste vahel seoses mitmepoolse kauplemissüsteemi kasutamisega. Mitmepoolse kauplemissüsteemi liikmed või osalised täidavad artiklites 24, 25, 27 ja 28 ette nähtud kohustusi seoses oma klientidega, kui nad täidavad klientide nimel tegutsedes mitmepoolse kauplemissüsteemi kaudu klientide korraldusi.

5. Liikmesriigid ei võimalda mitmepoolset kauplemissüsteemi korraldaval investeerimisühingutel või turukorraldajatel täita kliendi korraldusi oma kapitali arvel ega teha kliendikorralduste sobitamistehinguid.

#### Artikkel 20

##### Organiseeritud kauplemissüsteemide erinõuded

1. Liikmesriigid nõuavad, et organiseeritud kauplemissüsteemi korraldav investeerimisühing ja turukorraldaja kehtestaks korra, millega välditakse organiseeritud kauplemissüsteemis klientide korralduste täitmist kõnealust süsteemi korraldava investeerimisühingu või turukorraldaja või investeerimisühingu või turukorraldajaga samasse kontserni või sama juriidilise isiku alla kuuluva üksuse kapitali arvel.

2. Liikmesriigid lubavad kaubelda võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguse väärtpaberite ja teatavate tuletisinstrumentidega kliendikorralduste sobitamistehingute teel ainult organiseeritud kauplemissüsteemi korraldaval investeerimisühingutel või turukorraldajatel ning üksnes juhul, kui klient on sellega nõustunud.

Organiseeritud kauplemissüsteemi korraldav investeerimisühing või turukorraldaja ei tohi kasutada organiseeritud kauplemissüsteemis kliendi korraldusi täites kliendikorralduste sobitamistehinguid selliste tuletisinstrumentide puhul, mis kuuluvad tuletisinstrumentide liiki, mille suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 648/2012 artikli 5 kohast kliiringukohustust.

Organiseeritud kauplemissüsteemi korraldav investeerimisühing või turukorraldaja kehtestab korra, millega tagatakse vastavus artikli 4 lõike 1 punktis 38 esitatud „kliendikorralduste sobitamistehingu” määratlusele.

3. Liikmesriigid lubavad organiseeritud kauplemissüsteemi korraldaval investeerimisühingul või turukorraldajal kaubelda oma arvel, välja arvatud kliendikorralduste sobitamistehingud, üksnes avaliku võlakohustustega, millel puudub likviidne turg.

4. Liikmesriigid ei võimalda samal juriidilisel isikul korraldada organiseeritud kauplemissüsteemi ja kliendi korralduste süsteemset täitmist. Organiseeritud kauplemissüsteem ei tohi olla kliendi korralduste süsteemse täitjaga seotud nii, et organiseeritud kauplemissüsteemi korraldused ja kliendi korralduste süsteemse täitja korraldused või hinnapakkumised võiksid üksteist vastastikku mõjutada. Üks organiseeritud kauplemissüsteem ei tohi olla seotud teise organiseeritud kauplemissüsteemiga nii, et erinevates organiseeritud kauplemissüsteemides antud korraldused võiksid üksteist vastastikku mõjutada.

5. Liikmesriik ei takista organiseeritud kauplemissüsteemi korraldava investeerimisühingu või turukorraldaja koostööd teise investeerimisühinguga, et tegeleda kõnealuses organiseeritud kauplemissüsteemis sõltumatul viisil turutegemisega.

Käesoleva artikli kohaldamisel ei ole organiseeritud kauplemissüsteemis sõltumatul viisil turutegemisega tegelemisega tegemist juhul, kui investeerimisühingul on organiseeritud kauplemissüsteemi korraldava investeerimisühingu või turukorraldajaga märkimisväärne seos.

6. Liikmesriigid nõuavad, et korralduste täitmine organiseeritud kauplemissüsteemis toimuks otsustusõiguse alusel.

Organiseeritud kauplemissüsteemi korraldav investeerimisühing või turukorraldaja võib otsustusõigust kasutada vähemalt ühel järgmistest juhtudest:

- a) kui ta otsustab anda korralduse või selle tagasi võtta enda korraldatavas organiseeritud kauplemissüsteemis;
- b) kui ta otsustab mitte sobitada kliendi konkreetset korraldust muude sel hetkel süsteemis olevate korraldustega, tingimusel et see on kooskõlas kliendilt saadud konkreetsete korraldustega ja artikli 27 kohaste kohustustega.

Süsteemi puhul, milles klientide korraldused ristuvad, võib organiseeritud kauplemissüsteemi korraldav investeerimisühing või turukorraldaja otsustada, kas, millal ja kui mitut kahest või enamast korraldusest ta tahab süsteemis sobitada. Süsteemi puhul, milles korraldatakse tehinguid muude finantsinstrumentidega kui aktsiad, võib organiseeritud kauplemissüsteemi korraldava investeerimisühing või turukorraldaja kooskõlas lõigetega 1, 2, 4 ja 5, ning piiramata lõike 3 kohaldamist, hõlbustada klientidevahelisi läbirääkimisi, et viia ühes tehingus kokku kaks või enam potentsiaalselt ühilduvat kauplemishuvi.

Kõnealune kohustus ei piira artiklite 18 ja 27 kohaldamist.

7. Pädev asutus võib nõuda (kas siis, kui investeerimisühing või turukorraldaja taotleb organiseeritud kauplemissüsteemi korraldamiseks tegevusluba, või muul hetkel) üksikasjalikku selgitust selle kohta, miks kõnealune süsteem ei ole kooskõlas reguleeritud turuga, mitmepoolse kauplemissüsteemiga või kliendi korralduste süsteemse täitjaga ega ole võimeline nendena tegutsema, ning üksikasjalikku kirjeldust selle kohta, kuidas kasutatakse otsustusõigust, ning eelkõige selle kohta, millal võib organiseeritud kauplemissüsteemile antud korralduse tagasi võtta ning millal ja kuidas sobitatakse organiseeritud kauplemissüsteemis kaks või enam kliendi korraldust. Peale selle esitab organiseeritud kauplemissüsteemi korraldav investeerimisühing või turukorraldaja pädevale asutusele teabe, milles kirjeldatakse kliendikorralduste sobitamistehinguid süsteemis. Pädev asutus jälgib investeerimisühingu või turukorraldaja tegevust kliendikorralduste sobitamistehingute puhul, et tagada selle jätkuv vastavus sellise kauplemise määratlusele ning tagada, et kliendikorralduste sobitamistehingud ei põhjusta investeerimisühingu või turukorraldaja ja tema klientide vahel huvide konflikte.

8. Liikmesriigid tagavad artiklite 24, 25, 27 ja 28 kohaldamise organiseeritud kauplemissüsteemis sõlmitud tehingute suhtes.

## II PEATÜKK

### **Investeeringisühingute tegevustingimused**

#### 1. ja g u

### **Üldsätted**

#### Artikkel 21

#### **Esmaste tegevuslubade andmise tingimuste korrapärane läbivaatamine**

1. Päritoluliikmesriigi pädevad asutused nõuavad, et investeeringisühing, kellele nad on andnud oma territooriumil tegevusloa, täidaks alati I peatükiga ettenähtud esmase tegevusloa andmise tingimusi.

2. Liikmesriigid nõuavad, et pädevad asutused kehtestaksid asjakohased meetodid kontrollimaks, et investeeringisühingud täidavad oma kohustusi lõike 1 alusel. Nad nõuavad, et investeeringisühingud teataksid pädevatele asutustele olulistest muutustest esmaste tegevuslubade andmise tingimustes.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib töötada välja suunised käesolevas lõikes osutatud kontrollimeetodite kohta.

#### Artikkel 22

#### **Üldkohustus seoses pideva järelevalvega**

Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused teostavad järelevalvet investeeringisühingute tegevuse üle, et hinnata vastavust käesoleva direktiiviga ettenähtud tegevustingimustele. Liikmesriigid tagavad asjakohaste meetmete olemasolu, mis võimaldavad pädeval asutusel saada teavet, mida on vaja, et hinnata kõnealuste kohustuste täitmist investeeringisühingute poolt.

#### Artikkel 23

#### **Huvide konflikt**

1. Liikmesriigid nõuavad, et investeeringisühingud võtaksid kõik asjakohased meetmed nende vaheliste huvide konfliktide, sealhulgas juhtide, töötajate ja seotud vahendajatega või nendega kontrolli osas otseselt või kaudselt seotud isikutega ning nende klientidega, või klientidevaheliste huvide konfliktide, mis ilmnevad investeeringis- või kõrvalteenuste või nende kombinatsioonide osutamise käigus, sealhulgas nende, mis tulenevad kolmandatelt isikutelt hüvede vastuvõtmistest või investeeringisühingu enda tasustamis- ja muudest motivatsioonisüsteemidest, tuvastamiseks ning vältimiseks või nende lahendamiseks.

2. Kui investeeringisühingu poolt kooskõlas artikli 16 lõikega 3 võetud organisatsioonilised või haldusmeetmed, mille eesmärk on vältida huvide konfliktide kahjulikku mõju klientide huvidele, ei ole piisavad, et tagada küllaldase kindlusega kliendi huvide kahjustamise riskide vältimine, avaldab investeeringisühing kliendile enne tema nimel äritegevusse astumist selgel kujul teabe huvide konfliktide üldise laadi ja/või allika ning nende riskide maandamiseks võetud meetmete kohta.

3. Lõikes 2 osutatud teave avaldatakse:

a) püsival andmekandjal ja

b) see sisaldab piisavalt üksikasju, võttes arvesse kliendi olemust, et võimaldada vastaval kliendil teha informeeritud otsuseid teenuse kohta, millega seoses huvide konflikt on tekkinud.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, et:

- a) määrata kindlaks meetmed, mille võtmist võib investeerimisühingutelt mõistlikult eeldada, et tuvastada, vältida, lahendada ja avalikustada huvide konflikte mitmesuguste investeerimis- ja kõrvalteenuste ning nende kombinatsioonide osutamisel;
- b) kehtestada asjakohased kriteeriumid selliste huvide konfliktide liikide kindlakstegemiseks, mille olemasolu võib kahjustada investeerimisühingu klientide või potentsiaalsete klientide huve.

## 2. j a g u

### Sätted investorite kaitse tagamiseks

#### Artikkel 24

#### Üldpõhimõtted ja teave klientidele

1. Liikmesriigid nõuavad, et klientidele investeerimisteenuste või asjakohasel juhul kõrvalteenuste osutamisel tegutseks investeerimisühing ausalt, õiglaselt ja professionaalselt kooskõlas oma klientide parimate huvidega ja järgiks eelkõige käesolevas artiklis ja artiklis 25 sätestatud põhimõtteid.

2. Finantsinstrumente klientidele müügiks töötavad välja investeerimisühingud tagavad, et asjaomased finantsinstrumentid on loodud vastama kindlaksmääratud lõppklientide sihtturu vajadustele asjaomase klientide kategooria raames, finantsinstrumentide levistrateegia vastab kindlaksmääratud sihtturule ning investeerimisühing võtab mõistlikke meetmeid tagamaks, et asjaomast finantsinstrumenti levitatakse kindlaksmääratud sihtturule.

Investeerimisühing peab mõistma tema poolt pakutavaid või soovitatavaid finantsinstrumente, hindama asjaomaste finantsinstrumentide kokkusobivust klientide vajadustega, kellele ta investeerimisteenuseid osutab, võttes samuti arvesse artikli 16 lõikes 3 osutatud kindlaksmääratud lõppklientide sihtturgu, ja tagama, et finantsinstrumente pakutakse või soovitatakse üksnes juhul, kui see on kliendi huvides.

3. Kogu investeerimisühingu poolt klientidele või potentsiaalsetele klientidele suunatud teave, sealhulgas reklaamteated, on õiglane, selge ja mitteksitav. Reklaamteated on selgesti sellistena tuvastatavad.

4. Klientidele või potentsiaalsetele klientidele esitatakse piisavalt vara asjakohane teave investeerimisühingu ja selle teenuste, finantsinstrumentide ja pakutavate investeerimisstrateegiate, täitmise kohtade ning kõigi kulude ja seotud tasude kohta. Kõnealune teave hõlmab muu hulgas järgmist:

a) investeerimisnõustamisel peab investeerimisühing piisavalt vara enne investeerimisnõustamist kliendile teatama:

i) kas nõu antakse sõltumatult või mitte;

ii) kas antav nõu põhineb eri liiki finantsinstrumentide laiemal või piiratumal analüüsil, ja eelkõige, kas valik piirub finantsinstrumentidega, mille on emiteerinud või mida pakuvad üksused, millel on investeerimisühinguga märkimisväärne seos või muu juriidiline või majanduslik suhe, näiteks lepinguline suhe, mis on nii märkimisväärne, et sellel on oht kahjustada antava nõu sõltumatust;

iii) kas investeerimisühing pakub kliendile soovitatud finantsinstrumentide sobivuse perioodilist hindamist;

- b) finantsinstrumentide ja kavandatud investeerimisstrateegiate alane teave peaks hõlmama asjakohaseid juhiseid ja hoia-tusi seoses riskidega, mis on seotud investeringutega kõnealustesse instrumentidesse või seoses konkreetsete investee-rimisstrateegiatega, ning teavet selle kohta, kas asjaomane finantsinstrument on mõeldud jae- või kutselistele klienti-dele, võttes arvesse kindlaksmääratud sihtturgu kooskõlas lõikega 2;
- c) teave kõigi kulude ja seotud tasude kohta peab sisaldama teavet nii investeerimis- kui ka kõrvalteenuste kohta, sealhulgas asjakohasel juhul nõustamistasud, kliendile soovitatud või turustatud finantsinstrumendi kulu ning viis, kuidas klient saab selle eest tasuda, hõlmates ka kolmandate isikutega seotud maksed.

Teave kõigi kulude ja tasude kohta, sealhulgas investeerimisteenuse ja finantsinstrumendiga seotud kulud ja tasud, mis ei ole põhjustatud turust tulenevast riskist, esitatakse koondatult, et võimaldada kliendil aru saada kogukuludest ja kumu-latiivsest mõjust investeringu tootlusele, ning kliendi nõudmisel esitatakse nende jaotumine punkthaaval. Kui see on asjakohane, esitatakse kliendile sellist teavet investeringu kehtivusaja jooksul korrapäraselt, vähemalt kord aastas.

5. Lõigetes 4 ja 9 osutatud teave esitatakse asjakohases vormis nii, et kliendid või potentsiaalsed kliendid on võimalised mõistma pakutava investeerimisteenuse ja konkreetse finantsinstrumendi liigi olemust ja riske ning sellest tulenevalt tegema informeeritud investeerimisotsuseid. Liikmesriigid võivad lubada, et kõnealust teavet esitatakse standardiseeritud kujul.

6. Juhul kui investeerimisteenuseid pakutakse osana finantstootest, mille suhtes juba kehtivad muud liidu õiguse sätted krediidiasutuste ja tarbijakrediidi kohta seoses teabenõuetega, ei kohaldata kõnealuse teenuse suhtes täiendavalt lõigetes 3, 4 ja 5 sätestatud kohustusi.

7. Kui investeerimisühing teavitab klienti, et investeerimisnõustamist pakutakse sõltumatult, siis kõnealune investee-rimisühing:

a) hindab piisaval hulgal turul kättesaadavaid finantsinstrumente, mis peaksid nende liigi, emitendi või toote pakkuja poolest olema piisavalt mitmekesised tagamaks, et kliendi investeerimiseesmärged on võimalik sobivalt täita, ja need ei tohiks piirduda finantsinstrumentidega, mille on emiteerinud või mida pakuvad:

i) investeerimisühing ise või üksused, millel on märkimisväärne seos investeerimisühinguga, või

ii) muud üksused, millega investeerimisühingul on niivõrd märkimisväärne juriidiline või majanduslik suhe, näiteks lepinguline suhe, et sellel on oht kahjustada antava nõu sõltumatust;

b) ei võta vastu ega saa teenustasu, vahendustasu ega rahalist või mitterahalist hüve, mida pakub kolmas isik või isik, kes tegutseb kolmanda isiku nimel seoses klientidele teenuse osutamisega. Käesolevat punkti ei kohaldata sõnaselgelt teatavaks tehtud väikeste mitterahaliste hüvede suhtes, mille abil on võimalik parandada kliendile osutatava teenuse kvaliteeti ning mis on oma ulatuselt ja olemuselt sellised, et neid ei saa käsitada investeerimisühingu poolt kliendi parimates huvides tegutsemise kohustuse täitmise eiramisena.

8. Väärtpaberiportfelli valitsemisel ei võta investeerimisühing vastu ega saa teenustasu, vahendustasu ega rahalist või mitterahalist hüve, mida pakub kolmas isik või isik, kes tegutseb kolmanda isiku nimel seoses klientidele teenuse osutamisega. Käesolevat lõiget ei kohaldata sõnaselgelt teatavaks tehtud väikeste mitterahaliste hüvede suhtes, mille abil on võimalik parandada kliendile osutatava teenuse kvaliteeti ning mis on oma ulatuselt ja olemuselt sellised, et neid ei saa käsitada investeerimisühingu poolt kliendi parimates huvides tegutsemise kohustuse täitmise eiramisena.



9. Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühinguid ei loeta artikli 23 või käesoleva artikli lõike 1 kohaseid kohustusi täitnuteks juhul, kui nad maksavad või neile makstakse tasu või komisjonitasu või nad pakuvad mitterahalist hüve seoses investeerimisteenuse või kõrvalteenuse osutamisega muule isikule kui kliendile või kliendi nimel tegutsevale isikule või saavad seda muu isiku kui kliendi või kliendi nimel tegutseva isiku poolt, välja arvatud juhul, kui asjaomane tasu või hüve:

a) on mõeldud selleks, et parandada asjaomase teenuse kvaliteeti kliendi jaoks, ja

b) ei kahjusta investeerimisühingu kohustust tegutseda ausalt, õiglaselt ja professionaalselt oma klientide parimates huvides.

Esimeses lõigus osutatud makse või hüve olemasolu, olemus ja summa või kui summat ei saa kindlaks teha, siis selle arvutamise meetod, peab olema kliendile avaldatud selgelt ning ammendaval, täpsel ja arusaadaval viisil enne asjakohase investeerimis- või kõrvalteenuse osutamist. Kui see on asjakohane, teavitab investeerimisühing klienti ka investeerimis- või kõrvalteenuse osutamisega seoses saadud tasu, komisjonitasu ja rahalise või mitterahalise hüve kliendile edastamise mehhanismidest.

Esimeses lõigus sätestatud nõudeid ei kohaldata makse või hüve suhtes, mis võimaldab investeerimisteenuste osutamist või on nende osutamiseks vajalik, näiteks hoidmise tasu, arveldus- ja valuutavahetustasud, regulatiivsed lõivud või juriidilise nõustamise tasud, ja millest ei saa selle olemust arvestades tuleneda konflikte investeerimisühingu kohustusega tegutseda ausalt, õiglaselt ja professionaalselt kooskõlas oma klientide parimate huvidega.

10. Klientidele investeerimisteenuseid osutav investeerimisühing tagab, et ta ei tasusta oma töötajaid ega hinda nende tulemuslikkust viisil, mis on vastuolus investeerimisühingu kohustusega tegutseda oma klientide parimates huvides. Eelkõige ei tohiks investeerimisühing tasustamisega, müügieesmärkidega või muul viisil kehtestada korda, mis võiks ergutada tema töötajaid soovitama jaekliendile konkreetset finantsinstrumenti, kui see investeerimisühing saaks pakkuda muud finantsinstrumenti, mis vastaks paremini kõnealuse kliendi vajadustele.

11. Kui investeerimisteenust pakutakse koos teise teenuse või tootega, mis on osa paketist või sama lepingu või paketi tingimuseks, teavitab investeerimisühing klienti sellest, kas on võimalik osta eri komponente eraldi, ja esitab eraldi tõendid iga komponendiga seotud kulude ja tasude kohta.

Kui sellise jaekliendile pakutava lepingu või paketiga kaasnev risk on tõenäoliselt erinev komponentidega eraldi seotud riskidest, esitab investeerimisühing lepingu või paketi eri komponentide ning nende omavahelisest seosest tuleneva riski muutumise viisi piisava kirjelduse.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab koostöös Euroopa Pangandusjärelevalve ja Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalvega hiljemalt 3. jaanuariks 2016 välja suunised ristmüügitegevuse hindamiseks ja järelevalveks ning ajakohastab neid korrapäraselt ja märgib eelkõige ära olukorrad, kus ristmüügitegevus ei vasta lõikes 1 sätestatud kohustustele.

12. Liikmesriigid võivad erandjuhtudel kehtestada käesolevas artiklis käsitletavate küsimustega seoses investeerimisühingutele täiendavaid nõudeid. Sellised nõuded peavad olema objektiivselt põhjendatud ja proportsionaalsed, et maandada konkreetseid investorite kaitse ja turu usaldusväärsusega seonduvaid riske, mis on asjaomase liikmesriigi turustruktuuri seisukohast äärmiselt olulised.

Liikmesriigid teavitavad komisjoni põhjendamatu viivitusega igast nõudest, mis nad käesoleva lõike alusel kavatsevad kehtestada, tehes seda vähemalt kaks kuud enne kõnealuse nõude jõustumist. Teates esitatakse kõnealuse nõude kehtestamise põhjendus. Ükski selline täiendav nõue ei tohi piirata ega muul viisil mõjutada käesoleva direktiivi artiklite 34 ja 35 kohaseid investeerimisühingute õigusi.

Komisjon esitab kahe kuu jooksul alates teises lõigus osutatud teate saamisest oma arvamuse täiendavate nõuete proportsionaalsuse ja nende kehtestamise põhjenduste kohta.

Komisjon teatab käesoleva lõike alusel kehtestatud täiendavatest nõuetest liikmesriikidele ja avalikustab need oma veebisaidil.

Liikmesriigid võivad säilitada täiendavad nõuded, millest on komisjoni direktiivi 2006/73/EÜ artikli 4 kohaselt teavitatud enne 2. juulit 2014, tingimusel et kõnealuses artiklis sätestatud tingimused on täidetud.

13. Komisjonil on õigus võtta artikli 89 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, millega tagatakse, et investeerimisühingud täidavad klientidele investeerimis- või kõrvalteenuste osutamisel käesolevas artiklis sätestatud põhimõtteid, sealhulgas:

- a) tingimusi, millele teave peab vastama, et see oleks õiglane, selge ja mitteeksitav;
- b) klientide kategooriatesse jagamise, investeerimisühingute ja nende teenuste, finantsinstrumentide ning kulude ja tasudega seonduva klientidele edastatava teabe sisu ja vormi üksikasju;
- c) erinevate turul kättesaadavate finantsinstrumentide hindamise kriteeriume;
- d) kriteeriume, mille alusel hinnatakse, kas hüvesid saavad ühingud järgivad kohustust tegutseda ausalt, õiglaselt ja professionaalselt oma kliendi parimates huvides.

Finantsinstrumentide suhtes lõike 4 punkti b kohase teabega seotud nõuete kindlaksmääramisel tuleb asjakohasel juhul hõlmata ka toote struktuuri, võttes arvesse kogu asjakohast liidu õiguse kohaselt nõutavat standardiseeritud teavet.

14. Lõikes 13 osutatud delegeeritud õigusaktides võetakse arvesse järgmist:

- a) kliendile või potentsiaalsele kliendile pakutavate või osutatavate teenuste laad, võttes arvesse tehingute liiki, objekti, mahtu ja sagedust;
- b) pakutavate või kaalumisel olevate toodete laad ja valik, sealhulgas eri tüüpi finantsinstrumendid ja investeerimishoiused;
- c) kliendi või potentsiaalse kliendi jaekliendi või kutselise kliendi staatus või lõigete 4 ja 5 korral nende liigitamine võrdseks vastaspooleks.

#### Artikkel 25

##### **Sobivuse ja asjakohasuse hindamine ning aruannete esitamine klientidele**

1. Liikmesriigid nõuavad, et investeerimisühingud tagaksid ja tõendaksid taotluse korral pädevatele asutustele, et füüsilistel isikutel, kes pakuvad klientidele investeerimisühingu nimel investeerimishooldust või teavet finantsinstrumentide, investeerimisteenususte või kõrvalteenuste kohta, on vajalikud teadmised ja pädevused, et täita artiklist 24 ja käesolevast artiklist tulenevaid kohustusi. Liikmesriigid avaldavad selliste teadmiste ja pädevuste hindamiseks kasutatavad kriteeriumid.

2. Investeerimisnõustamise või väärtpaberiportfelli valitsemisega tegelemisel omandab investeerimisühing vajaliku teabe kliendi või potentsiaalse kliendi teadmiste ja kogemuste kohta seoses konkreetse toote või teenuse liigiga, kõnealuse isiku finantsseisundi, sealhulgas tema kahjumi katmise võime, ja investeerimiseesmärkide, sealhulgas tema riskitaluvuse kohta, et võimaldada investeerimisühingul soovitada kliendile või potentsiaalsele kliendile tema jaoks sobivaid ning eelkõige tema riskitaluvusele ja kahjumi katmise võimele vastavaid investeerimisteenuseid ja finantsinstrumente.

Liikmesriigid tagavad, et juhul, kui investeerimisühing tegeleb investeerimisnõustamisega, soovitades artikli 24 lõike 11 kohaselt komplekteeritud teenuste või toodete paketti, on kogu komplekteeritud pakett sobiv.

3. Liikmesriigid tagavad, et muude kui lõikes 2 osutatud investeerimisteenuste osutamisel paluvad investeerimisühingud kliendil või potentsiaalsel kliendil esitada andmed oma teadmiste ja kogemuste kohta investeerimisvaldkonnas, mis on seotud pakutava või nõutava konkreetse toote või teenuse liigiga, et võimaldada investeerimisühingul hinnata, kas kavandatud investeerimisteenus või toode on kliendile sobiv. Artikli 24 lõike 11 kohaselt teenuste või toodete komplekti kavandamise puhul kaalutakse hindamisel kogu komplekteeritud paketi asjakohasust.

Kui investeerimisühing leiab esimese lõigu kohaselt saadud andmete alusel, et toode või teenus ei ole kliendi või potentsiaalse kliendi jaoks sobiv, hoiatab investeerimisühing klienti või potentsiaalset klienti. Kõnealuse hoiatuse võib esitada standardvormis.

Juhul kui kliendid või potentsiaalsed kliendid otsustavad mitte esitada esimeses lõigus osutatud teavet või kui nad esitavad oma teadmiste ja kogemuste kohta ebapiisavad andmed, hoiatab investeerimisühing neid sellest, et investeerimisühing ei saa kindlaks teha, kas kavandatud teenus või toode on nende jaoks sobiv. Kõnealuse hoiatuse võib esitada standardvormis.

4. Liikmesriigid lubavad investeerimisühingutel üksnes klientide korralduste täitmises või vastuvõtmises ja edastamises seisnevate investeerimisteenuste osutamisel koos kõrvalteenustega või ilma nendeta, arvates välja I lisa B jao punktis 1 osutatud krediidi või laenude andmise, mis ei hõlma klientide laenude, arvelduskontode ja arvelduskrediidi olemasolevaid krediidilimiite, osutada kõnealuseid investeerimisteenuseid oma klientidele ilma vajaduseta hankida teavet või teha tuvastamist, mis on ette nähtud lõikega 3, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

a) teenused, mis on seotud mis tahes järgmise finantsinstrumendiga:

i) aktsiad, millega on lubatud kaubelda reguleeritud turul või samaväärsel kolmanda riigi turul või mitmepoolses kauplemissüsteemis, kui need on äriühingute aktsiad, välja arvatud aktsiad mitte-eurofondist ühisinvesteeringutest teotajas, ning aktsiad, mis hõlmavad tuletisinstrumenti;

ii) võlakirjad või muud liiki võlainstrumentid, millega on lubatud kaubelda reguleeritud turul või samaväärsel kolmanda riigi turul või mitmepoolses kauplemissüsteemis, välja arvatud sellised, mis hõlmavad tuletisinstrumenti või on sellise struktuuriga, mis teeb kliendi jaoks keeruliseks kaasneva riski mõistmise;

iii) rahaturuinstrumentid, välja arvatud need, mis hõlmavad tuletisinstrumenti või on sellise struktuuriga, mis teeb kliendi jaoks keeruliseks kaasneva riski mõistmise;

iv) eurofondi aktsiad või osakud, välja arvatud struktureeritud eurofondid, nagu on osutatud määruse (EL) nr 583/2010 artikli 36 lõike 1 teises lõigus;

v) investeerimishoiused, välja arvatud hoiused, mille struktuuri tõttu on kliendil raske mõista tootlusega seotud riski või toote enne lõpptähtaega müümisega kaasnevat kulu;

vi) muud lihtfinantsinstrumendid käesoleva lõike kohaldamiseks.

Käesoleva punkti kohaldamisel, kui direktiivi 2003/71/EÜ artikli 4 lõike 1 kolmandas ja neljandas lõigus sätestatud nõuded ja kord on täidetud, loetakse kolmanda riigi turg samaväärseks reguleeritud turuga;

b) teenust osutatakse kliendi või potentsiaalse kliendi algatusel;

c) klienti või potentsiaalset klienti on selgelt teavitatud, et kõnealuse teenuse osutamisel ei nõuta investeerimisühingult pakutava finantsinstrumendi või teenuse asjakohasuse hindamist ning et seepärast ei saa talle osaks asjakohaste äritegevuseeskirjadega kaasneva kaitse eelised. Sellise hoiatuse võib esitada standardvormis;

d) investeerimisühing täidab artiklist 23 tulenevaid kohustusi.

5. Investeerimisühing seab sisse registri, mis sisaldab ühingu ja kliendi vahel sõlmitud dokumenti või dokumente, millega sätestatakse poolte õigused ja kohustused, ning muid tingimusi, mille alusel investeerimisühing kliendile teenuseid osutab. Lepingu osaliste õigused ja kohustused võib lisada viidetena teistele dokumentidele või õigusaktidele.

6. Investeerimisühing esitab kliendile püsival andmekandjal piisavad aruanded osutatud teenuse kohta. Kõnealused aruanded sisaldavad perioodilisi teateid klientidele, võttes arvesse hõlmatud finantsinstrumentide liiki ja keerukust ning kliendile osutatud teenuse laadi ning sisaldavad vajaduse korral kliendi nimel tehtud tehingute ja osutatud teenustega seotud kulusid.

Investeerimisnõustamisel esitab investeerimisühing enne tehingu tegemist kliendile püsival andmekandjal sobivuse kirjelduse, milles kirjeldatakse esitatud nõuannet ja seda, kuidas asjaomane nõuanne vastab jaekliendi eelistustele, eesmärkidele ja muudele omadustele.

Kui leping osta või müüa finantsinstrumenti sõlmitakse kaugsidevahendi abil, mis ei võimalda sobivuse kirjeldust eelnevalt esitada, võib investeerimisühing esitada kirjaliku sobivuse kirjelduse püsival andmekandjal viivitamata pärast seda, kui klient on lepingu sõlminud, tingimusel et on täidetud mõlemad järgmised nõuded:

a) klient on andnud nõusoleku saada sobivuse kirjeldus põhjendamatu viivitusest pärast tehingu sõlmimist ja

b) investeerimisühing on andnud kliendile võimaluse lükata tehingu tegemine edasi selleks, et sobivuse kirjeldus enne tehingut kätte saada.

Kui investeerimisühing pakub väärtpaberiportfelli valitsemist või ta on teavitanud klienti sellest, et ta viib läbi perioodilise sobivuse hindamise, sisaldab perioodiline aruanne ajakohastatud kirjeldust selle kohta, kuidas asjaomane investeering vastab kliendi eelistustele ja eesmärkidele ning jaekliendi muudele omadustele.

7. Kui elamukinnisvaraga seotud krediidilepingu, mille suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/17/EL <sup>(1)</sup> tarbijate krediidi võimelisuse hindamist käsitlevaid sätteid, tingimuseks on samale tarbijale investeerimisteenuse osutamine seoses pandikirjadega, mis on välja antud konkreetselt elamukinnisvara finantseerimise tagamiseks ja millel on samad tingimused elamukinnisvaraga seotud krediidilepinguga, et laen oleks väljamakstav, refinantseeritav või tagasi makstav, ei kohaldata nimetatud teenuse suhtes käesolevas artiklis sätestatud kohustusi.

8. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, millega tagatakse, et investeerimisühingud järgivad oma klientidele investeerimis- või kõrvalteenuste osutamisel käesoleva artikli lõigetes 2–6 sätestatud põhimõtteid, mis puudutab muu hulgas teavet, mis tuleb hankida teenuste ja finantsinstrumentide klientidele sobivuse või asjakohasuse hindamisel, kriteeriumeid lihtfinantsinstrumentide hindamiseks käesoleva artikli lõike 4 punkti a alapunkti vi kohaldamisel, klientidele teenuste osutamisega seotud andmete ja lepingute ning klientidele esitatavate osutatud teenuseid käsitlevate perioodiliste aruannete sisu ja vormi. Kõnealustes delegeeritud õigusaktides võetakse arvesse järgmist:

- a) kliendile või potentsiaalsele kliendile pakutavate või osutatavate teenuste laad, pidades silmas tehingute liiki, eset, mahtu ja sagedust;
- b) pakutavate või kaalumisel olevate toodete laad, sealhulgas eri tüüpi finantsinstrumendid;
- c) kliendi või potentsiaalse kliendi jaekliendi või kutselise kliendi staatus või lõike 6 korral nende liigitamine võrdseks vastaspooleks.

9. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võtab hiljemalt 3. jaanuariks 2016 vastu suunised, millega täpsustatakse lõikes 1 nõutud teadmiste ja pädevuste hindamise kriteeriume.

10. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab hiljemalt 3. jaanuariks 2016 välja suunised, ja ajakohastab neid korrapäraselt, et hinnata järgmist:

- a) lõike 4 punkti a alapunktide ii ja iii kohased finantsinstrumendid, mille struktuuri tõttu on kliendil raske mõista nendega kaasnevat riski;
- b) lõike 4 punkti a alapunkti v kohased investeerimishoiused, mille struktuuri tõttu on kliendil raske mõista nende tootlusega seotud riski või nende enne lõpptähtaega müümisega kaasnevat kulu.

11. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib töötada välja suunised ja ajakohastada neid korrapäraselt selliste finantsinstrumentide hindamiseks, mis liigitatakse lõike 4 punkti a alapunkti vi tähenduses lihtfinantsinstrumentideks, võttes arvesse lõike 8 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakte.

## Artikkel 26

### Teenuste osutamine teise investeerimisühingu vahendusel

Liikmesriigid lubavad investeerimisühingutel, mis saavad juhised investeerimis- või kõrvalteenuste osutamiseks kliendi nimel teise investeerimisühingu vahendusel, tugineda viimatinimetatud investeerimisühingu poolt edastatud klienditeabele. Juhiseid vahendav investeerimisühing jääb vastutavaks edastatud teabe terviklikkuse ja täpsuse eest.

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/17/EL elamukinnisvaraga seotud tarbijakrediidilepingute kohta ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2013/36/EL ja määrust (EL) nr 1093/2010 (ELT L 60, 28.2.2014, lk 34).

Investeeringisühing, mis saab juhised sel viisil teenuste osutamiseks kliendi nimel, saab ka tugineda teenuse või tehinguga seotud soovitudele, mille klient on saanud teiselt investeeringisühingult. Juhiseid vahendav investeeringisühing jääb vastutavaks selle eest, et antud soovitud või nõuanded sobivad kliendile.

Teise investeeringisühingu vahendusel kliendile määratud juhiseid või korraldusi saav investeeringisühing jääb vastutavaks teenuse või tehingu lõpuleviimise eest kõnealuse teabe või soovitude alusel kooskõlas käesoleva jaotise asjaomaste sätetega.

#### Artikkel 27

##### **Kohustus täita korraldused kliendile kõige soodsamatel tingimustel**

1. Liikmesriigid nõuavad, et investeeringisühingud võtaksid korralduste täitmisel kõik piisavad meetmed klientide jaoks parima võimaliku tulemuse saamiseks, võttes arvesse hinda, kulusid, kiirust, täitmise ja arveldamise tõenäosust, mahtu, laadi või muid korralduse täitmisega seotud kaalutlusi. Kui klient on andnud konkreetse juhise, järgib investeeringisühing korralduse täitmisel kõnealust juhust.

Kui investeeringisühing täidab jaekliendi nimel korraldust, määratletakse parim võimalik tulemus kogumaksumuse järgi, mis koosneb finantsinstrumendi hinnast ja täitmisega seotud kuludest, mille hulka kuuluvad kõik kliendi kantud kulud, mis on korralduse täitmisega otseselt seotud, sealhulgas täitmiskoha teenustasud, kliiringu- ja arveldustasud ning muud korralduse täitmisega seotud kolmandatele isikutele makstud tasud.

Esimese lõigu kohase parima võimaliku tulemuse saavutamiseks olukorras, kus on mitu konkureerivat täitmiskohta, kus finantsinstrumendiga seoses antud korraldust saaks täita, võetakse nende tulemuste hindamisel ja võrdlemisel, mis saavutatakse kliendi jaoks korralduse täitmisel kõigis erinevates investeeringisühingu täitmispoliitikas loetletud ja asjaomase korralduse täitmiseks kõlblikes täitmiskohtades, arvesse investeeringisühingu enda vahendustasusid ja kulusid, mis kaasnevad korralduse täitmisega igas kõlblikus täitmiskohas.

2. Investeeringisühing ei saa kliendi korralduste suunamise eest teatavasse kauplemisskohta või täitmiskohta mingit tasu, allahindlust või mitterahalist hüve, millega rikutaks käesoleva artikli lõikes 1, artikli 16 lõikes 3 ning artiklites 23 ja 24 sätestatud huvide konflikte või hüvesid käsitlevate nõudeid.

3. Liikmesriigid nõuavad, et finantsinstrumentide puhul, mille suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 600/2014 artiklite 23 ja 28 kohast kohustusliku kauplemisskoha nõuet, teeks iga kauplemisskoht ja kliendi korralduste süsteemne täitja ning muude instrumentide puhul iga täitmiskoht avalikkusele kättesaadavaks vähemalt igal aastal tasuta andmed tehingute täitmise kvaliteedi kohta asjaomases täitmiskohas ja pärast kliendi nimel tehingu täitmist teavitaks investeeringisühing klienti sellest, kus korraldus täideti. Perioodilised aruanded sisaldavad andmeid eri finantsinstrumentidega seotud korralduste täitmise hinna, kulu, kiiruse ja tõenäosuse kohta.

4. Liikmesriigid nõuavad, et investeeringisühingud kehtestaksid tõhusa korra lõike 1 järgimiseks ja rakendaksid seda. Elkkõige nõuavad liikmesriigid, et investeeringisühingud kehtestaksid ja rakendaksid korralduste täitmise poliitikat, mis võimaldab neil saada oma klientide korralduste täitmisel parima võimaliku tulemuse kooskõlas lõikega 1.

5. Korralduste täitmise poliitika hõlmab seoses iga finantsinstrumentide liigiga teavet erinevate kohtade kohta, kus investeeringisühing oma klientide korraldusi täidab, ja tegurite kohta, mis mõjutavad täitmiskoha valikut. See hõlmab vähemalt kohti, mis võimaldavad investeeringisühingul saada püsivalt parima võimaliku tulemuse klientide korralduste täitmiseks.

Liikmesriigid nõuavad, et investeeringisühingud annaksid klientidele asjakohast teavet oma korralduste täitmise poliitika kohta. Kõnealuse teabega kirjeldatakse selgelt, piisavalt üksikasjalikult ja kliendile kergesti mõistaval viisil, kuidas investeeringisühing täidab kliendi antud korraldusi. Liikmesriigid nõuavad, et investeeringisühingud hangiksid korralduste täitmise poliitika kohta klientide eelneva nõusoleku.



Liikmesriigid nõuavad, et kui korralduste täitmise poliitika näeb ette võimaluse klientide korralduste täitmiseks väljaspool kauplemisskohta, teataks investeerimisühing kõnealusest võimalusest eelkõige oma klientidele. Liikmesriigid nõuavad, et investeerimisühingud hangiksid oma klientide eelneva otsese nõusoleku enne korralduste täitmisele asumist väljaspool kauplemisskohta. Investeerimisühingud võivad saada sellise nõusoleku üldise kokkuleppe kujul või üksiktehingute kohta.

6. Liikmesriigid nõuavad, et klientide korraldusi täitvad investeerimisühingud teeksid kokkuvõtte igal aastal iga finantsinstrumendi liigi kohta kauplemissuhte seisukohast viie peamise täitmiskoha kohta, kus nad eelnenud aastal täitsid kliendi korraldusi, ja saavutatud täitmise kvaliteedi kohta, ning avalikustaksid selle.

7. Liikmesriigid nõuavad, et klientide korraldusi täitvad investeerimisühingud kontrolliksid oma korralduste täitmise korra ja täitmispoliitika tõhusust, et avastada ja asjakohasel juhul kõrvaldada puudujäägid. Eelkõige hindavad nad korrapäraselt, kas täitmispoliitikasse kaasatud täitmiskohad näevad ette kliendi jaoks parima võimaliku tulemuse või kas neil on vaja oma täitmiskorras muudatusi teha, võttes muu hulgas arvesse lõigete 3 ja 6 kohaselt avaldatud teavet. Liikmesriigid nõuavad, et investeerimisühingud teataksid klientidele, kellega neil on kehtiv kliendisuhe, olulistest muutustest oma korralduste täitmise korras või täitmispoliitikas.

8. Liikmesriigid nõuavad, et investeerimisühingud suudaksid oma klientidele nende taotluse korral tõendada, et nad on täitnud klientide korraldused kooskõlas investeerimisühingu täitmispoliitikaga, ja tõendaksid pädevale asutusele viimase nõudmisel käesoleva artikli järgimist.

9. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte seoses järgmisega:

- a) kriteeriumid, et määrata kindlaks erinevate tegurite suhteline tähtsus, millega võib vastavalt lõikele 1 arvestada parima võimaliku tulemuse kindlaksmääramisel, võttes arvesse korralduse suurust ja liiki ning seda, kas tegu on jaekliendi või kutselise kliendiga;
- b) tegurid, mida investeerimisühing võib arvesse võtta oma täitmiskorra läbivaatamisel, ja asjaolud, mille korral võib olla põhjendatud muudatuste tegemine sellises korras; eelkõige tegurid tegemaks kindlaks, millised kohad võimaldavad investeerimisühingutel saada püsivalt parima võimaliku tulemuse klientide korralduste täitmiseks;
- c) vastavalt lõikele 5 klientidele oma täitmispoliitika kohta esitatava teabe laad ja ulatus.

10. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada järgmist:

- a) vastavalt lõikele 3 seoses täitmise kvaliteediga avaldatavate andmete konkreetne sisu, vorm ja avaldamise sagedus, võttes arvesse täitmiskoha ja asjaomase finantsinstrumendi liiki;
- b) sellise teabe sisu ja vorm, mille investeerimisühing peab avaldama vastavalt lõikele 6.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

## Artikkel 28

**Klientide korralduste käitlemise eeskirjad**

1. Liikmesriigid nõuavad, et klientide nimel korralduste täitmiseks tegevusluba omavad investeerimisühingud rakedavad protseduuri ja korda, mis näeb ette klientide korralduste kiire, õiglase ja kiire täitmise võrreldes teiste klientide korralduste või investeerimisühingu enda kauplemishuvidega.

Kõnealune protseduur või kord võimaldab klientide muidu võrreldavate korralduste täitmist vastavalt nende vastuvõtmise ajale investeerimisühingu poolt.

2. Liikmesriigid nõuavad, et klientide määratud hinnaga korralduse puhul seoses reguleeritud turul kauplemisele lubatud aktsiatega või kauplemiskohas kaubeldavate aktsiatega, mida ei täideta viivitamata turul valitsevate tingimuste juures, peaksid investeerimisühingud, kui klient ei anna teistsuguseid juhiseid, võtma meetmeid soodustamaks kõnealuse korralduse võimalikult varast täitmist, avalikustades selle kliendi määratud hinnaga korralduse viivitamata teistele turuosalistele kergesti kättesaadaval viisil. Liikmesriigid võivad otsustada, et investeerimisühingud täidavad seda kohustust, edastades kliendi määratud hinnaga korralduse kauplemiskohale. Liikmesriigid näevad ette, et pädevad asutused võivad loobuda kohustusest avalikustada määratud hinnaga korraldus, mis on määruse (EL) nr 600/2014 artikli 4 määratluse kohaselt suuremahuline võrreldes tavalise turumahuga.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, millega määratakse kindlaks:

- a) tingimused ning protseduuri ja korra laad, mille tulemuseks on klientide korralduste kiire ja õiglane täitmine, ja olukorrad või tehingute liigid, mille puhul investeerimisühingud võivad mõistlikul määral kalduda kõrvale kiirest täitmisest, et saada kliendi jaoks soodsamaid tingimusi;
- b) eri meetodid, mille puhul saab investeerimisühingu lugeda täitnuks oma kohustuse avalikustada turule klientide määratud hinnaga korraldused, mis ei ole viivitamata täidetavad.

## Artikkel 29

**Investeerimisühingute kohustused seotud vahendajate määramisel**

1. Liikmesriigid lubavad investeerimisühingul määrata seotud vahendajaid investeerimisühingu teenuste edendamiseks, müügiedendustegevuseks või korralduste vastuvõtmiseks klientidelt või potentsiaalsetelt klientidelt ja nende edastamiseks, finantsinstrumentide müümiseks ning nende finantsinstrumentidega ja kõnealuse investeerimisühingu pakutavate teenustega seotud nõustamiseks.

2. Liikmesriigid nõuavad, et kui investeerimisühing otsustab määrata seotud vahendaja, jääb ta täielikult ja tingimusteta vastutavaks seotud vahendaja tegevuse või tegevusetuse eest investeerimisühingu nimel tegutsedes. Liikmesriigid nõuavad, et investeerimisühing tagaks, et seotud vahendaja tee oma ametivolitused ja esindatava investeerimisühingu teatavaks kliendiga või potentsiaalse kliendiga kontakti võtmisel või enne temaga kauplemist.

Liikmesriigid võivad vastavalt artikli 16 lõigetele 6, 8 ja 9 lubada nende territooriumil registreeritud seotud vahendajatel hoida klientide raha ja/või klientide finantsinstrumente nende territooriumil selle investeerimisühingu nimel ja täielikul vastutusel, kelle eest nad tegutsuvad, või piiriülese tegevuse korral selle liikmesriigi territooriumil, kes lubab seotud vahendajal kliendi raha hoida.

Liikmesriigid nõuavad, et investeerimisühingud teostaksid järelevalvet oma seotud vahendajate üle, et nad seotud vahendajate kaudu tegutsedes jätkuvalt järgiksid käesolevat direktiivi.

3. Seotud vahendajad kantakse riiklikku registrisse selles liikmesriigis, kus nad on asutatud. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab oma veebisaidil viited või hüperlingid käesoleva artikli kohaselt loodud riiklikele registritele liikmesriikides, kes otsustavad lubada investeerimisühingutel määrata seotud vahendajaid.

Liikmesriigid tagavad, et seotud vahendajad kantakse riiklikku registrisse üksnes juhul, kui on kindlaks tehtud, et neil on piisavalt hea maine ja asjakohased üldised, ärialased ja erialased teadmised ja pädevused, mis võimaldavad neil osutada investeerimis- või kõrvalteenust ning edastada kliendile või potentsiaalsele kliendile adekvaatselt kogu pakutud teenusega seotud asjakohast teavet.

Liikmesriigid võivad otsustada, et investeerimisühingud saavad kontrollida, kas nende poolt määratud seotud vahendajatel on piisavalt hea maine ning teises lõigus osutatud teadmised ja pädevused, tingimusel et on tagatud asjakohane kontroll.

Registrit ajakohastatakse regulaarselt. Registris olevad andmed on avalikkusele kättesaadavad.

4. Liikmesriigid nõuavad, et seotud vahendajaid määravad investeerimisühingud võtaksid piisavad meetmed, et vältida seotud vahendajate käesoleva direktiivi kohaldamisalaga hõlmamata tegevuse võimalikku negatiivset mõju tegevusele, mida seotud vahendaja teostab investeerimisühingu nimel.

Liikmesriigid võivad lubada pädevatel asutustel teha seotud vahendajate registreerimisel ja selle kontrollimisel, kas seotud vahendajad järgivad lõike 3 nõudeid, koostööd investeerimisühingute ja krediitiasutustega, nende liitudega ja teiste üksustega. Eelkõige võivad seotud vahendajaid pädeva asutuse järelevalve all registreerida investeerimisühing, krediitiasutus või nende liidud ja muud üksused.

5. Liikmesriigid nõuavad, et investeerimisühingud määraksid üksnes neid seotud vahendajaid, kes on kantud lõikes 3 osutatud riiklikesse registritesse.

6. Liikmesriigid võivad võtta vastu või säilitada nõuded, mis on käesolevas artiklis sätestatud nõuetest rangemad või kohaldada nende jurisdiktsioonis registreeritud seotud vahendajate suhtes täiendavaid nõudeid.

### Artikkel 30

#### Võrdsete vastaspooltega tehtud tehingud

1. Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühingud, kellel on luba klientide nimel korraldusi täita ja/või kaubelda oma arvel ja/või võtta vastu ja edastada korraldusi, võivad alata või teha tehinguid võrdsete vastaspooltega, ilma et nad oleksid kohustatud täitma artiklist 24 (välja arvatud lõiked 4 ja 5), artiklist 25 (välja arvatud lõige 6), artiklist 27 ning artikli 28 lõikest 1 tulenevaid kohustusi seoses kõnealuste tehingutega või seoses kõrvalteenusega, mis on otseselt seotud kõnealuste tehingutega.

Liikmesriigid tagavad, et oma suhetes võrdsete vastaspooltega tegutsevad investeerimisühingud ausalt, õiglaselt ja professionaalselt ning suhtlevad viisil, mis on õiglane, selge ja mitteametlik, ning võtavad arvesse võrdse vastaspoole staatust ja tema äritegevuse laadi.

2. Liikmesriigid tunnustavad võrdsete vastaspooltena käesoleva artikli tähenduses investeerimisühinguid, krediitiasutusi, kindlustusandjaid, eurofonde ja nende fondivalitsejaid, pensionifonde ja nende fondivalitsejaid, muid liidu või liikmesriigi õiguse alusel lubatud või reguleeritud finantseerimisasutusi, riikide valitsusi ja neile vastavaid ametkondi, sealhulgas valitsemissektori võlga riiklikul tasandil tegelevaid ametiasutusi, keskpanku ja rahvusüleseid organisatsioone.

Liigitamine võrdseks vastaspooleks esimese lõigu alusel ei piira selliste üksuste õigust taotleda üldises vormis või tehingupõhiselt kohtlemist klientidena, kelle ärisuhteid investeerimisühinguga reguleeritakse artiklitega 24, 25, 27 ja 28.

3. Liikmesriigid võivad võrdsete vastaspooltena tunnustada ka teisi ettevõtjaid, kes vastavad varem kindlaksmääratud proportsionaalsetele nõuetele, sealhulgas koguselistele piirmääradele. Tehingu puhul, mille võrdsed vastaspoolled asuvad eri jurisdiktsioonides, arvestab investeerimisühing teise ettevõtja seisundit vastavalt selle liikmesriigi õigusele või meetmetele, milles kõnealune ettevõtja on asutatud.

Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühing hangib kõnealuste ettevõtjatega tehingute tegemisel kooskõlas lõikega 1 võimalikult vastaspoolelt otsese kinnituse, et viimane on nõus sellega, et teda käsitatakse võrdse vastaspoolena. Liikmesriigid lubavad investeerimisühingul saada kõnealuse kinnituse üldise kokkuleppe kujul või iga üksiku tehingu kohta eraldi.

4. Liikmesriigid võivad võrdsete vastaspooltena tunnustada kolmandate riikide üksuseid, mis on samaväärsed lõikes 2 osutatud üksuste kategooriatega.

Liikmesriigid võivad võrdsete vastaspooltena tunnustada ka kolmandate riikide ettevõtjaid, nagu on osutatud lõikes 3, samadel tingimustel ja samade nõuete kohaselt, nagu on sätestatud lõikes 3.

5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada järgmist:

- a) klientidena kohtlemise taotlemise kord vastavalt lõikele 2;
- b) võimalikelt vastaspooltelt otsese kinnituse saamise kord vastavalt lõikele 3;
- c) varem kindlaks määratud proportsionaalsed nõuded, sealhulgas koguselised piirmäärad, mis võimaldaksid ettevõtjat pidada võrdseks vastaspoolteks vastavalt lõikele 3.

### 3. j a g u

## Turu läbipaistvus ja usaldusväarsus

### Artikkel 31

#### Mitmepoolse kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi eeskirjade ja muude juriidiliste kohustuste täitmise järelevalve

1. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad kehtestaksid ja säilitaksid tõhusa korra ja protseduurid kontrollimaks korrapäraselt mitmepoolse kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi eeskirjade täitmist selle liikmete, osaliste või kasutajate poolt. Mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad teostavad järelevalvet esitatud korralduste (kaasa arvatud tühistamiste) ning oma liikmete, osaliste või kasutajate poolt nende süsteemides tehtud tehingute üle, et avastada nende eeskirjade rikkumisi, nõuetele mittevastavaid kauplemistingimusi, tegevust, mis võib osutada määrase (EL) nr 596/2014 alusel keelatud tegevusele või süsteemihäiretele seoses finantsinstrumendiga, ja võtavad kasutusele ressursid, mis on vajalikud sellise järelevalve tulemuslikkuse tagamiseks.

2. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad teavitaksid viivitamata oma pädevat asutust oma eeskirjade olulistest rikkumistest või nõuetele mittevastavatest kauplemistingimustest või tegevusest, mis võib osutada määrase (EL) nr 596/2014 alusel keelatud tegevusele või süsteemihäiretele seoses finantsinstrumendiga.

Mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavate investeerimisühingute ja turukorraldajate pädevad asutused edastavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja teiste liikmesriikide pädevatele asutustele esimeses lõigus osutatud teabe.

Seoses tegevusega, mis võib osutada määrase (EL) nr 596/2014 alusel keelatud tegevusele, peab pädev asutus olema enne teiste liikmesriikide pädevate asutuste ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teavitamist veendunud, et selline keelatud tegevus leiab aset või on aset leidnud.

3. Liikmesriigid nõuavad ka seda, et mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad esitaksid põhjendamatuviivitusega lõikes 2 osutatud teabe ka turukuritarvituse uurimise ja vastutuselevõtmise asjus pädevale asutusele ning osutaksid viimasele igakülgset abi nende süsteemides või nende süsteemide kaudu toimunud turukuritarvituse uurimisel ja selle eest vastutusele võtmisel.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, millega määratakse kindlaks asjaolud, mille esinemisel tuleb täita käesoleva artikli lõikes 2 osutatud teavitamisnõuet.

#### Artikkel 32

### **Mitmepoolses või organiseeritud kauplemissüsteemis finantsinstrumentidega kauplemise peatamine ja lõpetamine**

1. Ilma et see piiraks pädeva asutuse õigust nõuda artikli 69 lõike 2 alusel finantsinstrumendiga kauplemise peatamist või lõpetamist, võib mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühing või turukorraldaja peatada või lõpetada kauplemise finantsinstrumendiga, mis ei vasta enam mitmepoolse ega organiseeritud kauplemissüsteemi eeskirjadele, välja arvatud juhul, kui selline peatamine või lõpetamine võiks märkimisväärselt kahjustada investorite huve või turu nõuetekohast toimimist.

2. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühing või turukorraldaja, kes peatab või lõpetab finantsinstrumendiga kauplemise, peataks või lõpetaks kauplemise ka I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentidega, mis on selle finantsinstrumendiga seotud või sellest tuletatud, kui see on vajalik alusvaraks oleva finantsinstrumendiga kauplemise peatamise või lõpetamise eesmärgi saavutamise toetamiseks. Mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühing või turukorraldaja avalikustab oma otsuse finantsinstrumendi ja kõigi sellega seotud tuletisinstrumentidega kauplemise peatamise või lõpetamise kohta ning teatab asjaomastest otsustest oma pädevale asutusele.

Pädev asutus, kelle jurisdiktsioonist peatamine või lõpetamine pärines, nõuab, et reguleeritud turud, muud mitmepoolsed kauplemissüsteemid, muud organiseeritud kauplemissüsteemid ja kliendi korralduste süsteemsed täitjad, kes kuuluvad tema jurisdiktsiooni ja kauplevad sama finantsinstrumendiga või käesoleva direktiivi I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentidega, mis on selle finantsinstrumendiga seotud või sellest tuletatud, peataksid või lõpetaksid samuti kõnealuse finantsinstrumendi või tuletisinstrumentidega kauplemise, kui peatamise või lõpetamise põhjuseks on turukuritarvituse kahtlus, ülevõtmispakkumine või siseteabe varjamine emitendi või finantsinstrumendi kohta, millega rikutakse määruse (EL) nr 596/2014 artikleid 7 ja 17, välja arvatud juhul, kui selline peatamine või lõpetamine võiks märkimisväärselt kahjustada investorite huve või turu nõuetekohast toimimist.

Pädev asutus avalikustab sellise otsuse viivitamata ja edastab selle Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ning teiste liikmesriikide pädevatele asutustele.

Teiste liikmesriikide teavitatud pädevad asutused nõuavad, et reguleeritud turud, muud mitmepoolsed kauplemissüsteemid, muud organiseeritud kauplemissüsteemid ja kliendi korralduste süsteemsed täitjad, kes kuuluvad nende jurisdiktsiooni ja kauplevad sama finantsinstrumendiga või I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentidega, mis on selle finantsinstrumendiga seotud või sellest tuletatud, peataksid või lõpetaksid samuti kõnealuse finantsinstrumendi või tuletisinstrumentidega kauplemise, kui peatamise või lõpetamise põhjuseks on turukuritarvituse kahtlus, ülevõtmispakkumine või siseteabe varjamine emitendi või finantsinstrumendi kohta, millega rikutakse määruse (EL) nr 596/2014 artikleid 7 ja 17, välja arvatud juhul, kui selline peatamine või lõpetamine võiks märkimisväärselt kahjustada investorite huve või turu nõuetekohast toimimist.

Iga teavitatud pädev asutus edastab oma otsuse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja teistele pädevatele asutustele, lisades selgituse juhul, kui otsustati mitte peatada või lõpetada kauplemist finantsinstrumendiga või I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentidega, mis on selle finantsinstrumendiga seotud või sellest tuletatud.

Käesolevat lõiget kohaldatakse ka siis, kui finantsinstrumendiga või I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentidega, mis on selle finantsinstrumendiga seotud või sellest tuletatud, kauplemise peatamine on lõpetatud.

Käesolevas lõikes osutatud teatamise korda kohaldatakse ka juhul, kui otsuse peatada või lõpetada kauplemine finantsinstrumendiga või I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentidega, mis on selle finantsinstrumendiga seotud või sellest tuletatud, on teinud pädev asutus vastavalt artikli 69 lõike 2 punktidele m ja n.

Tagamaks, et kohustust peatada või lõpetada selliste tuletisinstrumentidega kauplemine kohaldatakse proportsionaalselt, töötab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, millega täpsustatakse täiendavalt olukorrad, kus I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumenti, mis on seotud finantsinstrumendiga, millega kauplemine on peatatud või lõpetatud, või sellest tuletatud, ja algse finantsinstrumendi vahelisest seosest tulenevalt tuleb peatada või lõpetada ka asjaomase tuletisinstrumentiga kauplemine, et saavutada alusvaraks oleva finantsinstrumendiga kauplemise peatamise või lõpetamise eesmärk.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks lõikes 2 osutatud teadete ja avaldamise vorm ja aeg.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusaktid, et täpsustada asjaolud, puhul on tegemist investorite huvide ja turu nõuetekohase toimimise märkimisväärseks kahjustamisega, millele osutatakse käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2.

#### 4. j a g u

### **VKEde kasvuturud**

#### *Artikkel 33*

### **VKEde kasvuturud**

1. Liikmesriigid näevad ette, et mitmepoolse kauplemissüsteemi korraldaja võib taotleda päritoluliikmesriigi pädevalt asutustelt mitmepoolse kauplemissüsteemi registreerimist VKEdes kasvuturuna.

2. Liikmesriigid näevad ette, et päritoluliikmesriigi pädev asutus võib registreerida mitmepoolse kauplemissüsteemi VKEdes kasvuturuna, kui pädev asutus saab lõikes 1 osutatud taotluse ja on veendunud, et lõikes 3 sätestatud nõuded on seoses mitmepoolse kauplemissüsteemiga täidetud.

3. Liikmesriigid tagavad, et mitmepoolse kauplemissüsteemi suhtes kohaldatakse tõhusaid eeskirju, süsteeme ja menetlusi, millega tagatakse järgmiste nõuete täitmine:

a) vähemalt 50 % emitentidest, kelle finantsinstrumentidega on lubatud kaubelda mitmepoolses kauplemissüsteemis, on VKEd ajal, mil mitmepoolne kauplemissüsteem on registreeritud VKEdes kasvuturuna, ja mis tahes sellele järgneval kalendriaastal;

- b) kehtestatud on asjakohased kriteeriumid turu emitentide finantsinstrumentide esmaseks või jätkuvaks kauplemisele lubamiseks;
- c) finantsinstrumentide esmaseks turul kauplemisele lubamiseks on avaldatud piisavalt teavet, mis võimaldab investoritel teha teadliku otsuse selle kohta, kas investeerida finantsinstrumentidesse, või on olemas asjakohane luba või prospekt, kui kohaldatakse direktiivi 2003/71/EÜ nõudeid seoses avaliku pakkumisega, mis on seotud finantsinstrumendi esmase lubamisega mitmepoolses kauplemissüsteemis kauplemisele;
- d) kättesaadavad on turu emitendi poolt või tema nimel avaldatavad perioodilised finantsaruanded, näiteks auditeeritud aastaaruanded;
- e) määruse (EL) nr 596/2014 artikli 3 lõike 1 punktis 21 määratletud emitendid, määruse (EL) nr 596/2014 artikli 3 lõike 1 punktis 25 määratletud juhtimiskohustusi täitvad isikud ning määruse (EL) nr 596/2014 artikli 3 lõike 1 punktis 26 määratletud lähedased täidavad nende suhtes määruse (EL) nr 596/2014 alusel kohaldatavaid asjaomaseid nõudeid;
- f) säilitatakse turu emitente puudutavat korraldatud teavet ja see avalikustatakse;
- g) on tõhusad süsteemid ja teostatakse tõhusaid kontrole, mille eesmärk on hoida ära ja avastada turukuritarvitusi kõnealusel turul, nagu on nõutud vastavalt määrusele (EL) nr 596/2014.

4. Lõikes 3 sätestatud kriteeriumid ei piira mitmepoolset kauplemissüsteemi korraldava investeerimisühingu või turu korraldaja poolset muude selliste kohustuste täitmist vastavalt käesolevale direktiivile, mis on seotud mitmepoolse kauplemissüsteemi korraldamisega. Samuti ei takista need mitmepoolset kauplemissüsteemi korraldavat investeerimisühingut või turukorraldajat kehtestamast täiendavaid nõudeid lisaks kõnealusel lõikes määratletutele.

5. Liikmesriigid näevad ette, et päritoluliikmesriigi pädevad asutused võivad mitmepoolse kauplemissüsteemi kui VKEde kasvuturu registrist kustutada mis tahes järgmisel juhul:

- a) turgu korraldav investeerimisühing või turukorraldaja taotleb enda registrist kustutamist;
- b) lõikes 3 sätestatud tingimused ei ole enam seoses mitmepoolse kauplemissüsteemiga täidetud.

6. Liikmesriigid nõuavad, et kui päritoluliikmesriigi pädev asutus registreerib või kustutab registrist mitmepoolse kauplemissüsteemi kui VKEde kasvuturu vastavalt käesolevale artiklile, teavitab ta registreerimisest või registrist kustutamisest võimalikult kiiresti Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab oma veebisaidil VKEde kasvuturgude loetelu ja ajakohastab seda.

7. Liikmesriigid nõuavad, et kui emitendi finantsinstrument lubatakse kauplemisele ühel VKEde kasvuturul, võib finantsinstrumendiga kaubelda ka teisel VKEde kasvuturul üksnes juhul, kui emitenti on sellest teavitatud ja ta ei ole väljendanud oma vastuseisu. Sellisel juhul ei kohaldata emitendi suhtes siiski ühtegi kohustust seoses üldjuhtimisega või esmase, jätkuva või ühekordse avalikustamisega seoses viimatinimetatud VKEde kasvuturuga.

8. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusaktid, millega täpsustatakse täiendavalt käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud nõudeid. Meetmetes võetakse arvesse vajadust nõuete järele, millega säilitatakse investorite kaitse kõrge tase, et toetada investorite usaldust kõnealuste turgude vastu, vähendades seejuures miinimumini turu emitentide halduskoormust, ning seda, et registrist ei kustutataks ja registreerimisest ei keeldutaks üksnes käesoleva artikli lõike 3 punkti a tingimustele ajutise mittevastamise tõttu.



## III PEATÜKK

**Investeerimisühingute õigused**

## Artikkel 34

**Investeermisteenuste osutamise ja investeermistegevuse vabadus**

1. Liikmesriigid tagavad, et iga investeermisühing, kellele teise liikmesriigi pädev asutus on andnud tegevusloa ja kes on nende järelevalve all vastavalt käesolevale direktiivile ja krediidasutuste osas vastavalt direktiivile 2013/36/EL, võib vabalt osutada investeermisteenuseid ja/või tegeleda investeermistegevusega ning osutada kõrvalteenuseid nende territooriumil, tingimusel et kõnealused teenused ja tegevus on tema tegevusloaga kaetud. Kõrvalteenuseid võib osutada üksnes koos investeermisteenusega ja/või investeermistegevusega.

Liikmesriigid ei kehtesta mingeid täiendavaid nõudeid kõnealusele investeermisühingule või krediidasutusele käesoleva direktiiviga reguleeritud küsimustes.

2. Iga investeermisühing, kes soovib osutada teise liikmesriigi territooriumil teenuseid või teostada investeermistegevust esmakordselt või muuta osutatavate teenuste või tegevuste valikut, edastab oma päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele järgmised andmed:

a) liikmesriik, kus ta kavatseb tegutseda;

b) tegevuskava, milles on ära näidatud eelkõige investeermisteenused ja/või investeermistegevused ning kõrvalteenused, mida ta kavatseb osutada kõnealuse liikmesriigi territooriumil, ja kas ta kavatseb teha seda tema päritoluliikmesriigis asutatud seotud vahendajate kaudu. Kui investeermisühing kavatseb kasutada seotud vahendajaid, teatab investeermisühing päritoluliikmesriigi pädevale asutusele kõnealuste seotud vahendajate andmed.

Kui investeermisühing kavatseb kasutada tema päritoluliikmesriigis asutatud seotud vahendajaid selle liikmesriigi territooriumil, kus ta kavatseb teenuseid osutada, edastab investeermisühingu päritoluliikmesriigi pädev asutus ühe kuu jooksul kogu teabe saamisest vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele, mis on määratud kontaktpunktiks vastavalt artikli 79 lõikele 1, nende seotud vahendajate andmed, keda investeermisühing kavatseb selles liikmesriigis kasutada investeermisteenuste osutamiseks ja investeermistegevuseks. Vastuvõttev liikmesriik avaldab sellise teabe. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib taotleda juurdepääsu kõnealusele teabele määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 35 sätestatud korras ja tingimustel.

3. Päritoluliikmesriigi pädev asutus edastab ühe kuu jooksul pärast teabe saamist selle vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele, mis on määratud kontaktpunktiks vastavalt artikli 79 lõikele 1. Pärast seda võib investeermisühing alustada asjaomaste investeermisteenuste osutamist ja asjaomast investeermistegevust vastuvõtvas liikmesriigis.

4. Kui vastavalt lõikele 2 teatavaks tehtud andmed muutuvad, saadab investeermisühing kõnealuse muudatuse kohta päritoluliikmesriigi pädevale asutusele kirjaliku teate vähemalt üks kuu enne kõnealuse muudatuse jõustumist. Päritoluliikmesriigi pädev asutus teatab kõnealusest muudatusest vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele.

5. Iga krediidasutus, kes soovib osutada investeermis- ja kõrvalteenuseid või tegeleda investeermistegevusega vastavalt lõikele 1 läbi seotud vahendaja, teatab päritoluliikmesriigi pädevale asutusele kõnealuste seotud vahendajate andmed.

Kui krediidasutus kavatseb kasutada tema päritoluliikmesriigis asutatud seotud vahendajaid selle liikmesriigi territooriumil, kus ta kavatseb teenuseid osutada, teatab krediidasutuse päritoluliikmesriigi pädev asutus ühe kuu jooksul alates kogu teabe saamisest vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele, mis on määratud kontaktpunktiks vastavalt artikli 79 lõikele 1, nende seotud vahendajate andmed, keda krediidasutus kavatseb kasutada teenuste osutamiseks selles liikmesriigis. Vastuvõttev liikmesriik avaldab sellise teabe.

6. Liikmesriigid lubavad ilma täiendava õigusliku või haldusnõudeta teistest liikmesriikidest mitmepoolseid kauplemis-süsteeme ja organiseeritud kauplemissüsteeme korraldavatel investeerimisühingutel ja turukorraldajatel näha nende territooriumil ette asjakohane kord soodustamaks nendele turgudele juurdepääsu ja nendel turgudel kauplemist kaugkasutajate, liikmete või nende territooriumil asutatud osaliste poolt.

7. Mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldav investeerimisühing või turukorraldaja teatab oma päritoluliikmesriigi pädevale asutusele liikmesriigi, kus ta kavatseb kõnealust korda rakendada. Päritoluliikmesriigi pädev asutus edastab kõnealuse teabe ühe kuu jooksul selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus mitmepoolne või organiseeritud kauplemissüsteem kavatseb kõnealust korda rakendada.

Mitmepoolse kauplemissüsteemi päritoluliikmesriigi pädev asutus edastab mitmepoolse kauplemissüsteemi vastuvõtva liikmesriigi taotluse korral ilma põhjendamatu viivitusega kõnealuses liikmesriigis asutatud mitmepoolse kauplemissüsteemi kaugliikmete või osaliste andmed.

8. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada lõigete 2, 4, 5 ja 7 kohaselt esitatavat teavet.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

9. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et kehtestada standard-vormid, -mallid ja -menetlused teabe edastamiseks lõigete 3, 4, 5 ja 7 kohaselt

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 31. detsembriks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

#### Artikkel 35

#### Filiaali asutamine

1. Liikmesriigid tagavad, et nende territooriumil võib osutada investeerimis- ja kõrvalteenuseid ja/või tegeleda investeerimistegevusega kooskõlas käesoleva direktiiviga ja direktiiviga 2013/36/EL asutamiseõigusele tuginedes, asutades selleks filiaali või kasutades seotud vahendajat, kes on asutatud väljaspool oma päritoluliikmesriiki olevas liikmesriigis, tingimusel et kõnealused teenused ja tegevused on hõlmatud investeerimisühingule või krediitiasutusele päritoluliikmesriigis antud tegevusloaga. Kõrvalteenuseid võib osutada üksnes koos investeerimisteenusena ja/või investeerimistegevusega.

Liikmesriigid ei kehtesta lisaks lõikes 8 lubatud nõuetele täiendavaid nõudeid filiaali struktuuri ja tegevuse kohta käesoleva direktiiviga reguleeritud küsimustes.

2. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingult, kes soovib teise liikmesriigi territooriumil filiaali asutada või kasutada seotud vahendajaid, kes on asutatud teises liikmesriigis, kus investeerimisühing ei ole filiaali asutanud, et ta kõigepealt teavitaks oma päritoluliikmesriigi pädevat asutust ja esitaks sellele järgmise teabe:

a) liikmesriigid, mille territooriumil investeerimisühing kavatseb asutada filiaali, või liikmesriigid, kus investeerimisühing ei ole filiaali asutanud, kuid kus ta kavatseb kasutada seal asutatud seotud vahendajaid;

- b) tegevuskava, milles on märgitud muu hulgas investeerimisteenused ja/või investeerimistegevused, samuti osutatavad kõrvalteenused;
- c) kui filiaal on asutatud, siis selle organisatsiooniline struktuur, milles näidatakse ära, kas filiaal kavatseb kasutada seotud vahendajaid, ning kõnealuste seotud vahendajate andmed;
- d) kui seotud vahendajaid kasutatakse liikmesriigis, kus investeerimisühing ei ole filiaali asutanud, siis seotud vahendaja(te) kavandatud kasutamise kirjeldus ja organisatsiooniline struktuur, sealhulgas aruandluskohustus, milles näidatakse ära, kuidas vahendaja sobitub või vahendajad sobituvad investeerimisühingu struktuuri;
- e) aadress vastuvõtvas liikmesriigis, kust on võimalik dokumente saada;
- f) filiaali või seotud vahendaja juhtimise eest vastutavate isikute nimed.

Juhul kui investeerimisühing kasutab seotud vahendajat, kes on asutatud liikmesriigis, mis ei ole investeerimisühingu päritoluliikmesriik, loetakse sellist seotud vahendajat samalaadseks filiaaliga, kui see on asutatud, ja tema suhtes kohaldatakse igal juhul käesoleva direktiivi filiaale käsitlevaid sätteid.

3. Kui päritoluliikmesriigi pädeval asutusel ei ole alust kahelda investeerimisühingu juhtimisstruktuuri või varalise olukorra nõuetele vastavuses, arvestades kavandatavat tegevust, edastab ta kolme kuu jooksul pärast kogu teabe saamist selle teabe vastavalt artikli 79 lõikele 1 kontaktpunktiks määratud vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele ning teavitab ühtlasi asjaomast investeerimisühingut.

4. Lisaks lõikes 2 osutatud teabele edastab päritoluliikmesriigi pädev asutus vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele vastavalt direktiivile 97/9/EÜ üksikasjad akrediteeritud tagatisskeemi kohta, millesse investeerimisühing kuulub. Kui andmed muutuvad, teatab päritoluliikmesriigi pädev asutus sellest vastavalt vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele.

5. Kui päritoluliikmesriigi pädev asutus keeldub edastamast teavet vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele, põhjendab ta kolme kuu jooksul alates kogu teabe saamisest asjaomasele investeerimisühingule oma keeldumist.

6. Vastuvõtva liikmesriigi pädevalt asutuselt teate saamise korral või sellise teate mittesaamise korral hiljemalt kahe kuu jooksul alates päritoluliikmesriigi pädeva asutuse teate edastamise kuupäevast võib asutada filiaali ja alustada äritegevust.

7. Iga krediidasutus, kes soovib kasutada seotud vahendajat, kes on asutatud väljaspool asjaomase krediidasutuse päritoluliikmesriiki, et osutada investeerimis- ja kõrvalteenuseid ja/või tegeleda investeerimistegevusega vastavalt käesolevale direktiivile, teavitab sellest päritoluliikmesriigi pädevat asutust ja annab talle lõikes 2 osutatud teavet.

Kui päritoluliikmesriigi pädeval asutusel ei ole alust kahelda krediidasutuse juhtimisstruktuuri või varalise olukorra nõuetele vastavuses, edastab ta kolme kuu jooksul pärast kogu teabe saamist selle teabe vastavalt artikli 79 lõikele 1 kontaktpunktiks määratud vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele ning teavitab ühtlasi asjaomast krediidasutust.

Kui päritoluliikmesriigi pädev asutus keeldub edastamast teavet vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele, põhjendab ta kolme kuu jooksul alates kogu teabe saamisest asjaomasele krediidasutusele oma keeldumist.

Vastuvõtva liikmesriigi pädevalt asutuselt teate saamise korral või sellise teate mittesaamise korral hiljemalt kahe kuu jooksul alates päritoluliikmesriigi pädeva asutuse teate edastamise kuupäevast, võib seotud vahendaja alustada tegevust. Kõnealuste seotud vahendajate suhtes kehtivad filiaale käsitlevad käesoleva direktiivi sätted.

8. Filiaali asukohaks oleva liikmesriigi pädev asutus võtab endale vastutuse tagada, et filiaali poolt tema territooriumil osutatud teenused on kooskõlas käesoleva direktiivi artiklites 24, 25, 27 ja 28 ning määruse (EL) nr 600/2014 artiklites 14–26 sätestatud kohustustega ja nende alusel vastuvõtva liikmesriigi poolt võetud meetmetega, kui see on artikli 24 lõike 12 kohaselt lubatud.

Filiaali asukohaks oleva liikmesriigi pädeval asutusel on õigus tutvuda filiaali töökorraldusega ja nõuda selliste muudatuste tegemist, mis on tingimata vajalikud, võimaldamaks pädeval asutusel tagada käesoleva direktiivi artiklites 24, 25, 27, 28 ja määruse (EL) nr 600/2014 artiklites 14–26 tulenevate kohustuste ja nende alusel võetud meetmete täitmine seoses filiaali poolt tema territooriumil osutatavate teenustega ja/või tegevusega.

9. Iga liikmesriik näeb ette, et kui teises liikmesriigis tegevusloa saanud investeerimisühing on asutanud tema territooriumil filiaali, võib investeerimisühingu päritoluliikmesriigi pädev asutus oma kohustuste täitmisel, olles teavitanud vastuvõtva liikmesriigi pädevat asutust, teostada filiaalis kohapealseid kontrolle.

10. Kui vastavalt lõikele 2 edastatud teave muutub, saadab investeerimisühing kõnealuse muudatuse kohta päritoluliikmesriigi pädevale asutusele kirjaliku teate vähemalt üks kuu enne kõnealuse muudatuse jõustumist. Päritoluliikmesriigi pädev asutus teatab sellest muudatusest ka vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele.

11. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada lõigete 2, 4, 7 ja 10 kohaselt esitatavat teavet.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

12. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et kehtestada standardvormid, -mallid ja -menetlused teabe edastamiseks lõigete 3, 4, 7 ja 10 kohaselt.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

#### Artikkel 36

#### Juurdepääs reguleeritud turgudele

1. Liikmesriigid nõuavad, et teiste liikmesriikide investeerimisühingud, kellel on tegevusloa klientide korralduste täitmiseks või oma arvel kauplemiseks, on nende territooriumil asutatud reguleeritud turgude liikmed või omavad neile juurdepääsu ühel järgnevatest viisidest:

a) otseselt, vastuvõtvates liikmesriikides filiaalide asutamise teel;

- b) saades reguleeritud turu kaugliikmeks või omades sellele kaugjuurdepääsu, ilma et nad peaksid olema asutatud reguleeritud turu päritoluliikmesriigis, kui kõnealuse turu kauplemisskord ja süsteemid ei nõua füüsilist kohalolekut turul tehingute tegemiseks.

2. Liikmesriigid ei kehtesta käesoleva direktiiviga reguleeritud küsimustes täiendavaid regulatiivseid ega haldusnõudeid investeerimisühingute suhtes, mis kasutavad lõikest 1 tulenevat õigust.

#### Artikkel 37

##### **Juurdepääs keskele vastaspoolele ja kliiringu- ja arveldussüsteemidele ning õigus määrata arveldussüsteem**

1. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 648/2012 III, IV või V jaotise kohaldamist, nõuavad liikmesriigid, et teiste liikmesriikide investeerimisühingutel oleks nende territooriumil otsese ja kaudse juurdepääsu õigus keskele vastaspoolele, kliiringu- ja arveldussüsteemidele finantsinstrumentidega tehtavate tehingute lõpuleviimiseks või lõpuleviimise korraldamiseks.

Liikmesriigid nõuavad, et nende investeerimisühingute otsene ja kaudne juurdepääs kõnealustele süsteemidele alluks samadele mittediskrimineerivatele, läbipaistvatele ja objektiivsetele kriteeriumidele, mis kehtivad kohalike liikmete või osaliste suhtes. Liikmesriigid ei piira kõnealuste süsteemide kasutamist nende territooriumil asuvas kauplemisskohas finantsinstrumentidega tehtud tehingute kliirimiseks ja arveldamiseks.

2. Liikmesriigid nõuavad, et reguleeritud turud nende territooriumil annaksid kõigile oma liikmetele või osalistele õiguse määrata süsteem kõnealusel reguleeritud turul finantsinstrumentidega tehtud tehingute arveldamiseks, kui on olemas:

- a) sellised ühendused ja kokkulepped määratud arveldussüsteemi ja muu süsteemi vahel, mis on vajalikud, et tagada kõnealuste tehingute tõhus ja ökonoomne arveldamine;
- b) reguleeritud turu üle järelevalve teostamise eest vastutava pädeva asutuse nõusolek, et reguleeritud turul muu kui reguleeritud turu määratud arveldussüsteemi raames sooritatud tehingute arveldamise tehnilised tingimused võimaldavad finantsturgudel sujuvalt ja nõuetekohaselt toimida.

Kõnealuse pädeva asutuse hinnang reguleeritud turule ei piira riikide keskpankade pädevust arveldussüsteemide üle järelevalve teostajatena ega muude selliste süsteemidega seoses pädevust omavate järelevalveasutuste pädevust. Pädev asutus võtab arvesse kõnealuste institutsioonide poolt juba kohaldatud järelevalvet, et vältida kontrolli tarbetut dubleerimist.

#### Artikkel 38

##### **Keskset vastaspoolt ning kliiringu- ja arveldussüsteeme käsitlevad sätted seoses mitmepoolsete kauplemissüsteemidega**

1. Liikmesriigid ei takista mitmepoolset kauplemissüsteemi rakendavatel investeerimisühingutel ja turukorraldajatel sisse seada asjakohast korda keske vastaspoole või kliiringukoja ja arveldussüsteemiga teises liikmesriigis eesmärgiga võimaldada nende süsteemide liikmete või osaliste poolt tehtud mõne või kõigi tehingute kliiringut ja/või arveldamist.

2. Mitmepoolset kauplemissüsteemi korraldavate investeerimisühingute ja turukorraldajate pädev asutus ei või seista vastu keske vastaspoole, kliiringukodade ja/või arveldussüsteemide kasutamisele teises liikmesriigis, välja arvatud juhul, kui see on tõendatavalt vajalik, et säilitada kõnealuse mitmepoolse kauplemissüsteemi nõuetekohane toimimine ja võttes arvesse artikli 37 lõikega 2 arveldussüsteemidele kehtestatud tingimusi.

Kontrolli tarbetu dubleerimise vältimiseks võtab pädev asutus arvesse keskpankade kui kliiringu- ja arveldussüsteemide üle järelevalve teostajate või teiste kõnealuste süsteemide suhtes pädevate järelevalveasutuste poolt juba kohaldatavat järelevalvet kliiringu- ja arveldussüsteemide üle.

## IV PEATÜKK

**Investeermisteenuste osutamine kolmanda riigi äriühingute poolt ning nende investeermistegevus**

## 1. jagu

**Teenuste osutamine või tegevus filiaali asutamise teel**

## Artikkel 39

**Filiaali asutamine**

1. Liikmesriik võib nõuda, et kolmanda riigi äriühing, kes kavatseb osutada jaeklientidele või kutselistele klientidele II lisa II jao tähenduses investeermisteenuseid või tegeleda investeermistegevusega koos kõrvalteenuste osutamisega või ilma kõrvalteenuste osutamiseta tema territooriumil, asutaks kõnealuses liikmesriigis filiaali.
2. Kui liikmesriik nõuab, et kolmanda riigi äriühing, kes kavatseb osutada tema territooriumil investeermisteenuseid koos kõrvalteenustega või ilma või tegeleda investeermistegevusega, rajaks filiaali, peab filiaal saama kõnealuse liikmesriigi pädevalt asutuselt eelnevalt tegevusloa vastavalt järgmistele tingimustele:
  - a) teenuste osutamise jaoks, milleks kolmanda riigi äriühing taotleb tegevusluba, on nõutav selles kolmandas riigis tegevusluba ja kehtib selle kolmanda riigi järelevalve, kus äriühing on asutatud ja kus taotluse esitanud äriühingul on nõuetekohane tegevusluba, kusjuures pädev asutus pöörab kohast tähelepanu rahapesuvastase töökonna kõigile soovitudele seoses rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitlusega;
  - b) koostöökokkulepped, mis hõlmavad sätteid, millega reguleeritakse teabevahetust, et säilitada turu usaldusväarsus ja kaitsta investoreid, on sõlmitud asjaomase liikmesriigi, kus filiaal asutatakse, pädevate asutuste ja selle kolmanda riigi pädevate järelevalveasutuste vahel, kus äriühing on asutatud;
  - c) filiaali käsutuses on piisavalt algkapitali;
  - d) määratakse üks või mitu filiaali juhtimise eest vastutavat isikut ja nad kõik vastavad artikli 9 lõikes 1 sätestatud nõudele;
  - e) kolmas riik, kus kolmanda riigi äriühing on asutatud, on sõlminud kokkuleppe selle liikmesriigiga, kus filiaal asutatakse, mis on täielikult kooskõlas OECD maksustamisalase näidiskonventsiooni artiklis 26 sätestatud standarditega ning tagab maksustamisalase teabe tõhusa vahetamise, sealhulgas vajaduse korral mitmepoolsed maksustamisalased lepingud;
  - f) äriühing kuulub investeeringute tagamise skeemi, millel on tegevusluba või mida on tunnustatud vastavalt direktiivile 97/9/EÜ.
3. Lõikes 1 osutatud kolmanda riigi äriühing esitab taotluse selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus ta kavatseb filiaali asutada.

## Artikkel 40

**Teavitamiskohustus**

Kolmanda riigi äriühing, kes kavatseb saada liikmesriigi territooriumil tegevusloa investeermisteenuste osutamiseks koos kõrvalteenuste osutamisega või ilma või investeermistegevuseks filiaali kaudu, esitab kõnealuse liikmesriigi pädevale asutusele järgmise teabe:

- a) asjaomases kolmandas riigis tema järelevalve eest vastutava asutuse nimi. Kui järelevalve eest vastutab mitu asutust, esitatakse üksikasjad pädevusvaldkondade kohta;

- b) äriühingu kõik asjakohased andmed (nimi, õiguslik vorm, registrijärgne asukoht ja aadress, juhtorgani liikmed, asjaomased aktsionärid) ja tegevuskava, milles määratakse kindlaks osutatavad investeerimisteenused ja investeerimistegevus, samuti kõrvalteenused, filiaali organisatsiooniline struktuur, sealhulgas oluliste tegevusfunktsioonide kolmandale isikule edasiandmise kirjeldus;
- c) filiaali juhtimise eest vastutavate isikute nimed ja asjaomased dokumendid, mis tõendavad artikli 9 lõike 1 nõuete täitmist;
- d) teave filiaali käsutuses oleva algkapitali kohta.

#### Artikkel 41

##### Tegevusloa andmine

1. Selle liikmesriigi pädev asutus, kus kolmanda riigi äriühing on asutanud või kavatseb asutada filiaali, annab tegevusloa üksnes juhul, kui pädev asutus on veendunud, et:

- a) artiklis 39 sätestatud tingimused on täidetud ja
- b) kolmanda riigi äriühingu filiaal suudab järgida lõikes 2 osutatud sätteid.

Pädev asutus teatab kolmanda riigi äriühingule kuue kuu jooksul pärast nõuetekohase taotluse esitamist, kas tegevusluba antakse või mitte.

2. Lõike 1 kohaselt tegevusloa saanud kolmanda riigi äriühingu filiaal täidab kõiki kohustusi, mis on sätestatud käesoleva direktiivi artiklites 16–20, 23, 24, 25 ja 27, artikli 28 lõikes 1 ning artiklites 30, 31 ja 32 ning määruse (EL) nr 600/2014 artiklites 3–26, ning nende kohaselt vastu võetud meetmeid, ning tema üle teostab järelevalvet selle liikmesriigi pädev asutus, kus tegevusluba anti.

Liikmesriigid ei kehtesta ühtegi täiendavat nõuet filiaali organisatsioonilise struktuuri ja tegevuse kohta käesoleva direktiiviga reguleeritud küsimustes ega kohalda kolmandate riikide äriühingute filiaalide suhtes soodsamaid tingimusi kui liidu äriühingute suhtes.

#### Artikkel 42

##### Teenuste osutamine kliendi ainuisikulisel algatusel

Liikmesriigid tagavad, et kui liidus asutatud või asuv jaeklient või kutseline klient II lisa II jao tähenduses algatab ainuisikuliselt investeerimisteenuse osutamise või investeerimistegevuse kolmanda riigi äriühingu poolt, ei kohaldata artikli 39 kohaseid tegevusloaandudeid kolmanda riigi äriühingu poolt sellele isikule kõnealuse teenuse osutamise või tegevuse suhtes, sealhulgas suhte suhtes, mis on konkreetselt seotud kõnealuse teenuse osutamisega või tegevusega. Selliste klientide algatus ei anna kolmanda riigi äriühingule õigust turustada kõnealusele kliendile uusi investeerimistoodete või -teenuste kategooriaid muidu kui filiaali kaudu, kui filiaali olemasolu nõutakse siseriikliku õigusega.

#### 2. jagu

##### Tegevuslubade kehtetuks tunnistamine

#### Artikkel 43

##### Tegevuslubade kehtetuks tunnistamine

Pädev asutus, kes andis tegevusloa vastavalt artiklile 41, võib kolmanda riigi äriühingule antud tegevusloa kehtetuks tunnistada, kui see äriühing:



- a) ei ole tegevusluba kasutanud 12 kuu jooksul, otseselt loobub tegevusloast või ei ole osutanud investeerimisteenuseid ega tegelenud investeerimisega viimase kuue kuu jooksul, välja arvatud juhul, kui kõnealune liikmesriik on ette näinud, et sellistel juhtudel kaotab tegevusluba kehtivuse;
- b) on saanud tegevusloa valeandmeid esitades või mõnel muul ebaausal viisil;
- c) ei vasta enam nendele tingimustele, mille alusel tegevusluba anti;
- d) on jämedalt ja järjekindlalt rikkunud käesoleva direktiivi alusel vastu võetud sätteid, mis käsitlevad investeerimisühingute tegevustingimusi ja mida kohaldatakse kolmanda riigi äriühingute suhtes;
- e) vastab ühele juhtudest, mille puhul siseriiklik õigus näeb väljaspool käesoleva direktiivi kohaldamisala olevates küsimustes ette tegevusloa kehtetuks tunnistamise.

### III JAOTIS

#### REGULEERITUD TURUD

##### Artikkel 44

##### **Tegevusluba ja kohaldatav õigus**

1. Liikmesriigid annavad reguleeritud turu tegevusloa üksnes neile süsteemidele, mis vastavad käesolevale jaotisele.

Reguleeritud turule antakse tegevusluba üksnes juhul, kui pädev asutus on veendunud, et nii turukorraldaja kui ka reguleeritud turu süsteemid vastavad vähemalt käesolevas jaotises sätestatud nõuetele.

Reguleeritud turu puhul, mis on juriidiline isik ja mida korraldab või juhib muu turukorraldaja kui reguleeritud turg ise, kehtestavad liikmesriigid, kuidas turukorraldaja suhtes käesoleva direktiiviga kehtestatud erinevad kohustused jaotatakse reguleeritud turu ja turukorraldaja vahel.

Turukorraldaja esitab kogu vajaliku teabe, sealhulgas tegevuskava, milles on muu hulgas kirjas kavandatud äritegevuse liigid ja organisatsiooniline struktuur, mis võimaldab pädeval asutusel veenduda, et reguleeritud turg on esmase tegevusloa andmise ajal kehtestanud kogu vajaliku korra oma käesolevast jaotisest tulenevate kohustuste täitmiseks.

2. Liikmesriigid nõuavad, et turukorraldaja täidaks reguleeritud turu korralduse ja toimingutega seotud ülesandeid pädeva asutuse järelevalve all. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused kontrollivad korrapäraselt reguleeritud turgude vastavust käesolevale jaotisele. Nad tagavad ka, et pädevad asutused teostavad järelevalvet selle üle, et reguleeritud turud vastaksid alati käesolevas jaotises kehtestatud esmase tegevusloa andmise tingimustele.

3. Liikmesriigid tagavad, et turukorraldaja vastutab selle tagamise eest, et tema poolt juhitud reguleeritud turg vastab kõigile käesolevas jaotises sätestatud nõuetele.

Liikmesriigid tagavad ka selle, et turukorraldaja saaks kasutada õigusi, mis vastavad käesoleva direktiivi kohaselt tema poolt juhitud reguleeritud turule.

4. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 596/2014 või direktiivi 2014/57/EL asjakohaste sätete kohaldamist, kohaldatakse reguleeritud turu süsteemides toimuva kauplemise suhtes reguleeritud turu päritoluliikmesriigi avalikku õigust.

5. Pädev asutus võib reguleeritud turule väljaantud tegevusloa kehtetuks tunnistada, kui reguleeritud turg:
- a) ei ole tegevusluba kasutanud 12 kuu jooksul, otseselt loobub tegevusloast või ei ole tegutsenud viimase kuue kuu jooksul, välja arvatud juhul, kui kõnealune liikmesriik on ette näinud, et sellistel juhtudel kaotab tegevusluba kehtivuse;
  - b) on saanud tegevusloa valeandmeid esitades või mõnel muul ebaausal viisil;
  - c) ei vasta enam nendele tingimustele, mille alusel tegevusluba anti;
  - d) on jämedalt ja järjekindlalt rikkunud käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 alusel vastu võetud sätteid;
  - e) vastab ühele juhtudest, mille puhul siseriiklik õigus näeb ette tegevusloa kehtetuks tunnistamise.
6. Euroopa Väärtpaberiturujärelevat teavitatakse igast tegevusloa kehtetuks tunnistamisest.

#### Artikkel 45

##### Nõuded turukorraldaja juhtorgani suhtes

1. Liikmesriigid nõuavad, et turukorraldaja juhtorgani kõigi liikmete maine on igal ajal piisavalt hea ning neil on piisavad teadmised, oskused ja kogemused oma ülesannete täitmiseks. Juhtorgani kogu koosseisu kogemustepagas peab samuti olema piisavalt lai.
2. Juhtorgani liikmed vastavad eelkõige järgmistele nõuetele:
- a) kõik juhtorgani liikmed pühendavad piisavalt aega oma funktsioonide täitmisele turukorraldajas. Juhtorgani liikme samaaegse kohtade arv juriidilise isiku juhtkonnas otsustatakse lähtudes konkreetsest asjaoludest ning turukorraldaja tegevuse laadist, ulatusest ja keerukusest.

Välja arvatud juhul, kui nad esindavad liikmesriiki, ei ole oma suuruselt, sisekorralduselt ning tegevuse laadilt, ulatuselt ja keerukuselt oluliste turukorraldajate juhtorgani liikmetel samal ajal rohkem kohti, kui on ette nähtud ühe järgmise kombinatsiooniga:

- i) üks koht tegevjuhtkonnas koos kahe kohaga mitte-tegevjuhtkonnas;
- ii) neli kohta mitte-tegevjuhtkonnas.

Tegevjuhtkonna või mitte-tegevjuhtkonna kohti samas kontsernis või ettevõtetes, kus turukorraldajale kuulub oluline osalus, käsitatakse ühe juhtkonnakohana.

Pädevad asutused võivad lubada, et juhtorgani liikmel on lisaks veel üks mitte-tegevjuhtkonna koht. Pädevad asutused teavitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevat korrapäraselt sellistest lubadest.

Organisatsioonide puhul, mille eesmärgid ei ole eeskätt ärilised, ei kohaldata juhtorgani liikme juhtkonnakohtade arvu piirangut;

- b) juhtorganil on kollektiivselt piisavad teadmised, oskused ja kogemused, et suuta mõista turukorraldaja tegevust, sealhulgas peamisi riske;
- c) juhtorgani iga liige peab tegutsema ausalt, usaldusväärselt ja sõltumatult, et vajaduse korral tulemuslikult hinnata ja vaidlustada kõrgema juhtkonna otsuseid ning tulemuslikult kontrollida ja jälgida otsustusprotsessi.

3. Turukorraldajad tagavad piisava personali ja piisavad finantsvahendid juhtorgani liikmete ametisse seadmiseks ja koolitamiseks.

4. Liikmesriigid tagavad, et oma suuruse, sisemise korralduse ning oma tegevuse laadi, ulatuse ja keerukuse tõttu olulised turukorraldajad moodustavad ametissenimetamise komisjoni, mis koosneb juhtorgani liikmetest, kes ei täida asjaomase turukorraldaja juures ühtegi täidesaatvat funktsiooni.

Ametissenimetamise komisjon teeb järgmist:

- a) kui juhtorganis on vaja täita ametikoht, määrab kindlaks kandidaadid ja soovib kandidaate, kelle peab heaks kiitma juhtorgan või üldkoosolek. Seejuures hindab ametissenimetamise komisjon, kas teadmised, oskused, erinevused ja kogemused on juhtorganis tasakaalus. Lisaks sellele valmistab komisjon ette konkreetse ametikohaga seotud ülesannete ja selle puhul nõutavate võimete kirjelduse ning hindab ülesannete täitmiseks kuluvat aega. Samuti otsustab ametissenimetamise komisjon, milline on juhtorganis alaesindatud soo esindatuse soovitatav sihtmärk, ja valmistab ette strateegia, kuidas suurendada alaesindatud soo arvu juhtorganis, et kõnealust sihtmärki täita;
- b) hindab korrapäraselt ja vähemalt kord aastas juhtorgani ülesehitust, suurust, koosseisu ja tulemuslikkust ning annab juhtorganile soovitusi muudatuste tegemiseks;
- c) hindab korrapäraselt ja vähemalt kord aastas nii juhtorgani üksikute liikmete kui ka kogu juhtorgani teadmisi, oskusi ja kogemusi ning teavitab sellest juhtorganit;
- d) vaatab korrapäraselt läbi juhtorgani poliitika kõrgema juhtkonna valimiseks ja ametissenimetamiseks ning annab juhtorganile soovitusi.

Oma ülesandeid täites võtab ametissenimetamise komisjon võimaluste piires jooksvalt arvesse vajadust tagada, et juhtorgani otsustamise üle ei domineeri üks isik või väike isikute rühm sellisel viisil, mis on kahjulik turukorraldaja huvidele tervikuna.

Ametissenimetamise komisjonil on oma ülesannete täitmisel võimalik kasutada mis tahes vahendeid, mida ta peab vajalikuks, sealhulgas välisnõustamist.

Käesolevat lõiget ei kohaldata, kui juhtorganil ei ole siseriikliku õiguse kohaselt mingit pädevust ühegi liikme valimisel ja ametisse nimetamisel.

5. Liikmesriigid või pädevad asutused peavad nõudma, et turukorraldajad ning nende vastavad ametissenimetamise komisjonid pööraksid oma juhtorganite liikmete töölevõtmisel tähelepanu suurele hulgale isikuomadustele ja pädevustele ning kehtestaksid selleks põhimõtted, millega edendatakse mitmekesisust juhtorganis.

6. Liikmesriigid tagavad, et turukorraldaja juhtorgan koostab sellise juhtimiskorra, millega tagatakse organisatsiooni tulemuslik ja usaldusväärne juhtimine, sealhulgas ülesannete lahusus organisatsioonis ja huvide konfliktide ennetamine, ja teostab järelevalvet selle rakendamise üle, tehes seda turu usaldusväärsust toetaval viisil.

Liikmesriigid tagavad, et juhtorgan jälgib ja hindab korrapäraselt turukorraldaja juhtimiskorra tulemuslikkust ning võtab asjakohaseid meetmeid puuduste kõrvaldamiseks.

Juhtorgani liikmetel on piisav juurdepääs teabele ja dokumentidele, mida on vaja juhtimisotsuste kontrolliks ja jälgimiseks.

7. Pädev asutus keeldub tegevusloa andmisest, kui ta ei ole veendunud, et turukorraldaja juhtorgani liikmetel on piisavalt hea maine, piisavad teadmised, oskused ja kogemused ning nad pühendavad piisavalt aega oma ülesannete täitmisele, või kui on objektiivne ja tõendatav alus arvata, et turukorraldaja juhtorgan võib seada ohtu selle tulemusliku, kindla ja usaldusväärse juhtimise ning turu usaldusväärsuse.

Liikmesriigid tagavad, et reguleeritud turule tegevusloa andmise protsessis loetakse isikut või isikuid, kes juhib või juhivad juba tegevusloa saanud reguleeritud turu äritegevust või toiminguid kooskõlas käesoleva direktiiviga, vastavaks lõikes 1 sätestatud nõuetele.

8. Liikmesriigid nõuavad, et turukorraldaja teavitaks pädevat asutust kõigi juhtorgani liikmete isikutest ning muutustest juhtorgani koosseisus ning edastaks pädevale asutusele kogu teabe, mida on vaja selleks, et otsustada, kas turukorraldaja täidab lõigetes 1–5 sätestatud nõudeid.

9. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve annab välja suunised järgmise kohta:

- a) piisava aja määratlus, mille juhtorgani liige pühendab oma ülesannete täitmisele seoses konkreetsete asjaolude ning turukorraldaja tegevuse laadi, ulatuse ja keerukusega;
- b) juhtorgani piisavate kollektiivsete teadmiste, oskuste ja kogemuste määratlus, millele on osutatud lõike 2 punktis b);
- c) juhtorgani liikme aususe, usaldusväärsuse ja sõltumatuse määratlus, millele on osutatud lõike 2 punktis c);
- d) piisava personali ja piisavate finantsvahendite määratlus juhtorgani liikmete ametiseseadmiseks ja koolitamiseks, millele on osutatud lõikes 3;
- e) mitmekesisuse määratlus, mida võetakse juhtorgani liikmete valikul arvesse ning millele on osutatud lõikes 5.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve annab kõnealused suunised välja hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

#### Artikkel 46

#### **Nõuded isikutele, kes omavad olulist mõju reguleeritud turu juhtimisele**

1. Liikmesriigid nõuavad, et isikud, kelle ametikoht võimaldab neil mõjutada otseselt või kaudselt olulisel määral reguleeritud turu juhtimist, oleksid ametikohale sobivad.

2. Liikmesriigid nõuavad, et reguleeritud turukorraldaja:
  - a) esitaks pädevale asutusele ja avalikustaks teabe, mis käsitleb reguleeritud turu omandiõigust ja/või turukorraldajat, ning eelkõige nende isikute andmeid ja huvide skaalat, kelle positsioon võimaldab neil mõjutada oluliselt juhtimist;
  - b) teavitaks pädevat asutust omandiõiguste võõrandamisest, mis toob kaasa muudatused nende isikute ringis, kellel on oluline mõju reguleeritud turu tegevusele, ja avalikustaks selle.
3. Pädev asutus keeldub reguleeritud turu aktsiate kontrollpaki ja/või turukorraldaja osas kavandatud muudatuste heakskiitmisest, kui on objektiivne ja tõendatav alus arvata, et need ohustaksid reguleeritud turu kindlat ja usaldusväärset juhtimist.

#### Artikkel 47

#### Organisatsioonilised nõuded

1. Liikmesriigid nõuavad, et reguleeritud turg:
  - a) omaks korda võimalike kahjulike tagajärgede kindlaks väljaselgitamiseks ja haldamiseks seoses reguleeritud turu tegevusega või selle liikmete või osalistega, mis tulenevad huvide konfliktist reguleeritud turu, selle omanike või turukorraldajate huvide ning reguleeritud turu kindla toimimise vahel, ning eelkõige, kui sellised huvide konfliktid võivad kahjustada pädeva asutuse poolt reguleeritud turule delegeeritud funktsioonide täitmist;
  - b) oleks piisavalt varustatud, et tulla toime võimalike riskidega, rakendaks asjakohast korda ja süsteeme kõigi selle tegevuse jaoks oluliste riskide avastamiseks ja kehtestaks tõhusad meetmed nende riskide maandamiseks;
  - c) omaks korda süsteemi tehniliste toimingute usaldusväärseks juhtimiseks, sealhulgas tõhusate situatsiooniplaanide kehtestamiseks, et tulla toime süsteemide tõrgetega;
  - d) rakendaks läbipaistvaid ja ühetaolisi eeskirju ja korda, mis näevad ette õiglase ja nõuetekohase kauplemise, ning kehtestaks objektiivsed kriteeriumid korralduste tõhusaks täitmiseks;
  - e) omaks tõhusat korda oma süsteemides tehtavate tehingute tõhusa ja õigeaegse lõpuleviimise hõlbustamiseks;
  - f) omaks tegevusloa andmise ajal ja jätkuvalt piisavaid rahalisi vahendeid turu nõuetekohase toimimise soodustamiseks, pidades silmas turul sõlmitud tehingute laadi ja ulatust ning turu suhtes eksisteerivate riskide ulatust ja taset.
2. Liikmesriigid ei võimalda turukorraldajatel täita kliendi korraldusi endale kuuluva kapitali arvel ega teha kliendikorralduste sobitamistehinguid ühelgi reguleeritud turul, mida nad korraldavad.

#### Artikkel 48

#### Süsteemide vastupidavus, kauplemispiirangud ja elektrooniline kauplemine

1. Liikmesriigid nõuavad reguleeritud turult tõhusaid süsteeme, protseduure ja korda, mis aitaksid tagada, et kauplemissüsteemid oleksid vastupidavad, nende maht võimaldaks käsitleda suurt hulka korraldusi ja sõnumeid, nad suudaksid nõuetekohaselt kaubelda ka tõsiste turupingete korral, nende vastavust sellistele tingimustele oleks täielikult testitud ning oleks olemas tõhus talitluspidevuse kord, mis tagab teenuste jätkuvuse kauplemissüsteemide häirete korral.

2. Liikmesriigid nõuavad, et reguleeritud turul oleksid:

- a) kirjalikud lepingud kõigi reguleeritud turul turutegemise strateegiat rakendavate investeerimisühingutega;
- b) skeemid, millega tagatakse piisava arvu investeerimisühingute osalemine sellistes lepingutes, mis eeldavad neilt siduvate hinnapakumiste esitamist konkurentsivõimeliste hindadega, millega tagatakse regulaarselt ja prognoositavalt turu likviidsus, kui selline nõue on asjakohane kõnealuse reguleeritud turu kauplemise laadi ja ulatuse puhul.

3. Lõikes 2 osutatud kirjalikus lepingus täpsustatakse vähemalt järgnev:

- a) investeerimisühingu kohustused seoses likviidsuse tagamisega ja asjakohasel juhul seoses muude kohustustega, mis tulenevad osalemisest lõike 2 punktis b osutatud skeemis;
- b) stiimulid hinnaalanduste kujul või muul kujul, mida reguleeritud turg investeerimisühingule pakub likviidsuse tagamise eest regulaarselt ja prognoositaval alusel, ja asjakohasel juhul muud õigused, mis investeerimisühingule antakse seoses lõike 2 punktis b osutatud skeemis osalemisega.

Reguleeritud turg teostab järelevalvet ja jõustab investeerimisühingute kinnipidamist sellistest siduvatest kirjalikest lepingutest. Reguleeritud turg teavitab oma pädevat asutust siduva kirjaliku lepingu sisust ja esitab taotluse alusel pädevale asutusele kogu täiendava teabe, mis on vajalik selleks, et pädev asutus saaks veenduda selles, et reguleeritud turg järgib käesoleva lõike nõudeid.

4. Liikmesriigid nõuavad reguleeritud turult tõhusaid süsteeme, protseduure ja korda, millega välistada korraldused, mis ületavad eelnevalt kindlaks määratud mahu- ja hinnapiiri või mis on selgelt vigased.

5. Liikmesriigid nõuavad, et reguleeritud turg oleks võimeline ajutiselt kauplemise peatama või seda piirama, kui finantsinstrumendi hind vastaval turul või seotud turul lühikese ajaga märkimisväärselt muutub, ning erandjuhul tehingu tühistama, seda muutma või parandama. Liikmesriigid nõuavad, et reguleeritud turg tagaks selle, et kauplemise peatamise asjakohaste parameetrite kindlaksmääramisel võetakse arvesse eri varaklasside ja nende alaklasside likviidsust, turumudeli laadi ja kasutajate liike ning et sellest piisaks, et hoida ära märkimisväärsed häireid nõuetekohases kauplemises.

Liikmesriigid tagavad selle, et reguleeritud turg teavitab kauplemise peatamise parameetritest ja nende olulistest muutustest järjepidevalt ja võrreldaval alusel pädevat asutust, kes teavitab neist omakorda Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet. Liikmesriigid nõuavad, et juhul kui reguleeritud turg, mis on selle finantsinstrumendiga kauplemise osas likviidsuse poolest oluline, peatab kauplemise mis tahes liikmesriigis, siis oleksid kauplemiskohal olemas vajalikud süsteemid ja protseduurid, millega tagatakse pädevate asutuste teavitamine, et kooskõlastada tervet turgu hõlmav olukorrale reageerimine ja teha kindlaks, kas on asjakohane peatada kauplemine ka muudes kauplemiskohtades, kus finantsinstrumendiga kaubeldakse, kuni kauplemine algsel turul taastub.

6. Liikmesriigid nõuavad reguleeritud turult tõhusaid süsteeme, protseduure ja korda ning liikmetelt või osalistelt muu hulgas algoritmide asjakohast testimist ning sellist testimist hõlbustava keskkonna loomist, mis tagaksid, et algoritmkauplemise süsteemid ei looks turul nõuetele mittevastavaid kauplemistingimusi ega aitaks selliste tingimuste tekkele kaasa, ja haldaksid neist algoritmkauplemise süsteemidest tulenevaid nõuetele mittevastavaid kauplemistingimusi, sealhulgas liikme või osalise poolt süsteemi sisestatavate täitmata kohustuste ja tehingute suhtarvu piiravaid süsteeme, et korralduste voogu saaks aeglustada, kui on oht, et süsteemi maht võib saada ületatud, ning et minimaalset hinnasammu saaks piirata ning selle täitmist tagada.

7. Liikmesriigid nõuavad otsest elektroonilist juurdepääsu võimaldaval reguleeritud turult tõhusaid süsteeme, protseduure ja korda, mis tagaksid, et liikmetel või osalistel lubatakse sellist teenust pakkuda ainult juhul, kui nad on käesoleva direktiivi kohaselt tegevusloa saanud investeerimisühingud või direktiivi 2013/36/EL kohaselt tegevusloa saanud

krediidasutused, et kehtestataks piisavad kriteeriumid seoses selliste isikute sobivusega, kellele juurdepääsu võimaldatakse, ja neid kriteeriume kohaldataks ning et liige või osaline vastutaks korralduste ja tehingute eest, mis täideti või tehti kõnealust teenust kasutades seoses käesoleva direktiivi nõuetega.

Samuti nõuavad liikmesriigid, et reguleeritud turg kehtestaks piisavad standardid seoses sellise juurdepääsu kaudu tehtud tehingute riskikontrolli ja piirangutega ning oleks suuteline eristama otsest elektroonilist juurdepääsu kasutava isiku korraldusi või tehinguid liikme või osalise muudest korraldustest või tehingutest ning otsest elektroonilist juurdepääsu kasutava isiku korraldusi või tehinguid vajaduse korral eraldi peatama.

Reguleeritud turg rakendab korda, mille kohaselt peatatakse või katkestatakse käesoleva lõike nõuete täitmatajätmise korral otsese elektroonilise juurdepääsu võimaldamine kliendile liikme või osalise poolt.

8. Liikmesriigid nõuavad reguleeritud turult, et ühispaiknemisteenuseid käsitlevad eeskirjad oleksid läbipaistvad, õiglased ja mittediskrimineerivad.

9. Liikmesriigid nõuavad, et reguleeritud turg tagaks selle, et tema teenustasude struktuur, sealhulgas täitmistasud, lisatasud ja hinnaalandused, oleks läbipaistev, õiglane ja mittediskrimineeriv ning et see ei motiveeriks esitama, muutma või tühistama korraldusi või täitma tehinguid viisil, mis aitaks kaasa nõuetele mittevastavatele kauplemistingimustele või turukuritarvitustele. Eelkõige nõuavad liikmesriigid, et reguleeritud turg kehtestaks turu tegemise kohustuse üksikute aktsiate või sobiva aktsiakorvi osas vastutasuks võimaldatavate hinnaalanduste eest.

Liikmesriigid lubavad reguleeritud turul kohandada tühistatud korralduste teenustasu vastavalt sellele, kui kaua korraldus kehtis, ning määrata kindlaks tasud iga finantsinstrumendi osas, mille suhtes neid kohaldatakse.

Liikmesriigid võivad lubada reguleeritud turul kehtestada täidetud korraldusega võrreldes suurema teenustasu hiljem tühistatava korralduse esitamisele ning kehtestada suurema teenustasu osalistele, kelle tühistatud korralduste suhe täidetud korraldustega on suur, ja neile, kes kasutavad algoritmipõhist välkkauplemistehnikat, et kajastada lisakoormust süsteemi mahule.

10. Liikmesriigid nõuavad reguleeritud turult, et see oleks suuteline liikmete või osaliste poolse märgistamise abil kindlaks tegema algoritmipõhise kauplemise kaudu genereeritud korraldused, korralduste loomiseks kasutatud erinevad algoritmid ja asjaomased isikud, kes kõnealused korraldused on algatanud. Nimetatud teave tehakse taotluse korral pädevatele asutustele kättesaadavaks.

11. Liikmesriigid nõuavad, et reguleeritud turu päritoluliikmesriigi pädeva asutuse taotluse korral esitaksid reguleeritud turud pädevale asutusele tellimusraamatuga seotud andmed või võimaldab pädevale asutusele juurdepääsu tellimusraamatule, nii et pädev asutus saaks kauplemist jälgida.

12. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse järgmist:

- a) nõuded, et tagada reguleeritud turgude kauplemissüsteemide vastupidavus ja piisav maht;
- b) lõikes 6 osutatud suhtarv, võttes arvesse selliseid tegureid nagu täitmata korralduste väärtus täidetud korralduste väärtusega võrreldes;
- c) kontroll otsese elektroonilise juurdepääsu üle, millega tagatakse, et spondeeritud juurdepääsu suhtes kohaldatav kontroll on vähemalt samaväärne otsese turule juurdepääsu suhtes kohaldatava kontrolliga;
- d) nõuded tagamaks, et ühispaiknemisteenused ja teenustasude struktuur oleksid õiglased ja mittediskrimineerivad ning et teenustasude struktuur ei looks stiimuleid nõuetele mittevastavateks kauplemistingimusteks või turukuritarvitusteks;



- e) selle kindlaksmääramine, kus reguleeritud turg on oluline kõnealuse finantsinstrumendi likviidsuse osas;
- f) nõuded tagamaks, et turutegemise skeemid oleksid õiglased ja mittediskrimineerivad, ning minimaalsed turutegemise kohustused, mille reguleeritud turud peavad tagama turutegemise skeemi kavandades, ja tingimused, mille korral nõue turutegemise skeemi olemasolu kohta ei ole asjakohane, võttes arvesse kõnealusel reguleeritud turul kauplemise laadi ja ulatust, sealhulgas seda, kas reguleeritud turul on lubatud või võimalik rakendada algoritmkauplemist, mis toimuks tema süsteemide kaudu;
- g) nõuded, et tagada algoritmide asjakohane testimine, millega tagatakse see, et algoritmkauplemise süsteemid, sealhulgas algoritmipõhise välkkauplemise süsteemid ei saa luua turul nõuetele mittevastavaid kauplemistingimusi ega sellele kaasa aidata.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

13. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab hiljemalt 3. jaanuariks 2016 välja suunised lõike 5 kohase kauplemise peatamise asjakohaseks kalibreerimiseks, võttes arvesse kõnealuses lõikes osutatud tegureid.

#### Artikkel 49

##### Hinnasammud

1. Liikmesriigid nõuavad reguleeritud turgudel, et nad võtaksid vastu hinnasammude korrad aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide ning kõigi muude finantsinstrumentide kohta, mille regulatiivsed tehnilised standardid töötatakse välja vastavalt lõikele 4.

2. Lõikes 1 osutatud hinnasammu korrad:

a) sihistatakse, et kajastada finantsinstrumendi likviidsusprofili eri turgudel ja keskmist pakkumishinna ja müügihinna vahet, võttes arvesse, kui soovitav on võimaldada mõistlikult stabiilseid hindu, piiramata ebakohasel määral hinnavahede edasist kitsenemist;

b) kohandatakse hinnasammu asjakohaselt iga finantsinstrumendi osas.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada minimaalne hinnasamm või hinnasammu korrad konkreetsete aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide kohta, kui seda on vaja, et tagada turgude nõuetekohane toimimine kooskõlas lõikes 2 osutatud teguritega ja finantsinstrumentide hinna, hinnavahe ning likviidsusega.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib töötada välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada minimaalsed hinnasammud või hinnasammu korrad seoses konkreetsete finantsinstrumentidega, mis ei ole lõikes 3 loetletud instrumentid, kui seda on vaja, et tagada turgude nõuetekohane toimimine kooskõlas lõikes 2 osutatud teguritega ja finantsinstrumentide hinna, hinnavahede ning likviidsusega.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

#### Artikkel 50

##### **Äritegevuses kasutatavate kellade sünkroniseerimine**

1. Liikmesriigid nõuavad, et kõik kauplemiskohad ja nende liikmed või osalejad sünkroniseeriks oma kellad, mida nad kasutavad teatamisele kuuluvate sündmuste kuupäeva ja kellaja registreerimiseks.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks täpsusaste, millele vastavalt tuleks kellad rahvusvaheliste standardite kohaselt sünkroniseerida.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

#### Artikkel 51

##### **Finantsinstrumentide kauplemisele lubamine**

1. Liikmesriigid nõuavad, et reguleeritud turgudel oleksid selged ja läbipaistvad eeskirjad seoses finantsinstrumentide kauplemisele lubamisega.

Kõnealuste eeskirjadega tagatakse, et reguleeritud turul kauplemisele lubatud finantsinstrumentidega oleks võimalik kaubelda õiglasel, nõuetekohasel ja tõhusal viisil ning vabalt võõrandatavad väärtpaberid oleksid vabalt kaubeldavad.

2. Tuletisinstrumentide puhul tagavad lõikes 1 osutatud eeskirjad eelkõige selle, et tuletislepingu ülesehitus võimaldaks selle nõuetekohast hinnakujundust ja tõhusate arveldustingimuste olemasolu.

3. Lisaks lõigetes 1 ja 2 sätestatud kohustustele nõuavad liikmesriigid, et reguleeritud turg kehtestaks tõhusa korra ja säilitaks seda tõendamaks, et reguleeritud turul kauplemisele lubatud vabalt võõrandatavate väärtpaberite emitendid täidavad liidu õigusest tulenevaid kohustusi seoses esmase, jätkuva ja ühekordse avalikustamisega.

Liikmesriigid tagavad, et reguleeritud turg kehtestaks korra, mis soodustab selle liikmete või osaliste juurdepääsu saamist liidu õiguse alusel avalikustatud teabele.

4. Liikmesriigid tagavad, et reguleeritud turud oleksid kehtestanud vajaliku korra, mille kohaselt vaadatakse regulaarselt läbi kauplemisele lubatavatele finantsinstrumentidele esitatavad nõuded.

5. Reguleeritud turul kauplemisele lubatud vabalt võõrandatava väärtpaberi võib järgnevalt lubada kauplemisele teistel reguleeritud turgudel isegi ilma emitendi nõusolekuta ja kooskõlas direktiivi 2003/71/EÜ asjaomaste sätetega. Reguleeritud turg teatab emitendile asjaolust, et tema väärtpaberitega kaubeldakse kõnealusel reguleeritud turul. Emitendi suhtes ei kohaldata kohustust anda lõikes 3 nõutud teavet vahetult reguleeritud turgudele, mis on lubanud emitendi väärtpaberid kauplemisele ilma emitendi nõusolekuta.

6. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles:

- a) täpsustatakse erinevate finantsinstrumentide liikide tunnused, mida reguleeritud turg peab arvesse võtma hinnates, kas finantsinstrument emiteeritakse lõike 1 teises lõigus sätestatud tingimustele vastaval viisil seoses kauplemisele lubamisega tema poolt korraldatavates erinevates turusegmentides;
- b) selgitatakse korda, mida reguleeritud turg on kohustatud kasutama, et saaks lugeda täidetuks tema kohustus kontrollida, et vabalt võõrandatava väärtpaberi emitent täidab liidu õigusest tulenevaid kohustusi seoses esmase, jätkuva ja ühekordse avalikustamisega;
- c) selgitatakse korda, mille reguleeritud turg peab lõike 3 alusel kehtestama, et soodustada oma liikmete või osaliste juurdepääsu liidu õiguse alusel kehtestatud tingimustel avalikustatud teabele.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

## Artikkel 52

### Reguleeritud turul finantsinstrumentidega kauplemise peatamine ja lõpetamine

1. Ilma et see piiraks pädeva asutuse õigust nõuda artikli 69 lõike 2 alusel finantsinstrumendiga kauplemise peatamist või selle lõpetamist, võib turukorraldaja peatada või lõpetada kauplemise finantsinstrumendiga, mis ei vasta enam reguleeritud turu eeskirjadele, välja arvatud juhul, kui selline peatamine või lõpetamine võiks märkimisväärselt kahjustada investorite huve või turu nõuetekohast toimimist.

2. Liikmesriigid nõuavad, et turukorraldaja, kes peatab või lõpetab finantsinstrumendiga kauplemise, peataks või lõpetaks kauplemise ka I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentidega, mis on selle finantsinstrumendiga seotud või sellest tuletatud, kui see on vajalik alusvaraks oleva finantsinstrumendiga kauplemise peatamise või lõpetamise eesmärgi saavutamise toetamiseks. Turukorraldaja avalikustab oma otsuse finantsinstrumendi ja kõigi sellega seotud tuletisinstrumentidega kauplemise peatamise või lõpetamise kohta ning teatab asjaomastest otsustest oma pädevale asutusele.

Pädev asutus, kelle jurisdiktsioonist peatamine või lõpetamine pärines, nõuab, et muud reguleeritud turud, mitmepoolsed kauplemissüsteemid, organiseeritud kauplemissüsteemid ja kliendi korralduste süsteemsed täitjad, kes kuuluvad tema jurisdiktsiooni ja kauplevad sama finantsinstrumendiga või käesoleva direktiivi I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentidega, mis on selle finantsinstrumendiga seotud või sellest tuletatud, peataksid või lõpetaksid samuti kõnealuse finantsinstrumendi või tuletisinstrumentiga kauplemise, kui peatamise või lõpetamise põhjuseks on turukuriitarvituse kahtlus, ülevõtmispakkumine või siseteabe varjamine emitendi või finantsinstrumendi kohta, rikkudes määruse (EL) nr 596/2014 artikleid 7 ja 17, välja arvatud juhul, kui selline peatamine või lõpetamine võiks märkimisväärselt kahjustada investorite huve või turu nõuetekohast toimimist.

Iga teavitatud pädev asutus edastab oma otsuse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja teistele pädevatele asutustele, lisades selgituse juhul, kui otsustati mitte peatada või lõpetada kauplemist finantsinstrumendiga või I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentidega, mis on selle finantsinstrumendiga seotud või sellest tuletatud.

Pädev asutus avalikustab sellise otsuse viivitamata ja edastab selle Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ning teiste liikmesriikide pädevatele asutustele.

Teiste liikmesriikide teavitatud pädevad asutused nõuavad, et reguleeritud turud, muud mitmepoolsed kauplemissüsteemid, muud organiseeritud kauplemissüsteemid ja kliendi korralduste süsteemsed täitjad, kes kuuluvad nende jurisdiktsiooni ja kauplevad sama finantsinstrumendiga või käesoleva direktiivi I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentidega, mis on selle finantsinstrumendiga seotud või sellest tuletatud, peataksid või lõpetaksid samuti kõnealuse finantsinstrumendi või tuletisinstrumentiga kauplemise, kui peatamise või lõpetamise põhjuseks on turukuritarvituse kahtlus, ülevõtmispakkumine või siseteabe varjamine emitendi või finantsinstrumendi kohta, millega rikutakse määruse (EL) nr 596/2014 artikleid 7 ja 17, välja arvatud juhul, kui selline peatamine või lõpetamine võiks märkimisväärselt kahjustada investorite huve või turu nõuetekohast toimimist.

Käesolevat lõiget kohaldatakse ka siis, kui finantsinstrumendiga või I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentidega, mis on selle finantsinstrumendiga seotud või sellest tuletatud, kauplemise peatamine on lõpetatud.

Käesolevas lõikes osutatud teatamise korda kohaldatakse ka juhul, kui otsuse peatada või lõpetada kauplemine finantsinstrumendiga või I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentidega, mis on selle finantsinstrumendiga seotud või sellest tuletatud, on teinud pädev asutus vastavalt artikli 69 lõike 2 punktidele m ja n.

Tagamaks, et kohustust peatada või lõpetada selliste tuletisinstrumentidega kauplemine kohaldatakse proportsionaalselt, töötab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, millega täpsustatakse täiendavalt olukorrad, kus tuletisinstrumenti, mis on seotud finantsinstrumendiga, millega kauplemine on peatatud või lõpetatud, või sellest tuletatud, ja algse finantsinstrumendi vahelisest seosest tulenevalt tuleb peatada või lõpetada ka asjaomase tuletisinstrumentiga kauplemine, et saavutada alusvaraks oleva finantsinstrumendiga kauplemise peatamise või lõpetamise eesmärk.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks lõikes 2 osutatud teadete ja avaldamise vorm ja aeg.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 kohaselt vastu delegeeritud õigusaktid, et täpsustada asjaolud, mida käsitatakse investorite huvide ja turu nõuetekohase toimimise märkimisväärselt kahjustamisena, millele osutatakse käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2.

#### Artikkel 53

#### Juurdepääs reguleeritud turule

1. Liikmesriigid nõuavad, et reguleeritud turg kehtestaks objektiivsete kriteeriumide alusel läbipaistvad ja diskrimineerimist välistavad eeskirjad, mis reguleerivad juurdepääsu reguleeritud turule või selle liikmelisust, ning rakendaks ja säilitaks neid.

2. Lõikes 1 osutatud eeskirjades täpsustatakse liikmete või osaliste kohustused, mis tulenevad järgmisest:
  - a) reguleeritud turu loomine ja haldamine;
  - b) turul tehtavate tehingutega seotud eeskirjad;
  - c) kutsestandardid, mis kehtivad turul tegutsevate investeerimisühingute või krediitiasutuste töötajate suhtes;
  - d) muude liikmete või osaliste kui investeerimisühingute ja krediitiasutuste suhtes kehtestatud tingimused vastavalt lõikele 3;
  - e) reguleeritud turul tehtud tehingute kliirimise ja arveldamise eeskirjad ja kord.
3. Reguleeritud turud võivad liikmeteks või osalisteks vastu võtta investeerimisühinguid, krediitiasutusi, kellel on direktiivile 2013/36/EL vastav tegevusluba, ja teisi isikuid, kes:
  - a) on piisavalt hea mainega;
  - b) omavad piisavat kauplemisvõimet, pädevust ja kogemusi;
  - c) omavad asjakohasel juhul piisavat organisatsioonilist korda;
  - d) omavad piisavaid vahendeid kavandatud rolli täitmiseks, võttes arvesse erinevaid finantssüsteeme, mille reguleeritud turg võib olla kehtestanud, et tagada tehingute adekvaatne arveldamine.
4. Liikmesriigid tagavad, et reguleeritud turul tehtavate tehingute osas ei ole liikmed ja osalised kohustatud kohaldama üksteise suhtes artiklites 24, 25, 27 ja 28 sätestatud kohustusi. Reguleeritud turu liikmed või osalised kohaldavad siiski oma klientide suhtes artiklitega 24, 25, 27 ja 28 ette nähtud kohustusi, kui nad täidavad klientide nimel tegutsedes reguleeritud turul klientide korraldusi.
5. Liikmesriigid tagavad, et reguleeritud turule juurdepääsu, selles liikmelisust või osalemist käsitlevad eeskirjad näevad ette investeerimisühingute ja krediitiasutuste otsese või kaugosalemise.
6. Liikmesriigid lubavad ilma täiendavate juriidiliste või haldusnõueteta teiste liikmesriikide reguleeritud turgudel kehtestada nende territooriumil asjakohase korra soodustamiseks kaugliikmete või nende territooriumil asutatud osaliste juurdepääsu kõnealustele turgudele ja nendel turgudel kauplemist.

Reguleeritud turg teatab oma päritoluliikmesriigi pädevale asutusele liikmesriigi, milles ta kavatseb kõnealust korda rakendada. Päritoluliikmesriigi pädev asutus edastab kõnealuse teabe ühe kuu jooksul liikmesriigile, kus reguleeritud turg kavatseb kõnealust korda rakendada. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib taotleda juurdepääsu kõnealusele teabele määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 35 sätestatud korras ja tingimustel.

Reguleeritud turu päritoluliikmesriigi pädev asutus edastab vastuvõtva liikmesriigi pädeva asutuse taotluse korral ilma põhjendamatu viivitusega kõnealusel liikmesriigis asutatud reguleeritud turu liikmete või osaliste andmed.

7. Liikmesriigid nõuavad, et turukorraldaja edastaks reguleeritud turu pädevale asutusele korrapäraselt reguleeritud turu liikmete või osaliste loetelu.

#### Artikkel 54

##### **Reguleeritud turu eeskirjade ja muude juriidiliste kohustuste täitmise järelevalve**

1. Liikmesriigid nõuavad, et reguleeritud turud kehtestaksid ja säilitaksid tõhusa süsteemi ja korra, sealhulgas vajalikud vahendid, et teostada korrapäraselt järelevalvet nende eeskirjade täitmise üle oma liikmete või osaliste poolt. Reguleeritud turud teostavad järelevalvet oma liikmete või osaliste poolt nende süsteemis tehtud tehingute ja esitatud, sealhulgas tühistatud korralduste üle, et teha kindlaks kõnealuste eeskirjade rikkumine, nõuetele mittevastavad kauplemistingimused või tegevus, mis võib osutada määruse (EL) nr 596/2014 alusel keelatud tegevusele või süsteemihäiretele seoses finantsinstrumendiga.

2. Liikmesriigid nõuavad, et reguleeritud turgude korraldajad teavitaksid oma pädevaid asutusi kohe nende eeskirjade olulisest rikkumisest või nõuetele mittevastavatest kauplemistingimustest või tegevusest, mis võib osutada määruse (EL) nr 596/2014 alusel keelatud tegevusele või süsteemihäiretele seoses finantsinstrumendiga.

Reguleeritud turgude pädevad asutused edastavad esimeses lõigus osutatud teabe Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja teiste liikmesriikide pädevatele asutustele.

Seoses tegevusega, mis võib osutada määruse (EL) nr 596/2014 alusel keelatud tegevusele, peab pädev asutus olema enne teiste liikmesriikide pädevate asutuste ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teavitamist veendunud, et selline keelatud tegevus leiab aset või on aset leidnud.

3. Liikmesriigid nõuavad, et turukorraldaja esitaks ilma põhjendamatu viivitusega asjaomase teabe reguleeritud turukuritarvituse uurimise ja vastutuselevõtmise asjus pädevale asutusele ning osutaks viimasele igakülgset abi reguleeritud turul või selle süsteemide kaudu toimunud turukuritarvituse uurimisel ja selle eest vastutusele võtmisel.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusaktid, millega täpsustatakse asjaolud, mille esinemisel tuleb täita käesoleva artikli lõikes 2 osutatud teavitamisnõuet.

#### Artikkel 55

##### **Keskse vastaspoole ning kliiringu- ja arveldussüsteemidega seotud sätted**

1. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 648/2012 III, IV või V jaotise kohaldamist, ei takista liikmesriigid reguleeritud turge seadmast sisse asjakohast korda keskse vastaspoole või kliiringukojaga ja arveldussüsteemiga teises liikmesriigis eesmärgiga võimaldada nende süsteemides turuosaliste poolt sõlmitud mõne tehingu või kõigi tehingute kliiringut ja/või arveldamist.

2. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 648/2012 III, IV või V jaotise kohaldamist, ei või reguleeritud turu pädev asutus seista vastu keskse vastaspoole, kliiringukodade ja/või arveldussüsteemide kasutamisele teises liikmesriigis, välja arvatud juhul, kui see on tõendatavalt vajalik, et säilitada kõnealuse reguleeritud turu nõuetekohast toimimist ja võttes arvesse käesoleva direktiivi artikli 37 lõikega 2 arveldussüsteemidele kehtestatud tingimusi.

Kontrolli tarbetu dubleerimise vältimiseks võtab pädev asutus arvesse keskpankade kui kliiringu- ja arveldussüsteemide järelevalve teostajate või teiste kõnealuste süsteemide asjus pädevate järelevalveasutuste poolt juba kohaldatavat järelevalvet kliiringu- ja arveldussüsteemide üle.

## Artikkel 56

**Reguleeritud turgude loetelu**

Iga liikmesriik koostab loetelu reguleeritud turgudest, mille jaoks ta on päritoluliikmesriigiks, ning edastab kõnealuse loetelu teistele liikmesriikidele ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele. Samal viisil teatatakse igast muudatusest kõnealuses loetelus. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab kõigi reguleeritud turgude loetelu oma veebisaidil ja ajakohastab seda. Kõnealune loetelu sisaldab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt vastavalt artikli 65 lõikele 6 loodud kordumatut koodi, millega määratakse kindlaks reguleeritud turud, mida kasutatakse aruannetes kooskõlas käesoleva direktiivi artikli 65 lõike 1 punktiga g ja artikli 65 lõike 2 punktiga g ning määruse (EL) nr 600/2014 artiklitega 6, 10 ja 26.

## IV JAOTIS

**POSITSIOONIPIIIRANGUD JA POSITSIOONIDE HALDAMISE KONTROLLID KAUBATULETISINSTRUMENTIDE PUHUL NING POSITSIOONIDEST TEATAMINE**

## Artikkel 57

**Positsioonipiirangud ja positsioonide haldamise kontrollid kaubatuletisinstrumentide puhul**

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused kehtestavad kooskõlas Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt kindlaks määratud arvutamismeetodiga positsioonipiirangud seoses sellise netopositsiooni suurusega kauplemiskohtades kaubeldavates kaubatuletisinstrumentides ja majanduslikult samaväärsetes börsivälistes lepingutes, mida isik võib igal ajal hoida, ja kohaldavad neid. Piirangud kehtestatakse isiku poolt hoitavate kõigi positsioonide ja tema nimel kontserni poolt hoitavate positsioonide põhjal eesmärgiga:

- a) hoida ära turukuritarvitusi;
- b) toetada nõuetekohaseid hinnakujundus- ja arveldustingimusi, sealhulgas hoides ära turgu moonutavate positsioonide kujunemise ja tagades eelkõige tuletisinstrumenti hinna ja tuletisinstrumenti aluseks oleva kauba hetkehinna lähene-mise tarnekuul, ilma et see piiraks hinna leidmist tuletisinstrumenti aluseks oleva kauba turul.

Positsioonipiiranguid ei kohaldata finantssektorivälise üksuse poolt või tema nimel hoitavate positsioonide suhtes, mis vähendavad objektiivselt mõõdetaval moel kõnealuse finantssektorivälise üksuse äritegevusega otseselt seotud riske.

2. Positsioonipiirangutega määratakse selged kvantitatiivsed piirmäärad, nähes ette isiku poolt kaubatuletisinstrumentis hoida lubatud positsiooni maksimaalse suuruse.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks arvutamismeetod, mida pädeva asutused peavad kohaldama natuuras ja rahas arveldatavate kaubatuletisinstrumentide kuu hetkepositsiooni piirangute kindlaksmääramiseks ja teise kuu positsiooni piirangute kindlaksmääramiseks asjaomase tuletisinstrumenti omaduste põhjal. Arvutamismeetodis tuleb arvesse võtta vähemalt järgmisi elemente:

- a) kaubatuletislepingute lunastamise tähtaeg;
- b) aluseks oleva kauba üleantav varu;
- c) kõik kõnealuse lepinguga seotud avatud positsioonid ja kõik avatud positsioonid sama aluseks oleva kaubaga seotud muudes finantsinstrumentides;
- d) volatiilsus asjaomastel turgudel, sealhulgas asendavate tuletisinstrumentide ja aluseks olevate toorme- või kaubaturgude osas;
- e) turuosaliste arv ja suurus;



f) aluseks oleva toorme- või kaubaturu omadused, sealhulgas tootmis-, tarbimis- ning turule transportimise mudelid;

g) uute lepingute väljatöötamine.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võtab arvesse investeerimisühingute või kauplemisskohta korraldavate turukorraldajate positsioonipiirangutega seotud ja muude jurisdiktsioonide kogemust.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

4. Pädev asutus kehtestab piirangud kõigile kauplemisskohtades kaubeldavatele kaubatuletisinstrumentide lepingutele, kasutades selleks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt vastavalt lõikele 3 kindlaks määratud arvutamismeetodit. Kõnealune positsioonipiirang hõlmab majanduslikult samaväärseid börsiväliseid lepinguid.

Pädev asutus vaatab positsioonipiirangud läbi, kui üleantav varu või avatud positsioonid on oluliselt muutunud või on toimunud muu oluline muutus turul, tuginedes enda poolt kindlaks määratud üleantavale varule ja avatud positsioonidele, ja kehtestab uued positsioonipiirangud vastavalt Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja töötatud arvutamismeetodile.

5. Pädevad asutused teavitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet täpsetest positsioonipiirangutest, mille nad kavatsesid kehtestada vastavalt Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt lõike 3 alusel kehtestatud arvutamismeetodile. Kahe kuu jooksul pärast teate kättesaamist esitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve asjaomasele pädevale asutusele arvamuse, hinnates positsioonipiirangute vastavust lõike 1 eesmärkidele ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt lõike 3 kohaselt kehtestatud arvutamismeetodile. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab arvamuse oma veebisaidil. Asjaomane pädev asutus muudab positsioonipiiranguid vastavalt Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve arvamusele või esitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele põhjenduse selle kohta, miks ta ei pea muutmist vajalikuks. Kui pädev asutus kehtestab piirangud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve arvamuse vastaselt, avaldab ta viivitamata oma veebisaidil teate, kus selgitab sellise toimimise põhjuseid.

Kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teeb kindlaks, et positsioonipiirang ei ole kooskõlas lõikes 3 osutatud arvutamismeetodiga, võtab ta meetmeid vastavalt talle määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 17 antud volitustele.

6. Kui sama kaubatuletisinstrumendiga kaubeldakse olulisel määral rohkem kui ühes jurisdiktsioonis asuvates kauplemisskohtades, määrab suurima kauplemissuhtega kauplemisskoha pädev asutus (keskne pädev asutus) ühtse positsiooni piirangu, mida kohaldatakse kõikide kõnealuse lepinguga tehtavate tehingute suhtes. Keskne pädev asutus konsulteerib teiste selle tuletisinstrumendiga olulisel määral kauplevate kauplemisskohtade pädevate asutustega kohaldatava ühtse positsiooni piirangu ja selle piirangu läbivaatamise üle. Kui pädevad asutused sellega ei nõustu, esitavad nad kirjalikus vormis täielikud ja üksikasjalikud põhjendused selle kohta, miks nad arvavad, et lõikes 1 sätestatud nõuded ei ole täidetud. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve lahendab pädevate asutuste vahelisest erimeelsusest tingitud vaidlused vastavalt talle määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 19 antud volitustele.

Sama kaubatuletisinstrumendiga kauplevate kauplemisskohtade pädevad asutused ja kõnealuses kaubatuletisinstrumendis positsioone hoidvate isikute pädevad asutused sõlmivad koostöökokkulepped, sealhulgas üksteisega asjakohase teabe vahetamise kohta, et võimaldada ühtse positsiooni piirangu kontrollimist ja täitmise tagamist.

7. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve kontrollib vähemalt korra aastas, kuidas pädevad asutused on rakendanud positsioonipiiranguid, mis on kehtestatud vastavalt Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt lõike 3 alusel koostatud arvutamismeetodile. Seejuures peab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tagama, et positsioonide suhtes kehtestatud ühtset positsiooni piirangut kohaldatakse tulemuslikult sama lepingu suhtes, olenemata sellest, kus sellega lõike 6 kohaselt kaubeldakse.

8. Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühing või kauplemiskohta korraldav turukorraldaja, kes kaupleb kaubatuletis-instrumentidega, teostab positsioonide haldamise kontrolli. Kõnealuse kontrolli puhul on kauplemiskohal vähemalt õigus:

- a) jälgida isikute avatud positsioone;
- b) omada juurdepääsu isikutelt saadud teabele, sealhulgas kõigile asjakohastele dokumentidele, positsiooni suuruse ja eesmärgi või võetud kohustuse kohta, tulusaavate omanike või alusvara omanike kohta, kooskõlastatud korra kohta ning varade või kohustuste kohta alusvara turul;
- c) nõuda isikult positsiooni ajutist või alalist lõpetamist või vähendamist vastavalt sellele, mida võib konkreetse juhtumi puhul vaja olla, ja võtta ühepoolset asjakohaseid meetmeid, et tagada positsiooni lõpetamine või vähendamine, kui isik ei kuuletu, ning
- d) vajaduse korral nõuda isikult turul likviidsuse ajutist tagamist kokkulepitud hinnaga ja mahus selge kavatsusega leevendada suure ja valitseva seisundi mõjusid.

9. Positsioonipiirangud ja positsioonide haldamise kontrollid peavad olema läbipaistvad ja mittediskrimineerivad, nendega seoses määratakse kindlaks, kuidas neid kohaldatakse isikute suhtes, ning võetakse arvesse turuosaliste olemust ja koosseisu ning seda, kuidas nad kauplemiseks pakutavaid lepinguid kasutavad.

10. Kauplemiskohta korraldav investeerimisühing või turukorraldaja teavitab pädevat asutust positsioonide haldamise kontrolli üksikasjadest.

Pädev asutus edastab selle teabe ja kehtestatud positsioonipiirangute üksikasjad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, kes avaldab oma veebisaidil positsioonipiiranguid ja positsioonide haldamise kontrolli kokkuvõtteid sisaldava andmebaasi ning haldab seda.

11. Pädevad asutused kehtestavad lõike 1 kohased positsioonipiirangud vastavalt artikli 69 lõike 2 punktile p.

12. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks:

- a) kriteeriumid ja meetodid, mille alusel määratakse kindlaks, kas positsioon kvalifitseerub äritegevusega otseselt seotud riske vähendavaks;
- b) meetodid, millega määrata kindlaks, millal tuleb isiku positsioonid kontsernisiseselt koondada;
- c) kriteeriumid, millega määratakse kindlaks, kas leping on lõikes 1 osutatud kauplemiskohas kaubeldava lepinguga majanduslikult samaväärne börsiväline leping, nii et see hõlbustab samaväärsetes börsivälistes lepingutes võetud positsioonidest teatamist asjaomasele pädevale asutusele, nagu on määratletud artikli 58 lõikes 2;

- d) käesoleva artikli lõike 6 kohase sama kaubatuletisinstrumendi ja oluliste mahtude määratlus;
- e) meetodika börsiväliste ja kauplemiskohas kaubeldavate kaubatuletisinstrumentide positsioonide koondamiseks ja tasarveldamiseks, et määrata kindlaks netopositsioon piirangutest kinnipidamise hindamiseks. Selliste meetoditega kehtestatakse kriteeriumid, et määrata kindlaks, milliseid positsioone võib üksteise suhtes tasaarvestada, kusjuures see ei tohiks lihtsustada positsioonide kujunemist viisil, mis on vastuolus käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud eesmärkidega;
- f) protseduur selle kohta, kuidas isikud võivad taotleda käesoleva artikli lõike 1 teise lõigu kohase erandi kohaldamist ning kuidas asjaomane pädev asutus sellised taotlused heaks kiidab;
- g) arvutamismeetod, mille abil määratakse kindlaks käesoleva artikli lõike 6 kohane kauplemiskoht, kus kaubatuletisinstrumendiga kauplemise maht on kõige suurem, ja olulised mahud.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

13. Pädevad asutused ei kehtesta lõike 1 kohaselt vastu võetud piirangutest rangemaid piiranguid, välja arvatud erandjuhtudel, kui rangemad piirangud on objektiivselt põhjendatud ja proportsionaalsed, võttes arvesse konkreetse turu likviidsust ja kõnealuse turu nõuetekohast toimimist. Pädevad asutused avaldavad oma veebisaidil andmed kavandatavate rangemate positsioonipiirangute kohta, mis ei kehti esialgselt rohkem kui kuus kuud alates nende veebisaidil avaldamisest. Rangemaid positsioonipiiranguid võib pikendada järgnevate, maksimaalselt kuuekuuliste ajavahemike kaupa, kui piirangu põhjuseks olevad asjaolud püsivad. Kui piiranguid kuue kuu möödudes ei pikendata, kaotavad need automaatselt kehtivuse.

Kui pädevad asutused otsustavad kehtestada rangemad positsioonipiirangud, teavitavad nad sellest Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet. Teade sisaldab ka rangemate positsioonipiirangute põhjendust. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab 24 tunni jooksul arvamuse selle kohta, kas ta peab rangemaid positsioonipiiranguid konkreetsel erandjuhul vajalikuks. Arvamus avaldatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve veebisaidil.

Kui pädev asutus kehtestab piirangud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve arvamuse vastaselt, avaldab ta viivitamata oma veebisaidil teate, kus selgitab sellise toimimise põhjuseid.

14. Liikmesriigid näevad ette, et pädevad asutused võivad kasutada käesoleva direktiivi kohast volitust mõista karistusi kooskõlas käesoleva artikliga kehtestatud järgmiste positsioonipiirangute rikkumise eest:

- a) tema territooriumil või välismaal asuvate või tegutsevate isikute hoitavad positsioonid, mis ületavad kaubatuletisinstrumentide lepingute piiranguid, mille pädev asutus on kehtestanud seoses lepingutega, millega kaubeldakse tema territooriumil asuvates või korraldatavates kauplemiskohtades, või seoses majanduslikult samaväärsete börsiväliste lepingutega;
- b) tema territooriumil asuvate või tegutsevate isikute hoitavad positsioonid, mis ületavad kaubatuletisinstrumentide lepingute piiranguid, mille on kehtestanud muude liikmesriikide pädevad asutused.

## Artikkel 58

**Positsioonidest teatamine positsiooni omavate isikute kategooriate kaupa**

1. Liikmesriigid tagavad, et kauplemiskohta korraldav investeerimisühing või turukorraldaja, kes kaupleb kaubatuletis-instrumentide või lubatud heitkoguse väärtpaberite või nende tuletis-instrumentidega:

- a) avaldab löike 4 kohaselt igapäevase aruande oma kauplemiskohas kaubeldavate eri isikute kategooriate poolt hoitavate erinevate kaubatuletis-instrumentide või lubatud heitkoguse väärtpaberite või nende tuletis-instrumentide koondpositsioonide kohta, täpsustades pikkade ja lühikeste positsioonide arvu selliste kategooriate lõikes, nende muutused võrreldes eelmise aruandega, avatud positsioonide kogumahu määra iga kategooria puhul ning positsiooni omavate isikute arvu iga kategoorias, ning edastab kõnealuse aruande pädevale asutusele ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele; Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab keskselt kõnealustes aruannetes sisalduva teabe;
- b) esitab pädevale asutusele vähemalt kord päevas kõnealuse kauplemiskoha kõigi isikute, sealhulgas liikmete või osaliste ja nende klientide hoitavatest positsioonidest täieliku aruande.

Punktis a sätestatud kohustust kohaldatakse üksnes siis, kui nii isikute arv kui ka nende avatud positsioonid ületavad miinimummäära.

2. Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühingud, mis kauplevad kaubatuletis-instrumentidega või lubatud heitkoguse väärtpaberite või nende tuletis-instrumentidega väljaspool kauplemiskohta, esitavad kaubatuletis-instrumentide või lubatud heitkoguse väärtpaberite või nende tuletis-instrumentidega kaupleva kauplemiskoha pädevale asutusele või keskssele pädevale asutusele, kui kaubatuletis-instrumentide või lubatud heitkoguse väärtpaberite või nende tuletis-instrumentidega kaubeldakse olulises mahus rohkem kui ühes jurisdiktsioonis asuvates kauplemiskohtades, vähemalt kord päevas täieliku aruande kauplemiskohas kaubeldavates kaubatuletis-instrumentides või lubatud heitkoguse väärtpaberites või nende tuletis-instrumentides ja majanduslikus mõttes samaväärsetes börsivälistes lepingutes võetud positsioonide kohta, samuti oma klientide positsioonide ja kõnealuste klientide positsioonide kohta, kuni lõppkliendini välja, vastavalt määruse (EL) nr 600/2014 artiklile 26 ja kui see on kohaldatav, määruse (EL) nr 1227/2011 artiklile 8.

3. Selleks et võimaldada vastavuse kontrollimist artikli 57 lõikega 1, nõuavad liikmesriigid, et reguleeritud turgude ja mitmepoolsete kauplemissüsteemide liikmed või osalised ja organiseeritud kauplemissüsteemide kliendid teataksid kõnealust kauplemiskohta korraldavale investeerimisühingule või turukorraldajale vähemalt kord päevas üksikasjad oma positsioonide kohta, mida hoitakse lepingute kaudu, millega selles kauplemiskohas kaubeldakse, samuti oma klientide positsioonide ja kõnealuste klientide positsioonide üksikasjad, kuni lõppkliendini välja.

4. Kaubatuletis-instrumentis või lubatud heitkoguse väärtpaberite või nende tuletis-instrumentis positsiooni omavad isikud liigitatakse investeerimisühingu või kõnealust kauplemiskohta korraldava turukorraldaja poolt järgmiselt, lähtudes nende põhitegevuse laadist ja võttes arvesse kehtivaid tegevuslube:

- a) investeerimisühingud või krediidiasutused;
- b) investeerimisfondid, mis võivad olla kas direktiivis 2009/65/EÜ määratletud vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjad (eurofondid) või direktiivis 2011/61/EL määratletud alternatiivsete investeerimisfondide valitsejad;
- c) muud finantseerimisasutused, sealhulgas direktiivis 2009/138/EÜ määratletud kindlustusandjad ja edasikindlustusandjad ning direktiivis 2003/41/EÜ määratletud töandjapensioni kogumisasutused;
- d) äriühingud;

- e) lubatud heitkoguse väärtpaberite või nende tuletisinstrumentide puhul korraldajad, kes peavad täitma direktiivis 2003/87/EÜ sätestatud kohustusi.

Lõike 1 punktis a osutatud aruannetes tuleb täpsustada pikkade ja lühikeste positsioonide arv isikute kategooriate lõikes, muutused eelmise aruandega võrreldes, avatud positsioonide protsent iga kategooria kohta ning isikute arv iga kategooria kohta.

Lõike 1 punktis a osutatud aruannetes ja lõikes 2 osutatud täielikes aruannetes eristatakse järgmist:

- a) positsioone, mis on määratletud positsioonidena, millega objektiivselt mõõdetaval viisil vähendatakse äritegevusega otseselt seotud riske, ning

- b) muid positsioone.

5. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, millega määratakse kindlaks lõike 1 punktis a aruannete ja lõikes 2 osutatud täielike aruannete vorm.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

Lubatud heitkoguse väärtpaberite või nende tuletisinstrumentide puhul ei mõjuta kõnealused aruanded direktiivi 2003/87/EÜ kohaste nõuete täitmise kohustust.

6. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusaktid, et täpsustada seoses käesoleva artikli lõike 1 teises lõigus osutatud miinimummäärade, võttes arvesse avatud positsioonide koguarvu ja suurust ning positsiooni hoidvate isikute koguarvu.

7. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada meetmeid, millega nõutakse kõigi lõike 1 punktis a osutatud aruannete saatmist Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele igal nädalal kindlaks määratud ajal, et Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve saaks need keskselt avaldada.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

V JAOTIS

#### ARUANDLUSTEENUSED

##### 1. j a g u

#### **Aruandlusteenuste pakkujate tegevusloa menetlus**

##### *Artikkel 59*

#### **Nõue taotleda tegevusluba**

1. Liikmesriigid nõuavad, et I lisa D jaos kirjeldatud aruandlusteenuste pakkumiseks tavalise tegevuse või äritegevusena tuleb eelnevalt saada tegevusluba kooskõlas käesoleva jaoga. Sellise tegevusloa annab päritoluliikmesriigi pädev asutus, mis on määratud kooskõlas artikliga 67.

2. Erandina lõikest 1 lubavad liikmesriigid kauplemisskohta korraldaval investimisühingul või turukorraldajal korraldada tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja, kauplemiskoondteabe pakkuja või tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja aruandlusteenuseid, kui eelnevalt on tõendatud nende vastavus käesolevale jaotisele. Selline teenus kajastub nende tegevusloas.

3. Liikmesriigid registreerivad kõik aruandlusteenuste pakkujad. Kõnealune register on avalikkusele kättesaadav ja sisaldab teavet teenuste kohta, mille jaoks aruandlusteenuste pakkujal on tegevusluba. Registrit ajakohastatakse korrapäraselt. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet teavitatakse igast antud tegevusloast.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab kõigi liidu aruandlusteenuste pakkujate loetelu. Kõnealune loetelu sisaldab teavet teenuste kohta, mille jaoks aruandlusteenuste pakkujal on tegevusluba, ja seda ajakohastatakse korrapäraselt. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab kõnealuse loetelu ja ajakohastab seda oma veebisaidil.

Kui pädev asutus on tegevusloa kooskõlas artikliga 62 kehtetuks tunnistanud, avaldatakse teave kehtetuks tunnistamise kohta loetelus viieks aastaks.

4. Liikmesriigid nõuavad, et aruandlusteenuste pakkujad osutaksid oma teenuseid pädeva asutuse järelevalve all. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused kontrollivad korrapäraselt aruandlusteenuste pakkujate vastavust käesolevale jaotisele. Nad tagavad ka, et pädevad asutused teostavad järelevalvet selle üle, et aruandlusteenuste pakkujad vastavad alati käesolevas jaotises kehtestatud esmase tegevusloa andmise tingimustele.

#### *Artikkel 60*

##### **Tegevusloa ulatus**

1. Päritoluliikmesriik tagab, et tegevusloas on täpsustatud aruandlusteenus, mida aruandlusteenuste pakkujal on luba osutada. Aruandlusteenuste pakkuja, kes soovib oma tegevust laiendada teistele aruandlusteenustele, esitab taotluse tegevusloa ulatuse laiendamiseks.

2. Tegevusluba kehtib kogu liidus ning võimaldab aruandlusteenuste pakkujal osutada kogu liidus teenuseid, mille jaoks on talle antud tegevusluba.

#### *Artikkel 61*

##### **Tegevusloa andmise ja selle andmisest keeldumise kord**

1. Pädev asutus ei anna tegevusluba enne, kui ta on täielikult veendunud, et taotleja vastab kõigile käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud sätetest tulenevatele nõuetele.

2. Aruandlusteenuste pakkuja esitab kogu vajaliku teabe, sealhulgas tegevusplaani, milles on muu hulgas kirjas kavatsetud teenuste liigid ja organisatsiooniline struktuur, mis võimaldab pädeval asutusel veenduda, et aruandlusteenuste pakkuja on esmase tegevusloa andmise ajaks kehtestanud kogu vajaliku korra käesoleva jaotise sätetest tulenevate kohustuste täitmiseks.

3. Taotlejale teatatakse kuue kuu jooksul pärast täieliku taotluse esitamist, kas tegevusluba antakse või mitte.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada järgmist:

a) teave, mis tuleb pädevatele asutustele lõike 2 kohaselt esitada, sealhulgas tegevuskava;

b) artikli 63 lõike 3 kohaste teadete sisu.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

5. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et kehtestada standardvormid, -mallid ja -menetlused teabe edastamiseks käesoleva artikli lõike 2 ning artikli 63 lõike 4 kohaselt.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

#### Artikkel 62

##### **Tegevuslubade kehtetuks tunnistamine**

Pädev asutus võib aruandlusteenuste pakkujaile välja antud tegevusloa kehtetuks tunnistada, kui aruandlusteenuste pakkuja:

- a) ei ole tegevusluba kasutanud 12 kuu jooksul, otseselt loobub tegevusloast või ei ole osutanud aruandlusteenuseid viimase kuue kuu jooksul, kui asjaomane liikmesriik ei ole ette näinud, et sellistel juhtudel kaotab tegevusluba kehtivuse;
- b) on saanud tegevusloa valeandmeid esitades või mõnel muul ebaausal viisil;
- c) ei vasta enam nendele tingimustele, mille alusel tegevusluba on välja antud;
- d) on jämedalt või järjekindlalt rikkunud käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 sätteid.

#### Artikkel 63

##### **Nõuded aruandlusteenuste pakkuja juhtorganile**

1. Liikmesriigid nõuavad, et aruandlusteenuste pakkuja juhtorgani kõigi liikmete maine oleks igal ajal piisavalt hea, neil oleks piisavad teadmised, oskused ja kogemused ning nad pühendaksid piisavalt aega oma ülesannete täitmisele.

Juhtorganil on kollektiivselt piisavad teadmised, oskused ja kogemused, et suuta mõista aruandlusteenuste pakkuja tegevust. Juhtorgani iga liige tegutseb ausalt, usaldusväärselt ja sõltumatult, et vajaduse korral tulemuslikult vaidlustada kõrgema juhtkonna otsuseid ning vajaduse korral tulemuslikult kontrollida ja jälgida juhtimisotsuste tegemist.

Kui turukorraldaja taotleb tegevusluba tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja, kauplemiskoondteabe pakkuja või tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja tegevuse korraldamiseks ning tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja, kauplemiskoondteabe pakkuja või tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja juhtorgani liikmed on samad mis reguleeritud turu juhtorganil, peetakse selliseid isikuid vastavaks esimeses lõigus sätestatud nõudele.



2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab hiljemalt 3. jaanuariks 2016 välja suunised juhtorgani liikmete sobivuse hindamiseks vastavalt lõikele 1, võttes arvesse nende erinevaid rolle ja ülesandeid ning vajadust vältida tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja, kauplemiskoondteabe pakkuja või tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja juhtorgani liikmete ja kasutajate vahelist huvide konflikti.

3. Liikmesriigid nõuavad, et aruandlusteenuste pakkuja teavitaks pädevat asutust kõigi juhtorgani liikmete isikutest ning muutustest juhtorgani koosseisus ning edastaks pädevale asutusele kogu teabe, mida tal on vaja selleks, et otsustada, kas aruandlusteenuste pakkuja täidab lõikes 1 sätestatud nõudeid.

4. Liikmesriigid tagavad, et aruandlusteenuste pakkuja juhtorgan määratleb sellise juhtimiskorra, millega tagatakse organisatsiooni tõhus ja usaldusväärne juhtimine, sealhulgas ülesannete lahusus organisatsioonis ja huvide konfliktide ennetamine, teostab järelevalvet selle rakendamise üle ning teeb seda turu usaldusväärset ja klientide huve toetaval viisil.

5. Pädev asutus keeldub tegevusloa andmisest, kui ta ei ole veendunud, et aruandlusteenuste pakkuja äritegevust tegelikult juhtiva(te)l isiku(te)l on piisavalt hea maine, või kui on objektiivne ja tõendatav alus arvata, et kavandatavad muutused aruandlusteenuste pakkuja juhtimises võivad seada ohtu selle kindla ja usaldusväärse juhtimise ning klientide huvide ja turu usaldusväärse nõuetekohase arvessevõtmise.

## 2. jagu

### Nõuded tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajatele

#### Artikkel 64

#### Organisatsioonilised nõuded

1. Päritoluliikmesriik nõuab, et tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja kehtestaks asjakohase poliitika ja korra määruse (EL) nr 600/2014 artiklitega 20 ja 21 nõutud teabe avalikustamiseks tehniliste võimaluste piires reaalajas ja mõistlikel kommertsalustel. Kõnealune teave tehakse tasuta kättesaadavaks 15 minutit pärast seda, kui tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja on selle avaldanud. Päritoluliikmesriik nõuab, et tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja suudaks tõhusalt ja järjekindlalt levitada kõnealust teavet viisil, mis kedagi diskrimineerimata tagab teabele kiire juurdepääsu, ning vormis, mis hõlbustab teabe konsolideerimist muudest allikatest pärit sarnaste andmetega.

2. Teave, mille tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja vastavalt lõikele 1 avalikustab, hõlmab vähemalt järgmisi üksikasju:

a) finantsinstrumendi identifitseerimistunnus;

b) hind, millega tehing tehti;

c) tehingu maht;

d) tehingu aeg;

e) tehingust teatamise aeg;

f) tehingu vääring;

g) tehingu täitmise kauplemiskoha kood või kood „SI”, kui tehing täideti kliendi korralduste süsteemse täitja kaudu, või siis kood „OTC”;

h) asjakohasel juhul märge selle kohta, et tehingule kehtisid eritingimused.

3. Päritoluliikmesriik nõuab, et tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja kehtestaks tõhusa halduskorra, mis aitaks ära hoida huvide konflikte klientidega, ning rakendaks seda korda pidevalt. Eeskätt suhtub turukorraldajana tegutsev tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja kogu kogutud teabesse diskrimineerimist välistavalt, kehtestab asjakohase korra eri äritegevuste lahushoidmiseks ning rakendab seda pidevalt.

4. Päritoluliikmesriik nõuab, et tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja kehtestaks usaldusväärsed turvasüsteemid, mis tagaksid teabeedastusvahendite turvalisuse, minimeeriks andmelaostuse ja loata juurdepääsu ohtu ning hoiaksid ära teabe lekkimise enne avaldamist. Tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja tagab piisavad ressursid ja varuseadmed, mis võimaldavad pidevalt teenuseid pakkuda.

5. Päritoluliikmesriik nõuab, et tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja kehtestaks süsteemid, mis võimaldavad tõhusalt kontrollida kauplemisaruanete terviklikkust, märgata andmete väljajäämist ja ilmseid vigu ning nõuda vigaste aruanete uuesti esitamist.

6. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, millega määratakse kindlaks ühised formaadid, andmenõuded ja tehniline kord, mis hõlbustab lõikes 1 osutatud teabe konsolideerimist.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

7. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 kohaselt vastu delegeeritud õigusaktid, milles selgitatakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabe avalikustamise mõistlike kommertsaluste mõistet.

8. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, millega täpsustatakse:

a) vahendeid, mille abil kauplemisteabearuandluse avalikustaja saab täita lõikes 1 osutatud teavitamiskohustust;

b) lõike 1 kohaselt avaldatava teabe sisu, sealhulgas vähemalt lõikes 2 osutatud teave nii, et artiklis 64 nõutud teabe avaldamine oleks võimalik;

c) lõigetes 3, 4 ja 5 sätestatud konkreetsed organisatsioonilised nõuded.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

## 3. jagu

**Nõuded kauplemiskoondteabe pakkujatele**

## Artikkel 65

**Organisatsioonilised nõuded**

1. Päritoluliikmesriik nõuab, et kauplemiskoondteabe pakkujad kehtestaksid asjakohase poliitika ja korra, mis võimaldab koguda määruse (EL) nr 600/2014 artiklite 6 ja 20 kohaselt avalikustatud teavet, koondada see pidevaks elektrooniliseks andmevooks ning teha kõnealune teave avalikkusele kättesaadavaks tehniliste võimaluste piires reaalajas ja mõistlikel kommertsalustel.

Kõnealune teave sisaldab vähemalt järgmist:

- a) finantsinstrumendi identifitseerimistunnus;
- b) hind, millega tehing tehti;
- c) tehingu maht;
- d) tehingu aeg;
- e) tehingust teatamise aeg;
- f) tehingu vääring;
- g) tehingu täitmise kauplemiskoha kood või kood „SI”, kui tehing täideti kliendi korralduste süsteemse täitja kaudu, või muul juhul kood „OTC”;
- h) asjakohasel juhul asjaolu, et investeerimisotsuse ja tehingu täitmise eest oli vastutav investeerimisühingu arvutialgoritm;
- i) asjakohasel juhul märge selle kohta, et tehingule kehtisid eritingimused;
- j) kui määruse (EL) nr 600/2014 artikli 3 lõikes 1 osutatud teabe avalikustamise kohustuse täitmisest anti kooskõlas kõnealuse määruse artikli 4 lõike 1 punktiga a või b vabastus, siis märge selle kohta, kumma sätte alusel vabastus anti.

Kõnealune teave tehakse tasuta kättesaadavaks 15 minutit pärast seda, kui kauplemiskoondteabe pakkuja on selle avaldanud. Päritoluliikmesriik nõuab, et kauplemiskoondteabe pakkuja suudaks tõhusalt ja järjekindlalt levitada kõnealust teavet viisil, mis kedagi diskrimineerimata tagab teabele kiire juurdepääsu, ning vormis, mis teeb selle turuosaliste jaoks hõlpsasti juurdepääsetavaks ja kasutatavaks.

2. Päritoluliikmesriik nõuab, et kauplemiskoondteabe pakkujad kehtestaksid asjakohase poliitika ja korra, mis võimaldab koguda määruse (EL) nr 600/2014 artiklite 10 ja 21 kohaselt avalikustatud teavet, koondada see pidevaks elektrooniliseks andmevooks ning teha kõnealune teave avalikkusele kättesaadavaks tehniliste võimaluste piires reaalajas ja mõistlikel kommertsalustel, kusjuures teave peab sisaldama vähemalt järgmist:

- a) finantsinstrumendi identifitseerimistunnus või identifitseerivad tunnused;

- b) hind, millega tehing tehti;
- c) tehingu maht;
- d) tehingu aeg;
- e) tehingust teatamise aeg;
- f) tehingu vääring;
- g) tehingu täitmise kauplemiskoha kood või kood „SI”, kui tehing täideti kliendi korralduste süsteemse täitja kaudu, või muul juhul kood „OTC”;
- h) asjakohasel juhul märge selle kohta, et tehingule kehtisid eritingimused.

Kõnealune teave tehakse tasuta kättesaadavaks 15 minutit pärast seda, kui kauplemiskoondteabe pakkuja on selle avaldanud. Päritoluliikmesriik nõuab, et kauplemiskoondteabe pakkuja suudaks tõhusalt ja järjekindlalt levitada kõnealust teavet viisil, mis kedagi diskrimineerimata tagab teabele kiire juurdepääsu, ning üldiselt aktsepteeritavates formaatides, mis on koostalitlusvõimelised ning teevad teabe turuosaliste jaoks hõlpsasti juurdepääsetavaks ja kasutatavaks.

3. Päritoluliikmesriik nõuab, et kauplemiskoondteabe pakkuja tagaks, et esitatav teave koondab kõigi reguleeritud turgude, mitmepoolsete kauplemissüsteemide, organiseeritud kauplemissüsteemide ja tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajate andmeid ning andmeid lõike 8 punkti c kohastes regulatiivsetes tehnilistes standardites täpsustatud finantsinstrumentide kohta.

4. Päritoluliikmesriik nõuab, et kauplemiskoondteabe pakkuja kehtestaks tõhusa halduskorra, mis aitaks ära hoida huvide konflikte, ning rakendaks seda korda pidevalt. Turukorraldajad ja tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad, kes korraldavad ka kauplemiskoondteavet, suhtuvad kogu kogutud teabesse mittediskrimineerivalt, kehtestavad piisava korra eri tegevuste lahus hoidmiseks ning rakendavad seda pidevalt.

5. Päritoluliikmesriik nõuab, et kauplemiskoondteabe pakkuja kehtestaks usaldusväärsed turvasüsteemid, mis tagaksid teabedastusvahendite turvalisuse ning minimeeriks andmelaostuse ja loata juurdepääsu ohtu. Päritoluliikmesriik nõuab, et kauplemiskoondteabe pakkuja tagaks piisavad ressursid ja varuseadmed, mis võimaldavad pidevalt teenuseid pakkuda.

6. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, millega määratakse kindlaks andmenõuded ja formaadid teabe avaldamiseks kooskõlas määruse (EL) nr 600/2014 artiklitega 6, 10, 20 ja 21 ja mis hõlmavad finantsinstrumendi identifitseerimistunnust, tehingu hinda, kogust, tehingu aega, vääringut, kauplemiskoha tunnust ning märget tehingu eritingimuste kohta; samuti määratakse nendega kindlaks tehniline kord, mis aitaks teavet levitada tõhusalt ja järjepidevalt ning viisil, mis tagaks, et see oleks turuosaliste jaoks vastavalt lõigetele 1 ja 2 hõlpsasti juurdepääsetav ja kasutatav, ning käsitletakse ka kauplemiskoondteabe pakkuja võimalikke lisateenuseid, mis aitavad suurendada turu tõhusust.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab esimese lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015 seoses määruse (EL) nr 600/2014 artiklite 6 ja 20 alusel avaldatava teabega ning hiljemalt 3. juuliks 2015 seoses määruse (EL) nr 600/2014 artiklite 10 ja 21 alusel avaldatava teabega.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

7. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusaktid, millega selgitatakse käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud andmevoogude kättesaadavaks tegemise mõistlike kommertsaluste mõistet.
8. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, millega täpsustatakse:
  - a) vahendeid, mille abil kauplemisskoondteabe pakkuja saab täita lõigetes 1 ja 2 osutatud teavitamiskohustust;
  - b) lõigete 1 ja 2 kohaselt avaldatud teabe sisu;
  - c) andmeid finantsinstrumentide kohta, mida andmevoog peab sisaldama, ning omakapitaliväliste instrumentide puhul kauplemisskohti ja kauplemissuhtekorralduse avalikustajaid, kes tuleb kaasata;
  - d) muid vahendeid, millega tagatakse eri kauplemisskoondteabe pakkujate avaldatavate andmete ühtsus, andmete ulatuslik kaardistamine ning ristviitamine muudest allikatest pärit sarnaste andmetega ja koondamise võimalus liidu tasandil;
  - e) lõigetes 4 ja 5 sätestatud konkreetsed organisatsioonilised nõuded.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

#### 4. j a g u

### **Nõuded tunnustatud aruandlussüsteemi pakkujatele**

#### *Artikkel 66*

#### **Organisatsioonilised nõuded**

1. Päritoluliikmesriik nõuab, et tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja kehtestaks asjakohase poliitika ja korra määruse (EL) nr 600/2014 artikliga 26 nõutud teabe esitamiseks võimalikult kiiresti ja hiljemalt tehingu toimumise päevale järgneva päeva lõpuks. Selline teave esitatakse kooskõlas määruse (EL) nr 600/2014 artiklis 26 sätestatud nõuetega.
2. Päritoluliikmesriik nõuab, et tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja kehtestaks tõhusa halduskorra, mis aitaks ära hoida huvide konflikte klientidega, ning rakendaks seda korda pidevalt. Eeskätt suhtub turukorraldajana või investeerimisühinguna tegutsev tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja kogu kogutud teabesse mittediskrimineerivalt ja kehtestab piisava korra eri tegevuste lahushoidmiseks ning rakendab seda pidevalt.
3. Päritoluliikmesriik nõuab, et tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja kehtestaks usaldusväärsed turvasüsteemid, mis tagaksid teabeedastusvahendite turvalisuse ja autentimise, minimeeriks andmelaostuse ja loata juurdepääsu ohtu ning hoiaksid ära teabe lekkimise, säilitades igal ajal andmete konfidentsiaalsuse. Päritoluliikmesriik nõuab, et aruandlussüsteemi pakkuja tagaks piisavad ressursid ja varuseadmed, mis võimaldavad pidevalt teenuseid pakkuda.
4. Päritoluliikmesriik nõuab, et tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja kehtestaks süsteemid, mis võimaldavad tõhusalt kontrollida andmete terviklikkust, märgata investeerimisühingu põhjustatud andmete väljajäämist ja ilmseid vigu, edastada andmed selliste vigade ja väljajäämistega kohta investeerimisühingule ning nõuda vigu sisaldanud aruannete uuesti esitamist.

Päritoluliikmesriik nõuab ka, et tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja kasutaks süsteeme, mis võimaldavad tal tuvastada tema enda põhjustatud vigu ja väljajäämisi ning esitada või vajadusel uuesti esitada pädevale asutusele õiged ja täielikud tehinguaruanded.

5. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, millega täpsustatakse:

- a) vahendeid, mille abil tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja saab täita lõikes 1 osutatud teavitamiskohustust, ning
- b) lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud konkreetseid organisatsioonilisi nõudeid.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

## VI JAOTIS

### PÄDEVAD ASUTUSED

#### I PEATÜKK

#### **Määramine, volitused ja õiguskaitsemenetlused**

##### Artikkel 67

#### **Pädevate asutuste määramine**

1. Iga liikmesriik määrab pädevad asutused, kes täidavad määruses (EL) nr 600/2014 ja käesolevas direktiivis sätestatud ülesandeid. Liikmesriigid teatavad komisjonile, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja teiste liikmesriikide pädevatele asutustele kõnealuste ülesannete täitmise tagamise eest vastutavate pädevate asutuste nimed ja nende ülesannete jaotuse.
2. Lõikes 1 nimetatud pädevad asutused on ametiasutused, ilma et see piiraks ülesannete teistele üksustele delegeerimise võimalust, kui see on sõnaselgelt ette nähtud artikli 29 lõikega 4.

Ülesannete delegeerimine muudele üksustele, mis ei ole lõikes 1 osutatud asutused, ei või hõlmata avaliku võimu ega kaalutusõiguse kasutamist. Liikmesriigid nõuavad, et pädevad asutused võtaksid enne delegeerimist kõik mõistlikud meetmed tagamaks, et üksusel, kellele ülesanded delegeeritakse, on võimalused ja ressursid kõigi ülesannete tõhusaks täitmiseks, ja et delegeerimine toimub üksnes juhul, kui delegeeritud ülesannete täitmiseks on kehtestatud selgelt määratletud ja dokumenteeritud raamistik, milles on ära näidatud võetavad ülesanded ja nende täitmise tingimused. Need tingimused sisaldavad ka klauslit, mis kohustab asjaomast üksust tegutsema ja olema korraldatud nii, et oleks välditud huvide konflikt ja et delegeeritud ülesannete täitmisel saadud teavet ei kasutataks ebaõiglaselt või konkurentsi välistamiseks. Lõppvastutus käesoleva direktiivi ja selle rakendusmeetmete täitmise järelevalve eest lasub lõike 1 kohaselt määratud pädeval asutusel või pädevatel asutustel.

Liikmesriigid teatavad komisjonile, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja teiste liikmesriikide pädevatele asutustele kõikidest kokkulepetest, mis on sõlmitud ülesannete delegeerimiseks, sealhulgas sellise delegeerimise täpsetest tingimustest.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab lõigetes 1 ja 2 osutatud pädevate asutuste loetelu oma veebisaidil ja ajakohastab seda.

## Artikkel 68

**Koostöö sama liikmesriigi asutuste vahel**

Kui liikmesriik määrab käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 sätte jõustamiseks rohkem kui ühe pädeva asutuse, määratletakse selgelt nende vastavad ülesanded ja nad teevad tihedat koostööd.

Iga liikmesriik nõuab, et selline koostöö toimuks ka pädevate asutuste vahel käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 tähenduses ja kõnealuses liikmesriigis krediidasutuste ja muude finantseerimisasutuste, pensionifondide, eurofondide, kindlustus- ja edasikindlustusvahendajate ning kindlustusandjate üle järelevalve teostamise eest vastutavate pädevate asutuste vahel.

Liikmesriigid nõuavad, et pädevad asutused vahetaksid teavet, mis on nende ülesannete ja kohustuste täitmiseks vajalik või asjakohane.

## Artikkel 69

**Järelevalvevolitused**

1. Pädevatele asutustele antakse kõik nende käesolevast direktiivist ja määrusest (EL) nr 600/2014 tulenevate ülesannete täitmiseks vajalikud järelevalvevolitused, sealhulgas uurimisvolitused ja volitused kehtestada parandusmeetmeid.
2. Lõikes 1 osutatud volitused hõlmavad vähemalt õigust:
  - a) tutvuda kõigi dokumentidega või mis tahes vormingus muude andmetega, mis pädeva asutuse arvates võiksid olla tema ülesannete täitmiseks olulised, ja saada või teha nende dokumentide koopiaid;
  - b) taotleda või nõuda isikutelt teabe esitamist ja vajaduse korral kutsuda isikuid välja ja neid teabe saamise eesmärgil küsitleda;
  - c) teha kohapeal kontrolle või toimetada uurimisi;
  - d) nõuda investimisühingult või krediidasutuselt või käesoleva direktiiviga või määrusega (EL) nr 600/2014 reguleeritavalt muult üksuselt olemasolevaid telefonikõnede või elektroonilise teabevahetuse salvestusi või muid andmeliikluse andmeid;
  - e) nõuda vara käsutamise piiramist, arestimist või mõlemat;
  - f) nõuda kutsetegevuse ajutist keelustamist;
  - g) nõuda, et tegevusloa saanud investimisühingute, reguleeritud turgude ja andmeedastusteenuste pakkujate audiitorid edastaksid teavet;
  - h) anda asi üle kriminaalmenetluse algatamiseks;
  - i) lubada audiitoritel või ekspertidel teha kontrolle või toimetada uurimisi;
  - j) taotleda või nõuda mis tahes isikult kõigi asjakohaste dokumentidega seotud teabe esitamist kaubatuletisinstrumentidega seotud positsiooni või riskipositsiooni suuruse ja eesmärgi kohta ning vara või kohustuste kohta alusvara turul.



- k) nõuda sellise tegevuse või tava ajutist või alalist peatamist, mis pädeva asutuse arvates on vastuolus määruse (EL) nr 600/2014 sätetega ja käesoleva direktiivi rakendamiseks vastu võetud sätetega, ning hoida ära sellise tegevuse või tava kordumine;
- l) võtta mis tahes liiki meetmeid tagamaks, et investeerimisühingud, reguleeritud turud ja muud isikud, kelle suhtes kohaldatakse käesolevat direktiivi või määrust (EL) nr 600/2014, täidaksid jätkuvalt õiguslikke nõudeid;
- m) nõuda finantsinstrumendiga kauplemise peatamist;
- n) nõuda finantsinstrumendiga kauplemise lõpetamist reguleeritud turul või muu kauplemissüsteemi raames;
- o) nõuda mis tahes isikult positsiooni või riskipositsiooni suuruse vähendamist;
- p) piirata isiku võimalust kaubatuletisinstrumentidesse investeerimiseks, sealhulgas ka piirangute kehtestamisega selle positsiooni suurusele, mida mis tahes isik võib igal ajal hoida vastavalt käesoleva direktiivi artiklile 57;
- q) väljastada avalikke teadaandeid;
- r) nõuda siseriikliku õigusega lubatud ulatuses sideoperaatorite valduses olevaid olemasolevaid andmeliiklusandmeid, kui on piisav alus kahtlustada rikkumist ja kui sellised andmed võivad olla asjakohased käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 rikkumiste uurimisel;
- s) peatada finantsinstrumentide või investeerimishoiuste turustamine või müük, kui ei ole täidetud määruse (EL) nr 600/2014 artiklite 40, 41 või 42 tingimused;
- t) peatada finantsinstrumentide või investeerimishoiuste turustamine või müük, kui investeerimisühing ei ole välja töötanud või kohaldanud tõhusat toodete heakskiitmise korda või on muul viisil jätnud käesoleva direktiivi artikli 16 lõikes 3 sätestatud nõuded täitmata;
- u) nõuda investeerimisühingu või turukorraldaja juhatusest mõne füüsilise isiku eemaldamist.

Liikmesriigid teavitavad hiljemalt 3. juuliks 2016 komisjoni ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet lõigete 1 ja 2 siseriikliku õigusesse ülevõtmiseks kohaldatavatest õigus- ja haldusnormidest. Nad teatavad komisjonile ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele põhjendamatut viivitust õigus- ja haldusnormide hilisematest muudatustest.

Liikmesriigid tagavad, et neil on kehtestatud mehhanismid tagamaks, et käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 rikkumise tagajärjel tekkinud rahalise või muu kahju eest makstakse hüvitist või võetakse muid parandusmeetmeid vastavalt siseriiklikule õigusele.

#### Artikkel 70

##### Karistused õigusrikkumiste eest

1. Mõjutamata pädevate asutuste artikli 69 kohaseid järelevalvevolitusi, sealhulgas uurimisvolitusi ja volitusi kehtestada parandusmeetmeid, ning liikmesriikide õigust näha ette ja mõista kriminaalkaristusi, kehtestavad liikmesriigid halduskaristusi ja muid meetmeid käsitlevad eeskirjad ja tagavad, et nende pädevad asutused võivad mõista halduskaristusi ja kohaldada muid meetmeid, mida kohaldatakse kõigi käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 ja käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 rakendamisel vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise eest, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Sellised karistused ja muud meetmed peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad ning neid kohaldatakse õigusrikkumiste suhtes ka siis, kui neile ei ole otseselt osutatud lõigetes 3, 4 ja 5.

Liikmesriigid võivad otsustada jätta halduskaristusi käsitlevad eeskirjad kehtestamata selliste õigusrikkumiste puhul, mille eest kohaldatakse siseriikliku õiguse alusel kriminaalkaristusi. Sellisel juhul edastavad liikmesriigid komisjonile asjakohased kriminaalõiguse sätted.

Liikmesriigid teavitavad hiljemalt 3. juuliks 2016 komisjoni ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet oma õigus- ja haldusnormidest, millega võetakse üle käesolev artikkel, sealhulgas asjaomastest kriminaalõiguse sätetest. Liikmesriigid teatavad põhjendamatut viivitust komisjonile ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele kõnealuste normide hilisematest muudatustest.

2. Liikmesriigid tagavad, et kui investeerimisühingud, turukorraldajad, aruandlusteenuste pakkujad, krediitiasutused seoses investeerimisteenuste või -tegevuste või kõrvalteenustega või kolmandate riikide äriühingute filiaalid rikuvad oma kohustusi, saab investeerimisühingute ja turukorraldajate juhtorganite liikmete ning muu füüsilise või juriidilise isiku suhtes, kes siseriikliku õiguse kohaselt rikkumise eest vastutavad, kohaldada karistusi ja muid meetmeid, arvestades tingimusi, mis on sätestatud siseriiklikus õiguses käesoleva direktiiviga ühtlustamata valdkondades.

3. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 rikkumiseks loetakse vähemalt järgmiste käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 sätete rikkumist:

a) käesoleva direktiivi:

- i) artikli 8 punkt b;
- ii) artikli 9 lõiked 1–6;
- iii) artikli 11 lõiked 1 ja 3;
- iv) artikli 16 lõiked 1–11;
- v) artikli 17 lõiked 1–6;
- vi) artikli 18 lõiked 1–9 ja lõike 10 esimene lause;
- vii) artiklid 19 ja 20;
- viii) artikli 21 lõige 1;
- ix) artikli 23 lõiked 1, 2 ja 3;
- x) artikli 24 lõiked 1–5 ja 7–10 ning lõike 11 esimene ja teine lõik;
- xi) artikli 25 lõiked 1–6;
- xii) artikli 26 lõike 1 teine lause ja artikli 26 lõiked 2 ja 3;
- xiii) artikli 27 lõiked 1–8;

- xiv) artikli 28 lõiked 1 ja 2;
- xv) artikli 29 lõike 2 esimene ja kolmas lõik, lõike 3 esimene lause, lõike 4 esimene lõik ja lõige 5;
- xvi) artikli 30 lõike 1 teine lõik ja lõike 3 teise lõigu esimene lause;
- xvii) artikli 31 lõige 1, lõike 2 esimene lõik ja lõige 3;
- xviii) artikli 32 lõige 1 ning lõike 2 esimene teine ja neljas lõik;
- xix) artikli 33 lõige 3;
- xx) artikli 34 lõige 2, lõike 4 esimene lause, lõike 5 esimene lause ning lõike 7 esimene lause;
- xxi) artikli 35 lõige 2, lõike 7 esimene lõik ja lõike 10 esimene lause;
- xxii) artikli 36 lõige 1;
- xxiii) artikli 37 lõike 1 esimene lõik ja teise lõigu esimene lause ning lõike 2 esimene lõik;
- xxiv) artikli 44 lõike 1 neljas lõik, lõike 2 esimene lause, lõike 3 esimene lõik ning lõike 5 punkt b;
- xxv) artikli 45 lõiked 1–6 ja lõige 8;
- xxvi) artikli 46 lõige 1, lõike 2 punktid a ja b;
- xxvii) artikkel 47;
- xxviii) artikli 48 lõiked 1–11;
- xxix) artikli 49 lõige 1;
- xxx) artikli 50 lõige 1;
- xxxi) artikli 51 lõiked 1–4 ning lõike 5 teine lause;
- xxxii) artikli 52 lõige 1 ning lõike 2 esimene, teine ja viies lõik;
- xxxiii) artikli 53 lõiked 1, 2 ja 3, lõike 6 teise lõigu esimene lause ning lõige 7;

xxxiv) artikli 54 lõige 1, lõike 2 esimene lõik ja lõige 3;

xxxv) artikli 57 lõiked 1 ja 2, lõige 8 ja lõike 10 esimene lõik;

xxxvi) artikli 58 lõiked 1–4;

xxxvii) artikli 63 lõiked 1, 3 ja 4;

xxxviii) artikli 64 lõiked 1–5;

xxxix) artikli 65 lõiked 1–5;

xxxx) artikli 66 lõiked 1–4; ja

b) määruse (EL) nr 600/2014:

i) artikli 3 lõiked 1 ja 3;

ii) artikli 4 lõike 3 esimene lõik;

iii) artikkel 6;

iv) artikli 7 lõike 1 kolmanda lõigu esimene lause;

v) artikli 8 lõiked 1, 3 ja 4;

vi) artikkel 10;

vii) artikli 11 lõike 1 kolmanda lõigu esimene lause ning artikli 11 lõike 3 kolmas lõik;

viii) artikli 12 lõige 1;

ix) artikli 13 lõige 1;

x) artikli 14 lõige 1, lõike 2 esimene lause ja lõike 3 teine, kolmas ja neljas lause;

xi) artikli 15 lõike 1 esimene lõik ning teise lõigu esimene ja kolmas lause, lõige 2 ning lõike 4 teine lause;

xii) artikli 17 lõike 1 teine lause;

xiii) artikli 18 lõiked 1 ja 2, lõike 4 esimene lause, lõike 5 esimene lause, lõike 6 esimene lõik, lõiked 8 ja 9;

xiv) artikli 20 lõige 1 ja lõike 2 esimene lause;

xv) artikli 21 lõiked 1, 2 ja 3;

xvi) artikli 22 lõige 2;

xvii) artikli 23 lõiked 1 ja 2;

xviii) artikli 25 lõiked 1 ja 2;

xix) artikli 26 lõike 1 esimene lõik, lõiked 2–5, lõike 6 esimene lõik, lõike 7 esimene kuni viies ja kaheksas lõik;

xx) artikli 27 lõige 1;

xxi) artikli 28 lõige 1 ja lõike 2 esimene lõik;

xxii) artikli 29 lõiked 1 ja 2;

xxiii) artikli 30 lõige 1;

xxiv) artikli 31 lõiked 2 ja 3;

xxv) artikli 35 lõiked 1, 2 ja 3;

xxvi) artikli 36 lõiked 1, 2 ja 3;

xxvii) artikli 37 lõiked 1 ja 3;

xxviii) artiklid 40, 41 ja 42.

4. Käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 rikkumisena käsitatakse ka investeerimisteenuste osutamist või investeerimistegevust ilma käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 järgmiste sätete kohaselt nõutud tegevusloata või heakskiiduta:

a) käesoleva direktiivi artikkel 5, artikli 6 lõige 2 või artiklid 34, 35, 39 või 59, või

b) määruse (EL) nr 600/2014 artikli 7 lõike 1 kolmas lause või artikli 11 lõige 1.

5. Käesoleva direktiivi rikkumiseks loetakse ka artiklis 69 sätestatud uurimise, kontrolli või taotluse puhul koostööst keeldumist või nende nõuete mittejärgimist.

6. Liikmesriigid tagavad, et lõigetes 3, 4 ja 5 osutatud õigusrikkumiste puhul antakse pädevatele asutustele kooskõlas siseriikliku õigusega volitus kohaldada halduskaristusi ja muid meetmeid, mis hõlmavad vähemalt järgmist:

- a) avalik teadaanne, milles on märgitud füüsiline või juriidiline isik ja rikkumise laad vastavalt artiklile 71;
- b) ettekirjutus, millega nõutakse, et füüsiline või juriidiline isik lõpetaks sellise tegevuse ja hoiduks selle tegevuse kordamisest;
- c) investeerimisühingu, mitmepoolse kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldamiseks luba omava turukorraldaja, reguleeritud turu, tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja, kauplemiskoondteabe pakkuja ja tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja tegevusloa kehtetuks tunnistamine või tegevusloa kehtivuse peatamine kooskõlas artiklitega 8, 43 ja 65;
- d) investeerimisühingu juhtorgani liikme või teise vastutava füüsilise isiku suhtes kehtestatud ajutine, või korduvate raskete õigusrikkumiste korral, alaline keeld täita investeerimisühingus juhtimisülesandeid;
- e) ajutine keeld investeerimisühingule olla reguleeritud turgude või mitmepoolsete kauplemissüsteemide liige või osaline või organiseeritud kauplemissüsteemide klient;
- f) juriidilise isiku puhul maksimaalne haldustrahv vähemalt kuni 5 000 000 eurot, või liikmesriigis, mille rahaühik ei ole euro, vastav summa kõnealuse riigi omavääringus 2. juuli 2014. aasta seisuga, või kuni 10 % juriidilise isiku aastast kogukäibest vastavalt viimasele kättesaadavale raamatupidamisaruandele, mille juhtorgan on kinnitanud; kui juriidiline isik on emaettevõtja või selle emaettevõtja tütarettevõtja, kes peab koostama konsolideeritud finantsaruandeid vastavalt direktiivile 2013/34/EL, siis on asjaomane aasta kogukäive vastavalt asjakohastele raamatupidamisdirektiividele aasta kogukäive või vastav tululiik viimase kättesaadava konsolideeritud raamatupidamisaruande järgi, mille on heaks kiitnud kõrgeima taseme emaettevõtja juhtorgan;
- g) füüsilise isiku puhul maksimaalne haldustrahv vähemalt 5 000 000 eurot, või liikmesriigis, mille rahaühik ei ole euro, vastav summa omavääringus 2. juuli 2014. aasta seisuga;
- h) maksimaalne haldustrahv, mis on vähemalt sama suur kui kahekordne kasu, mis saadi rikkumise tulemusel, mille puhul on võimalik kasu kindlaks määrata, isegi kui see ületab punktides f ja g osutatud maksimumsummasid.

7. Liikmesriigid võivad volitada pädevaid asutusi mõistma lisaks lõikes 6 osutatud karistustele karistuste liike või karistusi, mille summad ületavad lõike 6 punktides f, g ja h osutatud summasid.

#### Artikkel 71

#### Otsuste avaldamine

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused avaldavad oma ametlikul veebisaidil kõik otsused halduskaristuste või muude meetmete kohta, mis on mõistetud või võetud määruse (EL) nr 600/2014 või käesoleva direktiivi rakendamiseks vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise eest, tehes seda viivitamata pärast karistatud isiku vastavast otsusest teatamist. Avaldatakse vähemalt teave õigusrikkumise liigi ja laadi kohta ning vastutavate isikute andmed. Kõnealune kohustus ei kehti otsuste suhtes, millega võetakse uurivat laadi meetmeid.

Kui pädev asutus, olles hinnanud iga üksikjuhtumi puhul eraldi selliste andmete avaldamise proportsionaalsust, peab juriidilise isiku identiteedi või füüsilise isiku isikuandmete avaldamist ebaproportsionaalseks, või kui nende andmete avaldamine ohustab finantsturgude stabiilsust või käimasolevat uurimist, tagavad liikmesriigid, et pädevad asutused kas:

- a) viivitavad karistuse mõistmise või muu meetme võtmise otsuse avaldamisega kuni hetkeni, mil vastava teabe avaldamisest hoidumise põhjused lakkavad eksisteerimast;
- b) avaldavad karistuse mõistmise või muu meetme võtmise otsuse kohta anonüümsed andmed siseriiklikus õiguses sätestatud korras, kui selline anonüümne andmete avaldamine tagab asjaomaste isikuandmete tõhusa kaitse;
- c) jätab karistuse mõistmise või muu meetme võtmise otsuse üldse avaldamata, kui punktides a ja b sätestatud võimalusi peetakse ebapiisavaks, et tagada:
  - i) et finantsturgude stabiilsust ei seata ohtu;
  - ii) sellise otsuse avaldamise proportsionaalsus vähemoluliseks peetava meetme puhul.

Kui karistuse mõistmine või muu meetme võtmise otsus otsustatakse avaldada anonüümselt, võib asjakohaste andmete avaldamise edasi lükata mõistliku aja võrra, kui on ette näha, et selle ajavahemiku jooksul anonüümse avaldamise põhjused kaovad.

2. Juhul kui karistuse mõistmise või muu meetme võtmise otsuse saab asjakohasele õigus- või muule asutusele edasi kaevata, avaldavad pädevad asutused oma ametlikul veebisaidil viivitamata ka sellise teabe ja hilisema teabe kaebuse tulemuste kohta. Lisaks avaldatakse otsused varasemate karistuse mõistmise või muu meetme võtmise otsuste tühistamise kohta.

3. Pädevad asutused tagavad, et käesoleva artikli kohaselt avaldatud andmed on nende ametlikul veebisaidil vähemalt viis aastat alates nende avaldamisest. Avaldatud isikuandmeid hoitakse pädeva asutuse ametlikul veebisaidil ainult aja jooksul, mis on ette nähtud kohaldatavates andmekaitse-eeskirjades.

Pädevad asutused teavitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet kõikidest mõistetud, kuid lõike 1 punkti c kohaselt avaldamata halduskaristustest, sealhulgas nendega seotud kaebustest ja kaebuste lahendamise tulemustest. Liikmesriigid tagavad, et pädevaid asutusi teavitatakse mõistetud kriminaalkaristustest ja nendega seotud lõplikest otsustest ning et nad esitavad kõnealuse teabe Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peab talle teatatud karistuste keskset andmebaasi üksnes pädevate asutuste vahel teabe vahetamise eesmärgil. Kõnealusele andmebaasile pääsevad ligi ainult pädevad asutused ja seda ajakohastatakse pädevate asutuste esitatud teabe põhjal.

4. Liikmesriigid esitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele kord aastas koondteabe kõikide lõigete 1 ja 2 kohaselt mõistetud karistuste ja võetud muude meetmete kohta. Kõnealune kohustus ei kehti uurivat laadi meetmete suhtes. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab selle teabe aastaaruandes.

Kui liikmesriigid on kooskõlas artikliga 70 otsustanud kehtestada nimetatud artiklis osutatud sätete rikkumise eest kriminaalkaristused, esitavad nende pädevad asutused Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele kord aastas anonüümsed koondandmed kõigi algatatud kriminaaluurimiste ja mõistetud kriminaalkaristuste kohta. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab mõistetud kriminaalkaristuste andmed aastaaruandes.

5. Kui pädev asutus avalikustab haldusmeetme, -karistuse või kriminaalkaristuse, teatab ta sellisest avalikustamisest samaaegselt ka Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele.



6. Kui avaldatud kriminaal- või halduskaristus on seotud investeerimisühinguga, turukorraldajaga, aruandlusteenuste pakkujaga, krediitiasutusega seoses investeerimisteenuste või -tegevuste või kõrvalteenustega või kolmandate riikide äriühingute filiaalidega, millele on antud tegevusluba kooskõlas käesoleva direktiiviga, lisab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve viite avaldatud karistusele asjaomases registris.

7. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu käesolevas artiklis osutatud teabe esitamise menetluste ja vormide kohta.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

#### Artikkel 72

##### **Järelevalve- a karistuste mõistmise volituste kasutamine**

1. Pädevad asutused kasutavad artiklis 69 osutatud järelevalvevolitusi, sh uurimisvolitusi ja parandusmeetmete kehtestamise volitusi ning artiklis 70 osutatud karistuste mõistmise volitusi kooskõlas siseriikliku õiguskorraga:

- a) otse;
- b) koostöös teiste asutustega;
- c) omal vastutusel delegeerimise teel üksustele, kellele on delegeeritud ülesanded vastavalt artikli 67 lõikele 2, või
- d) suunates küsimuse pädevatele õigusasutustele.

2. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused võtavad artiklis 70 osutatud karistuste mõistmise volituse kasutamise puhul halduskaristuse suuruse või muu meetme ulatuse ning nende liigi määramisel arvesse kõiki asjaolusid, sealhulgas järgmist:

- a) õigusrikkumise raskus ja kestus;
- b) õigusrikkumise toime pannud füüsilise või juriidilise isiku vastutuse ulatus;
- c) vastutava füüsilise või juriidilise isiku finantsseisundi tugevus, mida näitab eelkõige vastutava juriidilise isiku kogukäive või vastutava füüsilise isiku aastane sissetulek ja netovara;
- d) vastutava füüsilise või juriidilise isiku saadud kasu või välditud kahjumi suurus, kui seda saab kindlaks määrata;
- e) kolmandate isikute kahjum, mis tulenes rikkumisest, kui seda on võimalik kindlaks määrata;
- f) vastutava füüsilise või juriidilise isiku ja pädeva asutuse koostöö tase, ilma et see piiraks vajadust tagada kõnealuse isiku saadud kasumi või välditud kahjumi loovutamist;

g) vastutava füüsilise või juriidilise isiku varasemad õigusrikkumised.

Pädevad asutused võivad halduskaristuse suuruse või muu meetme ulatuse ning nende liigi määramisel võtta peale esimeses lõigus osutatud asjaolude arvesse täiendavaid asjaolusid.

#### Artikkel 73

##### Õigusrikkumistest teatamine

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused kehtestavad tõhusa korra, et võimaldada määruse (EL) nr 600/2014 sätete ja käesoleva direktiivi rakendamiseks vastu võetud siseriiklike sätete võimalikust või tegelikust rikkumisest teatamist pädevatele asutustele.

Esimeses lõigus osutatud kord hõlmab vähemalt järgmist:

- a) võimalike või tegelike rikkumiste ja nende järelkontrolli puudutavate teadete vastuvõtmise erimenetlused, sealhulgas turvaliste sidekanalite loomine nende teadaannete esitamiseks;
- b) finantseerimisasutuses toimepandud rikkumistest teavataste töötajate asjakohane kaitse vähemalt kättemaksu, diskrimineerimise või muud laadi ebaõiglase kohtlemise eest;
- c) nii rikkumisest teatanud isiku kui ka väidetavalt rikkumise toimepanemise eest vastutava füüsilise isiku isikuandmete kaitse kõigis menetluse etappides, välja arvatud juhul, kui andmete avaldamine on siseriiklikust õigusest tulenevalt nõutav edasise uurimise või järgneva haldus- või kohtumenetluse raames.

2. Liikmesriigid nõuavad, et investeerimisühingud, turukorraldajad, aruandlusteenuste pakkujad, krediitiasutused seoses investeerimisteenuste või -tegevuste või kõrvalteenustega või kolmandate riikide äriühingute filiaalid kehtestaksid asjakohase korra, mille kohaselt nende töötajad teatavad võimalikest või tegelikest rikkumistest ettevõttesiseselt sõltumatu ja iseseisva erikanali kaudu.

#### Artikkel 74

##### Kaebuse esitamise õigus

1. Liikmesriigid tagavad, et määruse (EL) nr 600/2014 sätete või käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud õigus- ja haldusnormide alusel tehtud otsused on nõuetekohaselt põhjendatud ja nende peale võib esitada kaebuse kohtule. Samuti kehtib kohtule kaebuse esitamise õigus, kui kuue kuu jooksul alates kõiki nõutud andmeid sisaldava tegevusloa taotluse esitamist ei võeta vastu otsust.

2. Liikmesriigid näevad ette, et vastavalt siseriiklikule õigusele võivad tarbijate huvides ja kooskõlas siseriikliku õigusega algetada kohtuasja või suunata asja lahendamiseks pädevatele haldusasutustele ka üks või mitu järgmist asutust, et tagada määruse (EL) nr 600/2014 ja käesoleva direktiivi rakendamiseks vastu võetud siseriiklike sätete kohaldamine:

- a) ametiasutused või nende esindajad;
- b) tarbijaorganisatsioonid, kellel on õigustatud huvi tarbijaid kaitsta;
- c) kutseorganisatsioonid, kellel on õigustatud huvi oma liikmete kaitseks meetmeid võtta.

*Artikkel 75***Tarbijate kaebuste kohtuvälise lahendamise kord**

1. Liikmesriigid tagavad tulemuslike ja tõhusate kaebuste lahendamise ja heastamismenetluste kehtestamise tarbijate vaidluste kohtuväliseks lahendamiseks seoses investeerimis- ja kõrvalteenuste osutamisega investeerimisühingute poolt, kasutades selleks asjakohasel juhul olemasolevaid asutusi. Lisaks tagavad liikmesriigid, et kõik investeerimisühingud on seotud ühe või mitme kaebuste lahendamise ja heastamismenetlusi rakendava asutusega.
2. Liikmesriigid tagavad, et kõnealused asutused teevad piiriüleste vaidluste lahendamiseks aktiivset koostööd teiste liikmesriikide sarnaste asutustega.
3. Pädevad asutused teavitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet lõikes 1 osutatud kaebuste lahendamise ja heastamismenetlustest, mis on nende jurisdiktsioonis kättesaadavad.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab kõigi kohtuväliste kordade loetelu oma veebisaidil ja ajakohastab seda.

*Artikkel 76***Ametisaladus**

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused, kõik isikud, kes töötavad või on töötanud pädevates asutustes või üksustes, kellele on delegeeritud ülesanded vastavalt artikli 67 lõikele 2, samuti pädevate asutuste määratud audiitorid ja eksperdid on kohustatud hoidma ametisaladust. Nad ei avalda konfidentsiaalset teavet, mida nad on võinud saada oma ülesandeid täites, välja arvatud kokkuvõttena või sellises üldises vormis, mille põhjal üksikuid investeerimisühinguid, turukorraldajaid, reguleeritud turge ega muid isikuid ei saa identifitseerida, ilma et see piiraks siseriikliku kriminaal- või maksuõiguse valdkonda kuuluvate või käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 nõuete kohaldamist.
2. Investeerimisühingu, turukorraldaja või reguleeritud turu suhtes pankroti väljakuulutamise või sundlõpetamise korral võib tsiviil- ja kaubandusõiguse menetluse käigus avaldada kolmanda isiku mittepuudutavat konfidentsiaalset teavet, mis on vajalik menetluse läbiviimiseks.
3. Ilma et see piiraks siseriikliku kriminaal- või maksuõiguse sätteid, võivad pädevad asutused või muud organid või füüsilised või juriidilised isikud, kes saavad käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 kohaselt konfidentsiaalset teavet, kasutada seda üksnes oma kohustuste täitmisel ja oma ülesannete täitmiseks käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 kohaldamisalas, või kui nad on pädevad asutused või muude asutused, organid või füüsilised või juriidilised isikud, eesmärgil, mille jaoks kõnealune teave neile esitati ja/või haldus- või kohtumenetluse kontekstis, mis on seotud just kõnealuste ülesannete täitmisega. Teavet edastava pädeva asutuse või muu asutuse, organi või isiku nõusolekul võib teavet saav asutus kasutada seda siiski ka muudel eesmärkidel.
4. Käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 kohaselt saadud, vahetatud või edastatud konfidentsiaalse teabe kohta kehtib käesolevas artiklis sätestatud ametisaladuse hoidmise kohustus. Käesolev artikkel ei takista siiski pädevaid asutusi vahetamast või edastamast konfidentsiaalset teavet kooskõlas käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 ja teiste direktiivide või määrustega, mida kohaldatakse investeerimisühingute, krediitiasutuste, pensionifondide, eurofondide, alternatiivsete investeerimisfondide, kindlustus- ja edasikindlustusvahendajate, kindlustusandjate, reguleeritud turgude või turukorraldajate, kesksete vastaspoolte ja väärtpaberite keskdepositooriumide suhtes, või muul viisil teabe edastanud pädeva asutuse, muu asutuse või organi või füüsilise või juriidilise isiku nõusolekul.
5. Käesolev artikkel ei takista pädevatel asutustel kooskõlas siseriikliku õigusega vahetamast või edastamast konfidentsiaalset teavet, mida ei ole saadud teise liikmesriigi pädevalt asutuselt.

## Artikkel 77

**Suhted audiitoritega**

1. Liikmesriigid näevad ette vähemalt selle, et isikud, kellel on tegevusluba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2006/43/EÜ <sup>(1)</sup> ning kes täidavad investeerimisühingus, reguleeritud turul või aruandlusteenuste pakkujas ülesannet, mida on kirjeldatud direktiivi 2013/34/EL artiklis 34 või direktiivi 2009/65/EÜ artiklis 73, või muud õigusaktidega ettenähtud ülesannet, on kohustatud teatama pädevale asutusele viivitamata ettevõtjat puudutavatest asjaoludest või otsustest, mis on nimetatud isikule kõnealuse ülesande täitmise käigus selgunud ja mis võivad:

- a) kujutada endast tegevusloa andmise tingimuste või investeerimisühingute tegevust sätestavate õigus- ja haldusnormide olulist rikkumist;
- b) mõjutada investeerimisühingu pidevat toimimist;
- c) viia raamatupidamisaruannete kinnitamata jätmiseni või märkustega kinnitamiseni.

Samuti on nimetatud isik kohustatud aru andma kõikidest esimeses lõigus märgitud tööülesannete täitmise käigus temale teatavaks saanud asjaoludest ja otsustest äriühingus, millel on tihedad sidemed investeerimisühinguga, kus ta nimetatud ülesandeid täidab.

2. Kui isikud, kes on saanud direktiivi 2006/43/EÜ kohase tegevusloa, edastavad pädevatele asutustele lõikes 1 osutatud asjaolude või otsuste kohta teabe heauskselt, ei käsitleta seda teabe avaldamisele lepinguga või õigusnormidega kehtestatud piirangute rikkumisena ning nimetatud isikud ei kanna selle eest mingit vastutust.

## Artikkel 78

**Andmekaitse**

Käesoleva direktiivi kohaste järelevalvevolituste, sealhulgas uurimisvolituste kasutamise käigus või nende volituste kasutamiseks kogutud isikuandmeid töödeldakse kooskõlas siseriikliku õigusega, millega rakendatakse direktiivi 95/46/EÜ, ja määrusega (EÜ) nr 45/2001, kui see on kohaldatav.

## II PEATÜKK

**Liikmesriikide pädevate asutuste vaheline koostöö ja koostöö Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega**

## Artikkel 79

**Koostöökohustus**

1. Eri liikmesriikide pädevad asutused teevad käesolevast direktiivist või määrusest (EL) nr 600/2014 tulenevate ülesannete täitmiseks vajaduse korral koostööd, kasutades käesolevas direktiivis või määruses (EL) nr 600/2014 või siseriiklikus õiguses sätestatud volitusi.

Kui liikmesriigid otsustavad artikli 70 kohaselt kehtestada kriminaalkaristused, mida kohaldatakse nimetatud artiklis osutatud sätete rikkumise korral, tagavad nad, et võetakse asjakohaseid meetmeid, et pädevatel asutustel oleks vajalikud volitused teha oma jurisdiktsiooni piires koostööd õigusasutustega, et saada konkreetset teavet, mis on seotud käesoleva direktiivi ja määruse (EL) nr 600/2014 võimaliku rikkumisega seoses algatatud kriminaaluurimise või -menetlusega, ja nad esitavad sama teabe muudele pädevatele asutustele ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, et täita oma kohustust teha käesoleva direktiivi ja määruse (EL) nr 600/2014 kohaldamisel üksteisega ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega koostööd.

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiiv 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ (ELT L 157, 9.6.2006, lk 87).

Pädevad asutused abistavad teiste liikmesriikide pädevaid asutusi. Eelkõige vahetatakse teavet ja tehakse koostööd uurimise või järelevalve käigus.

Pädevad asutused võivad teiste liikmesriikide pädevate asutustega koostööd teha ka selleks, et hõlbustada rahatrahvide täitmisele pööramist.

Koostöö ning eelkõige teabevahetuse soodustamiseks ja kiirendamiseks määravad liikmesriigid käesoleva direktiivi ja määruse (EL) nr 600/2014 kohaldamise eesmärgil kontaktpunktiks ühe pädeva asutuse. Liikmesriigid teevad komisjonile, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja teistele liikmesriikidele teatavaks nende ametiasutuste nimed, kes käesoleva lõike kohaselt on määratud võtma vastu taotlusi teabevahetuse või koostöö kohta. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab kõnealuste ametiasutuste loetelu oma veebisaidil ja ajakohastab seda.

2. Kui vastuvõtva liikmesriigi väärtpaberiturgude olukorda arvesse võttes on vastuvõtvas liikmesriigis sisse seatud kauplemiskoha kord omandanud kõnealuse vastuvõtva liikmesriigi väärtpaberiturgude toimimise ja sealse investorite kaitse seisukohast olulise tähtsuse, kehtestavad kauplemiskoha päritolu- ja vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused proportsionaalse koostöökorra.

3. Liikmesriigid võtavad vajalikud haldus- ja korralduslikud meetmed, et hõlbustada lõikes 1 sätestatud abistamist.

Pädevad asutused võivad kasutada oma volitusi koostöö tegemiseks isegi juhul, kui uurimisalune tegevus ei kujuta endast ühegi kõnealuses liikmesriigis kehtiva õigusakti rikkumist.

4. Kui pädeval asutusel on alust kahtlustada, et tema järelevalve alla mittekuuluvad üksused on toime pannud või panevad toime teise liikmesriigi territooriumil teo, mis on käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 sätetega vastuolus, teatab ta sellest võimalikult täpselt teise liikmesriigi pädevale asutusele ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele. Teabe saanud pädev asutus võtab asjakohased meetmed. Ta teavitab teabe esitanud pädevat asutust ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet meetme lõpptulemusest ning võimaluse korral ka olulistest vahetulemustest. Käesolev lõige ei piira teavet edastanud pädeva asutuse volitusi.

5. Ilma et see piiraks lõikeid 1 ja 4, teavitavad pädevad asutused Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ja teisi pädevaid asutusi järgmistest üksikasjadest:

a) kõigist nõuetest positsioonide või riskipositsioonide vähendamiseks kooskõlas artikli 69 lõike 2 punktiga o;

b) isikute suhtes kehtestatud piirangutest seoses teatava finantsinstrumendi omandamisega kooskõlas artikli 69 lõike 2 punktiga p.

Kõnealune teavitamine hõlmab vajaduse korral artikli 69 lõike 2 punkti j kohase taotluse või nõude üksikasju, sealhulgas ka teavet isiku või isikute kohta, kellele nõue adresseeriti, ning selle põhjusi, samuti artikli 69 lõike 2 punkti p kohaselt kehtestatud piirangute ulatust, sealhulgas ka teavet asjaomase isiku kohta, asjaomaste finantsinstrumentide kohta, piirangute kohta sellise positsioonide suuruses, mida isik võib igal ajal hoida, selle suhtes artikli 57 kohaselt tehtud erandite kohta ning nende põhjuste kohta.

Teatis esitatakse vähemalt 24 tundi enne meetmete kavandatud jõustumist. Eriolukorras võib pädev asutus esitada teatise vähem kui 24 tundi enne meetmete kavandatud jõustumist, kui ei ole võimalik seda teha 24 tundi enne jõustumist.

Liikmesriigi pädev asutus, kes saab käesoleva lõike kohase teatise, võib võtta artikli 69 lõike 2 punkti o või p kohaseid meetmeid, kui ta jõuab seisukohale, et kõnealused meetmed on vajalikud teise pädeva asutuse eesmärgi saavutamiseks. Pädev asutus esitab käesoleva lõike kohase teatise ka siis, kui ta teeb ettepaneku meetmete võtmiseks.

Kui käesoleva lõike punktide a või b kohane meede on seotud energia hulgimüügitoodetega, teavitab pädev asutus ka määruse (EÜ) nr 713/2009 alusel asutatud Energeetikasektori Reguleerivate Asutuste Koostööametit.

6. Seoses lubatud heitkoguste väärtpaberitega teevad pädevad asutused koostööd hetke- ja oksjoniturgude järelevalve eest vastutavate ametiasutustega ning pädevate asutuste, registrihaldajate ja muude ametiasutustega, kes teostavad järelevalvet vastavuse üle direktiivile 2003/87/EÜ, nii et kõnealused asutused saaksid lubatud heitkoguse väärtpaberite turgudest koondülevaate.

7. Seoses põllumajandustoorme tuletisinstrumentidega annavad pädevad asutused aru ametiasutustele, kes vastutavad põllumajandustoodete turgude järelevalve, juhtimise ja reguleerimise eest määruse (EL) nr 1308/2013 alusel, ja teevad kõnealuste asutustega koostööd.

8. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusaktid, millega kehtestatakse kriteeriumid, mille puhul võib kauplemiskoha tegevust vastuvõtvas liikmesriigis käsitada väärtpaberituru toimimise ja investorite kaitse seisukohast kõnealuses vastuvõtvas liikmesriigis olulist tähtsust omavana.

9. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et kehtestada standardvormid, -mallid ja -menetlused seoses lõikes 2 osutatud koostöökorraga.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

#### Artikkel 80

##### **Pädevate asutuste koostöö järelevalvetegevuse, kohapealse kontrolli või uurimise valdkonnas**

1. Ühe liikmesriigi pädev asutus võib taotleda teise liikmesriigi pädeva asutuse koostööd järelevalvetegevuse, kohapealse kontrolli või uurimise alal. Investeeringusühingute puhul, mis on reguleeritud turu kaugliikmed või -osalised, võib reguleeritud turu pädev asutus otsustada nende poole otse pöörduda, millisel juhul ta teavitab vastavalt kaugliikme või -osalise päritoluliikmesriigi pädevat asutust.

Kui pädev asutus saab taotluse seoses kohapealse kontrolli või uurimisega, toimib ta oma volituste raames järgmiselt:

- a) teeb kontrolli või toimetab uurimist ise;
- b) lubab taotluse esitanud asutusel teha kontrolli või toimetada uurimist;
- c) lubab kontrolli teha või uurimist toimetada audiitoritel või ekspertidel.

2. Järelevalvetavade lähendamiseks võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve osaleda järelevalvekolleegiumide tegevuses, sealhulgas kohapealsetes kontrollides või uurimistes, mida vastavalt teevad või toimetavad koos kaks või enam pädevat asutust määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 21 kohaselt.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada, millist teavet tuleb pädevate asutuste vahel vahetada, kui nad teevad koostööd järelevalvetegevuse, kohapealse kontrolli ja uurimiste alal.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et kehtestada standardvormid, -mallid ja -menetlused pädevate asutuste koostööks järelevalvetegevuse, kohapealse kontrolli või uurimiste alal.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

#### Artikkel 81

#### Teabevahetus

1. Liikmesriikide pädevad asutused, mis on määratud käesoleva direktiivi artikli 79 lõike 1 kohaselt käesoleva direktiivi ja määruse (EL) nr 600/2014 tähenduses kontaktpunktideks, varustavad üksteist viivitamata teabega, mis on vajalik vastavalt käesoleva direktiivi artikli 67 lõikele 1 määratud pädevate asutuste ülesannete täitmiseks, mis on kehtestatud käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 alusel vastuvõetud sätetega.

Pädevad asutused, mis vahetavad käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 alusel teavet teiste pädevate asutustega, võivad teabe edastamise ajal ära märkida, et kõnealust teavet ei tohi avalikustada ilma nende otsese nõusolekuta, millest tulenevalt kõnealust teavet võib vahetada üksnes eesmärkidel, milleks nimetatud asutused on oma nõusoleku andnud.

2. Pädev asutus, kes on artikli 79 lõike 1 kohaselt kontaktpunktiks määratud, võib edastada käesoleva artikli lõike 1 ja artiklite 77 ja 88 alusel saadud teavet artikli 67 lõikes 1 osutatud asutustele. Nad ei edasta seda teistele asutustele ega füüsilistele või juriidilistele isikutele ilma teabe avalikustanud pädevate asutuste otsese nõusolekuta ja edastavad teabe üksnes nende asutustega kokkulepitud eesmärkidel, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud asjaoludel. Viimasel juhul teavitab kontaktpunkt viivitamata teabe saatnud kontaktpunkti.

3. Artiklis 71 nimetatud asutused ning muud asutused või füüsilised ja juriidilised isikud, kes saavad konfidentsiaalset teavet vastavalt käesoleva artikli lõikele 1 või artiklitele 77 ja 88, võivad seda kasutada üksnes oma kohustustega seoses, eelkõige selleks, et:

a) kontrollida, kas investimisühingute äritegevuse alustamise tingimused on täidetud, ning hõlbustada kõnealuse äritegevuse korralduse konsolideeritud või konsolideerimata jälgimist, eriti direktiivis 2013/36/EL kehtestatud kapitali adekvaatsuse nõuete, samuti haldus- ja raamatupidamisarvestuse korra ja sisekontrollimehhanismide osas;

b) teostada järelevalvet kauplemiskohtade nõuetekohase toimimise üle;

c) mõista karistusi;

d) pädevate asutuste otsuste peale esitatud halduskaebuste korral;

e) artikli 74 alusel algatatud kohtumenetlustes;



f) artiklis 75 sätestatud investorite kaebuste lahendamise kohtuvälises mehhanismis.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et kehtestada teabe vahetamiseks standardvormid, -mallid ja -menetlused.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

5. Käesoleva artikliga ega artiklitega 76 või 88 ei takistata pädeval asutusel edastada Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogule, keskpankadele, Euroopa Keskpankade Süsteemile ja Euroopa Keskpangale ning vajaduse korral muudele ametiasutustele, kes vastutavad makse- ja arveldussüsteemide järelevalve eest, konfidentsiaalset teavet, mis on ette nähtud nende ülesannete täitmiseks. Samuti ei takistata kõnealustel asutustel ega organitel edastada pädevatele asutustele teavet, mida need võivad vajada käesolevas direktiivis või määru (EL) nr 600/2014 sätestatud ülesannete täitmiseks.

#### Artikkel 82

##### Siduv vahendusmenetlus

1. Pädevad asutused võivad teatada Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele juhtudest, mil üks allpool nimetatud taotlus on tagasi lükatud või sellele ei ole mõistliku aja jooksul vastatud:

a) artikli 80 kohane taotlus järelevalvetegevuse läbiviimiseks, kohapealseks kontrolliks või uurimiseks, või

b) artikli 81 kohane taotlus teabe vahetamiseks.

2. Lõikes 1 osutatud juhtudel võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võtta meetmeid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 19, ilma et see piiraks käesoleva direktiivi artiklis 83 ettenähtud võimalust lükata teabetaotlus tagasi ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võimalust toimida määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 17 kohaselt.

#### Artikkel 83

##### Keeldumine koostööst

Pädev asutus võib koostöötaotluse uurimise, kohapealse kontrolli või järelevalvetegevuse teostamiseks vastavalt artiklile 84 või teabevahetuseks vastavalt artiklile 81 tagasi lükata üksnes juhul, kui:

a) samade meetmete ja samade isikute suhtes on juba algatatud kohtumenetlus taotluse saanud liikmesriigis;

b) taotluse saanud liikmesriigis on seoses samade isikute ja samade meetmetega lõplik kohtuotsus juba välja kuulutatud.

Sellise keeldumise korral teavitab pädev asutus taotlevat pädevat asutust ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet, esitades võimalikult üksikasjaliku teabe.

## Artikkel 84

**Konsulteerimine enne tegevusloa andmist**

1. Teise asjasepuutuva liikmesriigi pädevate asutustega peetakse enne investeerimisühingule tegevusloa andmist nõu, kui investeerimisühing kuulub ühte järgmistest kategooriatest:

- a) teises liikmesriigis tegevusluba omava investeerimisühingu või turukorraldaja või krediidasutuse tütarettevõtja;
- b) teises liikmesriigis tegevusluba omava investeerimisühingu või krediidasutuse emaettevõtja tütarettevõtja;
- c) ta on samade füüsiliste või juriidiliste isikute kontrolli all, kes kontrollivad teises liikmesriigis tegevusluba omavat investeerimisühingut või krediidasutust.

2. Krediidasutuste või kindlustusandjate järelevalve eest vastutava liikmesriigi pädeva asutusega tuleb konsulteerida enne tegevusloa andmist ükskõik millisele järgmisele investeerimisühingule või turukorraldajale:

- a) liidus tegevusloa saanud krediidasutuse või kindlustusandja tütarettevõtja;
- b) liidus tegevusloa saanud krediidasutuse või kindlustusandja emaettevõtja tütarettevõtja;
- c) teda kontrollib sama füüsiline või juriidiline isik, kes kontrollib liidus tegevusloa saanud krediidasutust või kindlustusandjat.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud asjaomased pädevad asutused konsulteerivad üksteisega eelkõige aktsionäride või liikmete sobivuse ning sama kontserni teise üksuse tegeliku juhtimisega tegelevate isikute maine ja kogemuse hindamisel. Nad edastavad üksteisele aktsionäride või liikmete sobivuse ja sama kontserni teise üksuse tegeliku juhtimisega tegelevate isikute maine ja kogemuse kohta kõik andmed, mis on olulised teistele tegevusloa andmisega seotud pädevatele asutustele ja tegevustingimuste järgimise pideva hindamise jaoks.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et kehtestada standardvormid, -mallid ja -menetlused konsulteerimiseks teiste pädevate asutustega enne tegevusloa andmist.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

## Artikkel 85

**Vastuvõtivate liikmesriikide volitused**

1. Vastuvõtavad liikmesriigid sätestavad, et pädev asutus võib statistika eesmärgil nõuda kõigilt investeerimisühingutelt, kellel on filiaalid nende territooriumil, et nad esitaksid neile oma filiaalide tegevuse kohta korrapäraselt aruandeid.

2. Käesolevas direktiivis sätestatud kohustuste täitmiseks sätestavad vastuvõtavad liikmesriigid, et pädev asutus võib nõuda, et investeerimisühingute filiaalid esitaksid vajaliku teabe, et kontrollida nende vastavust vastuvõtva liikmesriigi kehtestatud standarditele, mida kohaldatakse nende suhtes artikli 35 lõikes 8 ettenähtud juhtudel. Kõnealused nõuded ei tohi olla rangemad kui need, mida sama liikmesriik kehtestab liikmesriigis asutatud äriühingute suhtes kontrollimaks nende vastavust samadele standarditele.

#### Artikkel 86

##### **Vastuvõtivate liikmesriikide võetavad ettevaatusabinõud**

1. Kui vastuvõtva liikmesriigi pädeval asutusel on ilmselgelt ja tõendatavalt alus arvata, et tema territooriumil teenuste osutamise vabaduse alusel tegutsev investeerimisühing või tema territooriumil filiaali omav investeerimisühing rikub kohustusi, mis tulenevad käesoleva direktiivi alusel vastuvõetud sätetest, mis ei anna vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele volitusi, suunab ta kõnealuse asja päritoluliikmesriigi pädevale asutusele.

Kui päritoluliikmesriigi pädeva asutuse võetud meetmetele vaatamata või selliste meetmete ebapiisavaks osutumise tõttu tegutseb investeerimisühing jätkuvalt viisil, mis kahjustab selgelt vastuvõtva liikmesriigi investorite huve või turgude nõuetekohast toimimist, kohaldatakse järgmist:

- a) vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus võtab pärast päritoluliikmesriigi pädeva asutuse teavitamist kõik asjakohased meetmed, mis on vajalikud investorite kaitseks ja turgude nõuetekohaseks toimimiseks ja mille hulka kuulub ka võimalus takistada eeskirju rikkuvatel investeerimisühingutel mis tahes edasiste tehingute algatamist vastuvõtva liikmesriigi territooriumil. Kõnealustest meetmetest teatatakse põhjendamatult viivitusega komisjonile ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, ning
- b) vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus võib esitada kõnealuse küsimuse lahendamiseks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, kes võib võtta meetmeid talle vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 19 antud volitustele.

2. Kui vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused teevad kindlaks, et kõnealuse riigi territooriumil filiaali omav investeerimisühing rikub õigus- või haldusnorme, mis on kõnealuses liikmesriigis kehtestatud käesoleva direktiivi nende sätete alusel, mis annavad volitused vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele, nõuavad kõnealused asutused asjaomaselt investeerimisühingult õigusvastase tegevuse lõpetamist.

Kui kõnealune investeerimisühing ei võta vajalikke meetmeid, võtavad vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused kõik asjakohased meetmed tagamaks, et kõnealune investeerimisühing lõpetab oma õigusvastase tegevuse. Kõnealuste meetmete laad teatatakse päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele.

Kui investeerimisühing jätkab vastuvõtva liikmesriigi võetud meetmetele vaatamata vastuvõttas liikmesriigis kehtivate esimeses lõigus osutatud õigusnormide rikkumist, võtab vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus pärast päritoluliikmesriigi pädeva asutuse teavitamist kõik asjakohased meetmed, mis on vajalikud investorite kaitseks ja turgude nõuetekohaseks toimimiseks. Kõnealustest meetmetest teatatakse põhjendamatult viivitusega komisjonile ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele.

Lisaks võib vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus esitada kõnealuse küsimuse lahendamiseks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, kes võib võtta meetmeid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 19 antud volitustele.

3. Kui reguleeritud turu, mitmepoolse kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi vastuvõtva liikmesriigi pädeval asutusel on selge ja tõendatav alus arvata, et kõnealune reguleeritud turg, mitmepoolne kauplemissüsteem või organiseeritud kauplemissüsteem rikub käesoleva direktiivi alusel vastuvõetud sätetest tulenevaid kohustusi, suunab ta kõnealused küsimused reguleeritud turu, mitmepoolse kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi päritoluliikmesriigi pädevale asutusele.

Kui päritoluliikmesriigi pädeva asutuse võetud meetmetele vaatamata või selliste meetmete ebapiisavaks osutumise tõttu tegutseb nimetatud reguleeritud turg, mitmepoolne kauplemissüsteem või organiseeritud kauplemissüsteem jätkuvalt viisil, mis kahjustab selgelt vastuvõtva liikmesriigi investorite huve või turgude nõuetekohast toimimist, võtab vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus pärast päritoluliikmesriigi pädeva asutuse teavitamist kõik asjakohased meetmed, mis on vajalikud investorite kaitseks ja turgude nõuetekohaseks toimimiseks ja mis sisaldavad võimalust takistada asjaomasel reguleeritud turul, mitmepoolsel kauplemissüsteemil või organiseeritud kauplemissüsteemil tegemast oma süsteemi kättesaadavaks kaugliikmetele või vastuvõttas liikmesriigis asutatud osalistele. Kõnealustest meetmetest teatatakse põhjendamatu viivitusega komisjonile ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele.

Lisaks võib vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus esitada kõnealuse küsimuse lahendamiseks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, kes võib võtta meetmeid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 19 antud volitustele.

4. Kõik meetmed, mis on võetud vastavalt lõigetele 1, 2 ja 3 ning sisaldavad karistusi või piiranguid investeerimisühingu või reguleeritud turu tegevuse suhtes, peavad olema nõuetekohaselt põhjendatud ja kõnealusele investeerimisühingule või reguleeritud turule teatavaks tehtud.

#### Artikkel 87

##### **Koostöö ja teabevahetus Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega**

1. Pädevad asutused teevad käesoleva direktiivi kohaldamisel kooskõlas määrusega (EL) nr 1095/2010 koostööd Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega.
2. Pädevad asutused esitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele põhjendamatu viivitusega kogu teabe, mis on vajalik tema ülesannete täitmiseks käesoleva direktiivi, määruse (EL) nr 600/2014 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artiklite 35 ja 36 kohaselt.

#### III PEATÜKK

##### **Koostöö kolmandate riikidega**

#### Artikkel 88

##### **Teabevahetus kolmandate riikidega**

1. Liikmesriigid ja vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 33 Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võivad sõlmida kolmandate riikide pädevate asutustega teabevahetust käsitlevaid koostöölepinguid üksnes tingimusel, et edastatava teabe kohta kehtivad vähemalt samaväärsed ametisaladuse hoidmise tagatised, nagu on ette nähtud artikliga 76. Kõnealune teabevahetus peab olema ette nähtud kõnealuste pädevate asutuste ülesannete täitmiseks.

Isikuandmeid edastab liikmesriik kolmandale riigile kooskõlas direktiivi 95/46/EÜ IV peatükiga.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve edastab kolmandale riigile isikuandmeid kooskõlas määruse (EÜ) nr 45/2001 artikliga 9.

Liikmesriigid ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võivad sõlmida ka koostöölepinguid teabevahetuseks kolmandate riikide asutuste, organite ja füüsiliste või juriidiliste isikutega, kes vastutavad ühe või mitme järgmise valdkonna eest:

- a) krediitiasutuste, muude finantseerimisasutuste ja kindlustusandjate ning finantsturgude järelevalve;
- b) investeerimisühingute likvideerimis- ja pankrotimenetlused ning muud samalaadsed menetlused;

- c) investeerimisühingute ja muude finantseerimisasutuste, krediidasutuste ja kindlustusandjate raamatupidamisaruannete seadusjärgne auditeerimine seoses järelevalvefunktsioonide täitmisega või tagatisskeemide haldamine seoses ametiülesannete täitmisega;
- d) investeerimisühingute likvideerimis- ja pankrotimenetluste ning muude samalaadsete menetluste eest vastutavate organisatsioonide järelevalve;
- e) järelevalve isikute üle, kellele on ülesandeks tehtud kindlustusandjate, krediidasutuste, investeerimisühingute ja muude finantseerimisasutuste raamatupidamisaruannete seadusjärgne auditeerimine;
- f) lubatud heitkoguse väärtpaberite turgudel tegutsevate isikute järelevalve eesmärgiga saada finants- ja hetketurgude koondülevaade;
- g) põllumajandustoorme tuletisinstrumentide turgudel tegutsevate isikute järelevalve eesmärgiga saada finants- ja hetketurgude koondülevaade.

Kolmanda lõigu kohaseid koostöölepinguid võib sõlmida üksnes tingimusel, et edastatava teabe kohta kehtivad vähemalt samaväärsed ametisadaluse hoidmise tagatised, nagu on ette nähtud artikliga 76. Kõnealune teabevahetus on ette nähtud kõnealuste ametiasutuste, organite, füüsiliste või juriidiliste isikute ülesannete täitmiseks. Kui liikmesriik edastab koostöölepingu alusel isikuandmeid, tehakse seda kooskõlas direktiivi 95/46/EÜ IV peatükiga või määrusega (EÜ) nr 45/2001, kui andmete edastamises osaleb Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve.

2. Kui teave on pärit teisest liikmesriigist, võib seda avalikustada üksnes teabe edastanud pädevate asutuste otsesel nõusolekul ja vajaduse korral üksnes eesmärkidel, millele need asutused nõustunud on. Sama sätet kohaldatakse kolmanda riigi pädevate asutuste esitatud teabe suhtes.

## VII JAOTIS

### DELEGEERITUD ÕIGUSAKTID

#### Artikkel 89

#### Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 2 lõikes 3, artikli 4 lõike 1 punkti 2 teises lõigus, artikli 4 lõikes 2, artikli 13 lõikes 1, artikli 16 lõikes 12, artikli 23 lõikes 4, artikli 24 lõikes 13, artikli 25 lõikes 8, artikli 27 lõikes 9, artikli 28 lõikes 3, artikli 30 lõikes 5, artikli 31 lõikes 4, artikli 32 lõikes 4, artikli 33 lõikes 8, artikli 52 lõikes 4, artikli 54 lõikes 4, artikli 58 lõikes 6, artikli 64 lõikes 7, artikli 65 lõikes 7 ja artikli 79 lõikes 8 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 2. juulist 2014.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 2 lõikes 3, artikli 4 lõike 1 punkti 2 teises lõigus, artikli 4 lõikes 2, artikli 13 lõikes 1, artikli 16 lõikes 12, artikli 23 lõikes 4, artikli 24 lõikes 13, artikli 25 lõikes 8, artikli 27 lõikes 9, artikli 28 lõikes 3, artikli 30 lõikes 5, artikli 31 lõikes 4, artikli 32 lõikes 4, artikli 33 lõikes 8, artikli 52 lõikes 4, artikli 54 lõikes 4, artikli 58 lõikes 6, artikli 64 lõikes 7, artikli 65 lõikes 7 ja artikli 79 lõikes 8 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 2 lõike 3, artikli 4 lõike 1 punkti 2 teise lõigu, artikli 4 lõike 2, artikli 13 lõike 1, artikli 16 lõike 12, artikli 23 lõike 4, artikli 24 lõike 13, artikli 25 lõike 8, artikli 27 lõike 9, artikli 28 lõike 3, artikli 30 lõike 5, artikli 31 lõike 4, artikli 32 lõike 4, artikli 33 lõike 8, artikli 52 lõike 4, artikli 54 lõike 4, artikli 58 lõike 6, artikli 64 lõike 7, artikli 65 lõike 7 ja artikli 79 lõike 8 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kolme kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kolme kuu võrra.

## LÕPPSÄTTED

### Artikkel 90

#### Aruandlus ja läbivaatamine

1. Enne 3. märtsi 2019 esitab komisjon pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande:

a) organiseeritud kauplemissüsteemide toimimise kohta, sealhulgas nende kasutamise kohta kliendikorralduste sobitamistehinguteks, võttes arvesse pädevate asutuste järelevalvekogemust, liidus tegevusloa saanud organiseeritud kauplemissüsteemide arvu ja turuosa ning eelkõige uurides, kas organiseeritud kauplemissüsteemi määratlust tuleks kohandada ja kas organiseeritud kauplemissüsteemi kategooriasse kuuluvate finantsinstrumentide valik on jätkuvalt asjakohane;

b) VKEde kasvuturgude korra toimimise kohta, võttes arvesse VKEde kasvuturgudena registreeritud mitmepoolsete kauplemissüsteemide arvu, kõnealustel turgudel tegutsevate emitentide arvu ning kauplemismahtu;

Eelkõige hinnatakse selles aruandes, kas artikli 33 lõike 3 punktis a kehtestatud piirmäär on jätkuvalt sobiv käesolevas direktiivis kehtestatud VKEde kasvuturu eesmärkide saavutamiseks;

c) algoritmkauplemise, sealhulgas algoritmipõhise välkkauplemise suhtes kehtestatud nõuete mõju kohta;

d) teatavate toodete või tavade keelamise mehhanismiga seotud kogemuste kohta, võttes arvesse mehhanismi rakendamise kordade arvu ning mõju;

e) haldus- ja kriminaalkaristuste kohaldamise ja eelkõige vajaduse kohta veelgi ühtlustada käesoleva direktiivi ja määruse (EL) nr 600/2014 nõuete rikkumise eest ette nähtud halduskaristusi;

f) mõju kohta, mis positsioonipiirangute ja positsioonide haldamise kehtestamine on avaldanud likviidsusele, turukuri-tarvitustele ja nõuetekohastele hinnakujundus- ja arveldustingimustele kaubatuletisinstrumentide turgudel;

g) hinnamuutuste kohta reguleeritud turgude, mitmepoolsete kauplemissüsteemide, organiseeritud kauplemissüsteemide ja tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajate tehingueelse ja -järgse läbipaistvuse andmetes;

h) mõju kohta, mida avaldab nõue avalikustada kõik kliendile osutatavate investeerimisteenuste või täiendavate teenustega seotud tasud, vahendustasud ja mitterahalised hüved vastavalt käesoleva direktiivi artikli 24 lõikele 9, sealhulgas mõju piiriülese investeerimisnõustamise siseturu nõuetekohasele toimimisele.

2. Komisjon esitab pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruanded V jaotise kohase kauplemiskoondteabe toimimise kohta. Artikli 65 lõike 1 kohane aruanne esitatakse hiljemalt 3. septembriks 2018. Artikli 65 lõike 2 kohane aruanne esitatakse hiljemalt 3. septembriks 2020.

Esimeses lõigus osutatud aruannetes hinnatakse kauplemiskoondteabe toimimist järgmiste kriteeriumide kohaselt:

- a) kõiki tehinguid hõlmava kvaliteetse kauplemisjärgse koondteabe kättesaadavus ja õigeaegne esitamine, olenemata sellest, kas tehingud on tehtud kauplemiskohas või mitte;
- b) kvaliteetse täieliku ja osalise kauplemisjärgse teabe kättesaadavus ja selle õigeaegne esitamine turuosalistele hõlpsasti juurdepääsetaval ja kasutataval kujul ning kättesaadavana mõistlikel kommertsalustel.

Kui komisjon jõuab järeldusele, et kauplemiskoondteabe pakkujad ei ole esitanud teavet viisil, mis vastaks teises lõigus esitatud kriteeriumitele, lisab komisjon oma aruandele taotluse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele algatada läbivõetav menetlus ühtse kauplemiskoondteavet korraldava äriüksuse määramiseks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt läbiviidava avaliku hankega. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve käivitab hankemenetluse pärast komisjonilt vastava taotluse saamist, järgides selles komisjoni taotluses esitatud tingimusi ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL, Euratom) nr 966/2012 <sup>(1)</sup>.

3. Kui on alustatud lõikes 2 osutatud menetlust, on komisjonil õigus võtta vastu delegeeritud õigusaktid kooskõlas artikliga 89 seoses käesoleva direktiivi artiklite 59–65 ja I lisa D jao ning määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punkti 19 muutmise, nähes ette meetmed, millega:

- a) nähakse ette kauplemiskoondteavet korraldava äriüksusega sõlmitava lepingu kestus ning lepingu pikendamise ja uue avaliku hanke käivitamise menetlus ja tingimused;
- b) nähakse ette, et kauplemiskoondteavet korraldav äriüksus teeb seda ainuisikuliselt ning artikli 59 kohaselt ei ole ühelgi teisel üksusel luba tegutseda kauplemiskoondteabe pakkujana;
- c) antakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele õigus tagada hanketingimuste järgimine avaliku hanke alusel määratud kauplemiskoondteavet korraldava äriüksuse poolt;
- d) tagatakse, et kauplemiskoondteavet korraldava äriüksuse esitatud kauplemisjärgne teave on kõrge kvaliteediga ning esitatud turuosaliste jaoks hõlpsasti juurdepääsetaval ja kasutataval kujul ja kogu turgu hõlmava koondteabena;
- e) tagatakse, et kauplemisjärgset teavet esitatakse mõistlikel kommertsalustel nii koondteabena kui ka konsolideerimata kujul ning see rahuldab kõnealuse teabe kasutajate vajadused kogu liidus;
- f) tagatakse, et kauplemiskohad ja tunnustatud kauplemisteabe aruandluse avalikustajad teevad oma kauplemisandmed mõistliku tasu eest kättesaadavaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt läbiviidava avaliku hanke alusel määratud ühtsele kauplemiskoondteavet korraldavale äriüksusele;
- g) täpsustatakse kord, mida kohaldatakse juhul, kui avaliku hanke alusel määratud kauplemiskoondteavet korraldav äriüksus ei täida hanketingimusi;
- h) täpsustatakse kord, mille kohaselt artikli 59 kohaselt volitatud kauplemiskoondteabe pakkujad võivad jätkata kauplemiskoondteabe korraldamist, kui käesoleva lõike punktis b osutatud õigust ei kasutata või kui avaliku hankega ei määrata ühtegi üksust, kuni ajani, mil viiakse lõpule uus avalik hankekonkurss ja kauplemiskoondteabe korraldamiseks on määratud äriüksus.

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).



4. Komisjon koostab pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja Energeetikasektori Reguleerivate Asutuste Koostööametiga konsulteerimist hiljemalt 1. jaanuariks 2018 aruande, milles hinnatakse võimalikku mõju energiahindadele ja energiaturu toimimisele ning vastaspoolte ja süsteemsete riskide ning C jao punkti 6 kohaste energiaalaste tuletislepingute (mille suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 4 sätestatud kliiringukohustust ja artikli 11 lõikes 3 sätestatud riskimaandamismeetodeid) otseste kulude vähendamise teostatavust ja sellest saadavat kasu ning nende lisamist artiklis 10 sätestatud kliirimiskünnise arvutamisse.

Kui komisjon leiab, et kõnealuste lepingute hõlmamine ei ole teostatav ja kasulik, esitab ta vajaduse korral Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas käesoleva direktiivi artikliga 89 vastu delegeeritud õigusaktid käesoleva direktiivi artikli 95 lõikes 1 osutatud 42 kuu pikkuse ajavahemiku pikendamiseks üks kord kahe aasta võrra ja veel üks kord ühe aasta võrra.

#### Artikkel 91

#### Direktiivi 2002/92/EÜ muutmine

Direktiivi 2002/92/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) punkti 3 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Välja arvatud käesoleva direktiivi IIIA peatükk, ei loeta kõnealust tegevust kindlustusvahenduseks ega -turustuseks, kui sellega tegeleb kindlustusandja või kindlustusandja töötaja, kes tegutseb kõnealuse kindlustusandja vastutusel.”;

b) lisatakse järgmine punkt:

„13) IIIA peatüki tähenduses on „kindlustuspõhine investeerimistoode” investeerimistoode, mis annab õiguse lõpptähtajale või tagasiosustuväärtusele ja mille puhul see lõpptähtaeg või tagasiosustuväärtus sõltub täielikult või osaliselt, otseselt või kaudselt hinnakõikumistest turgudel, ning see ei hõlma järgmist:

a) direktiivi 2009/138/EÜ I lisas kahjukindlustuse liikide all loetletud kahjukindlustustooted;

b) elukindlustuslepingud, kui lepingu kohased hüvitised on makstavad üksnes surma korral või vigastusest, haigusest või jõuetusest tingitud teovõimetuse tõttu;

c) pensionitooted, mille esmane eesmärk on siseriikliku õiguse kohaselt tagada investorile pensionipõlves sissetulek ning mis annavad investorile õiguse teatavatele hüvitistele;

d) ametlikult tunnustatud tööandjapensioni skeemid, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2003/41/EÜ või direktiivi 2009/138/EÜ;

e) erapensionitooted, mille puhul siseriikliku õiguse kohaselt nõutakse tööandja rahalist osalust ning tööandja ja töötaja ei saa pensionitoodet ega selle pakkujat valida.”

2) Lisatakse järgmine peatükk:

„IIIA PEATÜKK

**Täiendavad nõuded klientide kaitseks seoses kindlustuspõhiste investeerimistoodetega**

*Artikkel 13a*

**Kohaldamisala**

Võttes arvesse artikli 2 punkti 3 teises lõigus sätestatud erandit, sätestatakse käesoleva peatükiga lisanõuded kindlustusandjate kindlustusvahendusele ja otsemüügile, kui neid teostatakse seoses kindlustuspõhiste investeerimistoodete müügiga. Kõnealuseid tegevusi nimetatakse kindlustusturustuseks.

*Artikkel 13b*

**Huvide konfliktide vältimine**

Kindlustusvahendaja või -andja kehtestab tõhusa organisatsioonilise ja halduskorra ning rakendab seda, eesmärgiga võtta kõiki mõistlikke meetmeid, et vältida artiklis 13c määratletud huvide konfliktide kahjulikku mõju klientide huvidele.

*Artikkel 13c*

**Huvide konflikt**

1. Liikmesriigid nõuavad, et kindlustusvahendajad ja -andjad võtaksid kõik asjakohased meetmed, et tuvastada kindlustusturustuse käigus tekkivad omavahelised huvide konfliktid, sealhulgas juhtide, töötajate ja seotud kindlustusvahendajatega või nendega kontrolli kaudu otseselt või kaudselt seotud isikute ja nende klientide või klientide endi vahelised huvide konfliktid.

2. Kui kindlustusvahendaja või -andja poolt kooskõlas artikliga 13b võetud organisatsioonilised või haldusmeetmed huvide konfliktide lahendamiseks ei ole piisavad, et tagada küllaldase kindlusega kliendi huvide kahjustamise ohu vältimine, avalikustab kindlustusvahendaja või -andja kliendile enne tema nimel äritegevusse astumist selgel kujul huvide konfliktide üldise laadi ja/või allika.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 13e vastu delegeeritud õigusaktid, et:

- a) määratleda meetmed, mille võtmist kindlustusvahendajalt või -andjalt võiks mõistlikult oodata, et tuvastada, ennetada, lahendada ja avalikustada kindlustusturustuse käigus huvide konflikte;
- b) kehtestada asjakohased kriteeriumid selliste huvide konfliktide liikide kindlakstegemiseks, mille olemasolu võib kahjustada kindlustusvahendajate või -andjate klientide või potentsiaalsete klientide huve.

*Artikkel 13d*

**Üldpõhimõtted ja teave klientidele**

1. Liikmesriigid tagavad, et kindlustusturustusega tegeledes tegutseb kindlustusvahendaja või -andja ausalt, õiglaselt ja professionaalselt oma klientide parimates huvides.

2. Kogu kindlustusvahendaja või -andja poolt klientidele või potentsiaalsetele klientidele suunatud teave, sealhulgas reklaamteated, on õiglane, selge ja mitteeksitav. Reklaamteated on sellistena selgesti tuvastatavad.

3. Liikmesriigid võivad sätestada, et kindlustusvahendajatel või -andjatel on keelatud vastu võtta või saada kolmandalt isikult või kolmanda isiku nimel tegutsevalt isikult seoses klientidele kindlustuspõhiste investeerimisteenuste turustamisega makstavaid või pakutavaid tasusid, vahendustasusid või rahalisi hüvesid.

#### Artikkel 13e

##### **Delegeeritud volituste rakendamine**

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklis 13c osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 2. juulist 2014.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 13c osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Artikli 13c alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kolme kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kolme kuu võrra.

#### Artikkel 92

##### **Direktiivi 2011/61/EL muutmine**

Direktiivi 2011/61/EL muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikli 4 lõike 1 punkti r lisatakse järgmine alapunkt:

„vii) liikmesriik, kus ELi AIFI valitseja pakub artikli 6 lõikes 4 osutatud teenuseid ja mis ei ole päritoluliikmesriik;”.

- 2) Artiklit 33 muudetakse järgmiselt:

- a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Teises liikmesriigis asutatud ELi AIFI valitsemise ja teises liikmesriigis teenuste osutamise tingimused”;

- b) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid tagavad, et tegevusloa saanud ELi AIFI valitseja võib kas otse või filiaali asutamise kaudu:

- a) valitseda teises liikmesriigis asutatud ELi AIFe, kui AIFI valitseja on saanud loa seda liiki AIFe valitseda;

- b) osutada teises liikmesriigis artikli 6 lõikes 4 osutatud teenuseid, mille osutamiseks ta on loa saanud.

2. AIFI valitseja, kes kavatseb teostada ja osutada vastavalt lõikes 1 osutatud tegevusi ja teenuseid esimest korda, esitab oma päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele järgmise teabe:

- a) liikmesriik, milles ta kavatseb valitseda AIFI otse või asutada filiaali ja/või osutada artikli 6 lõikes 4 osutatud teenuseid;
- b) tegevuskava, milles märgitakse eelkõige ära teenused, mida ta kavatseb osutada, ja/või AIF, mida ta kavatseb valitseda.”

#### Artikkel 93

#### Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 3. juuliks 2016. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad kõnealuseid sätteid alates 3. jaanuarist 2017, välja arvatud artikli 65 lõike 2 ülevõtmise sätteid, mida kohaldatakse alates 3. septembrist 2018.

Kui liikmesriigid need sätteid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid. Samuti lisavad liikmesriigid märkuse, et kehtivates õigus- ja haldusnormides esinevaid viiteid käesoleva direktiiviga kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi ja kõnealuse märkuse sõnastuse näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid kohaldavad artiklis 92 osutatud meetmeid alates 3. juulist 2015.

3. Liikmesriigid edastavad komisjonile ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

#### Artikkel 94

#### Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 2004/39/EÜ, mida on muudetud käesoleva direktiivi III lisa A osas loetletud õigusaktidega, tunnistatakse kehtetuks alates 3. jaanuarist 2017, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi, mis on seotud käesoleva direktiivi III lisa B osas osutatud direktiivide siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtpäevadega.

Viiteid direktiividele 2004/39/EÜ ja 93/22/EMÜ käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile või määrusele (EL) nr 600/2014 ning neid loetakse vastavalt käesoleva direktiivi IV lisas esitatud vastavustabelile.

Viiteid direktiivides 2004/39/EÜ või 93/22/EMÜ määratletud mõistetele või nende artiklitele tõlgendatakse viidetena käesolevas direktiivis määratletud samaväärsele mõistele või selle artiklitele.

#### Artikkel 95

#### Üleminekusätted

1. Kuni 3. juulini 2020:

- a) ei kohaldata määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 4 sätestatud kliiringukohustust ja kõnealuse määruse artikli 11 lõikes 3 sätestatud riskimaandamismeetodeid C jao punkti 6 kohastele energiaalastele tuletislepingutele, mis on sõlmitud finantssektori väliste vastaspoolte poolt, kes vastavad määruse (EL) nr 648/2012 artikli 10 lõikes 1 sätestatud tingimustele, või finantssektori väliste vastaspoolte poolt, kes saavad esimest korda loa investeerimisühingutena toimimiseks pärast 3. jaanuari 2017, ning

- b) selliseid C jao punkti 6 kohaseid energiaalaseid tuletislepinguid ei loeta määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 10 sätestatud kliirimiskünnise tähenduses börsivälisteks tuletislepinguteks.

C jao punkti 6 kohaste energiaalaste tuletislepingute suhtes, mille suhtes kohaldatakse esimeses lõigus sätestatud üleminekukorda, kohaldatakse kõiki muid määruses (EL) nr 648/2012 sätestatud nõudeid.

2. Lõikes 1 osutatud erandi teeb asjakohane pädev asutus. Pädev asutus teavitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet C jao punkti 6 kohastest energiaalastest tuletislepingutest, millele on tehtud lõike 1 kohane erand, ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab kõnealuste C jao punkti 6 kohaste energiaalaste tuletislepingute loetelu oma veebisaidil.

#### *Artikkel 96*

#### **Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

#### *Artikkel 97*

#### **Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 15. mai 2014

*Euroopa Parlamendi nimel*  
*president*  
M. SCHULZ

*Nõukogu nimel*  
*eesistuja*  
D. KOURKOULAS

---

## I LISA

## TEENUSTE JA TEGEVUSTE JA FINANTSINSTRUMENTIDE LOETELUD

## A JAGU

**Investeermisteenused ja -tegevused**

- 1) Ühe või mitme finantsinstrumendiga seotud korralduse vastuvõtmine ja edastamine;
- 2) korralduste täitmine klientide nimel;
- 3) kauplemine oma arvel;
- 4) väärtpaberiportfelli valitsemine;
- 5) investeermisnõustamine;
- 6) finantsinstrumentide ja/või finantsinstrumentide emissiooni tagamine kindla kohustuse alusel;
- 7) finantsinstrumentide emissioon ilma kindla kohustuseta;
- 8) mitmepoolse kauplemissüsteemi korraldamine;
- 9) organiseeritud kauplemissüsteemi korraldamine.

## B JAGU

**Kõrvalteenused**

- 1) Kliendi arvel finantsinstrumentide hoidmine ja haldamine, sealhulgas deponeerimine ja sellega seotud teenused, nagu raha/tagatiste haldamine, välja arvatud väärtpaberikontode kõige kõrgemal tasandil hoidmine;
- 2) krediidi või laenu andmine investorile, et võimaldada tal teha tehing ühe või mitme finantsinstrumendiga, kui krediteeriv või laenu andev investeermisühing on tehinguga seotud;
- 3) ettevõtjate nõustamine kapitali struktuuri, tööstusstrateegia ja muudes sellealastes küsimustes ning äriühingute ühinemise ja ostuga seotud nõustamine ja teenused;
- 4) valuutateenused, kui need on seotud investeermisteenuste osutamisega;
- 5) investeermisuuringud ja finantsanalüüs või muud liiki üldised soovitusel seoses finantsinstrumenditehingutega;
- 6) emissiooni tagamisega seotud teenused;
- 7) investeermisteenused ja tegevused ning I lisa A või B jaos hõlmatud liiki kõrvalteenused seoses C jao punktides 5, 6, 7 ja 10 loetletud tuletisinstrumentide alusvaraga, kui need instrumendid on seotud investeermis- või kõrvalteenuste osutamisega.

## C JAGU

**Finantsinstrumendid**

- 1) Vabalt võõrandatavad väärtpaberid;
- 2) rahaturuinstrumendid;

- 3) ühisinvesteeringuettevõtjate osakud;
- 4) optsioonid, futuurid, vahetuslepingud, intressiforvardid ja muud väärtpaberite, vääringute, intressimäärade või tootlikkuse, lubatud heitkoguse väärtpaberitega seotud tuletislepingud või muud tuletisinstrumentid, finantsindeksid või finantsmeetmed, mida võib arveldada natuuras või rahas;
- 5) optsioonid, futuurid, vahetuslepingud, forvardlepingud ja muud kaubatuletislepingud, mida peab arveldama rahas või mida võib arveldada rahas ühe poole valikul muul juhul, kui kohustuste täitmatajätmise või muu lõpetamisega seotud sündmuse tõttu;
- 6) optsioonid, futuurid, vahetuslepingud ja muud kaubatuletislepingud, mida saab natuuras arveldada, tingimusel et nendega kaubeldakse reguleeritud turul, mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis, välja arvatud energia hulgi müügitooted, millega kaubeldakse organiseeritud kauplemissüsteemis ja mille puhul tuleb arveldada natuuras;
- 7) optsioonid, futuurid, vahetuslepingud, forvardlepingud ja muud kaubatuletislepingud, mida saab natuuras arveldada, mida ei ole nimetatud käesoleva jao punktis 6 ja mis ei teeni kommertseesmärki ja millel on teiste tuletisinstrumentide omadused;
- 8) tuletisinstrumentid krediidiriski ülekandmiseks;
- 9) hinnavahelepingud;
- 10) optsioonid, futuurid, vahetuslepingud, intressiforvardid ja muud kliimateiliste muutujate, prahihindade, inflatsioonimäärade või muu ametliku majandusstatistikaga seotud tuletislepingud, mida peab arveldama rahas või mida võib arveldada rahas ühe poole valikul muul juhul kui kohustuste täitmatajätmise või muu lõpetamisega seotud sündmuse tõttu, samuti muud vara, õiguste, kohustuste, indeksite ja käesolevas jaos nimetatata meetmetega seotud tuletislepingud, millel on teiste tuletisinstrumentide omadused, võttes muu hulgas arvesse, kas nendega kaubeldakse reguleeritud turul, organiseeritud kauplemissüsteemis või mitmepoolses kauplemissüsteemis;
- 11) lubatud heitkoguste väärtpaberid, mis koosnevad direktiivi 2003/87/EÜ (heitkogustega kauplemise süsteem) nõuetele vastavatest ühikutest.

D JAGU

#### **Aruandlusteenused**

- 1) Tunnustatud kauplemisteabearuandluse korraldamine;
  - 2) kauplemiskoondteabe korraldamine;
  - 3) tunnustatud aruandlussüsteemi korraldamine.
-



## II LISA

**KUTSELISED KLIENDID KÄESOLEVA DIREKTIIVI TÄHENDUSES**

Kutseline klient on klient, kellel on kogemused, teadmised ja asjatundlikkus teha ise investeerimisotsuseid ja hinnata adekvaatselt sellega seotud riske. Et klienti käsitataks kutselise kliendina, peab ta vastama järgmistele kriteeriumidele:

**I. KLIENDIKATEGOORIAD, KEDA KÄSITLETAKSE KUTSELISTE KLIENTIDENA**

Kutseliste klientidena käsitatakse käesoleva direktiivi tähenduses kõikide investeerimisteenuste ja -tegevuste ning finants-instrumentide puhul järgmisi kliente.

- 1) Üksused, kellelt nõutakse finantsturgudel tegutsemiseks tegevusluba või reguleerimist. Järgnevat loetelu käsitatakse nii, et see hõlmab kõiki tegevusloa saanud üksusi, kes teostavad nimetatud üksustele iseloomulikke tegevusi: üksused, kellele on liikmesriik tegevusloa andnud direktiivi alusel, üksused, kellele on tegevusloa andnud või mida reguleerib liikmesriik direktiivile viitamata, ning üksused, kellele on tegevusloa andnud või keda reguleerib kolmas riik:
  - a) krediidasutused;
  - b) investeerimisühingud;
  - c) muud tegevusloaga või reguleeritud finantseerimisasutused;
  - d) kindlustusandjad;
  - e) ühisinvesteeringusettevõtjad ja nende fondivalitsejad;
  - f) pensionifondid ja nende fondivalitsejad;
  - g) kaupade ja kaubatuletisinstrumentidega kauplejad;
  - h) kohalikud ettevõtjad;
  - i) muud institutsionaalsed investorid.
- 2) Suurettevõtted, mis äriühingu tasandil täidavad kahte järgmist tingimust:
  - bilansimaht: 20 000 000 eurot;
  - netokäive: 40 000 000 eurot;
  - omavahendid: 2 000 000 eurot.
- 3) Riikide valitsused ja piirkondlikud omavalitsused, sealhulgas riiklikul ja piirkondlikul tasandil valitsemissektori võlga haldavad ametiasutused, keskpangad, rahvusvahelised ja rahvusülesed asutused, näiteks Maailmapank, Rahvusvaheline Valuutafond, Euroopa Keskpank, Euroopa Investeeringuspank ja muud sarnased rahvusvahelised organisatsioonid.
- 4) Muud institutsionaalsed investorid, kelle põhitegevusala on investeerida finantsinstrumentidesse, sealhulgas üksused, mis on spetsialiseerunud varade väärtpaberistamisele või muudele rahastamistingutele.

Eespool osutatud üksused loetakse kutselisteks. Neil tuleb siiski lubada taotleda mittekutselist kohtlemist ja investeerimisühingud võivad nõustuda pakkuma kõrgemat kaitsetaset. Kui investeerimisühingu klient on eespool nimetatud ettevõtja, peab investeerimisühing teavitama teda enne teenuste osutamist, et investeerimisühingule kättesaadavale teabele tuginedes loetaks klienti kutseliseks kliendiks ja koheldaks sellisena, kui investeerimisühing ja klient ei lepi kokku teisiti. Investeerimisühing peab ühtlasi teavitama klienti, et ta võib taotleda lepingutingimuste muutmist, et tagada kõrgematasemeline kaitse.

Kutselise kliendina käsitatava kliendi kohustus on taotleda kõrgematasemelist kaitset, kui ta leiab, et ei suuda asjaomaseid riske nõuetekohaselt hinnata või hallata.

Kõnealune kõrgem kaitsetase antakse, kui klient, keda käsitatakse kutselise kliendina, sõlmib investeerimisühinguga kirjaliku lepingu, et teda ei kohelda kohaldatava äritegevuskorra alusel kutselise kliendina. Kõnealuses lepingus tuleb määratleda, kas seda kohaldatakse ühe või mitme konkreetse teenuse või tehingu suhtes või üht või mitut liiki toote või tehingu suhtes.

## II. KLIENDID, KEDA VÕIB TAOTLUSE KORRAL KUTSELISTENA KÄSITLEDA

### II.1. Identifitseerimiskriteeriumid

Muudel kui I jaos nimetatud klientidel, sealhulgas avaliku sektori asutustel, kohalikel omavalitsustel ja erainvestoritel, võib samuti lubada loobuda mõningatest äritegevuse eeskirjadega tagatud kaitsemeetmetest.

Investeerimisühingutel peab seepärast olema lubatud kohelda nimetatud kliente kutselistena, tingimusel et on täidetud allpool nimetatud asjakohased kriteeriumid ja kord. Siiski ei tohi eeldada, et kõnealustel klientidel on turu kohta teadmised ja kogemused, mis on võrreldavad I jaos loetletud kategooriatega.

Kõnealust loobumist standardse äritegevuskorraga võimaldatud kaitsest loetakse kehtivaks üksnes juhul, kui investeerimisühingu tehtud kliendi asjatundlikkuse, kogemuste ja teadmiste piisav hindamine annab kavandatud tehingute või teenuste laadi silmas pidades mõistliku tagatise, et klient on võimeline tegema investeerimisotsuseid ja mõistab nendega seotud riske.

Finantsvaldkonna direktiivide alusel litsentseeritud üksuste juhtkonna suhtes kohaldatavat sobivustesti võib käsitada asjatundlikkuse ja teadmiste hindamise näitena. Väikeettevõtete puhul peab nimetatud hindamisele kuuluv isik olema isik, kellel on volitus tehingute tegemiseks üksuse nimel.

Nimetatud hindamise käigus peab täidetud olema vähemalt kaks järgmistest kriteeriumidest:

- klient on eelnenud nelja kvartali jooksul teostanud tehinguid olulises mahus asjaomasel turul keskmise sagedusega 10 tehingut kvartali kohta,
- kliendi finantsinstrumentide portfelli suurus, mis sisaldab määratluse kohaselt rahalisi hoiuseid ja finantsinstrumente, ületab 500 000 eurot,
- klient töötab või on töötanud rahandussektoris vähemalt ühe aasta erialasel ametikohal, mis nõuab teadmisi kavandatud tehingute või teenuste kohta.

Liikmesriigid võivad võtta vastu erikriteeriumid selliste kohalike omavalitsuste ja kohalike omavalitsuste asutuste asjatundlikkuse ja teadmiste hindamiseks, kes taotleavad kohtlemist kutselise kliendina. Kõnealuseid kriteeriume võib kohaldada alternatiivselt või täiendavalt viiendas lõigus loetletud kriteeriumidele.

## II.2. Menetlus

Kõnealused kliendid võivad loobuda üksikasjalike tegutsemiseeskirjade eelisest üksnes juhul, kui järgitakse järgmist korda:

- nad peavad kinnitama investeerimisühingule kirjalikult, et nad soovivad kutselise kliendina kohtlemist kas üldiselt või seoses konkreetse investeerimisteenuse või tehinguga või tehingu või toote liigiga,
- investeerimisühing peab andma neile selge kirjaliku hoiatuse kaitse ja investori tagatisõiguste kohta, millest nad võivad ilma jääda,
- nad peavad kinnitama kirjalikult lepingust eraldi dokumendiga, et nad on teadlikud sellise kaitse kaotamise tagajärgedest.

Enne loobumistaotluse vastuvõtmise otsustamist peab investeerimisühingutelt nõudma kõigi mõistlike meetmete võtmist tagamaks, et klient, kes taotleb kutselise kliendina kohtlemist, vastab II.1 jaos sätestatud asjakohastele nõuetele.

Kui kliendid on juba liigitatud kutselisteks klientideks eespool osutatud sarnaste parameetrite ja korra alusel, ei ole ette nähtud, et käesoleva lisa kohaselt vastuvõetud uued eeskirjad mõjutaksid nende suhteid investeerimisühingutega.

Investeerimisühingud peavad rakendama klientide liigitamiseks asjakohast kirjalikku sisepoliitikat ja -korda. Kutselised kliendid vastutavad investeerimisühingu teavitamise eest muutustest, mis võivad mõjutada nende kehtivat liigitust. Kui investeerimisühingule peaks teatavaks saama, et klient ei täida enam algseid tingimusi, mis andsid talle õiguse kutselise kliendina kohtlemisele, võtab investeerimisühing asjakohased meetmed.

---

## III LISA

## A OSA

**Kehtetuks tunnistatud direktiiv koos muudatustega**

(osutatud artiklis 94)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/39/EÜ (ELT L 145, 30.4.2004, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/31/EÜ (ELT L 114, 27.4.2006, lk 60).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/44/EÜ (ELT L 247, 21.9.2007, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/10/EÜ (ELT L 76, 19.3.2008, lk 33).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/78/EL (ELT L 331, 15.12.2010, lk 120).

## B OSA

**Siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtpäevad**

(osutatud artiklis 94)

Direktiiv 2004/39/EÜ

Ülevõtmise tähtpäev 31. jaanuar 2007

Rakendamise tähtpäev 1. november 2007

Direktiiv 2006/31/EÜ

Ülevõtmise tähtpäev 31. jaanuar 2007

Rakendamise tähtpäev 1. november 2007

Direktiiv 2007/44/EÜ

Ülevõtmise tähtpäev 21. märts 2009

Direktiiv 2010/78/EÜ

Ülevõtmise tähtpäev 31. detsember 2011

---

## IV LISA

## Vastavustabel, millele on osutatud artiklis 94

| Direktiiv 2004/39/EÜ       | Direktiiv 2014/65/EL       | Määrus (EL) nr 600/2014 |
|----------------------------|----------------------------|-------------------------|
| Artikli 1 lõige 1          | Artikli 1 lõige 1          |                         |
| Artikli 1 lõige 2          | Artikli 1 lõige 3          |                         |
| Artikli 2 lõike 1 punkt a  | Artikli 2 lõike 1 punkt a  |                         |
| Artikli 2 lõike 1 punkt b  | Artikli 2 lõike 1 punkt b  |                         |
| Artikli 2 lõike 1 punkt c  | Artikli 2 lõike 1 punkt c  |                         |
| Artikli 2 lõike 1 punkt d  | Artikli 2 lõike 1 punkt d  |                         |
| Artikli 2 lõike 1 punkt e  | Artikli 2 lõike 1 punkt f  |                         |
| Artikli 2 lõike 1 punkt f  | Artikli 2 lõike 1 punkt g  |                         |
| Artikli 2 lõike 1 punkt g  | Artikli 2 lõike 1 punkt h  |                         |
| Artikli 2 lõike 1 punkt h  | Artikkel 2 lõike 1 punkt i |                         |
| Artikkel 2 lõike 1 punkt i | Artikli 2 lõike 1 punkt j  |                         |
| Artikli 2 lõike 1 punkt j  | Artikli 2 lõike 1 punkt k  |                         |
| Artikli 2 lõike 1 punkt k  | Artikkel 2 lõike 1 punkt i |                         |
| Artikli 2 lõike 1 punkt l  | —                          |                         |
| Artikli 2 lõike 1 punkt m  | Artikli 2 lõike 1 punkt l  |                         |
| Artikli 2 lõike 1 punkt n  | Artikli 2 lõike 1 punkt m  |                         |
| Artikli 2 lõige 2          | Artikli 2 lõige 2          |                         |
| Artikli 2 lõige 3          | Artikli 2 lõige 4          |                         |
| Artikli 3 lõige 1          | Artikli 3 lõige 1          |                         |
| Artikli 3 lõige 2          | Artikli 3 lõige 3          |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 1  | Artikli 4 lõike 1 punkt 1  |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 2  | Artikli 4 lõike 1 punkt 2  |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 3  | Artikli 4 lõike 1 punkt 3  |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 4  | Artikli 4 lõike 1 punkt 4  |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 5  | Artikli 4 lõike 1 punkt 5  |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 6  | Artikli 4 lõike 1 punkt 6  |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 7  | Artikli 4 lõike 1 punkt 20 |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 8  | Artikli 4 lõike 1 punkt 7  |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 9  | Artikli 4 lõike 1 punkt 8  |                         |

| Direktiiv 2004/39/EÜ       | Direktiiv 2014/65/EL                   | Määrus (EL) nr 600/2014 |
|----------------------------|----------------------------------------|-------------------------|
| Artikli 4 lõike 1 punkt 10 | Artikli 4 lõike 1 punkt 9              |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 11 | Artikli 4 lõike 1 punkt 10             |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 12 | Artikli 4 lõike 1 punkt 11             |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 13 | Artikli 4 lõike 1 punkt 18             |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 14 | Artikli 4 lõike 1 punkt 21             |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 15 | Artikli 4 lõike 1 punkt 22             |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 16 | Artikli 4 lõike 1 punkt 14             |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 17 | Artikli 4 lõike 1 punkt 15             |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 18 | Artikli 4 lõike 1 punkt 44             |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 19 | Artikli 4 lõike 1 punkt 17             |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 20 | Artikli 4 lõike 1 punkt 55             |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 21 | Artikli 4 lõike 1 punkt 56             |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 22 | Artikli 4 lõike 1 punkt 26             |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 23 | Artikli 4 lõike 1 punkt 27             |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 24 | Artikli 4 lõike 1 punkt 28             |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 25 | Artikli 4 lõike 1 punkt 29             |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 26 | Artikli 4 lõike 1 punkt 30             |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 27 | Artikli 4 lõike 1 punkt 31             |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 28 | Artikli 4 lõike 1 punkt 32             |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 29 | Artikli 4 lõike 1 punkt 33             |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 30 | Artikli 4 lõike 1 punkti 35 alapunkt b |                         |
| Artikli 4 lõike 1 punkt 31 | Artikli 4 lõike 1 punkt 35             |                         |
| Artikli 4 lõige 2          | Artikli 4 lõige 2                      |                         |
| Artikli 5 lõige 1          | Artikli 5 lõige 1                      |                         |
| Artikli 5 lõige 2          | Artikli 5 lõige 2                      |                         |
| Artikli 5 lõige 3          | Artikli 5 lõige 3                      |                         |
| Artikli 5 lõige 4          | Artikli 5 lõige 4                      |                         |
| Artikli 5 lõige 5          | —                                      |                         |
| Artikli 6 lõige 1          | Artikli 6 lõige 1                      |                         |
| Artikli 6 lõige 2          | Artikli 6 lõige 2                      |                         |
| Artikli 6 lõige 3          | Artikli 6 lõige 3                      |                         |
| Artikli 7 lõige 1          | Artikli 7 lõige 1                      |                         |

| Direktiiv 2004/39/EÜ | Direktiiv 2014/65/EL                     | Määrus (EL) nr 600/2014 |
|----------------------|------------------------------------------|-------------------------|
| Artikli 7 lõige 2    | Artikli 7 lõige 2                        |                         |
| Artikli 7 lõige 3    | Artikli 7 lõige 3                        |                         |
| Artikli 7 lõige 4    | Artikli 7 lõiked 4 ja 5                  |                         |
| Artikli 8 punkt a    | Artikli 8 punkt a                        |                         |
| Artikli 8 punkt b    | Artikli 8 punkt b                        |                         |
| Artikli 8 punkt c    | Artikli 8 punkt c                        |                         |
| Artikli 8 punkt d    | Artikli 8 punkt d                        |                         |
| Artikli 8 punkt e    | Artikli 8 punkt e                        |                         |
| Artikli 9 lõige 1    | Artikli 9 lõiked 1 ja 3                  |                         |
| Artikli 9 lõige 2    | Artikli 9 lõige 5                        |                         |
| Artikli 9 lõige 3    | Artikli 9 lõige 4                        |                         |
| Artikli 9 lõige 4    | Artikli 9 lõige 6                        |                         |
| Artikli 10 lõige 1   | Artikli 10 lõige 1                       |                         |
| Artikli 10 lõige 2   | Artikli 10 lõige 2                       |                         |
| Artikli 10 lõige 3   | Artikli 11 lõige 1                       |                         |
| Artikli 10 lõige 4   | Artikli 11 lõige 2                       |                         |
| Artikli 10 lõige 5   | Artikli 11 lõige 3                       |                         |
| Artikli 10 lõige 6   | Artikli 10 lõige 3 ja artikli 11 lõige 4 |                         |
| Artikli 10a lõige 1  | Artikli 12 lõige 1                       |                         |
| Artikli 10a lõige 2  | Artikli 12 lõige 2                       |                         |
| Artikli 10a lõige 3  | Artikli 12 lõige 3                       |                         |
| Artikli 10a lõige 4  | Artikli 12 lõige 4                       |                         |
| Artikli 10a lõige 5  | Artikli 12 lõige 5                       |                         |
| Artikli 10a lõige 6  | Artikli 12 lõige 6                       |                         |
| Artikli 10a lõige 7  | Artikli 12 lõige 7                       |                         |
| Artikli 10a lõige 8  | Artikli 12 lõiked 8 ja 9                 |                         |
| Artikli 10b lõige 1  | Artikli 13 lõige 1                       |                         |
| Artikli 10b lõige 2  | Artikli 13 lõige 2                       |                         |
| Artikli 10b lõige 3  | Artikli 13 lõige 3                       |                         |
| Artikli 10b lõige 4  | Artikli 13 lõige 4                       |                         |
| Artikli 10b lõige 5  | Artikli 13 lõige 5                       |                         |
| Artikkel 11          | Artikkel 14                              |                         |



| Direktiiv 2004/39/EÜ | Direktiiv 2014/65/EL                   | Määrus (EL) nr 600/2014 |
|----------------------|----------------------------------------|-------------------------|
| <i>Artikkel 12</i>   | <i>Artikkel 15</i>                     |                         |
| Artikli 13 lõige 1   | Artikli 16 lõige 1                     |                         |
| Artikli 13 lõige 2   | Artikli 16 lõige 2                     |                         |
| Artikli 13 lõige 3   | Artikli 16 lõige 3                     |                         |
| Artikli 13 lõige 4   | Artikli 16 lõige 4                     |                         |
| Artikli 13 lõige 5   | Artikli 16 lõige 5                     |                         |
| Artikli 13 lõige 6   | Artikli 16 lõige 6                     |                         |
| Artikli 13 lõige 7   | Artikli 16 lõige 8                     |                         |
| Artikli 13 lõige 8   | Artikli 16 lõige 9                     |                         |
| Artikli 13 lõige 9   | Artikli 16 lõige 11                    |                         |
| Artikli 13 lõige 10  | Artikli 16 lõige 12                    |                         |
| Artikli 14 lõige 1   | Artikli 18 lõige 1, artikli 19 lõige 1 |                         |
| Artikli 14 lõige 2   | Artikli 18 lõige 2                     |                         |
| Artikli 14 lõige 3   | Artikli 19 lõige 4                     |                         |
| Artikli 14 lõige 4   | Artikli 18 lõige 3, artikli 19 lõige 2 |                         |
| Artikli 14 lõige 5   | Artikli 18 lõige 6, artikli 19 lõige 3 |                         |
| Artikli 14 lõige 6   | Artikli 18 lõige 8                     |                         |
| Artikli 14 lõige 7   | Artikli 18 lõige 9                     |                         |
| <i>Artikkel 15</i>   | —                                      |                         |
| Artikli 16 lõige 1   | Artikli 21 lõige 1                     |                         |
| Artikli 16 lõige 2   | Artikli 21 lõige 2                     |                         |
| Artikli 16 lõige 3   | —                                      |                         |
| Artikli 17 lõige 1   | <i>Artikkel 22</i>                     |                         |
| Artikli 17 lõige 2   | —                                      |                         |
| Artikli 18 lõige 1   | Artikli 23 lõige 1                     |                         |
| Artikli 18 lõige 2   | Artikli 23 lõige 2                     |                         |
| Artikli 18 lõige 3   | Artikli 23 lõige 4                     |                         |
| Artikli 19 lõige 1   | Artikli 24 lõige 1                     |                         |
| Artikli 19 lõige 2   | Artikli 24 lõige 3                     |                         |
| Artikli 19 lõige 3   | Artikli 24 lõige 4                     |                         |
| Artikli 19 lõige 4   | Artikli 25 lõige 2                     |                         |
| Artikli 19 lõige 5   | Artikli 25 lõige 3                     |                         |

| Direktiiv 2004/39/EÜ | Direktiiv 2014/65/EL                                         | Määrus (EL) nr 600/2014  |
|----------------------|--------------------------------------------------------------|--------------------------|
| Artikli 19 lõige 6   | Artikli 25 lõige 4                                           |                          |
| Artikli 19 lõige 7   | Artikli 25 lõige 5                                           |                          |
| Artikli 19 lõige 8   | Artikli 25 lõige 6                                           |                          |
| Artikli 19 lõige 9   | Artikli 24 lõige 6, artikli 25 lõige 7                       |                          |
| Artikli 19 lõige 10  | Artikli 24 lõige 13, artikli 24 lõige 14, artikli 25 lõige 8 |                          |
| Artikkel 20          | Artikkel 26                                                  |                          |
| Artikli 21 lõige 1   | Artikli 27 lõige 1                                           |                          |
| Artikli 21 lõige 2   | Artikli 27 lõige 4                                           |                          |
| Artikli 21 lõige 3   | Artikli 27 lõige 5                                           |                          |
| Artikli 21 lõige 4   | Artikli 27 lõige 7                                           |                          |
| Artikli 21 lõige 5   | Artikli 27 lõige 8                                           |                          |
| Artikli 21 lõige 6   | Artikli 27 lõige 9                                           |                          |
| Artikli 22 lõige 1   | Artikli 28 lõige 1                                           |                          |
| Artikli 22 lõige 2   | Artikli 28 lõige 2                                           |                          |
| Artikli 22 lõige 3   | Artikli 28 lõige 3                                           |                          |
| Artikli 23 lõige 1   | Artikli 29 lõige 1                                           |                          |
| Artikli 23 lõige 2   | Artikli 29 lõige 2                                           |                          |
| Artikli 23 lõige 3   | Artikli 29 lõige 3                                           |                          |
| Artikli 23 lõige 4   | Artikli 29 lõige 4                                           |                          |
| Artikli 23 lõige 5   | Artikli 29 lõige 5                                           |                          |
| Artikli 23 lõige 6   | Artikli 29 lõige 6                                           |                          |
| Artikli 24 lõige 1   | Artikli 30 lõige 1                                           |                          |
| Artikli 24 lõige 2   | Artikli 30 lõige 2                                           |                          |
| Artikli 24 lõige 3   | Artikli 30 lõige 3                                           |                          |
| Artikli 24 lõige 4   | Artikli 30 lõige 4                                           |                          |
| Artikli 24 lõige 5   | Artikli 30 lõige 5                                           |                          |
| Artikli 25 lõige 1   |                                                              | Artikkel 24              |
| Artikli 25 lõige 2   |                                                              | Artikli 25 lõige 1       |
| Artikli 25 lõige 3   |                                                              | Artikli 26 lõiked 1 ja 2 |
| Artikli 25 lõige 4   |                                                              | Artikli 26 lõige 3       |
| Artikli 25 lõige 5   |                                                              | Artikli 26 lõige 7       |
| Artikli 25 lõige 6   |                                                              | Artikli 26 lõige 8       |

| Direktiiv 2004/39/EÜ | Direktiiv 2014/65/EL     | Määrus (EL) nr 600/2014    |
|----------------------|--------------------------|----------------------------|
| Artikli 25 lõige 7   |                          | Artikli 26 lõige 9         |
| Artikli 26 lõige 1   | Artikli 31 lõige 1       |                            |
| Artikli 26 lõige 2   | Artikli 31 lõiked 2 ja 3 |                            |
| Artikli 27 lõige 1   |                          | Artikli 14 lõiked 1–5      |
| Artikli 27 lõige 2   |                          | Artikli 14 lõige 6         |
| Artikli 27 lõige 3   |                          | Artikli 15 lõiked 1–4      |
| Artikli 27 lõige 4   |                          | Artikkel 16                |
| Artikli 27 lõige 5   |                          | Artikli 17 lõige 1         |
| Artikli 27 lõige 6   |                          | Artikli 17 lõige 2         |
| Artikli 27 lõige 7   |                          | Artikli 17 lõige 3         |
| Artikli 28 lõige 1   |                          | Artikli 20 lõige 1         |
| Artikli 28 lõige 2   |                          | Artikli 20 lõige 2         |
| Artikli 28 lõige 3   |                          | Artikli 20 lõige 3         |
| Artikli 29 lõige 1   |                          | Artikli 3 lõiked 1, 2 ja 3 |
| Artikli 29 lõige 2   |                          | Artikli 4 lõiked 1, 2 ja 3 |
| Artikli 29 lõige 3   |                          | Artikli 4 lõige 6          |
| Artikli 30 lõige 1   |                          | Artikli 6 lõiked 1 ja 2    |
| Artikli 30 lõige 2   |                          | Artikli 7 lõige 1          |
| Artikli 30 lõige 3   |                          | Artikli 7 lõige 2          |
| Artikli 31 lõige 1   | Artikli 34 lõige 1       |                            |
| Artikli 31 lõige 2   | Artikli 34 lõige 2       |                            |
| Artikli 31 lõige 3   | Artikli 34 lõige 3       |                            |
| Artikli 31 lõige 4   | Artikli 34 lõige 4       |                            |
| Artikli 31 lõige 5   | Artikli 34 lõige 6       |                            |
| Artikli 31 lõige 6   | Artikli 34 lõige 7       |                            |
| Artikli 31 lõige 7   | Artikli 34 lõiked 8 ja 9 |                            |
| Artikli 32 lõige 1   | Artikli 35 lõige 1       |                            |
| Artikli 32 lõige 2   | Artikli 35 lõige 2       |                            |
| Artikli 32 lõige 3   | Artikli 35 lõige 3       |                            |
| Artikli 32 lõige 4   | Artikli 35 lõige 4       |                            |
| Artikli 32 lõige 5   | Artikli 35 lõige 5       |                            |
| Artikli 32 lõige 6   | Artikli 35 lõige 6       |                            |

| Direktiiv 2004/39/EÜ | Direktiiv 2014/65/EL          | Määrus (EL) nr 600/2014 |
|----------------------|-------------------------------|-------------------------|
| Artikli 32 lõige 7   | Artikli 35 lõige 8            |                         |
| Artikli 32 lõige 8   | Artikli 35 lõige 9            |                         |
| Artikli 32 lõige 9   | Artikli 35 lõige 10           |                         |
| Artikli 32 lõige 10  | Artikli 35 lõiked 11 ja 12    |                         |
| Artikli 33 lõige 1   | Artikli 36 lõige 1            |                         |
| Artikli 33 lõige 2   | Artikli 36 lõige 2            |                         |
| Artikli 34 lõige 1   | Artikli 37 lõige 1            |                         |
| Artikli 34 lõige 2   | Artikli 37 lõige 2            |                         |
| Artikli 34 lõige 3   | —                             |                         |
| Artikli 35 lõige 1   | Artikli 38 lõige 1            |                         |
| Artikli 35 lõige 2   | Artikli 38 lõige 2            |                         |
| Artikli 36 lõige 1   | Artikli 44 lõige 1            |                         |
| Artikli 36 lõige 2   | Artikli 44 lõige 2            |                         |
| Artikli 36 lõige 3   | Artikli 44 lõige 3            |                         |
| Artikli 36 lõige 4   | Artikli 44 lõige 4            |                         |
| Artikli 36 lõige 5   | Artikli 44 lõige 5            |                         |
| Artikli 36 lõige 6   | Artikli 44 lõige 6            |                         |
| Artikli 37 lõige 1   | Artikli 45 lõiked 1 ja 8      |                         |
| Artikli 37 lõige 2   | Artikli 45 lõike 7 teine lõik |                         |
| Artikli 38 lõige 1   | Artikli 46 lõige 1            |                         |
| Artikli 38 lõige 2   | Artikli 46 lõige 2            |                         |
| Artikli 38 lõige 3   | Artikli 46 lõige 3            |                         |
| Artikkel 39          | Artikli 47 lõige 1            |                         |
| Artikli 40 lõige 1   | Artikli 51 lõige 1            |                         |
| Artikli 40 lõige 2   | Artikli 51 lõige 2            |                         |
| Artikli 40 lõige 3   | Artikli 51 lõige 3            |                         |
| Artikli 40 lõige 4   | Artikli 51 lõige 4            |                         |
| Artikli 40 lõige 5   | Artikli 51 lõige 5            |                         |
| Artikli 40 lõige 6   | Artikli 51 lõige 6            |                         |
| Artikli 41 lõige 1   | Artikli 52 lõige 1            |                         |
| Artikli 41 lõige 2   | Artikli 52 lõige 2            |                         |
| Artikli 42 lõige 1   | Artikli 53 lõige 1            |                         |

| Direktiiv 2004/39/EÜ | Direktiiv 2014/65/EL                   | Määrus (EL) nr 600/2014    |
|----------------------|----------------------------------------|----------------------------|
| Artikli 42 lõige 2   | Artikli 53 lõige 2                     |                            |
| Artikli 42 lõige 3   | Artikli 53 lõige 3                     |                            |
| Artikli 42 lõige 4   | Artikli 53 lõige 4                     |                            |
| Artikli 42 lõige 5   | Artikli 53 lõige 5                     |                            |
| Artikli 42 lõige 6   | Artikli 53 lõige 6                     |                            |
| Artikli 42 lõige 7   | Artikli 53 lõige 7                     |                            |
| Artikli 43 lõige 1   | Artikli 54 lõige 1                     |                            |
| Artikli 43 lõige 2   | Artikli 54 lõiked 2 ja 3               |                            |
| Artikli 44 lõige 1   |                                        | Artikli 3 lõiked 1, 2 ja 3 |
| Artikli 44 lõige 2   |                                        | Artikli 4 lõiked 1, 2 ja 3 |
| Artikli 44 lõige 3   |                                        | Artikli 4 lõige 6          |
| Artikli 45 lõige 1   |                                        | Artikli 6 lõiked 1 ja 2    |
| Artikli 45 lõige 2   |                                        | Artikli 7 lõige 1          |
| Artikli 45 lõige 3   |                                        | Artikli 7 lõige 2          |
| Artikli 46 lõige 1   | Artikli 55 lõige 1                     |                            |
| Artikli 46 lõige 2   | Artikli 55 lõige 2                     |                            |
| Artikkel 47          | Artikkel 56                            |                            |
| Artikli 48 lõige 1   | Artikli 67 lõige 1                     |                            |
| Artikli 48 lõige 2   | Artikli 67 lõige 2                     |                            |
| Artikli 48 lõige 3   | Artikli 67 lõige 3                     |                            |
| Artikkel 49          | Artikkel 68                            |                            |
| Artikli 50 lõige 1   | Artikli 69 lõige 1, artikli 72 lõige 1 |                            |
| Artikli 50 lõige 2   | Artikli 69 lõige 2                     |                            |
| Artikli 51 lõige 1   | Artikli 70 lõiked 1 ja 2               |                            |
| Artikli 51 lõige 2   | Artikli 70 lõige 5                     |                            |
| Artikli 51 lõige 3   | Artikli 71 lõige 1                     |                            |
| Artikli 51 lõige 4   | Artikli 71 lõige 4                     |                            |
| Artikli 51 lõige 5   | Artikli 71 lõige 5                     |                            |
| Artikli 51 lõige 6   | Artikli 71 lõige 6                     |                            |
| Artikli 52 lõige 1   | Artikli 74 lõige 1                     |                            |
| Artikli 52 lõige 2   | Artikli 74 lõige 2                     |                            |
| Artikli 53 lõige 1   | Artikli 75 lõige 1                     |                            |

| Direktiiv 2004/39/EÜ | Direktiiv 2014/65/EL     | Määrus (EL) nr 600/2014 |
|----------------------|--------------------------|-------------------------|
| Artikli 53 lõige 2   | Artikli 75 lõige 2       |                         |
| Artikli 53 lõige 3   | Artikli 75 lõige 3       |                         |
| Artikli 54 lõige 1   | Artikli 76 lõige 1       |                         |
| Artikli 54 lõige 2   | Artikli 76 lõige 2       |                         |
| Artikli 54 lõige 3   | Artikli 76 lõige 3       |                         |
| Artikli 54 lõige 4   | Artikli 76 lõige 4       |                         |
| Artikli 54 lõige 5   | Artikli 76 lõige 5       |                         |
| Artikli 55 lõige 1   | Artikli 77 lõige 1       |                         |
| Artikli 55 lõige 2   | Artikli 77 lõige 2       |                         |
| Artikli 56 lõige 1   | Artikli 79 lõige 1       |                         |
| Artikli 56 lõige 2   | Artikli 79 lõige 2       |                         |
| Artikli 56 lõige 3   | Artikli 79 lõige 3       |                         |
| Artikli 56 lõige 4   | Artikli 79 lõige 4       |                         |
| Artikli 56 lõige 5   | Artikli 79 lõige 8       |                         |
| Artikli 56 lõige 6   | Artikli 79 lõige 9       |                         |
| Artikli 57 lõige 1   | Artikli 80 lõige 1       |                         |
| Artikli 57 lõige 2   | Artikli 80 lõige 2       |                         |
| Artikli 57 lõige 3   | Artikli 80 lõiked 3 ja 4 |                         |
| Artikli 58 lõige 1   | Artikli 81 lõige 1       |                         |
| Artikli 58 lõige 2   | Artikli 81 lõige 2       |                         |
| Artikli 58 lõige 3   | Artikli 81 lõige 3       |                         |
| Artikli 58 lõige 4   | Artikli 81 lõige 4       |                         |
| Artikli 58 lõige 5   | Artikli 81 lõige 5       |                         |
| Artikkel 58a         | Artikkel 82              |                         |
| Artikkel 59          | Artikkel 83              |                         |
| Artikli 60 lõige 1   | Artikli 84 lõige 1       |                         |
| Artikli 60 lõige 2   | Artikli 84 lõige 2       |                         |
| Artikli 60 lõige 3   | Artikli 84 lõige 3       |                         |
| Artikli 60 lõige 4   | Artikli 84 lõige 4       |                         |
| Artikli 61 lõige 1   | Artikli 85 lõige 1       |                         |
| Artikli 61 lõige 2   | Artikli 85 lõige 2       |                         |
| Artikli 62 lõige 1   | Artikli 86 lõige 1       |                         |

| Direktiiv 2004/39/EÜ | Direktiiv 2014/65/EL | Määrus (EL) nr 600/2014 |
|----------------------|----------------------|-------------------------|
| Artikli 62 lõige 2   | Artikli 86 lõige 2   |                         |
| Artikli 62 lõige 3   | Artikli 86 lõige 3   |                         |
| Artikli 62 lõige 4   | Artikli 86 lõige 4   |                         |
| Artikli 62a lõige 1  | Artikli 87 lõige 1   |                         |
| Artikli 62a lõige 2  | Artikli 87 lõige 2   |                         |
| Artikli 63 lõige 1   | Artikli 88 lõige 1   |                         |
| Artikli 63 lõige 2   | Artikli 88 lõige 2   |                         |
| Artikkel 64          | —                    | —                       |
| Artikkel 64a         | —                    | —                       |
| Artikkel 65          | —                    | —                       |
| Artikkel 66          | —                    | —                       |
| Artikkel 67          | —                    | —                       |
| Artikkel 68          | —                    | —                       |
| Artikkel 69          | —                    | —                       |
| Artikkel 70          | —                    | —                       |
| Artikkel 71          | —                    | —                       |
| Artikkel 72          | —                    | —                       |
| Artikkel 73          | —                    | —                       |
| I lisa               | I lisa               |                         |
| II lisa              | II lisa              |                         |